HAYATIM HARBİDEN
ROMAN
Mehmet Kartal
aykırı
kidega

HAYATIM HARBİDEN

ROMAN

Mehmet Kartal

Önsöz

Bilinmezden gelmiş ve yine bilinmeze gidecek yolcularız biz. Ne geldiğimiz, ne de gideceğimiz yeri biliriz. Her tür inancın var olduğu bir dünya yolcusuyuz sadece. Kim bilir, kimler doğuşumuzu ne umutlarla beklemiştir. Lakin, doğduktan sonra ne oluruz? Büyüdükçe, 'değerini yitirenler' olup çıkarız bazen. Beklenen 'umut bebeği'nin yerini, bir zaman gelir 'çekilmez insan' değeri alır. İstenmez olur yıllar öncesinin umut bebeği. Bir de başında bulunan 'Anne' ve 'Baba' adlı iki en önemli 'sahibi' yitirirse, evlere bile sokulmaz olur umut bebeği. Yolda gören kanal değiştirir. Ne akraba, ne aile dostu, ne de arkadaş kalır geriye. Hepsi biter. Yalnızlık, boşluk ve nefret dolu bir dünyaya adım atılır. Birkaç yıllık mutluluğa karşın, ölüme kadar sürecek karmaşa dolu bir yol başlar umut bebeği için.

Bu kitap, benim gerçek yaşam öykümdür. Uzun ve yorucu yaşantım boyunca, hep umutlarla çabalayan ve bir köşede yok olup giden nice umut bebeklerini, karanlık gökyüzünden düşmemek için çabalayıp duran yıldızlara benzetmişimdir hep.

Doğum tarihim 13 Şubat 1963. Kışın simgesi bir ay içinde doğmuşum. Ne güzel günlerden tükenişe doğru uçtuğum zamanlar, doğum tarihim olan '13' rakamından hep gıcık kapmışımdır. Ama, bu rakam arada bir olsa da karşıma çıkarak kendini illa hatırlatmıştır. Ve artık şikayetçi de değilim sayın savcım. Mahkemeye gidip 'bu rakam bana kelek gibi geliyor. Hani, iptal edek abiler' desem ne yazar? Bu gerçekten uğursuz, kelek, adi bir rakam mıydı? Benim kaderime etkisi olmuş muydu? Bunu birlikte göreceğiz. Gerçek yaşamın ilginç, acılı, tuhaf ve komik öykülerini de birlikte yaşayalım. Tabii ben tekrar yaşayacağım. Hani, ben canlısından, sizler ikinci kopya banttan dikiz eylemek hesabı diyorum.

Kendimi bildiğimde, doğduğum o yılların büyük kazası Kırıkkale'deydim. Babaannemin kocaman bahçeli evi en güzel yıllarımın başlangıcıydı. Toprak evin etrafında aynı şekil iki ev daha vardı, yani kiracılarımızdı. Büyük amcamın eşi bizi sevmez, hep küçük görürdü. Ailesi çok sosyetikmiş, biz boş insanlarmışız. Ona göre, cehaletin simgesiymişiz. Ne mutlu bize. Lakin, ilkokulu zor bitirdiğini hiç anlatmazdı. Bu nasıl bir medeniyet oluyorsa. Babaannem geleneksel Anadolu kadınıydı. Dedem çok erken öldüğü için, erken yaşta dul kalmış. İkisi kız, beş evladını her türlü zorluğa göğüs gererek büyütmüş. Büyük amcam erken yaşta okulu bırakıp çalışmaya başlamış.

Ben doğduktan sekiz ay sonra babam ölmüş. Ölümünü şöyle anlatırlardı: Kamyon şoförüymüş. Patlak lastiği tamir ettikten sonra, kontrol etmek için büyük çekiçle vurmaya başlamış. Dış lastiğin çatlak bir yerine vurunca, iç şambriyel

patlamış ve koca lastik yerden fırladığı gibi havalanmış. Ama, babamın alnını parçalayarak. Ölmeden önce başına toplananların anlattığına göre, beyni dışarı çıkmış ve dağılmış. O yıllar ambulans, acil servis falan nerde? Acı içinde zıplaya zıplaya can vermiş. Bazen yolda giderken bir arabanın kedi ezdiğini gördüğüm olur. Kedi kolay can vermez. Üzerine soğuk su dökülürse, fazla can çekişmeden öldüğü söylenir. Ama çok zıplar, zıplaya zıplaya yerlere, duvarlara çarpar. Dakikalarca çırpınır ve son kez bir yere çarpıp ölür. İşte, bir kedinin ezilme sonrası zıplayışları, bana anlatılan babamın ölümünü hatırlatır. Beyni dağılmış bir insanın çırpınışlarını o zaman çok daha iyi anlarım.

1968 yılında annem olacak kadın Almanya seferi için işçi yazılmış. Ve ben onu daha hayal meyal tanırken, Almanya yolcusu olmuş. Annem gitmeden önce hatırladığım iki olay vardı. Yaşım küçük olduğu için morfin vurmadan dişimi çeken doktora gidişimiz. Ve beşinci yaş günümde bir dilim yaş pastayla eve gelerek limonata hazırlayışı.

Kırıkkale'nin en güzel zamanlarıydı diyeyim. Aslında bu ülkenin en güzel zamanlarıydı. Her yerin insanları aynıydı. İnsanlık, saygı, sevgi, merhamet ve daha ne güzel duygular vardı. Bir cenaze olduğunda, kırkıncı gün dolana kadar radyo açılmazdı. Evler yan yana ve bahçeliydi. Her bahçeden diğer bahçeye geçmek için bir ara kapısı vardı. Pazara, gezmeye, yola gidenler bile kapılarını kilitlemezdi. Komşular boş kalmış evlere girip çiçekleri sulardı. Kapılarda kilit vardı, ama kimse kilitlemek için anahtarını kullanmaya gerek duymazdı. Baş komşularımız belliydi, yan bahçemizde Meliha hala, onun yan bahçesinde Vasfiye hala vardı. Öbür komşularımızla onlar kadar yakın değildik. Basit bir yaşantımız vardı. Ama

mutluyduk. Yakın komşular aralarında para toplayıp at arabası kiralayarak kasalarla domates alırdı. Sonra büyük kazanlarda kaynatılır ve yıllık salça hazırlanırdı. Ve eşit bir şekilde paylaşılırdı. Sucuktan pastırmaya kadar her şey ortak yapılır ve paylaşılırdı. Bakkaldan salça alan bir kadına 'beceriksiz' gözüyle bakılırdı.

Akşam yemeğinden sonra bahçelerin beton bölümlerine minderler serilirdi. Börekler, tatlılar, pastalar ve semaverde demlenen çay eğlencesi başlardı. Erkekler günlük işleri konuşurken, kadınlar dedikodu faslıyla günün yorgunluğunu atardı. Biz çocuklar saklambaç, köşe kapmaca gibi bahçe oyunlarıyla uğraşırdık. Ter içinde kalıp perişan olduğumuzda, çayın hazır oluşu molamız olurdu. İçi kıymalı, peynirli, patatesli börekleri yemeye doyamazdık. Artık evlenme çağı gelmiş oğluna veya kızına eş arayan kadınların dedikodusu çok eğlenceliydi. Erkekler konuşmaktan sıkılınca, yüzük saklama oyunu başlardı. Sigarasına, rakısına, meyhane hesabına saatlerce oynarlardı. Çocuk olduğumuz için onların başında bekleyip, yağ çekerdik, hani belki biri gider de oyuna katılırız hesabı diyorum. Lakin, çöken kalkmaz olurdu. Sokaklar gece bile kahkaha sesleriyle doluydu.

Kırıkkale'de bir günün başlayışı ve gelecek gün hemen hemen aynı olurdu. Sabah erkenden kalkardık. Babaannem çay suyunu tüp üzerine koyduktan sonra, bana on kuruş verip yere tükürürdü. Ben gezmeyi seven bir çocuk olduğum için geç gelirdim. Babaannemin hesabına göre, tükürük beş dakika içinde kururdu ve ben, tükürük kurumadan gelmeliydim. Hani, onun beş dakika hesabı öyleydi. Okuma yazması yoktu ama para ve saati hiç şaşırmazdı. Sabahları fırından taze ve çıtır simit alıp çaya yetişirdim. Kahvaltımızı o yılların kıymetlisi kuruşla alınan simitlerle yapardık. Babaannem, ucuz olduğu için filtresiz 'İkinci' sigarası içerdi. Simitli

kahvaltıdan sonra, keyif çayının yanında keyifle tüttürürdü. ‘Kiralara biraz zam yaparsam, motorlu sigaraya başlayacağım’ derdi. (Motorlu ‘Filtre’ hesabı demekti.) Biri Samsun veya Maltepe ikram edince, ‘ömrün bol olsun evlat’ derdi. Sohbet sürerken, motorlu sigara paketini önüne çeker ve arada bir yakardı. Yaktıkça da ‘ömrün bol olsun evlat’ demeyi ihmal etmezdi. Okuma yazması yoktu ama, işine geldi mi ‘imam hatun’ olurdu anında.

Zengin değildik. Ama yoksul da sayılmazdık. Her ne kadar büyük yengeme göre ‘Cahiller Ordusu’ mensubu olsak da, kafamıza göre mutluyduk işte. Sabah geçip öğlen olduğunda, kadınlar kazanlarda çamaşır kaynatma işiyle uğraşırdı. Her bahçeden kaynayan çamaşırların buharı yükselirdi. Tandırlarda akşam yufkası pişirilirdi. Çocuklar ellerinde sopalarla, eski araba tekerleklerini yuvarlamaya bayılırdı. Günümüz oyunla geçerdi. Pazara gidilince, sepetlik vazifesini biz çocuklar görürdük. Hani, ‘Vurun yükü sıpaların sırtına. Yemekten başka ne bilir veletler’ hesabı diyorum. Büyükler alır, biz sırtlardık. Evimiz Güzeltepe Mahallesi’ndeydi. İsmi gibi güzel bir tepeydi. Aşağı, Çallöz pazarına veya şehir merkezine yalnız inmemiz yasaktı. Evi bulamayız diye bırakmazlardı. Öğlen uykusuna yatma mecburiyetimiz vardı. Ben yorganın altına yastıkları yerleştirip pencereden kaçardım. Kırıkkale’nin gezmedik yerini bırakmadan eve dönmezdim. Yine pencereden girip, yeni uyanmış numarasıyla babaannemi kandırırdım. Yufka arası yumurtalı fasulye ve ayran, ikindi yemeğimiz olurdu. Babaannemin keyifle tüttürdüğü sigara dumanlarını saymak hoşuma giderdi. Zamanla, duman sayma merakım ilk sigara yakışım oldu. İçime çekince öksürükten geberecek gibi oldum. Babaannem anlamasın diye üşütme numarası yaptım. Sonra bir iki derken günde çeyrek paket sigara içmeye başladım.

Sabah, öğlen ve ikindi vakti böyle geçerdi. Akşam ezanı okunurken kadınlar çocukları toplamaya başlardı. ‘Lan eşşekler, sabahtan beri oynuyorsunuz. Babanız gelecek. Yemek hazır ama akşam ekmeğine gitmediniz hala. Koşun lan.’ sesleriyle inlerdi mahalle. Hepimizde bir koşturmaca başlardı, fırına kadar yarışırdık. Beni geçen, geçtiği anda kendini yüzükoyun yerde bulurdu. Hani, ayağım yanlışlıkla kardeşin ayakları arasına girmiş olurdu. Akşam yemeği sonrası yine komşu sohbetleri, börekler, semaver çayları faslı başlardı.

Yaz ayları böyleydi. Ama kışın yaşantımız biraz değişirdi. Zayıflatılmış mangal külüne patates gömüp pişmesini beklerdik. Sonra soğumasını beklemeden tuzlayıp yemeye başlardık. Ağzımız yandığı halde iştahla ısırırdık. Tek şikayetimiz, soğuktan sokağa çıkamayışımızdı.

Ben hep postacıyı beklerdim. Postacıyı gördüğümde ‘Almanya’dan mektup var mı?’ derken, kalın kaşlarını kaldırmasına çok bozulurdum. Ama mektup olduğunda, daha karşılaştığımız anda gülümserdi. Koşarak mektubu alırdım. Beş yaşında okuma yazma öğrenmiş olduğum için, mektubu neşeyle okurdum. Hatta babaanneme ve komşulara gelen mektupları bile ben okurdum. Kırıkkale’nin meşhur ‘Tınaz’ okulundaki komşu öğretmen herkes gibi babaannemi çok severdi. ‘Öğretmen oğlum, benim torunum mahalleyi karıştırıyor. Şunu sınıfına al, bir şeyler öğrensin. Sopa kar etmiyor. Belki senin ilmin kar eder’ diye başından atışı, beş yaşında okulla tanışmamı sağlamıştı. İlk zamanlar sınıfı pek sevmemiştim. Fakat annem, gelen mektuplarında yakında beni Almanya’ya aldıracağını yazardı hep. Almanya’ya gitme ümidiyle kısa sürede okur yazar oldum. Altı yaşıma girdiğimde hızlı bir şekilde

okuyup yazmaya başladım. Fakat okulu çok karıştırınca öğretmen beni sepetlemek zorunda kaldı. Erken okuma yazma öğrenmem, diğer çocuklar için hayranlık uyandıracak bir olaydı. Fakat, o yılların macera romanları olan eski yabancı softa efendi 'Kinowa' ve iskelet elbiseli 'Killing-Her Boka Hoplar' efendi yeni bir dünya ile tanışmama neden oldu. Kinowa hiç azat etmez, anında işi bitirirdi. Killing efendi ise, saç teli kadar ince iple onuncu kata çıkar, abazan ve dul teyzeyi anında 'orgasmus' eder bırakırdı. Killing efendi yeni abazanlara hizmet için geldiği gibi giderken, teyze seslenirdi: "Cumartesi kocam yok, börek yaparım sana." Börekçi teyze bekleye dursun, Killing efendi başka teyzeyle hamur işleri yapardı. Silah, kan, şiddet, insan ve hayvan öldürme gibi duyguları hep o romanlarda görürdüm. Pamuk tatlısı ve elma şekeri karşılığında çocuklara yazılarını okumam normal bir olay sayılırdı. Haybeye yazı okunmazdı ya.

Mahallemize on beş dakika uzaklıkta anneannem otururdu. Babaannem kızınca ona, anneannem kızınca babaanneme dönüş hesabı diyorum. Hani, hangisinin kayığına binsem onun türküsünü söylerdim. Fakat anneannem son kez kovduktan sonra bir daha gidemedim. Çünkü, bütün mahalle sopalarla kovaladı beni.

Evler hep bahçeli olduğu için, düğünler bahçe içinde yapılırdı. Herkes maddi gücüne göre bahçe süslerdi. Maddi durumu iyi olanlar ve Almanya'da akrabası olanlar düğün salonu kiralardı. Fötr şapkası bol tüylüler, hani bir inceden yerli 'Apaçiler' diyorum, ellerinde kocaman radyolarıyla gelirdi düğüne. Hani, 'bakın lan, medeniyet görün angutlar sizi' hesabı diyorum. Ama çoğunluk bahçede düğün yapardı.

Anneannemin yan komşusu oğlunun düğününü yapıyordu. Damadın yanına gidip "İyi karı, güle güle kullan. Bana bir lira ver" dedim. 'Seni Almancının piçi, karıyı bana sen mi buldun da para istiyorsun' demesine çok bozuldum. Kimseye fark ettirmeden eski uzun şişeli bir 'Tekel Birası' içtim. Çişim gelince Duvarın üstüne çıktım. Erkekler rakı içip eğleniyor, kadınlar hizmet ediyordu. Beni kimse göremedi. Kamışımı çıkartıp beklemeye başladım. Tam çişim fışkırdığı anda damada, "Lan damat piçi, al bakalım özel düğün hediyeni' dediğim anda damat yüzünü yukarı çevirdi ve çişim yüzüne çarptı. Gelin de şaşkınlıkla yüzünü bana dönünce, onun yüzüne de işedim. Beyaz gelinliği sapsarı olmuştu. Dandik gelinlikmiş canım. Yoksa öyle hemen sapsarı olur muydu hiç? Kız bağırmaya başladı. Damat ağaçtan bir dal kopartıp kapıya koşarken, ben hala gelinin üzerine işiyordum. Mal gelin, kaçacağına "ay ay ayÖ olamaz. Alamancı piçi üstüme işiyor" diye yırtınıyordu, kerize sultan. Damat kapıyı açınca işemeyi kesip kaçmaya başladım. Mal gelin gibi olduğum yerde dikilip 'kelle kelle, gel beni bir üfle' diyecek halim yoktu ya. Evler alçak olduğu için bir evin çatısına çıktım. Herkes düğünü bırakmış benim peşime takılmıştı. Lan arkadaş, bir sidik kokteyli için bu kadar davul çalınır mı be? 'Seni Alamancı Piçi.' diyerek 'Damda Safari' oyunu başlattılar. Lakin, ben mahallenin yolları kadar, damlarını da onlardan iyi bilirdim. Damdan dama uçarcasına zıplıyordum. Arada bir 'aahh ayağım' ve 'Ooyy dizim' gibi şarkılar demeti duyarken, kahkahalarla gülüyordum. Hani, çektiğimiz 'Damda Safari' filminin yeni adı 'Safari Gazileri Destanı' olmuştu. Damdan düşen düşene ama peşimi bırakan yok. En yakından takip eden damat var. 'Lan daha gerdeğe bile girmeden hemi seni.' adlı parçayı telaffuz eylemelerdedir. Ben de, 'hay burnuna osurayım senin lan Kalecik ayısı. Sen karıdan ne anlarsın, mal oğlu mal' derim. Damat fişeklenir ve o hızla önünü görmez keriz. Damat aniden kayboluverir. Yufka pişirilen çukur tandır bacasını görmemiş avel.

Aşağı bakarım, kızgın sacın üstünde hopluyor. ‘Yanık götle gerdek nasıl olur acaba?’ derim. Damat iyice sapıtır. Lakin, anneannemin evine son gidişim olacağı için, yanık götle gerdek işini hiç öğrenemeyecektim.

Anneanneme beni bir daha görmek istemediklerini ısrarla belirtmişler. Haberi babaanneme kadar gelir. İyi de, vukuatı deplasmanda bitir. Kendi sahanda sopa ye. Ne biçim sportmenlik lan bu? Damat ve geline ömrü billah unutamayacakları bir hediye vermiştim. Bu dünyada kaç gelinin başına işeyecek çocuk bulunmuştur?

Aradan bir zaman geçer. Babaannem hiç yokken sopayı kapıp dalar bana. Soruyorum. ‘Lan milleti de yoldan çıkarttın. Siktir git artık ananın yanına.’ Sopayı yedikten sonra beni bakkala gönderir. Antrenman sonrasına sigarası bitmiş. Lan işe bak be, önce durup dururken dal bana. Sonra da bakkala gönder. Bir de çabuk gelecekmişim. Havasını alır. Verdiği iki buçuk lirayla merkeze gidip dalgama bakarım. Babaannem sigara bekliyormuş. Sabreden derviş, muradına ermiş.

Akşam yemeği öncesi yine antrenman yapar benimle. Çünkü, sigarasını başka bir çocuğa aldırmak zorunda kalmış. İki fasıl sopadan sonra, mevzuyu anlatır: ‘Seni hergele seni’ anneannenlerin mahallede düğünlerde para isteme modası başlamış. Vermeyince tepeden geline, damada işiyorlarmış lan hayvan.’ Lan benim gibi torunuyla iftihar edeceğine, sopalıyordu.

O yıllarda erzaklar ev depolarında saklanırdı. Sucuk, pastırma, bal ve daha değişik yiyecekler depoda beni beklerdi. Babaannemin evinden sabaha karşı kaçıp, Kalecik Mahallesi, yani anneannemin mekanına koşardım. Gün doğmadan bahçe

içindeki depolara girer ve çantama sucuk, pastırma, bal ve ne bulursam doldurup kaçardım.

Sonunda yine babaannemin başına kalmıştım. Beni döverdi ama en çok seven yine oydu. İki akıllı bir arada geçinip giderdik işte. Babaannemin 'Avcı' adlı aslana benzer yeleli bir köpeği vardı. Beni çok severdi. Onsuz bir bahçe düşünülemezdi bile. O yıllar dünya şimdiki gibi gökyüzüne varıncaya kadar pislik içinde değildi. Yağmur sularını tencerelere, kazanlara, küplere doldurup içerdik. Çeşme suları da içilirdi. Ama yağmur suyunun daha bereketli olduğu düşüncesi vardı. Bahçe içinde büyük bir havuz vardı, yağmur yağdıkça havuz dolardı. Havuz suyu ile çamaşırlar yıkanırdı.

Bahçemizde bol kayısı ağacı vardı. Yedikten sonra çekirdeklerini biriktirir ve bakkala satardım. İçindeki yumuşak ve lezzetli bademini yemek isteyen çoktu. Çekirdekleri biriktirir, suya sokup ıslatır ve torbaya doldururdum. Üstüne kuru çekirdekleri koyup bakkala satardım. Islatmamın nedeni, daha ağırlaşmasındandı. Mahalle çocuklarından da çekirdek satın alıp, aynı şekilde ıslatıp ağırlaştırarak bakkallara satardım. Tabii o yıllar insanlar insanlara güvenirdi ve torbayı açıp altına bakmazlardı. Her torbayı başka bakkala satardım. Ben küçüğüm ya, benden alıp kar edecek. Zaten alışı kuvvetli her bakkal alıyordu çekirdek.

Çok başkaydı ramazan geceleri, sabaha kadar otururduk. Herkes bahçesinde börekler, baklavalar hazırlardı. Sahur zamanı Kırıkkale ışıl ışıl olurdu. Gülüşler, şakalaşmalar, güreşler ve daha ne oyunlar olurdu. Ezan okunduktan sonra, cıvıl cıvıl olan bahçeler sessizliğe bürünürdü.

Akşam iftar yemeği için pide ve yufkalar dizilir, kazanlarla hazırlanmış yemekler doldurulurdu. İştahla yerdik. Yufkası elde açılmış baklavaların tadına doyamazdık.

Babaannem en az beş tepsi baklava yapardı. Bir akşam yine sopayla peşime düştü. Oruç başına vurdu sandım. Meğerse, tepsideki baklavaların altındaki yumuşak cevizli bölümleri çalınmış. Sadece kuru kabukları kalmış. 'Lan misafirlere kuru kabuk yedirmek için mi saatlerce uğraştım ben' diyor da başka şey demiyor. Ramazan hatırına sopadan kurtuldum. Aslında yakalayamadığındandı da, film o senaryoya döndü.

Çok başkaydı bayramlar. Postacısından tutun, çöpçüsüne varıncaya kadar tatlısı ve harçlığı verilirdi. O yılların polisleri bile, mahalleleri gezip, yaşlıların elini öperdi. Yeni giyecekler, pabuçlar, şekerler, el öpüp harçlık koparmak için yağcılıklar başlardı. Çocuklar para toplardı ama yazı tura oyunuyla işi bana devrederlerdi. Hani, Müslüman malı ortak hesabı diyorum. Çünkü, benim elini öpeceğim ve boynuna sarılacağım kaç kişi vardı ki hayatımda.

Günlük hayat böyle devam ederken, benim yaşantıma çok başka şeyler katacak olayları yaşamaya başladım. Babaanneme ilaç almak için çarşıya gidiyordum. Eczaneler hep merkezdeydi. Çarşının girişinde bir kalabalık gördüm. Yere düşmüş beyaz bir at, acı içinde kıvranıyordu. Bir şeyden ürküp at arabasını delice çektiği ve direğe çarptığı söyleniyordu. Ama çocukların fikri başkaydı: 'Bu atın adı Apollo 11. At, direğe tırmanmak istemiş ve yarıya kadar tırmanmış. Ama at arabası ağır geldiği için tırmandığı direkten sırtüstü yere çakılmış'. Vay bee, insanımız doğru yolda

yürüyemezken, beygirimiz direğe tırmanıyordu. ‘Hayaller’ denen uçsuz bucaksız denizlerle ilk kez o zaman tanıştığımı çok yıllar sonra anlayacaktım. Parlayıp direğe çarpan arabaya bağlı bir at, son hızla direğe çarpıp ağır yaralanıyor. Ama çocukların dünyasında, at direğe tırmanmaya karar veriyor. Yarıya kadar tırmanıyor ve arabasının ağırlığı yüzünden yere çakılıyor. Bu fikirlere çok güldüm. Çünkü bana saçmalık gelmişti. Oysa, çocukların hayallerini, şahit oldukları olaylara yansıtmasının bir örneğiydi bu.

Aynı akşam babaannem hastalandı ve beni halamın evine gönderdi. Yere tükürüp beş dakikalık süreyi başlattı yine. Olur, yirmi dakikalık yolu senin tükürüğün kuruyuncaya kadar hem gideceğim, hem de ağır okkalı halamı alıp geleceğim. Telefon falan nerdeee? Ve benden bedava ve hızlı telefon nerdeee? Halamın evine geldiğimde, kocasının ağabeyinin atölyesi önünde bir kalabalık gördüm. Eniştemin ağabeyi marangozdu ve kalas biçtiği hızar aletine parmağını kaptırmış. Hem de birkaç dakika önce. Yerde duran kopmuş parmağı gördüm. Kimse bakamıyordu. Adam bileğini tutmuş soluk bakışlarla etrafındakilere bakıyordu. Önce, yerde duran parmak parçasına, sonra kan fışkıran eline baktım. Kurban bayramlarında kesilen hayvanlar haricinde hiç bu kadar çok kan aktığını görmemiştim. Parmağına bağlanan kirli mendil, adamın yüzündeki beyazlaşma, mendilin kızıla boyanışı aylarca gözümün önünden gitmeyecekti. İlk kez bir insandan bu kadar çok kan fışkırdığını görmüştüm. Halam kayınbiraderine mi yoksa babaanneme mi bakacaktı. Ama o yıllar insanlık ve sadakat vardı. Halam ikisine de koştu. Zaten komşular da koşmuştu. Ama demek ki insan en yakınına daha fazla güveniyordu.

Mahallede her şey aynı giderken, üstü açık kırmızı bir araba geldi. Karşımızdaki apartmanın sahipleri olduğunu duydum. Özel şoför inip kapıyı açtı. Sonradan öğrendim, bizim çok uzaktan akrabamızmış. Şarap fabrikaları varmış.

Çok şık giyinen adam ve kadın, bir erkek ve bir kız çocuk sahibiydiler. Her yere araba ile giderlerdi. Bir süre dost olduk. Ama benim kafa yapıma göre değillerdi. Çok pasif, ürkek ve korkak tiplerdi. Dostluğumuzun bitiş nedeni, oyuncaklarını çalmışım ve satmışım. Babaannemin verdiği beş kuruş bana yetmezdi ki. Beni görünce kaçacak yer ararlardı. Bir gece uyumadan bekledim. Bahçe kapısından çıktım. Kırmızı arabanın her tarafını çizdim, arabayı mahvettim. Derileri deldim.

Tek şüpheli şahıs bendim. Babaannemden güzel bir dayak yedim. Sonra araya bayram girdi. Bana bir sürü hediye getirdiler. Hediye getirmelerinin nedeni beni sevmelerinden dolayı değildi. Mallarına daha fazla zarar vermemden korkuyorlardı. Bana o birçok hediyeyi vermekle, istediğimi zorla almanın yolunu gösterdiklerinin farkında değildiler. Sonraları iki zengin çocuğunu sıkıştırıp para almaya başladım. Kırmızı arabayı çok seviyorlardı. Öyle bir araba ve yaşam tarzı bize çok yabancıydı. Arabayı durmadan çizmemi istemiyorlarsa, bana harçlık vermeleri gerekiyordu. Mahallenin çocuklarında para ne gezerdi. Ama ben, bol paranın anahtarını bulmuştum bir kere. Ve kaybetmeye de hiç niyetim yoktu.

Çocukları peşime takıp gezmeye götürmeye başladım. Çocukların mahalleden uzaklaşması yasaktı. Ama bende para vardı. İstediğimi alacak güç vardı. Ve bana itaat etmeye başladılar. Eve dönüldüğünde bir araba dolusu dayak yiyeceğini bilen

çocuklar, pamuk helva, çiklet, elma şekeri gibi küçük hediyeler karşılığında her söylediğimi yapıyordu. Grup olarak, gidilmeyecek yerlere bile gider olmuştuk. Artık Kırıkkale denen yerde, girip çıkmadığım yer kalmamıştı. Paranın ve iktidarın ne olduğunu çok küçük yaşlarda anlamış oldum.

Kısa bir süre sonra uzaktan akrabamız olan zengin aile taşındı. Bizim mahalle çok görgüsüz, basit insanlarla doluymuş. Ne mutlu bize. Kimselerle komşuluk edememekten bıkmışlar. Evlerine kim uğrasa bir şey istiyormuş. Vay görgüsüz ayılar vaaay. Gitmelerine en çok ben üzüldüm. Çünkü, para kaynağım kesilmişti.

Babaannem kiraları topladığı gün bana beş yüz lira vererek merkezde bulunan büyük bakkala gönderdi. Parkta dolaştım. Sonra başka bir bakkala girdim. Adam istediklerimi hazırlarken, parayı tezgah üzerine bıraktım. Aynı anda genç bir kız geldi ve benim beş yüzün yanına bir beş yüz bıraktı. Kız, raflardan bir şeyler alırken kendi beş yüz liramı cebime koydum. Adam hesabı yaptı ve para üzeri verdi. Bakkaldan çıktığım gibi son hızla koşarak oradan uzaklaştım. Kuruşlarla alışveriş yapılan bir dönemde, beş yüz lira korkunç büyük bir paraydı. O para ile çocuklar için bir 'ilah' oldum.

O yıllar 'Hıdrellez' gününe çok önem verilirdi. Ormanlara salıncaklar kurulur, özenle hazırlanmış yemekler ortaya konurdu. Herkes ikram yarışına girerdi. Cimrilik yoktu. Son hıdrellez yeri, yıllar sonra adını hatırlayıp soyadım yapacağım 'Kartal Kayalıkları' olmuştu. Kamyonlar, kamyonetler ve traktör römorklarına doluşan insanlar, neşeyle piknik alanına doğru ilerlerken, ben çok mutsuzdum. Her çocuk ailesiyle, ben ise kuru ayaz çocuğu hesabı gibiydim. Para kaynağım olan zengin

çocukları gitmişti. Çocukların ilahı olacağım diye, cömertlik yapıp bakkal hesabından kaptığım beş yüz lirayı da bitirince, artık çocuklar bana itaat etmez, dinlemez olmuşlardı.

Hıdrellez yerinde Almanya'da akrabası olanlar hemen belli olurdu, sırıtan kelleye takılmış bol tüylü şapka ve ellerinde radyo ile dolaşırlardı. Adam işemek için çalılıklara giderken bile elinde radyo ile önümüzden geçerdi. Hani, 'bakın işte, ben önemli bir adamım' demek isterdi kafasına göre. Oysa, benim hayallerimin yanında ne kadar da küçük ve basit kaldıklarının farkında olamazlardı. Kadınlar dereye girip, getirdikleri çuvallar dolusu çamaşırları yıkardı. Sonra odun toplar ve ateş yakarlardı. Yere bağdaş kurmuş iki ayaklı odunlarına et, salata, kavun ve karpuz hazırlarlardı. Onlar için erkekleri her şeydi. Çünkü, bir erkek karısını bırakırsa, ömür boyu dul kalacaktı. İkinci kocaya giden kadına kötü gözle bakılırdı. Yani, erkeğini mutlu edemediği düşünülürdü. Her biri pala bıyık olan erkeklerin aciz olması mümkün müdür? (Kim bilir kaç tanesi çok yıllar sonra ortaya çıkacak 'Viagra' abonesi olmaya can atardı.) Erkek, kadını istediği zaman döverdi. Kadın sadece evinde oturup erkeğine hizmet etmeliydi. Kadın sadece erkek evlat doğurmalıydı. Kız doğuran kadın boş insan sayılırdı. Bir erkek çocuk dünyaya getiremeyen kadın, kadın sayılmazdı. Kadın sokağa çıkamazdı. Ancak komşularla birlikte pazara gidebilirdi. Erkek istediği zaman meyhaneye gidip içerdi. Sarhoş geldiği evinde kadın ona hep nimet gözüyle bakıp hizmet etmeliydi. Erkeğin donu kaybolsa, sopayı kadın yerdi. 'Lan donumdan haberim yok. Yoksa, gece beni iyi mi ettiler?' demeye kafa yormazdı aslan, kaplan 'palalar'.

Kadına bakış açısı işte böyleydi. Anneannemin kocası, yani dedem çok katı bir adamdı. Anneannem çorbaya biraz fazla tuz koydu diye, dedem sıcak çorba dolu tencereyi kafasından aşağı boşaltmıştı. Anneannem acılar içinde kıvranırken, dedem şöyle bağırıyordu: 'Kalk bana yeni bir çorba yap. Tuzuna da iyi bak, yoksa yine kafana dökerim'. O yıllar böyle şeyler normalden sayılırdı. Hemen hemen her kadının başından aşağı birkaç kez sıcak yemek dolu tencere dökülmüştür.

Birkaç gün sonra uykudan kalktım. Babaannem ve komşular, en yakın dostum olan köpeğimiz Avcı'nın başına toplanmıştı. Avcı, bitkin bakışlarla yerde yatıyordu. Ayağa kalkmak istiyor ama başaramıyordu. Çünkü arka ayakları tutmuyordu. Ön ayaklarıyla kendini çekerek ilerlemek istiyor ama yapamıyordu. İki gün boyunca başında bekledim. Yemeğini, suyunu verdim. Sarılabildiğim, bana sevgi verebilen tek dostum oydu. Gece uyudum. Ve sabah uyandığımda bahçede bir mezar buldum. Küçük bir tahta üzerinde bozuk harflerle 'Avcı' yazıyordu. İki gün boyunca perişan olup derin bir uyku çektikten sonra, uyandığında tek dostu kaybetmek çok acı bir şeydi. Artık tamamen yalnız kalmıştım.

Sonbahar geldiğinde iki yeni dostum oldu. Bizim evlerimizin odunluğunda zehirsiz olan ve 'Sarı Yılan' olarak tanımlanan yılanlar yaşardı. Yazın kaybolurlardı. Kış yaklaşırken her yılan, eşiyle birlikte ait olduğu evin odunluğuna geri dönerdi. Çocuklar sözümü dinlemeyip benimle mahalleden çıkmaz olduğu için, taşlar fırlatarak kafalarını yarmıştım. Evden çıkışım yine yasaklandı. Yılanların dönüş zamanı başlamıştı ve ben, bizim yılanlarımızı bekler olmuştum. Yaşlı insanlar yılanlardan korkmazdı. Ama çocuklar ve genç kadınlar çok korkardı. İki yılanımız nihayet döndü. Yemek, süt ve su gibi ihtiyaçlarını ben götürmeye başladım.

Sonbahara yakın zaman, turşu yapılacak malzemeler alınır ve odunlukta duran büyük küplere doldurulurdu. Sonra günlerce sarmısak soymaktan tırnaklarımız yara olurdu. Biraz ezilmiş tencereler dolusu sarmısak, su, tuz ve sirke doldurduktan sonra beklemeye bırakılırdı.

En sevdiğim şey, yeni yumuşamaya başlamış turşuları yemekti. Yine bir gün turşu yerken, yılanlar yanıma geldi. Yumuşamış salatalık parçalayıp attım önlerine. Önce biraz kokladılar, yaladılar. Sonra iştahla yediler. Ayaklarıma dolanıp bacaklarıma kadar çıktılar. Turşuyu sevdiklerini anlamıştım.

Sonraki günler, ben ve iki yılanımın turşu ziyafetiyle geçmeye başladı. Kayısı ağacına çıkarken bile onları bol pantolonumun ceplerine sokardım. Ben kayısı toplarken ceplerimden başlarını çıkartıp etrafa bakışları beni çok güldürdü. Günlerce kapalı kalmak zorunda kalacağım bahçede hep onlarla vakit geçirecektim.

Babaanneme ilaç almam gerektiği için yine çarşıya gitmem gerekiyordu. İlaç alacağımı ama bahçe yasağını kaldırmasını istedim. Zorla da olsa kabul etti. Tabii, biraz davranış pazarlığımız olmuştu.

Aileler beni sokakta görmeye bile tahammül edemiyorlardı. Çocuklarının benimle gezmesini yasaklamışlardı.

Turşu ziyafeti ile kendime alıştırdığım yılanlarımı kullanma zamanı gelmişti. İki cebimde iki yılan ile sokakta gezmeye başladım. Başlarını cebimden çıkartıp şaşkın şaşkın bakan yılanlarımı gören çocuklar korkudan kıpırdayamaz olmuşlardı.

“Eğer eskisi gibi bana itaat etmezseniz, gece yılanları evinize bırakırım. Bunlar çocuk eti yemeye bayılır. Bana bir şey yapamazlar. Çünkü onlar benim kölemdir” demem, onların ikna olmasına yetmişti.

Yedi kişilik bir grubum oldu. Uzak mahallelere gidip, çocuklara saldırırdık. Harçlıklarını, oyuncaklarını ellerinden alırdık. Bakkallara girip adamlarıma gazoz, helva ve sigara vermelerini isterdim. Büyük oldukları için bizi tokatlayıp kovalarlardı. Ama gece evden kaçar ve istediklerimi vermeyen bakkalların camlarını kırardık. İlkel görünümlü vitrinlerden alabildiklerimizi torbalara koyup evlere dönerdik. Ben ‘Reis’ olduğum için mallar bizim bahçede saklanırdı.

Birkaç gün sonra camını kırmış olduğumuz bakkallara gidip yiyecek isterdim. Her gece camları kırılacağına, bize bir şeyler vermeye razı oldular. Onlar verdikçe, ben istemeye devam ettim.

Bir zaman sonra, yiyecek yerine harçlık istemeye başladım. Kocaman adamlar bana yalvarıyorlardı, çünkü başka mahallelerden de grubuma kattığım çocuklarla birlikte yirmi kişiye kadar ulaşmıştık. Ve adamlarım da benim gibi istemeyi öğrenmişlerdi. Evlerinde yedikleri dayaklar hiç fark etmiyordu.

Bir akşam beş çocuk evden kaçtık. Çocuklardan biri babasının iki şişe şarabını da getirmişti. Babaannemin sigarasından sonra, ilk kez alkolün tadına baktım. Tabii benden önce yıllardır akıllarına gelmeyen alkolü çocuklar da tadıverdi. İçtikçe neşelendik. Soğuk hava işlemez oldu. Sabah erken saat fırın önünden ekmek çaldık. Öğlen acıkınca, simit satan çocuklardan zorla simit aldık. Ama bana sadece simit

yetmezdi. Sonra boyacı çocukların paralarını almaya başladık. Kırıkkale bizi konuşuyordu. İki gün içinde birçok çocuk, evini terk edip benim yanıma geldi. Köy bakkallarına saldırmaya başladık. Kışın dağlarda dolaşan kurt sürüsünden korkan insanlar, şimdi şehir içindeki kurt sürüsünden korkar olmuştu.

Piknik için gittiğimiz Kartal Kayalıkları yüksek kayalıklarla çevriliydi. Yerde yatarken gökyüzüne baktığımda gördüğüm dev kartallar aklımdan çıkmaz olmuştu. Ağızlarında, avladıkları güvercin, yılan ve kedi yavrularını uzaktan hepimiz görürdük. Ancak güçlü olanlar istediğine sahip oluyordu. Kartallar yavrularına bakmak için saldırıyordu. Bense, altı yaşında sahip olduğum adamlarıma bakmak ve onları yanımda tutmak için saldırıyordum. Ben olmadan onlar bir şey yapamıyordu. Ben olmadan bir cama taş bile atamazlardı. Çünkü ben onlara güven veriyordum.

Kırıkkale'nin ortasında bir helvacıdan helva istedim. Bize baktı ve bana tokat attı. Tokadı kabullenmiş gibi yere oturdum. Ama arkasını döndüğü anda kafasından kanlar fışkırdı. Çünkü kafasına fırlattığım taş, onun yumruğu kadardı.

Sonunda kendimizi istasyon kenarındaki karakolda bulduk. En çok tokadı ben yedim. Çünkü, adamlarım ilk kez gördükleri polisler karşısında paniklemiş ve her şeyi benim yaptırdığımı söylemişlerdi. Yılanlarımdan da bahsettiler. İlk kez polislerin karşısındaydım ve en şişman olanı saçlarımdan tutmuş şöyle bağırıyordu: 'Daha altı yaşındasın sen. Deli misin sen? Bu yaşta Kırıkkale'nin huzurunu bozuyorsun. Yıllar sonra azılı sabıkalılardan biri mi olmak istiyorsun? Senin gibilerine bu memleket içinde yer yok. Bir daha gelme buraya. Yoksa falakayı gösterin şuna.'

Ne olduğunu pek anlayamadığım ipli sopaya baktım. Bir daha görüşmemek ümidiyle hepimizi eve bıraktılar.

Karakoldan kurtulmuştum ama evde babaannemin odunları bekliyordu. Şimdi düşünüyorum da, acaba uzun zamandır mektup gelmeyen Almanya'ya gidişimi hızlandırmak için mi yapıyordum bunları. Hala bilemiyorum. Baba-annem zaten yaşlıydı. Bir de sıkça hastalanması eklenince, bana bakamaz oldu. Kendimi halamın evinde buldum. Yıllardır evli olmalarına karşın, çocuk sahibi olamamışlardı. Büyük bahçeli bir evde kiracı olarak oturuyorlardı. Büyük ve çok hain bir kediye sahiptiler. O yıllar evlerde buzdolabı olmadığı için, etler tencereye konur ve çarşaflarla sıkıca sarılır, yatak altında saklanırdı. Ve hain kedi 'Samur' ne yapar eder tırnaklarıyla çarşafı parçalayıp etleri yerdi. Kaç kez kovuldu. Ama sonra yine kabul edildi. Çok kez kendimi kedi Samur gibi gördüğüm olmuştur. Samur ve ben, ikimiz kovulmaya ve kabul edilmeye alışık varlıklardık. Enişte küçük bir kümes yapmış ve tavukçulukla uğraşıyordu. Tam sermayeyi toparlayıp büyük bir kümes yapıp yüzlerce civciv aldığı sırada, hain kedi Samur bir yolunu bulup kümese girmiş. Minicik ve sevimli civcivlerden yiyebildiğini yemiş. Kalanları ise pençeleriyle parçalamış. Kümesteki tavukların ürkünç gıdaklamaları bizi kümese çağırıyordu. Enişte, halam ve ben kümese girdik. Samur, ağzından göğsüne kadar kanlar içindeydi. Hala yalanıyordu. Enişte o sinirle sopayı kaptığı gibi Samur'u kovalamaya başladı. Tam kapıdan çıkarken kıçına bir tane vurabildi. Samur acı bir çığlıkla yere düştü ama çabuk kalktı. Dışarı çıktı. Biz de peşinden çıktık. Bahçe duvarına sıçradı. Kanlı ağzı ve göğsüyle yine yalanarak bize baktı. Enişte peşinden koştu ama, Samur duvardan atladı. Onu son kez o duvarın üstünde görmüş olacaktık.

Yeni yeni alışmaya başladığım bu mahallede ilk kurbanlarım, kazlar oldu. Elliye yakın kazı kovalamaktan çok keyif alırdım. Uçmak isteyip uçamadıklarını gördükçe, onları daha çok kovalardım. Çocuklar onları kovalayamazdı. Çünkü, kazlar hep birlikte 'tııssıssıss' sesleriyle taarruz ederdi. Ama ben tıs mıs ayağından korkmazdım. Hepsini önüme kattığım gibi yarış yaptırırdım. Artık kazlar bile beni görmek istemez olmuştu.

Halam beni çarşıya gönderince, küçük bahçeli bir evin önünden geçmek zorundaydım. İlk zamanlar sadece öylesine bakardım. Sonraları o ev, beni çekmeye başladı. Kimin evi olduğunu kesinlikle bilmiyordum. Ama o ev, beni aşırı bir şekilde kendine çekiyordu.

Bir gün o evin bahçesine girmeye karar verdim. Ağaçlar, iki tane tek kat ev vardı. Kadınlar beni görünce çok yakınlık gösterdiler. O ev, bir başka geliyordu bana. Beni neden çektiğini bir türlü anlayamıyordum. Ama çekiyordu işte. O evi bir yerlerden hatırlıyor gibiydim. Sanki bahçe kapısı, iki tane tek kat ev, bir yerlerden tanıyor gibiydim. Ağaçların sıralanış şekli, evlerin arasındaki ince beton yol, çiçekler. O eve baktıkça sesler duyar gibiydim. Neden başka evler değil de, o ev beni çekiyordu?

Sonra o eve sıkça gitmeye başladım. Girişteki ev beni çok daha fazla çekmeye başladı. O bahçeye girdiğim anda sesler duyar olmuştum. Bazen sıcak, bazen soğuk sesler. Bazen yumuşak, bazen haykırışlar duyuyordum. O ev, bana bir şeyleri yeniden yaşatır gibiydi. Sihirli bir şey bana o evi sevdirmeye başlamıştı. O evin tam

önündeki kırık koltuğa oturduğumda gözlerimi kapatıp, kulağımda çınlayan sesleri çözmeye çalışıyordum. Evin sahibi olan kadın, bana limonata, ekmek, peynir verirken hep gülümserdi. Onu tanımıyordum. Ama bana karşı çok sıcak davranıyordu. Köylü bir kadındı. Ama o evin bana bir şeyler yaşattığının sanki bilincindeydi. "Burası senin evin sayılır. İstediğin zaman gel" demesi beni çok mutlu ediyordu. Sonra o eve yaklaştığımda, kulağımda çınlayan sesler iyice çoğalmaya başladı. Halama o evden söz ettim. Biraz yüzü kızardı. Komşunun evi olduğunu söyledi. Başka komşulara sordum. Herkes benden bir şeyler saklıyor gibiydi.
Evin sahibi kadına sordum. Konuşmak istemedi.

Ve bir gün geldi, beni çeken evin kiracısı kadın, bir hafta sonra taşınacaklarını ve kendisine mutlaka uğramamı söyledi. Bir asır gibi gelen bir haftayı nasıl atlattım, bir ben bilirim. Eşyalarının traktör römorkuna yüklenişine kadar sabretmem gerektiğini söyledi. Nihayet kadın hariç herkes traktöre bindi. Kadın yanıma gelip çöktü ve bana sarıldı. Yanaklarımdan öptü. Neden bilmiyorum ama kadın ağlıyordu. Uzun süre saçlarımı okşadı, beni defalarca öptü. Kocasına baktım. Onun da ağladığını gördüm. Ve kadın, final cümlesini söyledi: "Evladım, burası herkes saklıyor ama burası senin doğduğun ev. Sen burada doğmuşsun. Baban bu evde oturduğunuzda ölmüş. Sonra annen kalmak istememiş. Bize devretmişti. Ama sana söylememek şartıyla. Sen bu bahçede çok oynamışsın. Baban bu ağaçların arasına yaptığı salıncakta hep seni sallarmış." Ve traktör gözden kaybolunca kadar bütün aile bana el salladı.

Artık evin beni neden çektiğini anlamıştım. Ağaçların arasına hayallerden bir salıncak yaptım. Yine hayallerden bir baba yarattım. Salıncağı sallayan babama,

adetlerimiz gereği tepsi içinde kahve getiren bir anne ekledim hayallerime. Ve babasının yüzüne bakıp gülen bir bebek yarattım. O bebek bendim. Salıncakta yarattığım hayal bebek çok mutluydu. Ama ben, mutsuz ve yalnızdım.

İşte tam o günlerde, kilolu bir kadın olan halam aniden bayıldı. Hemen doktora götürdüler. On dokuz yıllık evli olan halam, karnındaki şişliğin bir ur olduğunu düşünüyordu. Ama yakında bir çocuk doğuracağını duyunca, sevinçten deliye dönmüştü. On dokuz yıl sonra mucize olmuş ve hamile kalmıştı.

Halamın bir oğlu oldu. Çocuğu yokken benim üzerime titreyen halamın ilgisi ve sevgisi, traktörle el sallayıp giden aile gibi uzaklaşıp gitti. Sonraki günlerim hep o evin etrafında geçer oldu. Hayallerimde ağaçlar arasına kurduğum salıncak, anne ve baba, mutlu bir bebek. Ve birçok sesler. Geri gelmesi mümkün olmayan anların düşleriyle yaşar oldum.

Artık halamın bir çocuğu olmuştu. Ve benim yaşantımda her şey değişti. Oğlu doğana kadar ben bir taneydim. Ama sonra, kendi çocuğunu bana tercih etmişti. Aslında halam haklıydı. İnsanın kendi çocuğu başkaydı. Artık babaannemden sonra halam da yok olmuştu. Evlerinde kalıyordum ama bir gölge gibi. Belki de, acıyıp baktıkları hain kedi Samur gibiydim.

Bir hafta içinde mahalleyi birbirine kattım. Kendimden büyük çocukları bile bıçakla kovalar olmuştum. Yoldan polisler geçerken, beni aradıklarının söylenmesine aldırmıyordum bile. Dayak yedikçe azıyor ve daha da saldırganlaşıyordum. Bir komşudan para istedim ama vermedi. Hemen bir gaz lambası bulup yaktım ve ahırına fırlattım. Ama iki kızı ahırda saklambaç oynuyormuş. Samanlar alev almadan

bağrışmalara aile yetişmişti. Halam sadece azdığımı söylüyordu. Ama benden aniden koparttığı sevgiyi aklına getiremiyordu.

Yine tek başıma bahçe içindeki ağaçların arasında oynuyordum. Çocukların en gözde oyuncağı uçan balondu. Balonum elimden kaçtı ve bir ağacın dalına takıldı. Ağaca tırmanırken bir sarsıntı oldu ve yere düştüm. Ağaç sallanıyordu. Ama tırmandım ve balonumun ipini yakaladım. Halamın sesini duydum: "Ağaçtan in, her yer yıkılıyor. Oğlum aşağı in. Deprem oluyor." İnsanlar çığlıklar atarak evlerden kaçıp açık arazilere toplanıyordu. Balonumu kurtarmayı başarmıştım. İnsanlar ölüm paniği içinde haykırarak dua ediyordu. Her yerde korku dolu ölüm haykırışları vardı. Karşımızdaki iki katlı evin üstünde henüz tamamlanmamış iki kat daha vardı. Binadan korkunç bir gürültü duyuldu. Birkaç saniye öncesine kadar yerinde duran evin henüz bitmemiş iki katı yok oluvermişti. Haykırışlar, yüksek sesli dua sesleri ortalığı çınlatıyordu. Bana bakan yoktu. Ama benim keyfim yerindeydi. Onların delice koşuşturması benim için güzel bir oyundan farksızdı. Elimdeki balonumu sallayarak kahkahalarla gülmeye başladım. Çocuklarını kucaklamış ve yere uzanmış insanlara kahkahalarla gülmeye devam ettim. Korku dolu yüzler bana bakar olmuştu. Yer hala sarsılıyordu. "Bu çocuğun ruhuna şeytan yerleşmiş" diyenler oldu. Ağacın tepesinde, elimde balonla onlara şeytanı hatırlattığımın farkında değildim. Ben anlatırken uzun gibi görünüyor. Ama her şey çok kısa bir süre içinde oldu. Sarsıntılar durdu. Hiç kimse yerinden kıpırdayamıyordu. Meyhanenin kabadayı erkekleri bile yerden kalkamaz olmuştu. Onların şaşkın bakışları arasında ağaçtan aşağı atladım. Balonumu kurtarmıştım ya, benim için önemli olan buydu. "Tavuklardan farkınız yok sizin" deyişim hala aklımdadır. Evet, onların koşuşturmaları bana eniştemin tavuklarını hatırlatmıştı. Sopayla kovaladığım tavuklar ve kazlar, aynı öyle kaçışırdı.

Deprem sonrası insanlar benimle konuşmak bile istemez olmuştu. Onlara göre ben, ruhumu şeytana satmıştım. Uzak mahalleler bile benim şöhretimi duymuştu. Geçtiğim yerlerin pencerelerinde sohbet eden kadınlar bile içeri kaçıp pencereyi kapatıyordu. Çocukların yanıma yaklaşması bile yasaklanmıştı.

Bir süre sonra beni tanınmış bir hocaya götürdüler. Hoca aynen şöyle demişti: "Bu çocukta şeytan meytan yok. Bu çocukta olan tek şey, zeka taşması. Çok şey yapabilecek birisi. Ama yapamadığı için çıldırıyor, sapıtıyor."

Daha sonra babaannemin bir komşusu halama gelmişti. Ben bebekken evimize çingene bir falcı gelmiş. Çingene falcının söylediğine göre, alnımda bir 'yıldız' varmış ve geleceğim çok parlak olacakmış. Ne yıldızmış ama gün geçtikçe karanlıklarda boğuluyordum. Gün geçtikçe, umutsuzluklara, yalnızlıklara teslim oluyordum.

Yine azgınlıklarım ve dayakların hakimiyetinde geçen günlerden birinde, beni sessiz ve sakin bir kuzuya çevirecek en güzel duyguyu yaşadım. Mahallede şişmanlığıyla tanınan bir kadın komşumuz vardı. Dört veya beş kızı vardı sanıyorum. İlk gençliğe yeni adım atmış olan kızlarından biri, beni evlerine götürdü. Benim bir daha yaramazlık yapmayacağımı, kendisinin beni tedavi edeceğini söyledi. Evlerinin küçük asma katında bir depo vardı. Adam olmam için, önce kitap okumayı öğrenmem gerekiyormuş. Okumayı zaten erken öğrenmiştim. Beni aldı ve depoda tedavi etmeye başladı. Hem de öyle bir tedavi ediyordu ki, onun esiri, kölesi olmuştum. Hayatımda ilk kez mutluluğu onunla yaşar olmuştum. Kitap okumam için

beni kapattığı odanın köşesinde eski bir somya ve üzerinde yatak vardı. Beni çırılçıplak soyar ve öperdi, okşardı, yalardı. Göğsüme oturup cinsel organını ağzıma yapıştırır ve yalamamı isterdi. Yalamaya başlardım. Arada bir ağzıma kaygan ve acı bir su dolardı. Biraz yüzümü buruşturur ama iştahla yutardım. Boğazımda yanmalar olurdu. Ama o acı suyu çok sever olmuştum.

Halam ve başka komşularla onlara gittiğimizde, "acı su istiyorum" diye fısıldardım kulağına. Ve yukarı çıkıp acı suyunu içerdim. Altı yaşındaki bir çocuğun cinsel organından ne olacaktı. Ama ağzına alıp uzun uzun emmesinden çok hoşlanırdım.

Herkes şaşkınlık içindeydi, on beş yaşlarındaki bu kız beni nasıl kuzu kadar masum hale getirmişti. Benim kadar olmasa bile, en azından yaramaz çocuğu olanlar ona koşar olmuştu. Herkes onda bir sihir olduğunu düşünüyordu. Ama sadece beni tedavi edebileceğini söylerdi. Kim bilecekti ki, tedavi şekli cinsel organından ağzıma akıtıp içirdiği acı suyuydu. O kız benim ilk aşkımdı. Onu hala hayal meyal hatırlarım. İnsan ilişkilerine bakarak, onun bana yaptığı doğru mu yoksa yanlış mıydı, onu bilemem. Ama bana bir sıcaklık getirmişti diyebilirim.

Kız bir süreliğine Ankara'ya gitti. Ve yine azdığım bir gün, babaannem halama geldi. Yemekten sonra beni alıp evine götürdü. Yolda hiç konuşmadık. Eve girdik. "Sokak yasak. Evden dışarı çıkmak yasak. Odaya gir" dedi.

Ama ne de olsa babaannemdi ve iki günden fazla dayanamadı. Yine bahçeye çıktım. Yılanlarımı buldum. Ellerimi yalayıp dişlerinin arasında hafifçe sıkarak

oynamalarından, beni ne kadar özlediklerini anlayabiliyordum. Hükmetmesini bildikten sonra, yılanlar bile insana köle olabiliyordu.

Ertesi sabah depoya girdim. Yılanlardan biri yoktu. Ama biri turşu küpünün yanında durmuş öylece bana bakıyordu. Yanına yaklaştım. Yılanımda bir huzursuzluk vardı. Çünkü ben insandan çok hayvan sezgileriyle hareket eder gibiydim. Kapıdan çıktı ve bana baktı. Peşinden gittim. Alt bahçe komşumuz olan bunak ihtiyarın bahçesine girmek yasaktı. İkinci yılanımı üç parça halinde buldum. Bu anlattıklarımı kabullenmeniz belki zor olacak ama yılan da bir hayvandır, bir canlıdır. Sever, mutlu olur ve üzülür. Ve kalan yılanım, sevmişti, mutlu olmuştu. Sonunda da üzülmüştü. Üç parça halindeki yılanı babaanneme götürdüm. İçimi kaplamış olan nefret yüzünden ağlamıyordum bile. Tek düşündüğüm şey, o bunak ihtiyarı uyurken eviyle birlikte yakmaktı.

Babaannem bağırarak bahçeye çıktı. “Ne istedin şu zavallı hayvandan. Bir lokma ekmek, bir tas süt gözüne mi battı hayvan herif” diye bağırmaya başladı. Bunak ihtiyar çıkıp bir de “bahçeme girip otlarımı yiyordu. Sahip çıksaydınız malınıza” dedi.

Köpeğimiz Avcı’dan sonra, bir dostumu daha kaybetmiştim. Aynı akşam, kalan yılanımın da kayıplara karışacağını bilmiyordum.

Babaannem ek gelir olsun diye, kurutulup bağlandığında çalı süpürgesi olarak kullanılan kaba ve sert dallı bitkilerden yetiştirirdi. Pembe güllerin toplanıp koparılma zamanı yaklaşmıştı. Güllerin yapraklarını birlikte koparıp reçel malzemesi

hazırlardık. Ama bir gece büyük bir fırtına koptu. Yağmur ve fırtına ağaçları bile eğiyordu. Dışarı çıkan uçar giderdi; öylesine güçlü bir fırtınaydı. Herkes kıyamet gecesinin başladığını haykırır olmuştu.

Sabah uyandığımda her yer sakindi. Babaannem kapıda oturmuş ağlıyordu. Sert ve kaba süpürge bitkileri kırılmış, güller uçmuştu. Bir yıllık reçellik malzememizi kaybetmiştik. Süpürge bitkilerini satıp, evin toprak damını kiremitle kaplatacaktı. Günlerce sarhoş gibi gezdi.

Benim için artık dost olarak sadece bahçemizdeki ağaçlar kalmıştı. Ağaçlar arasına salıncak kurup, doğduğum evi düşünür olmuştum. Acaba babam nasıl bir adamdı? Annem nasıl bir kadındı. Arada bir mektup göndermesi, onu tanımama yetmiyordu. Beni çocuklarından korumak isteyen ailelerin bazı sözleri hala aklımdadır: "Bir çocuğun babası başında olmazsa, annesi de bırakırsa işte böyle olur." Yani, öksüz olduğum için hep isyankardım. Hep asiydim. Aklım fikrim şeytanlıktaydı. Artık tek dostum olan ağaçlara annemi ve babamı anlatırdım. Onlar da canlıydı, hem cevap veremeseler bile, beni anlıyor olmalıydılar. Yaprakları sallansa, bana cevap verdiklerini düşünürdüm. Çünkü benim hayal dünyam çok başkaydı. Altı yaşında bir çocuk olduğum halde, bambaşka dünyaları düşünürdüm. Bazı geceler dünyamızın yakın komşusu 'ay'a bakar, beyaz yüzeyindeki lekelerin nedenini düşünürdüm. Zamanla ay ile de dost olduğumu düşündüm. Sonra, yıldızları keşfettim. Her gece gökyüzüne doluşmalarına rağmen, onları çok geç fark etmiştim. Gece yatana kadar ay ve yıldızlarla yakın olurdum. Ama, sabah uyandığımda yerlerinde olmazlardı. Bütün ağaçlara çıkıp çeşitli açılardan onların iz bile

bırakmadan terk ettikleri gökyüzüne bakardım. Ama bir türlü göremezdim ve nedenini arardım.

Birkaç gün sonra, bahçe kapısından içeri dört adam girdi. Giyimi güzel olan adam babaannemle biraz konuştu. Arkasındaki adamların elinde büyük ağaç testereleri vardı. Havuzun arkasından merakla onlara bakıyordum. Adam cebinden para çıkardı ve bir miktar sayarak babaanneme verdi. Babaannem parayı aldı ama yüzü buruşuktu. Adamlar ağaçlara yaklaştılar. Testereler ağaçlarımızı kesmeye başlamıştı. "Ağaçlarımızı bırakın. Kesmeyin onları. Onlar benim son dostlarım. Ağaçlarımızı almayın" diye çok ağladım. Babaannem beni odaya kilitledi.

Saatler sonra kapı açıldı. Babaannem ağlıyordu. "Başka çare yoktu oğlum. Evin damı toprak. Her yağmur yağışında evin içi su doluyordu" dedi. Süpürge bitkilerinin ve güllerin yok olduğu yağmur ve fırtına sonrası evimizin içinden kovalarla su atmıştık. Bahçeye baktım, kel dayıların kafası gibi olmuştu.

Yemekten sonra artık tamamen kel kalmış bahçeye çıktım. Artık Kırıkkale'de yaşamak için bir nedenim kalmamıştı. Ankara'da oturan büyük amcamın evine kaçmayı düşündüm. Çünkü, kendi çocuklarına çok iyi davranırlardı. Gerçi, onlar mevki sahibi insanlar olarak bizi beğenmezlerdi. Daha doğrusu yengem beğenmezdi. Ama kel kalmış o bahçe yüzünden her şeyden nefret eder olmuştum. Yılanımı üç parçaya bölen ihtiyar bunağın evini yakmak istiyordum. Ama nereye kaçacaktım.

Üç beş gün sonra sabah uyandım. Her şeyin tükenmiş göründüğü bir anda, büyük bir mutluluk yaşadım. Yatağımın yanında bir mandolin duruyordu. Mandolini

alıp babaanneme koştum. Nereden geldiğini sordum. “Kargalar getirmiş ve yatağına bırakmış” demesine inanacak kadar gerzek bir çocuk değildim. Birden aklıma İstanbul geldi. Hem okuyup hem çalışan küçük amcamdan başka bana böyle bir hediye alıp sevindirecek kimse yoktu hayatımda. Bahçeye koştum. Ağaçlar yoktu; arkasına saklanamazdı. Aklıma havuzun arkası geldi. Koşarak aramaya başladım. Geri geri giderken üzerine bastığı kuru dal parçalarından, eğilerek havuzun etrafında dolaştığını anladım. Ortaya çıkmasını, yoksa elbisemle birlikte havuza atlayacağımı ve babaanneme, yani annesine iş çıkartacağımı söyledim. “Atlama, çıktım” dedi. Ona doğru koştum. Uzun zamandır görmediğim için çok sevinçliydim. Sımsıkı sarıldık. Bana çikolatalar bile getirmişti amcam. Saklambaç oynamamızı söyledi. Kel kalmış bahçeyi gösterip nereye saklanacağımızı sordum. Bir şey söylemedi. Beni omzuna oturttu ve birlikte simit fırınına gidip geldik. Artık komşuların söylediği gibi yalnız değildim. Benim bir amcam vardı ve onun omuzlarında oturuyordum. Babamın omuzlarında oturamamıştım diğer çocuklar gibi. Çocuklara bunu söylediğimde çok berbat bir cevap aldım: “Senin amcan çok kalmaz ki. Ama biz babalarımızın omzuna hep oturuyoruz.” Evet, haklıydılar. Benim amcam kaç gün kalacaktı ki? Sonra, yine kel bahçede yalnız kalacaktım. Üstelik dallarına çıkacak bir ağacımız bile kalmamıştı. Moralim bozuldu. Ama amcama belli etmedim. Ve amcam üç gün sonra geldiği gibi gitti. Geriye birkaç paket çikolata, biraz harçlık ve biraz anı kalmıştı. Keşke hiç gelmeseydi. Neden geldi? Neden gitti?

Amcamın gidişinden iki hafta kadar sonra postacıyla karşılaştık. Almanya’dan mektup geldiğini söyledi. Heyecanla aldım. Babaannemi istedi. İmza atması gerekiyormuş. Bahçeye girdik. Babaannem çamaşır yıkıyordu. Sonra anladım ki, Almanya’dan sadece mektup gelmemiş. Elinde tuttuğu kutu da gelmişti.

Babaannemin okuma yazması olmadığı için, adını ve soyadını yazan bir mührü vardı. Mühür bastı ve kutuyu aldık. Kutuyu açtık. Birbirinden güzel oyuncaklar, ayakkabı, gömlek, Timex marka bir saat, hırka ve çoraplar vardı. Babaanneme de hediyeler yollamıştı annem.

En kısa süre içinde yeni elbiselerimi giyinip sokağa fırladım. Kutuyu içindeki oyuncaklarla taşımıştım. Sokağın köşesine gidip pilli oyuncaklarımı yere koydum. Yürüyen asker, salıncakta sallanan kız, pilli araba bütün çocukları büyülemişti. "Bakın işte, ben öksüzüm. Babam yok. Ama sizler böyle şeylere layık değilsiniz ve asla sahip olamazsınız" dedim. Onlara hakaret edişime aldırmadan etrafımda toplanıp büyük bir hayranlıkla seyretmeye başladılar. Biraz sonra oyuncaklarımla oynamak için yalvardılar. "Bu oyuncaklar bana layıktır. Sizler bir hiçsiniz" demem onları yalvarmaktan vazgeçirmiyordu. Bana evlerinden çorap, gömlek ve pastırma getirmeyi teklif ettiler. "Sizlerin yamalı ve çuval gibi eşyalarınızı ne yapacağım. Benim üstümdekileri siz hayatınızda gördünüz mü?" dedim. Beni terk etmiş olan eski adamlarım ve haberi alan komşu mahalle çocukları geliyor ve kalabalıklaşıyorlardı.

Babam olmadığı için daha düne kadar benimle dalga geçen bu çocuklara, oyuncaklarımla oynamak isteyenlerin parmak kaldırmasını söyledim. Hepsi birden parmak kaldırdılar. "Kim önümde diz çöküp, yüzüne iki kez tükürmeme izin verirse, oyuncaklarımla istediği gibi oynayabilir" dedim. Kendi küçük dünyalarında hiç görmedikleri oyuncaklarım onları büyülemişti. Ve teklifimi kabul ettiler. Kalabalık çocuk grubu sırayla önümde diz çökmeye başladı. Kiminin yüzüne iki kez, gıcık olduklarıma daha fazla tükürerek oyuncaklarımı ikram ettim. Tükürmekten ağzım

kurumuştu. İki çocuğu bakkala gönderip gazoz getirttim. Bir şişe gazozu hızla içip yüzlerine tükürmeye devam ettim. Onları büyüleyen oyuncaklarımla oynamaya öylesine dalmışlardı ki, ayakta durmuş kafalarına tükürmeye devam ediyordum. Birden çişim geldi. Kamışımı çıkartıp önümde duranların üzerine işemeye başladım. Ama onlar hala oyuncakların derdindeydi. Bir elini ensesine kapatıp çişimin kazaktan, gömlekten içeri girmesine engel olmaya çalışanlar başını saklamaya çalışanlar "Tamam bitti artık" dediğimde bana baktıkları anda, tuttuğum çişimi bıraktığımda yüzlerindeki buruşuk ifadeler, onlardan intikamımı almama yetmişti.

Akşama yine komşular kapıda, "Bıktık senin şu torunundan, gazoz içip çocukları tükürük içinde bırakmış. Yetmemiş, üzerlerine işemiş. Artık gitsin bu mahalleden. İstemiyoruz bu uğursuzu" diyorlardı. Babaannemden dayak yerken, kahkahalarla gülüyordum. Aklıma, enselerine işediğim an geldikçe, daha yüksek sesli kahkahalarla gülüyordum. "Lan bu iyice sapıttı. Al bakalım. Hihihi ben de gülüyorum. Al lan hayvan. Vuran gülsün. Yiyen gülsün hihihi." diyerek ince odunu kaldırıp indiriyordu.

Bana en çok bağıranlardan biri komşu kızı Aytül idi. Kardeşi Muhittin'in üstüne işememe çok kızmıştı. Babaannem kendini yorgun hissettiği zamanlar ve hava kararıktan sonra lazımlığa işerdi. Tabii, bahçenin sonunda, tahta çıkış kapısının solunda olan küçük kenefe ben dökmek zorunda kalırdım. Bahçemizin içinde ve dışında oturanlar hep bizim tuvalete girerdi. Gelenlerden biri de Aytül'dü. Babaannem lazımlığı yine ağzına kadar doldurmuştu. Dökmemi istedi. İlk kez isteyerek lazımlığı aldım. "Hayırdır inşallah. Sidik dökmeye hevesin arttı galiba" dedi. Aytül her an bahçeye girip kenefe çökebilirdi. Her yer zifiri karanlık. Tuvaletin

yanındaki odunların arasında beklemeye başladım. Çocuklar tuvalete girince, korkudan yüksek sesle şarkı söylerlerdi. Benim öyle bir derdim yoktu. Karanlıkta kenefe giderken, "Toplanın lan aptal cinler. Beni Almanya'ya götürün" derdim. Sonunda bahçe kapısı açıldı. Ve tek bildiği şarkıyı her gece okuyan Aytül geldi. Pijama altının sıyrılış hışırtısını duydum, gecenin sessizliğinde. Yavaşça dolu lazımlığı kaldırdım. Kavga eden kedilerin sesini taklit ederek lazımlığı üzerine boşaltıverdim. 'İmdaaaat aneeem cinleeeeer geldiiii.' sesinden sonra, sustu. Ben hemen eve kaçtım.

Sabaha öğrendim ki, Aytül kenefte uyuma keyfini denemeye kalkışmış. Eve dönmesi gecikince ailesi kenefe koşmuş. Kızı baygın bulmuşlar. Ayılması ise saatler sürmüş. "Anneee, valla cinler toplanıp üstüme işedi valla bak öyle oldu" faslı çekmiş. İki anası vardı. Yedek anası Salime Teyze, kızı baştan aşağı sidiğe bulayan asıl cin kimdi, çok iyi anlamış. Babaannem kahvaltı sonrası haberdar edildiği için, kahvaltıyı hazmettirme faslı gecikmedi. Yine, vuran gülüyor. Yiyen gülüyor. Hem de kahkahalarla. Sonunda yoruldu: "Lan bu iti döverken kalbim duracak. Sen sabır ver yarabbi. Anası aldırsın da, kurtulayım şu it beyinliden."

Bir sabah uyandığımda, aklıma ilk kez acı suyunu içtiğim kız geldi. Onu nasıl unutmuştum. Her çocuk gibi ben de öğlen uykusuna yatmak zorundaydım. Gerçi, benim yattığım pek olmamıştır. Çocuklar öğlen uykusuna yattığında mahalle bana kalırdı. İlk kez kendi isteğimle öğlen uykusuna yattım. Babaannem şaşırmıştı. Yorganın altına küçük yastıkları koydum. Camdan çıkıp halamın oturduğu mahalleye koştum. Kızında ilk aşkı tattığım şişman teyze, bahçede çay içiyordu. Bana 'Paşa çayı' olarak adlandırılan açık ve limonlu çay ikram etti. Derdim vardı ama bir türlü anlatamıyordum. Peş peşe dört bardak paşa çayı içtim. Şişman teyze

öbür kadınlarla konuşurken, benim gözlerim ilk aşkımı arıyordu. Sonunda evden çıktı. Yanında benden biraz daha büyük bir çocuk vardı. Beni görünce yüzü kıpkırmızı oldu. “Acı su tedavisi mi yapıyordun depo orospusu” dedim. Şişman teyze işi bilmediği için bana baktı ve kovaladı. O mahalleye son gidişimdi.

Bir süre sonra İstanbul’dan, küçük amcamdan bir mektup geldi. Beni yanına çağırıyordu. Cumartesi çalışmadığı için beni otobüs garajından alacaktı. Kendimi Kırıkkale otobüs garajında İstanbul’a giden tanıdık bir aileye emanet edilmiş olarak buldum. Ne olduğunu anlayamamıştım. Amcam sürpriz olmasını istediği için babaanneme bir şey söyletmemişti.

Garajda aile ile birlikte indik. Amcam beni kucakladı. Elimden tuttu ve kaldığı bekar evine gitmek üzere yola çıktık. Evini hiç görmemiştim. Arkadaşlarıyla birlikte kalıyordu. Ben yarım saat içinde onların maskotu oldum.

Amcam ile birlikte gezmeye başladık. Bana göre bir mayo aldı. Hayatımda ilk kez deniz görüyordum. Kendimi suyun içine bıraktığımda boğulacak gibi oldum. Ama amcam beni bırakmazdı. Onu yanımda buldum, kollarının arasındaydım. Beni yine omuzlarına oturttu. Aklıma Kırıkkale’de doğduğum bahçeli ev geldi. Acaba babam beni hiç omzuna oturtup gezdirmiş miydi?

Yüzdüğüm Bostancı sahiline yarım saat içinde alışmıştım. Adını politikacı Ecevit’ten aldığını öğrendiğim ‘Karaoğlan’ çay bahçesinde oturduk. Amcamın arkadaşlarıyla çabuk dost oldum. Dondurmalar, çaylar, kolalar peş peşe geliyordu.

Akşam hava kararınca yemek yedik. Sonra çay bahçesinin hemen karşısındaki lunaparka koştuk. Bindiğimiz dönme dolap arıza yapınca, en tepede kaldık. Ama yine de güzeldi. Çünkü, biraz ilerimizde yazlık sinema vardı ve biz tepeden rahatça film seyrediyorduk.

Hiç bu kadar mutlu olmamıştım. Ama artık eğlence bitmişti. Amcam beni bir yere götürüyordu. Ama söylemiyordu. O yılların meşhur belediye otobüsü 'Leyland' ile bir yolculuk yaptık. Sonra ilk kez gemiye bindim. Kırıkkale ve Ankara'da deniz ve gemi görmem imkansızdı. Anadolu yakasından Avrupa yakasına geçerken, geminin peşinden uçan martılara simit parçaları attık. Biz attık, onlar peşimizden geldi. Kendimi biraz onlara benzettim. Biraz umut peşinden ne kadar da istekli uçuyorlardı. Bense nereye uçsam lanetle anılıyordum.

Sonra yine bir otobüs yolculuğu başladı. Nereye gittiğimizi sormamı yasaklamıştı amcam. Sonunda yerimize geldik. Havaalanına gelmiştik. Neler olduğunu sordum. Amcam bana sarıldı ve beni çok özleyeceğini söyledi. Annem uçak bileti göndermiş ve beni 'Münih' havaalanında bekliyormuş. Buna inanamıyordum. Birkaç gün öncesine kadar, nefret ettiğim kel kalmış bahçeye mahkumdum. Sonra düşündüm, babaannem bana çok büyük bir sevgiyle sarılmıştı. Demek ki, bir daha görüşemeyecektik. Ya da uzun yıllar görüşemeyecektik. Benden nefret eden komşular, onlar bile bana sarılıp öpmüşlerdi. Amcamın sürprizini çok geç anlamıştım.

Pasaport kontrolüne kadar amcam yanımdaydı. Sonra, ben yolcular bölümüne girdim. Amcamla aramızda birkaç metre uzaklık vardı. Amcam sevgiyle

gülümserken el sallıyordu. Ama gözlerinin ıslandığını gördüm. Beni emanet alacak olan hostes geldi ve elimden tutarak salon kapısına doğru götürmeye başladı. Arkama bakıp amcamı son kez görmek için çaba gösteriyordum. Sonunda kapıdan çıktık.

Dev uçağa uzanan merdivenleri çıkarken, hala amcamı görebilmek için arkama bakıyordum. Hostes artık amcamı göremeyeceğimi, havaalanından gitme hazırlığında olduğunu söyledi. Hala inanamıyordum, birkaç gün önce neredeydim. Şimdi nereye gidiyordum. Anneme gidiyordum ben. Çok özlediğim ve hayal meyal hatırladığım anneme gidiyordum. Almanya'ya gidiyordum. Güzel giyeceklerimin, güzel oyuncaklarımın olacağı bir ülkeye gidiyordum. Her şeyin çok başka olduğunu söyledikleri bir ülkeye gidiyordum. Almanya'dan izne gelen komşu yakınlarının söyledikleri 'saray' gibi evlerden birinde yaşamaya gidiyordum.

Uçak hareket etti. Hızlandı ve havalandı. Havaalanı çok geride kaldı. Toprak, evler, araçlar; her şey küçüldü, küçüldü ve daha da küçüldü. Sonunda şehir görünmez oldu. Cam kenarında oturuyordum. Nereye baksam, mavi gökyüzü ve beyaz bulutlar vardı.

Benden sorumlu hostes, çocuklar için pasta ve sütlü kahve olduğunu söyledi. Mavi gökyüzünün beyaz bulutları içinden geçerken, pasta yiyor ve sütlü kahve içiyordum. Ay ve yıldızlar aklıma geldi. Onlar da gökyüzünde yaşıyordu. Ama sadece gece görünüyorlardı. Gece olsaydı, onları daha iyi göreceğimi düşünmekten çok büyük keyif alıyordum. Mahalle çocukları aklıma geldi. O saat onlar hala ellerinde sopa ile araba lastiği çeviriyor olmalıydılar. Ezan okunurken, ekmek

fırınına yarışacaklardı. Her akşamki gibi çay ve börek molasına kadar saklambaç oynayacaklardı. Birden aklıma ihtiyar bunak geliverdi. Amcam bana sürpriz yapmıştı. Ama yılanımı öldüren adamın evini yakmaya fırsat bırakmamıştı. Birkaç günlüğüne İstanbul'u gezip geri gönderileceğimi düşünmüştüm. Hostes yanıma oturdu. Firma hediyesi olan bir oyuncak verdi. Bir kare içine yerleştirilmiş başka küçük kareler üzerine yayılmış 'Bavyera Havayolları' yazısı vardı. Bir kare boştu. Boş kare ve diğerlerini oynatarak yazıyı bozdu. Ve tekrar eski haline getirmemi istedi. Becerirsem yine pasta ve sütlü kahve getireceğini söyledi.

Kısa bir süre sonra kendisine el salladım. Yanıma geldi. Yüzünde çok şaşkın bir ifade vardı. "Bunu nasıl yaptın? Bunu nasıl başardın? Yoksa sende başka bir tane daha mı vardı" dedi. Yine bozdu ve yanımda durdu. "Yine yaparım. Ama bana pilot kabinini göstereceksin" dedim. Kabul etti. Yine kısa süre içinde ve onun gözü önünde yaptım. Artık bana inanmıştı. Beni pilot kabinine götürdü. Pasta ve sütlü kahve getirdi. Pilot ile iyi dost olduk. Uçağın direksiyonunu tutmadığını görünce şaşırmıştım ve sordum. Artık rotamızda olduğumuzu ve otomatik pilot konumunda uçtuğumuzu söyledi. Ve biraz açıklama yaptı. Hostesim beni kucağına oturttu. Kare oyununu şekline bakarak yaptığımı söyledi. Bense, üzerindeki yazıyı okuduğumu söyledim. Bu kez gerçekten daha çok şaşırmıştı. "Yalan söylemek kötüdür" dedi. Okuyup yazdığımı tekrar ettim. Kısa ceketinin cebinden uzun, ince ve birden fazla sayfası olan parlak bir kağıt çıkartıp elime verdi. Okumamı istedi. "Bavyera Havayolları- Müftüoğlu Acentası" dedim. Altı yaşında olduğumu söyleyince, çok çabuk bir şekilde Almanca öğrenebileceğimi söyledi. Sonra koltuğuma geçmemi istediler.

Sıcak bir ses, “Artık uyan, annene kavuşacaksın” diye fısıldadı. Rüyamda yılanımı öldüren adamın evinin yanışını görüyordum. Evini yakmıştım ama kaçamadığım için ben de yanıyordum. Gözlerimi açtığımda hostesimin gülen yüzünü gördüm. Bana sarılıp yanaklarımdan öptü. Ben de onu öptüm. Annemi ne zaman göreceğimi sordum. Çok az kaldığını söyledi. Yüzünü hayal meyal hatırladığım anneme çok yaklaşmıştım. İçimde korkunç sevinç duyguları vardı. İçimden haykırmak geliyordu.

İstanbul belediye otobüslerinden çok daha değişik, koyu mavi bir otobüse bindik. Hostesim hala yanımdaydı. Pasaport kontrolünden sonra iç salona girdik. Hostes beni kucaklayıp yukarı kaldırdı.

“Bak, sağ tarafta el sallayan kadın senin annen. İki gün önce tanışmıştık. Benim görevim burada sonra eriyor. Sana mutluluklar dilerim” dedi. Annem bana doğru geliyordu. Hayal meyal hatırladığım kadının ta kendisiydi. Üzerinde kalın ve koyu mavi bir anorak vardı. Kot pantolonun altına yünlü çizmeler giymişti. Bir anda onu karşımda buldum. Hostese teşekkür etti. Diz çöküp omuzlarımdan tuttu, “oğlum oğlum benim.” dedikten sonra bana sımsıkı sarıldı. Yıllardır özlemini çektiğim anneme kavuşmuştum artık. Üstelik, Almanya topraklarındaydım. Yepyeni bir hayatın başlangıcına adım atmıştım.

Tren yolculuğu sonrası, yeni yuvamın bulunduğu kasaba istasyonunda olduğumuzu öğrendim. Taksiye binip yola çıktık. Kırıkkale’de anlatılanlara göre, evler saray gibiydi. Eşyalar yepyeniydi. İşte ben bu saraylardan birinde yaşayacaktım. İzne gelenlerin anlattıkları evler, birbirinden daha güzeldi.

Şehir arkada kalmıştı, taksi dik ve karanlık bir yokuş çıkmaya başladı. Etraf ormanlık ve ıssızdı. Sonunda evimiz olduğunu öğrendiğim yere geldik. Beş katlı, ahşap bir binaydı. Sadece giriş katında tuvalet vardı. İki küçük oda, ortak tuvalet banyo ve mutfak vardı. Evin camından dışarı baktım, etraf hep aynı ahşap evlerle dolu.

Annem peynirli yumurta hazırladı ve yedik. Sıcak süt içtikten sonra küçük yatakta birlikte yattık. "Anne, hani buralar saraylarla doluydu. Buralarda her şey başkaydı. Bizim evimiz neden böyle" diye sorduğumda şu cevabı aldım. "Oğlum, öyle yerlerde insanlar oturuyor. Biz sadece çalıştırılmak için kullanılıyoruz. Palavra atmak kolay iştir. Türkiye'ye izin için gittiğimizde palavralar atmaktan başka çare yok. Çünkü, anlatsak inanmazlar." Kırıkkale'ye izne gelen başka Almancılar bana buraları cennet gibi anlatmışlardı. Oysa, daha ilk saatlerden itibaren bütün hayallerim boşa çıkmıştı. Neredeydi anlatılan saraylar? Neredeydi anlatılan pembe dünyalar? Neredeydi 'biz olmasak Alman'ın hali harap' diyenler? Annem vardiyalı çalıştığını söyledi. Sonra uyudu.

Yataktan kalkıp ıssız ormana ve ahşap evlere baktım. Bizim gariban Kırıkkale bile buradan çok daha güzeldi. Komşularımız vardı. Bayramlarımız vardı. Bu ıssız ve soğuk yerlerde bayramdan ne çıkardı.

Yaşamam gereken yerin adı İmmenstadt idi. Bizim memleket kasabasının daha yüksek binalısı bir yerdi. Hava çok soğuk, yağmurlu ve karlı geçiyordu. İlkokul birinci sınıfa başlamıştım. Öğretmenim, anneme "ilk kez okuma yazma bilen bir

Türk çocuğu geldi. Sizi tebrik ederim. Bizim alfabemizi çabuk öğrenir. Dilimizi de çabuk öğreneceğinden eminim" demiş.

Kat komşumuz İzmirli iki kız kardeş idi. Büyüğünün adı Mükellef, küçüğü Zeynep idi. İki kız ile annem ters vardiyada çalışıyordu. Yani ben hiç yalnız kalmıyordum. Okuldan çıkıp eve geldiğimde ya annem ya da iki kız kardeş evde oluyordu. Tek istediğim şey, bir an önce Almanca'yı öğrenmekti.

Yokuşun başında Almanlara ait bir çiftlik evi vardı. Onlarla dost oldum. Deniz topu ile voleybol oynamaktan çok zevk alır olmuştum. Çok iyi bir aileydi. Almanca'da ilk öğrendiğim iki kelime 'Ja' ve 'Nein' olmuştu. Yani evet ve hayır. Alman aile bir şey sorduğu zaman, onların ses tonuna göre evet veya hayır diyordum. Bir akşam onlarla yemek yedik. Anneme Almanca anladığımı ama konuşamadığımı söylemişler. Annemin tarzanca Almanca'sı ile öğrendim ki sorulara algıladığım ses tonunu düşünerek verdiğim cevapların çoğu hep doğruymuş. Bunu öğrenince Almanca dilini öğrenmek için daha istekli çalışır oldum. İki ay kadar sonra, Almanca kitap okuma bölümünde ilk teşekkür belgemi aldım. Sonra teşekkür belgelerinin arkası geldi. Birinci sınıftan üçüncü sınıfa atlattılar. Üçüncü sınıfa başladığımda, hala Almanca konuşamayan Türk ailelerin ve onların çocuklarının tercümanlığını yapar olmuştum.

Alt kat komşularımızın da çocukları vardı. Aileleri aşırı yorgunluktan derin uykuda oldukları için, çocuklar korkudan tuvalete gidemiyor, dış kapıya çıkıp bir büyüğün tuvalete inmesini bekliyorlardı. Beş katlı ahşap evin giriş katında tek bir tuvalet olunca ne yapsınlar? Yaşları benden büyüktü. Bir gece uyandım ve tuvalete iniyordum. Çocukları ilk kez o anda gördüm. Gecenin o saatinde ne yaptıklarını sordum. Dertlerini anlayınca birlikte tuvalete indik.

Sonraki geceler bu tuvalet işini ticari bir şekle getirdim. Tuvalete götürdüğüm her çocuktan iki Pfennig almaya başladım. Onlar şeytan, hayalet ve cinlerden korkuyordu. Şeytanın yakın arkadaşı olduğumu, kendilerinden para aldığımı ailelerine söyledikleri taktirde, arkadaşım şeytanı evlerine göndereceğimi söyledikçe, titriyorlardı. Sonraları kimisi para vermez oldu. Arkadaşım şeytanı görmek istiyorlardı. Bir gece siyah masa örtümüz ile, tanışmak istedikleri arkadaşım şeytan abilerini onlara gösteriverdim. Tabii, biraz aksesuar daha vardı. Sonraları bütün harçlıklarını bana verir oldular. Bir kez arkadaşım şeytanı görmeleri yetmişti onlara.

Bir süre sonra bizim ahşap bina sakinleri ev aramak zorunda kaldı. Ben görmedim ama bir heyet gelmiş ve her an çökme tehlikesi olduğunu rapor etmiş. Peki, yıllardır akılları neredeydi acaba? Ne fark ederdi, yirmi Türk insanı ölseydi ne olacaktı sanki.

Diğer Türkler yine ucuz ve ahşap yerlerde ev bulmuşlardı. Apartman içinde Türkler pek istenmezdi. Almanların haklı olduğu bazı konular vardı, televizyonda oynayan filmi kaçırmamak için, salonun ortasında yemeklik malzeme kavurup salondan her yere leş gibi koku yayanlar, aşağı inmeye üşenip çöp dolu poşeti camdan fırlatanlar, cam kenarına oturup soydukları patates, soğan gibi yiyeceklerin kabuklarını aşağı atanlar, Almanları deli ediyordu.

Yeni evimize yerleştik. Eşini yıllar önce kaybetmiş yaşlı bir kadın ve esmer kızı ev sahibimiz olmuştu. Yaşlı kadına, ‘Oma’ (büyükanne) demeye başladım. Kızı Karen genç ve çok güzeldi. Sabahları işe giderken, beni de arabasına bindirip okulun

kapısına kadar bırakıyordu. Karen, bir oğlu olmasını çok istemiş ama evleneceği bir erkekle karşılaşmamıştı. Oma, torunu olmadığı için bana çok sıcak davranıyordu. Karen zaten benim için deli oluyordu. Kendi memleketimde, yakınlarımda bulamadığım sıcaklığı onlarda bulmuştum. Annemin yüzünü bile göremez olmuştum. Ama yeni dünyamda Karen vardı. Sanki, yedek bir anne kazanmıştım. Her yere beraber gider olduk. Hayatıma Karen ve oma girdikten sonra okulumda en başarılı öğrenci oldum. Öğretmenim bile şaşkındı. Karen'i bir saat göremesem çıldırıyordum. Almanlar sarışın olur ama Karen aksine esmerdi. Kar yağarken kürk giyerdi. Sırtına kadar uzanan siyah saçlarıyla arabaya binişine hayrandım. Beyaz çizmeleri ona çok yakışırdı.

Cumartesi ve pazar günleri Karen çalışmazdı. Opel marka arabasıyla oma ve beni orman yoluna götürmeye başladı. Bir de köpekleri vardı. İnce vücudu uzayıp gidiyordu. "Bu köpeği çok mu çekiştirdiler de bu kadar uzadı" dememe kahkahalarla gülmüşlerdi. Köpek 'sosis' cinsiydi. "Bunun salamı, sucuğu da var mı" dediğimde, Karen beni kucakladı. Karen kahve suyu ısıtırken, oma ile kırlarda dolaşırdım. Sosis köpek kuyruk sallayarak peşimizden gelirdi. Karen için ilk papatya topladığımda çok sevinmiş ve bana 'oğlum' diyerek sarılmıştı. Neden benim annem böyle değildi? Neden bir arabası yoktu? Neden Karen kadar yakın değildik? Annem olmadığında hep onların evinde olurdum. İki katlı, çok güzel bir evleri vardı. Bahçelerinde güller, kuş yemlikleri, mermerden basamakları vardı. Her sabah uyandığımda bahçeye bakardım. Küçücük kuşlar yemliklere saldırırdı. Sonra su içip giderlerdi. Hayatımda ilk kez insan muamelesi görüyordum. Hem de iki Alman tarafından. Benim için onlarsız bir yaşam olamazdı artık.

Sonraları annem mesaiye kalmaktan vazgeçti. Oma ve Karen ile yakınlığımı bozdu. Karen sabah kapıyı çalıp beni okula götürmek istediğinde, hasta olduğumu veya başka bahaneler söyler oldu. (O zamanlar anlayamazdım ama yıllar sonra kıskançlık duygusunun ne olduğunu çok iyi anlayacaktım.)

Artık Oma ve Karen'i sadece camdan görür olmuştum. Çünkü annem işe giderken kapıyı üzerime kilitlemeye başladı. Onlarla görüşmemi tamamen yasakladı. Okula da hasta olduğumu söylemişti.

Bir pazar sabahı annem yine işe gitmişti. Balkondan bahçeye atladım. Kapıyı çaldım. Karen beni görünce güldü ve birden sarıldık. "Keşke annem sen olsaydın" dedim. Zaten kendisi beni oğlu gibi görüp seviyordu. Birlikte kahvaltıya oturduk. Oma uyuyordu. Ama benim sesime uyanıp geldi. Onunla da sarıldık. Benim ve Karen'in gözleri hep birbirine bakardı. Ona hayrandım. Hayatımda onun kadar sevebileceğim bir kadın daha olamazdı. Biz sanki bir meyvenin iki yarısıydık. İnce ve zarif elleriyle ellerimi tutması bile beni delicesine mutlu ederdi.

Pazar gününü lunaparkta geçirdik. Akşama doğru tavukçuya gittik. Arabasıyla gezdik. Annem saat sekizden önce gelmezdi. Ama aksilik işte, o gün erken gelmişti. Oma ile kavga etti, evin önüne geldiğimizde arabadan inmeye çalışan Karen'in üzerine saldırdı. "O benim oğlum. Sen kimsin?" dedi. Evet, ben annemin oğluydum. Ama her sıcaklığı bana Karen vermişti. Eve girer girmez annem beni dövmeye başladı. Ama orası çocuğunu istediğin gibi dövüp tekmeleyebileceğin Türkiye değildi.

Geceye doğru kapı çaldı. Annem açtı ve polisleri gördüm. Annem korkmuştu. Beni bir daha dövmeye yeltenmesi halinde, elinden alınıp yurda götürüleceğimi söyleyip gittiler. Annem hemen aşağı indi ve Karen'e hakaretler etmeye başladı. Karen hiç cevap vermedi.

Birkaç gün sonra sabahın çok erken saatinde uyandım. Vücudum titriyordu. Hastalanmıştım. Annem bir köy kadını bilgisiyle bana sıcak içecekler hazırladı. Titremelerim çoğalıyordu. Karen'e gitmek istediğimi söyledim. Annem deliye döndü. Hastaneye gitmem gerekiyordu. Fakat annem ülkemde olduğu gibi böyle şeyleri önemsemiyordu. Öksürükler çoğalınca taksi çağırmak için gideceğini söyledi. "Karen götürsün beni" dedim ve yine çıldırdı. Hasta olmasam dayak yiyecek olduğumu söyledi. Olanca gücümle 'Kareeeen' diye bağırdım. Artık isyan etmiştim. Sehpayı kaldırıp annemin üzerine attım. Omzuna geldi. Yine Karen'e bağırdım. Kapı çaldı. Koşup açtım. Sarı geceliği ve siyah saçlarıyla karşımda duruyordu. Uykulu gözleriyle daha da güzel görünüyordu. "Seni çok seviyorum. Hastayım, beni doktora götür" dedim.

Sabahın erken saatinden akşama kadar klinikte yanımda bekledi. Saatlerce birbirimize sarıldık. Onun kollarında sıcaklığı, mutluluğu, insanlığı, sevgiyi ve daha neleri buluyordum. Akşam annem geldi. Karen ile hiç konuşmadılar. Karen'in arabasıyla eve gelene kadar yine konuşmadılar.

Annem izin almıştı ve Münih'te oturan teyzemin evine gittik. Teyzem ve eniştem neşeli insanlardı. İki erkek ve bir kız çocuk sahibiydiler. Büyük oğul Mehmet, tam kalasın tekiydi. Küçüğü Mustafa canlı, bilgili ve dost biriydi. Zaten teyzemi, eniştemi ve çocuklarını ilk kez görüyordum. Kızı Emine çok nazlı, yemez, içmez,

konuşmazdı. Durmadan ağlardı. ‘Merklin’ marka trenleriyle, ‘Match-box’ arabalarıyla oynamaktan çok keyif aldım. Aralarında ev ve iş konuları başladı. Eniştem yardımcı olabileceğini söyledi. Ben baktığım zaman susuyorlardı.

Evimize döndük. Bir hafta sonra annem valizleri hazırladı. Mobilyalı evde oturduğumuz için fazla bir eşyamız yoktu. Topu topu üç valiz vardı. Münih’e gittiğimizde neler konuşulduğunu o zaman anladım. Aşağı indik ve anahtarı omaya verdi. Karen’in üzerinde siyah ve uzun bir elbise vardı. Hüzünlü gözleriyle bana bakıyordu. Annemden izin istedim ama vermedi. “Siktir git” dedim. Artık isyanlarım küfre dönüşüyordu. Ama annem bunun farkında değildi.

Tren akşam saat dokuzda kalkacaktı. Saat henüz yedi civarıydı ve istasyon yakındı. Anneme istasyonda beni beklemesini söyledim. Hiç konuşmadan gitti.

Oma ile vedalaşmam kısa sürdü. Karen’in yatak odasına girdik. Yatağına uzandık. Bana sarıldı ve öpmeye başladı. “Seni kaybetmek çok zor. Sen gidersen, ben kimi arabamla okula bırakacağım? Ben ne yapacağım?” derken ağlıyordu. Karen benim her şeyimdi. Ne tür duygularla sevdiğimi bilmiyordum. Anne mi, yoksa yıllar sonra öğreneceğim aşk mıydı bu? Geçmesini hiç istemediğimiz zaman, bizden intikam alırcasına çabuk geçiyordu.

İstasyonun önünde arabadan indik. Annem biraz uzaktaydı. Trenin hareket etmesine on dakika kalmıştı. Ama Karen’den ayrılamıyordum. Onu bırakmak istemiyordum. Bir anne veya aşkı kaybediyordum. Hem de kendi ayaklarımla yürüyüp trene binerek. Trene bindiğimde hala yanımdaydı.

Tren hareket ettiğinde camdan ona baktım. Ağlıyordu. Anneme baktım, gülüyordu. Sonra yine Karen'e baktım, "Hayatımda sadece seni sevdim. Beni unutma" dedim. Bir şeyler söyledi ama gürültüden anlayamadım. Tren hızlandıkça hayatımın kadını dev Karen, küçüldükçe küçüldü ve sonunda görünmez oldu. Tren hızlandıkça içimde nefretler kabarıyordu. Yolculuk boyunca annemle hiç konuşmadık. Verdiği kurabiyeleri bile yemedim. Hem de çok sevdiğim kurabiyeler olmasına rağmen.

Gece karanlığında yüksek bir binaya girdik. Dışarıdan güzel görünüyordu. Ama her katında birçok odalar olan 'Heim'den (bekar yuvası) başka bir şey değildi. Moralim bozuktu ve yorgundum. Okulum, öğretmenim, arkadaşlarım hep geride kalmıştı. En önemlisi, Karen'i kaybetmiştim. Karlar diyarı Münih, yeni yerimizdi.

Bir süre için yine küçücük odaya kapatıldım. Sonra annem küçük bir ev buldu ve oraya taşındık. Maaşını aldığında elleri dolu geldi eve. Büyük bir şişme havuz almıştı. Şişirdi ve su doldurdu. Pilli sürat motoru ve başka su oyuncakları da almıştı. Salonun ortasında şişme bir havuz içinde yıkanmak önce hoş geldi. Tencereyle başımdan aşağı su dökülmesi ve pilli oyuncakların etrafımda dolaşırken bana çarpması biraz olsun neşelenmeme neden olmuştu. Fakat bu neşeli halim uzun sürmedi. Annemle kopalı çok olmuştu sanki. Zoraki bir beraberliğimiz vardı. Sevgi ve saygımızı yitirmiştik. Bana şişme havuz ve oyuncakları Karen alsaydı, böyle burukluk içinde oynamazdım. Aksine çok neşeli olurdum. Karen'e sarılmak ve üzerine su atmak, belki de onu havuzun içine çekip sırılsıklam yapmak güzel olurdu. Ama artık Karen geride kalmıştı.

Bir pazartesi günü teyzem ve annem beni bir minibüse bindirmeye hazırdı. Münih dışında 'Holzen' adlı bir yatılı okula gidecektim. Teyzemin akıllı, sevecen ama cimri oğlu Mustafa, bana kapıları ve kaputu açılan bordo 'Cadillac' oyuncak arabasını hediye etti. Teyzemlerle vedalaştım. Ama annemle vedalaşmadım.

Artık Holzen'e aittim. Boş bir arazi üzerine kurulmuş, etrafı çam ağaçlarıyla sarılı büyük bir beton bina. Sabah yemekhanede kahvaltı. Sınıfa koşturmaca. Teneffüslerde benden başka keyifle oynayan insanlar. Kendi ülkemin insanlarına uyamazken, buranın insanlarına nasıl uyacaktım?
Yatağımda hep Karen'i düşünürdüm. Beyaz Opel arabası, siyah saçları, karlar içinde kürklü ve beyaz çizmeli hali, hep onu hayal ettim. Rüyalarım hep Karen ile süsleniyor, güzelleşiyordu. Ama uyandığımda bütün güzellikler yok olup gidiyordu.

Hep aynı günler, haftalar ve aylar geçip gitti. Almanların aileleri her hafta gelip çocuklarını eve götürürken, benim annem ayda bir veya daha uzun zaman dilimlerinde geliyordu. Zaten geldiği zaman konuşmazdık. Birkaç parça oyuncak verir ve geldiği gibi giderdi. Yüzünü bile görmek istemez olmuştum.

Benden yaşça büyük Eva ile arkadaş oldum. Eva da içine kapanık bir kızdı. Benzer yanlarımızı keşfedip yakınlaştık. Çam ağaçlarının arkasında ilk öpüşmelerimiz başladı. Sonra daha değişik şeyleri keşfedip gücümüzün yettiği kadarıyla tadına baktık. Eva ve ben, toplumun normal çocuklarına benzemediğimiz için, çok özel şeyleri hep geç keşfedenler sınıfındandık herhalde. Her yerde birlikteydik. Öğretmenlerimiz bile buna alışmıştı. Bizi aynı sıraya oturttular. Geceleri gizlice tuvalette buluşmaya başladık. Keşiflerimizi çoğaltmak istiyorduk ve

başarıyorduk. Uzun zamandır aynı okulda kaldığımız Eva ile geç yakınlaşmıştık. Ama bu da uzun sürmedi.

Annem geldi ve beni okuldan aldı. Lanet olsun böyle hayata. İki gün onun tek göz odasında kaldım. Beni gezdirdi ama umursamadım bile. Kendimi, yanında gezdirdiği bir 'bavul' gibi hissediyordum.

Yerleştirildiğim yeni yatılı okulun adı, yanlış hatırlamıyorsam Bergen'di. Adı gibi, dağlar arasında kurulmuş çok büyük bahçeli, çok temiz ve güzel bir okuldu. Holzen'de kovalamaca oynamaktan başka yapacak bir oyun yoktu. Ama Bergen çok başkaydı. Yüzme havuzu, tenis kortu, kayak yapma imkanı vardı. Günlük yürüyüşler yapılıyordu.

Bir haftalık durgunluktan sonra Bergen'e alıştım. Pazar günleri kiliseye gidenler, kayak yapma hakkına sahipti. Kayak yapmak için kiliseye gitmeye başladım. Ama hiç kimse bana Hıristiyan olmam için baskıda bulunmadı. Sadece Tanrı'ya dua ve şükür etmemi istiyorlardı. Yemekhanede Türklere domuz mamulü verilmesi yasaktı. Domuzlu yemek olduğunda bize ayrı yemek yapılırdı. Yemek takımlarımız bile ayrıydı. Domuzlu tencereye girmiş kepçe veya başka gereçlerle bize yemek vermezlerdi. Tek bir Alman bile bana Hıristiyanlığı aşılamaya çalışmadı. Aksine, Müslüman olduğum için Müslüman kalmamı söylediler. İnanç insanların maneviyatıydı ve kimsenin karışma hakkı yoktu. Özel hayat insanın kendisine aitti ve kimsenin karışma hakkı yoktu. Bir toplumun büyüklerinin görevi boş akıl vermek değil, örnek olmaktı. Büyükler daima bilgili olmalı ve örnek olacağı küçük, onun

kapasitesine ulaşmak için hep çaba sarf etmeliydi. İnsanlığın en önemli görevi, saygılı olmaktı.

İnsanlığın medeniyetini oluşturan üç şey vardı: Sofra adabı, mutfak temizliği ve tuvalet. Yemek sırasında tek bir ses çıkarmadan yemek yenmeliydi. Mutfak her zaman temiz olmalıydı. Medeniyetin son durağı tuvalet idi ve pırıl pırıl olmalıydı. Eğitim hemşirelerinin verdiği ilk dersler buydu. Holzen'de böyle şeyler yoktu. Sonra öğrendim ki, Holzen 'sürgün' yeriymiş. Ucuz olduğu için çocuklar oraya gönderiliyormuş. Ama Bergen nefis bir yerdi. Pek göremediğim sıcaklıkları eğitim hemşirelerinden görüyordum. Ama hiçbiri Karen kadar sıcak olamazdı. Onu hiç unutamıyordum.

İlk kayak yapışımda biraz yaralandım. Yokuş aşağı kayarken duramadım ve küçük bir çam ağacına çarptım. Sonra kayak yapmayı öğrendim. Teleferikle dağa çıkıp kendimi dağdan aşağı bırakır oldum. Öbür çocuklar küçük tepelerden kayardı. Ama ben, yüksek tepelerden hızla aşağı kayardım. Sonra tekrar teleferikle yukarı çıkar ve yine kayardım. Hayatımda tattığım ilk özgürlük kayak yapmaktı. Bir boşluğa doğru kayıyorum. Her taraf beyaz. Aralarda çam ağaçlarının süslediği yeşillikler var. Gökyüzü açık mavi ve beyaz. Her yer bembeyaz. Yüzüm donduğu halde aldırmadan kayak yapardım. Kayak öğretmenimiz okula zor götürürdü. Bir gün neden yükseklerden hızlı şekilde kayıp hayatımı tehlikeye attığımı sordu. "Kendimi olabildiğince özgür hissettiğim için" dedim. Sadece güldü.

Sonraları yüzme havuzuna gitmeye başladım. Diğer öğrenciler suyun üstünde kalamazken, yüzme öğretmenimiz gibi kelebek yüzmeye başladım. Sonra ilerisi

derin havuzun dibinde, yeni bir özgürlüğü keşfettim. Dibe dalıp başka bir dünyaya ait olmak, suyun içinde nefes almadan taklalar atmak. Havuzun dibine yapışarak kulaç atmak.

Kayak ve yüzmenin yaşattığı özgürlük duygularının yanına, Tenis ekledim. Yeşil kordun içine düşen topu kendi alanımdan uzaklaştırıp karşı alana indirmek için, vücudumun şekilden şekle girmesi yeni bir özgürlüktü.
Annem gelmiyordu ve gelmesini de istemiyordum. Benim için artık annem yok gibiydi. Gördüğüm her beyaz Opel araba, çocuğunu ziyarete geldiğinde kürk veya beyaz çizme giymiş her kadın bana Karen'i hatırlatıyordu. Ben onsuz, o bensiz yaşamak zorundaydık artık. Onu düşündükçe, sevmeye başladığım yaşamdan nefret eder olmuştum. Hiçbir kadın onun kadar güzel olamıyordu. Hiçbir kadın onun kadar zarif olamıyordu. Hiçbir kadın onun kadar sıcak olamıyordu benim için.

İlkbaharın gelmesiyle dağ kamplarına gitmeye başladık. Sırt çantamız, suyumuz, malzemelerimiz ve öğretmenimiz. Birkaç ay öncesine kadar kayak yaptığımız dağlara tırmanıyoruz. Ama artık beyaz değil, sadece yeşil renk hakim. Kışın duyamadığımız kuş cıvıltıları insana huzur veriyor. Tırmanmaktan yorgun düşüp sandviçlerimizi yiyoruz. Sonra yine saatlerce yürüyoruz.

İlk futbol dersimizden sonra futbola alışıyoruz. Hiç boş vaktimiz olmuyor. En büyük sorunumuz, ders bittiğinde ne yapacağımızı kararlaştırma konusundaki zorluğumuz. Her şey çok güzel olduğu için seçim yapmak zor oluyor.

Bir cuma günü okulu süslememiz söylendi. Bir gün içinde okulu rengarenk kurdelelere boğduk. Her yerde ampuller asılı. Rengarenk nikelajlar ışıkları yansıtıyor.

Pazar günü özel şoförlü, şık giyimli adamlar ile kadınlar geldi. Hepimize hediyeler verdiler. Bu insanlar hayatlarında çok başarılı olmuş zengin insanlardı. Tek ortak noktaları, ilkokulu Bergen'de bitirmiş olmalarıydı. Her yıl Bergen'in yeni öğrencilerine örnek olmak için geliyorlardı. Oyuncaklar, pastalar ve daha neler verdiler bize.

Artık büyüyorduk ve daha önemli bilgiler öğrenmemiz gerekiyordu. Derslerimize insanlık ile ilgili konular eklendi. Kayak yaptığımız dağlar, yediklerimiz ve içtiklerimiz, havuzda yüzmemiz, tenis oynamamız ve yaşadığımız her şey 'Tanrı'nın bir nimetiydi. Akıllı ve iyi vatandaş olduğumuz taktirde, yaşadığımız bu nimetlerden hep faydalanabilecektik. Ama, yolumuzu şaşırdığımızda ıslahevi veya cezaevlerinde yaşamaya mahkum olacaktık. Ve bu nimetlerden uzak kalacaktık. Yaşam, Tanrı'nın bizlere bağışlamış olduğu en büyük nimet idi. Yaşamı Tanrı bağışlamıştı ama biz devam ettirmeliydik. Tanrı bize üç sermaye vermişti: akıl, fikir, mantık. Aklımızla düşünüp fikrimizi yürütecektik. Ve mantığımız terazimizdi. Mantık terazimizle tartıp, karar verecektik. Her zaman için öğrenip küçüklerimize iyi örnekler oluşturacaktık. Kendimizi hep yenilemek, aşmak zorundaydık. Yoksa küçüklerimiz bizi dinlemezdi. Dünya adlı gezegen döndükçe değişim oluyordu. Ama biz bu değişimin gerisinde kalırsak, toplumda yerimiz kalmayacaktı. İyi vatandaş olduğumuz sürece, toplumun bir parçasıydık. Ama ilerde hala toplumun bir parçası olarak kalıp kalmamak yine bizim elimizdeydi. Çünkü, kazık kadar adam

olduğumuzda hala öğretmenlerimiz ve eğitim hemşirelerimiz başımızda olmayacaktı. Biz kazık kadar olduğumuzda, öğretmenlerimiz binlerce başka çocukla uğraşıyor olacaktı.

Öğrenmek, durmadan öğrenmekti yeni hayatım. Almanca dergiler, kitaplar dayanmıyordu bana. Öğretmenlerimin günlük gazetelerini bile onlardan önce okuyordum. Çoğu çocuk güncel olaylarla pek ilgilenmiyordu. Ama ben, öğretmenlerimle tartışmayı becerir olmuştum. Hatta öğretmenlerim bazı konularda bana fikir sormaya başlamışlardı. Okul yatakhanesi, havuz saatlerinin uygunluğu, kamp sırasında karşılaştığımız sorunları ben halletmeye başladım. Sınıf ve okulda örnek öğrenci olarak gösterildim. Yeni aşkımın adı, Monika idi. Sarı saçlı, mavi gözlü ve cılız bir kızdı. Onu da geç keşfetmiştim. Hem de peşimden çok koşturduğu halde.

Yine kış geldi ve yeşil dağlar bembeyaz oldu. Ders sonrası müdürün odasına gitmem söylendi. Gittim. Esmer, gözlüklü ve biraz kilolu bir adamla tanıştırıldım. Adının Mahmut olduğunu söyledi. Kim olduğunu sordum ama söylemedi. Teleferik ile dağa çıktık. Ama kayak takımlarımı almamı istememişti. Kim olduğunu çok merak ediyordum. Güvenilir bir adam olmasaydı, zaten müdür beni kesinlikle bırakmazdı. Dağ kafeteryasında saatlerce oturduk. Pasta, sütlü kahve ısmarladı. İçinde dört tane 'Match-box' oyuncak araba olan bir kutu hediye etti. Bana harçlık verdi. Uzun uzun sohbet ettik. Ama asıl konu hala belli değildi. Lacivert pardösü cebinden kırmızı bir kutu çıkartıp masaya bıraktı. Kutuyu açmamı söyledi ve açtım. Kutunun içinde iki yüzük vardı. Bana gülümseyerek şöyle dedi: "Bir baban olmasını ister misin?" Böyle bir cümleyi hiç beklemiyordum. Öğretmenlerimiz, insanlığın en

büyük görevinin saygı olması gerektiğini ısrarla anlatmışlardı. Bu adam ve annem evlenmeye karar verdikten sonra, ben ne yapacaktım ki? Evlendikten sonra ikisi de para kazanacağı için güzel bir eve yerleşecektik. Ve istediğimiz gibi yaşayacaktık. Bana derslerimde yardım edecekti. Vaatleri bunlardı. "Siz anlaştıktan sonra ben ne yapayım" dedim. Güldü. Beni okula bırakıp gitti.

Bir ay kadar sonra annemle birlikte geldi ve Bergen defterim kapandı. Herkesle vedalaştım. Ama Monika ile zor ayrıldık. 'Keşke onu birkaç gün daha erken keşfetseydim' dedim kendime. Ama yıllardır olduğu gibi yine kaybetmeye mahkumdum.

Münih'in küçük bir salonunda düğün oldu. Bir çocuk için, annesinin gelinliğini tutmak gerçekten çok tuhaf oluyor. Annem evleniyor, gelinlik kuyruğunu oğlu, yani ben tutuyorum. Sanki bir kriz geldi ve gülmeye başladım. Düğün bitene kadar durmadan güldüm. Annem gıcık oldu. Niye güldüğümü sordu. "Sence kaç çocuk annesinin gelinlik kuyruğunu tutmuştur" deyince sustu.

Tren yolculuğumuz başlamıştı. Gideceğimiz yerde yeni evimiz vardı. Yeni yerin adı Coburg idi.

Yeni hayatıma çabuk alıştım. Ama annemle hala yakın olmak istemiyordum. Aynı evde iki düşman gibiydik. Üst katımızda oturan komşu bizi yemeğe davet etti. İki kişilik şişman Karadenizli bir aileydi. İkisi de çok neşeli ve hoş insanlardı. Konuşmalarıyla insana neşe saçıyorlardı. İhsan amca, Almanya'ya ilk geldiğinde markete girmiş. Yumurta alacakmış ama yumurtalar özel kutu içinde satıldığı için

bulamamış. Ne aradığını anlatamamış. Sonra tavuk gibi gıdaklamış ve elini kıçına götürerek ‘blop’ demiş. Tabii anlamışlar ve yumurtaları göstermişler. Herkese bunu anlatırdı.

Ev sahibimiz çocuk sahibi olamamış bir aileydi. Rosa, kumral güzeli bir kadındı. Eşi Helmut biraz kilolu ve neşeli bir adamdı. Apartman onlara aitti. Bizim altımızda oturuyorlardı. En alt kat onların hayvan ve yem sattıkları bir dükkandı. Okul sonrası onların dükkanında çalışmaya başladım. Ama Rosa önce derslerimin bittiğini gördükten sora çalışmama izin verirdi.

Coburg dışında bir çiftlikleri vardı. Bir gün beni de götürdüler. Maymunlar, papağanlar, çok uzun bacaklı köpekler vardı. Hayatımda hiç o kadar uzun bacaklı köpek görmemiştim. Ben bile yanlarında ufacık kalıyordum. Rosa’ya sordum; “Bu köpekleri özel olarak sirkler için yetiştiriyoruz’ dedi. Zaten belliydi, yoksa yollarda gezecek bir şekilleri yoktu. Öyle köpek mi olurmuş? Üstelik Karen’in minnacık Sosis köpeğini hatırladıkça daha çok şaşırmıştım. İsteyenler için ‘saldırgan’ köpek eğitiyorlardı. Her gidişimde azgınlaşan Alman Kurt köpeklerinin eğitimini seyretmeye bayılırdım.

Yeni okuluma çabuk alıştım. Sınıfta her sabah matematik sorusu vardı. Ve matematik konusunda bir numaraydım. Matematik öğretmenimiz bayan Meier (zaten her okulda, soyadı Meier olan en az bir öğretmen olurdu) şeker ve çikolata ödüllerini bana vermeye alışmıştı. Bazen sınıfa girer girmez ödülleri benim masama bırakıp yerine geçerdi. Hiç olmazsa masama getirmek zahmetinden kurtulmuş oluyordu.

Müdürümüz çok sert ve katı disiplinli bir adamdı. Bir gün sınıfta birinin sıra rafından çikolatası çalınmış. Yeni geldiğim için benden şüphelendiler. Müdür geldi ve beni kulağımdan çekerek sınıftan dışarı çıkardı. "Sen geldin ve hırsızlık oldu" derken kırmızılaşmış yüzüyle bağırıp durdu. Sınıfa girmememi söyledi.

Ama öğlen paydosunda çikolatayı kimin çaldığı ortaya çıktı. Başka bir Türk çocuk çikolatayı yemiş ve kağıdını gizlice çöpe atarken, Alman çocuklar görmüş. Müdür geldi ve sınıfta benden özür diledi. Bana iki paket çikolata hediye etti. Ama neye yarardı ki? Okuldan soğumuştum.
Sonraki günler matematik başarım durdu. Sanki beynim çalışmaz olmuştu. Bayan Meier müdürle görüşmüş ve bana iki gün izin verildi. Müdür bana karşı kendini çok mahcup hissediyordu.

İki günlük iznimi Rosa ile dükkanda geçirdim. Rosa bir yere gidecekti ve dükkanı bana bıraktı. Helmut başka bir yerde çalışıyordu. Rosa bana defalarca kafesteki maymundan uzak durmamı ve asla kuyruğuna dokunmamamı söylemişti. Bunu söylemeseydi aklıma bile gelmezdi. Maymun arkası dönük şekilde muz kabuklarıyla oynuyordu. Ve kuyruğu kafesin dışındaydı. Kuyruğunu tutup çektim. Maymun demirlere sıçradı. Epey bağırdı ama kuyruğunu bırakmadım. Sonra asla dost olamayacaktık.

Almanya'da gördüğüm ilk çıplak kadın vücudu Rosa'ya aitti. Bir gün alt kat banyosundan gelen şarkı sesi duydum. Bizim banyo penceresinden aşağı sarkarak baktım. Rosa çırılçıplak banyo yapıyordu.

Neden bilmem ama aklıma Karen geldi. Beyaz çizmelerini çıkartırken düşündüm onu. Sonra Rosa yerine onu hayal ettim banyoda. Karen, o bambaşkaydı benim için. Arada bir unutmuş gibi olsam da, aslında hiç unutmuyordum onu.

Üvey babam çok iyi bir insandı. Derslerime yardımcı oluyordu. Kendisi de üniversiteye gidiyordu. Bir süre sonra ona kendiliğimden 'baba' demeye başladım. Üvey ama iyi bir babam olmuştu. Üvey babam ile yakın dost, annem ile düşman gibiydik. Bu olacak şey değildi ama oluyordu işte.

'Fasching' (Kıyafet Balosu) zamanı geldi. Okulda hazırlık yaptık. Her yerde fasching için davetler veriliyordu. Ama benim kostümüm yoktu. Para sıkıntısı olduğu için bana kostüm alınamamıştı. Cumartesi günü Fasching kutlaması olacaktı okulumuzda. Annem akşam işten geldi. Elinde büyük bir torba vardı. Ve bana uzattı. Açtım. Haftalar önce üvey babama gösterdiğim 'Kovboy' kostümü vardı içinde. "Bitsin artık bu nefret" dedi ve bana sarıldı. Kutlamaya katılmaktan umudumu kestiğim bir anda, bana çok büyük bir hediye vermişti. Ve barıştık.

Sonraki günler yaşlı bir kadınla tanıştık. Adı, Bayan Klett idi. Bir pazar günü bizi evine davet etti. Kimsesi kalmamış yaşlı bir kadındı. Ölmüş kocasından kalma Pinpon masasında yarışmalar yapmaya başladık. Kırmızı güllerle dolu bahçesinde temizlik yapmasına yardım etmekle dinleniyorduk.

Sonraki günler ona 'oma' demeye başladım. İmmenstadt'dan sonra yine bir omaya sahip olmuştum. Yaşlı ve kimsesiz bir kadın olduğu için, bütün gün bahçeyle uğraşırdı. Ne yapar yapar kendine mutlaka bir iş çıkartırdı. Fırsat buldukça onun

evine gitmeye başladım. Hatta okulu bile asıyordum. Çünkü, bayan Klett'in yanında çok mutlu oluyordum. Bahçe işlerine yardım ettikten sonra hemen pinpon masasına koşardım. Yaşlı bir kadındı. Ama yaşamayı seven ve o yaşına, kilosuna rağmen benimle raket savaşına katılan bir kadındı. Kıvırcık saçları, tombul ve kırmızı yanakları çok şekerdi. Onun sayesinde çok iyi bir pinponcu oldum. Fakat sonraları annem tek başıma ona gitmeme kızmaya başladı. Ama ben yine de giderdim.

Coburg'a lunapark geldi ve ailece gittik. Annem, siyah beyaz büyük bir oyuncak köpek gördü ve çok beğendi. Üvey babam Mahmut defalarca tüfek attı ama köpeği kazanamadı. Annem parayla istedi. Fakat ellerinde az miktarda olduğunu söyleyerek satmadılar. Annemin aklı fikri köpekte kalmıştı.

Ertesi gün okul yerine lunaparka gittim. Cebimdeki harçlığımı tüfek atışında harcadım. Üvey babam gibi büyük bir adam vuramazken, ben nasıl vuracaktım? Zaten sandalye üzerine çıkıp ateş etmiştim. Ama o köpeği anneme mutlaka götürecektim. Aksi gibi aynı siyah ve beyaz renkli o koca köpekten hiçbir yerde yoktu. Tüfek atanlar küçük ayıcıklar, domuzcuklar vurup alıyordu. Bir adam geldi ve köpeği kazanacak atışı yaptı. Ve adam köpeği karısına verdi, uzaklaştılar. Tüfek attıran adam, yanındaki kadına yeni bir köpek getirmesini söyledi. Demek ki, o köpekten daha vardı. Kadının peşinden gittim. Arka tarafta bir römorka girdi. Çıktığında aynı köpekten bir tane daha elindeydi. Ama kapıyı kilitledi. Biraz dolaştıktan sonra römorka yaklaştım. Her tarafta yüksek müzik sesi vardı. Römork sakin bir yerdeydi. Römork penceresinin camını taşla kırdığım sırada çıkan ses, müzik gürültüsü arasında kayboldu. Pencereden içeri uzanıp köpeği aldım. Uçarcasına koşuyordum.

Akşam annem eve geldi. Üzerini değişmek için yatak odasına girdi. “Bu ne? Olamaz.” diye çığlık attı. Üvey babam henüz gelmemişti. Köpeği lunaparkta kazandığımı söyledim. Hedefi benim vurduğuma inanmayacağını biliyordum. Okuldan bir arkadaşımın amcasını lunaparka götürüp atış yaptırdığımı söyledim. Köpeği ona hediye etmeme çok sevinmişti. ‘O’, beni Fasching için sevindirmişti. Ben de ona çok istediği büyük oyuncak köpeği hediye etmiştim. Annemin bana verdiği bir mutluluk karşısında, onun için büyük bir oyuncak köpeği çalmayı bile göze almıştım. Hem de, yakalansaydım beni döveceğini bildiğim halde. Aramızdaki buzlar yavaş yavaş çözülür gibiydi.

Bayan Klett ile görüşmeye bir süre ara vermiştik. Annem ısrarla yasakladığı halde, bir gün yine bayan Klett’in evine gittim. Perdeler çekiliydi. Kimseler yoktu. Yan komşunun kapısını çaldım. Bayan Klett iki gün önce ölmüştü. Hem de o tatlı, kırmızı yanaklarını son bir kez öpemeden. Onunla son bir kez pinpon oynayamadan. Yaptığı turtalardan son bir kez daha yiyemeden ölmüştü. Onu çok sevmiştim. Kime yaklaşsam ve sevmeye başlasam, mutlaka kaybediyordum.

Bayan Klett’in ölümünden sonra, okul hayatım bozuldu. Derslerimde başarılarım bitti. Okuldan eve şikayetler gelir oldu. Annem sadece dövdü, dövdü ve dövdü. Bayan Klett, ona tam alıştığım bir sırada beni bırakıp gitmişti. Hayatımda zaten sevdiğim fazla insan olmamıştı ki. Karen’in annesini, yani eski omayı düşündüm. Acaba ne yapıyordu? Yoksa ölmüş müydü? Ya Karen ne yapıyordu? Benim gibi bir çocuk bulmuş muydu? Başka bir çocuğu arabasıyla okula götürüyor muydu? Başka bir çocuğa sarılıyor muydu? Bunları düşündükçe, Karen’i

kıskanmaya başlamıştım. Kıskançlığın ne olduğunu artık anlıyordum. Karen benden başkasını sevemez, sarılamaz ve öpemezdi. Karen benim her şeyimdi, sevgim, aşkım, Karen benim hayalimdi.

Bir cumartesi üvey babam Mahmut ve annem bir Türk aileye misafirliğe gittiler. Ben uyumak istediğimi söyleyerek evde kalmıştım. Çekmeceden para alıp montumu giydim ve evden çıktım. İstasyona gittim. Bir bilet aldım ve trene bindim. Yaşım küçük olduğu için kondüktör beni yakaladı. Ailemin yiyecek almakla meşgul olduğunu söyleyerek ondan kurtulmayı başardım. Tren hareket ettiğinde koltuğa oturdum. Yanımda genç bir Alman erkek vardı. Eşi ve kızı arkada, kendisi ön koltuktaydı. Onlarla hemen samimiyet kurdum. Bilet kontrolü sırasında adamın eşiyle konuştum. Kondüktör hiçbir şey anlamadan bilet kontrolü yapıp uzaklaştı.

Alman aile erken indi. Koltuğumda yalnız kaldım. Dışarıdaki karanlığa bakıp, saatler sonra ulaşmak istediğim sıcak kolları, gülen yüzü görür gibiydim. Coburg'dan Münih'e, oradan İmmenstadt'a gidecektim. Hayalime, Karen'e kavuşacaktım. Bilet kontrolü sırasında, kondüktöre Alman aileyle birlikte olduğum havasını vermiştim. Onların indiğini görünce beni sormuş. Yeni tanıştığımızı öğrenince hemen bana koşmuş. Orası Türkiye değil öyle, canı sıkılan kaçsın. Küçük yaşta özgürlük yoktu.

Kendimi polis merkezinde buldum. Uzun bir süre sorularla canımı sıktılar. Deli numarası yaptım. Komiser bana çikolata ikram ederken şöyle dedi: "Oğlum, deli de olsan, manyak da olsan, burada bir ailen olmalı. Türkiye'den tek başına gelmedin ya. Uğraştırma beni." Aileme teslim edilmekten başka bir şey olmayacaktı.

İnadı bırakıp ev sahibimiz Rosa'nın ev numarasını verdim. Çünkü bizim evimizde telefon yoktu. Rosa eve haber vermiş. Sabaha karşı Rosa, Helmut, annem ve üvey babam geldiler. Rosa ve Helmut dayak yememi engellemişlerdi.

Ertesi gün güzel bir dayak yedim. Annem "Karen'e değil mi, ona gidecektinÖ." diyerek vurmuştu.

Gece olunca çekmeceden para ve sigara, fırın tepsisinden börek alarak yine evden kaçtım. Bir süre sokaklarda gezdim. Bir bankta bulduğum gazeteyi okudum. Vakit geç olunca, çöp varillerinin sıkıştırıldığı beton bölüme saklandım. Gazeteyi yere sererek üzerine uzandım. Acıkınca börek yedim. Yere uzanıp yukarı baktım. Karanlık bir gökyüzü ve soluk görünen yıldızlar vardı. Karanlık ve Yıldızlar. Kendimi yıldızlardan birinin yerine koydum. Bir sigara yaktım. Ben de aynı yıldızlardan biri gibiydim. Beni anlayanları kaybediyor ve anlamayanların dünyasında yaşamak zorunda kalıyordum. Sanki, koskoca karanlığın bir yıldızıydım ben.

Birden bankta okuduğum ve altıma serdiğim gazetedeki bir yazıyı hatırladım. '13' rakamının uğursuz olduğunu yazıyordu. Ben '13 Şubat' tarihinde doğmuştum. Kime yakınlık duysam ya ayrılık ya da ölüm giriyordu araya. Kırıkkale'de okuduğum Kinowa ve Killing geldi aklıma. Onlar olsaydı mutlaka bir şeyler yapardı. Ama sonra anladım ki, çizgi roman kahramanlığı ve gerçek yaşam arasında çok fark vardı. Onlar sadece çizgilerde yaşıyordu. Bense, çöp varillerinin arasında sıkışmıştım ve üşüyordum. Gerçek hayat çok başkaydı. Titrerken uyumuş kalmışım.

Sakin caddenin araba gürültüleriyle doluşmasına uyandım. Sis vardı ve iki metre mesafeyi göremiyordum. Çöp varillerinin arasından çıktım. Arkadaki evin bahçesinde bir bisiklet gördüm. Kapıyı açıp içeri girdim ve bisiklete bindim. Biraz sonra cadde üzerinde keyifle sürüyordum. Hayatımda ilk kez bisikletim olmuştu. İyi ki Bergen okulunda bisiklete çok binerdim. Hiç acemilik çekmeden yüklendikçe yüklendim pedala. Şehrin dışında daha hızlı sürmeye başladım.

Yorulunca yine börek yedim. Otomattan sıcak çay aldım. Sonra bir çay daha. Bir sigara yaktım. Sis hala her tarafı kapatıyordu. Sisler arasına baktıkça, babamın öldüğü evi düşündüm. Salıncak, hayalimde yaratmış olduğum mutlu aile. Beşiği sallayan keyifli baba. Ona kahve getiren anne. Sisler arasında kaybolup gitmiştim.

Büyük bir park gördüm. Aklım başımdan gitti. Bisikletle girdim. Büyük bir tabela üzerinde ‘Rosen Garten’ (Güller Bahçesi) yazıyordu. Karen’in bahçesinde aynı sarı, kırmızı ve pembe güllerden vardı. Yaşlı pinpon ustam bayan Klett’in evinde de güller boldu. Aklıma babaannem geldi, bu kadar çok pembe gülü bir arada görseydi hemen toplamaya başlardı. Bu büyük bahçede ona göre en az üç yıllık reçel yapacak gül vardı. Aklıma Kırıkkale gelince, anneannemin komşusu olan damat ve gelinin üzerine işediğim için, Kalecik Mahallesi’nin damlarında kovalanışımı hatırladım. Oyuncaklarımla oynatıp üzerlerine tükürüp, işediğim babaannemin komşu çocukları. Üzerine lazımlıkla babaannemin sidik dolu lazımlığını boşalttığım Aytül. Acaba onlar ne yapıyordu? Belki benim Almanya’da çok rahat ve mutlu olduğumu sanıyorlardı. Ama ne yazık ki hiç de öyle değildi. Gülleri kokladıkça, aklıma neler geliyordu. Köpeğimiz Avcı, yılanlar, Kayısı ağaçlarımız. Kovaladığım

kazlar. Doğduğum bahçeli ev. Halamın çocuğu olmadan önceki hali ve sonrası. Hain kedi SamurÖ Samur ne yapıyordu acaba? Eniştem onu yakalamış mıydı?

Peş peşe sigara içerken, daldığım hayallerden uyanıp bisiklete bindim. Okulun uzağından giriş kapısına baktım. Ne umutlarla geldiğim Almanya'da bir arabamız bile yoktu. Bizden başka her aile, çocuğunu arabası ile okula bırakıyor ve öpmeden gitmiyordu. Arabalara bakarken, annemi düşündüm. Neden benim böyle bir mutluluğum yoktu? İnsanlar her şeye 'kader' deyip geçiyordu benim ülkemde. Fakir gelen fakir, zengin gelen daha zengin giderdi hep. Ama ülkemde tanıdığım fakirler ve orta tabakadan insanlar, daha fazlası için hiçbir şey yapmazdı ki 'Çok şükür bu günlere' demekten başka şey çıkmazdı ağızlardan. Oysa, Almanlar neden arabasız değillerdi? Evleri neden büyük, bahçeli ve son derece güzeldi? Türk aileler yemiyor, içmiyor, gezmiyor sadece para biriktiriyorlardı. Yirmi yıldır Almanya'da çalıştıklarını söyleyen aileler, yine paspal geziyordu. Yaş geçmiş, saç, sakal, bıyık ağarmış ve hala ek iş üstüne ek iş arıyorlardı.

Bu düşüncelerden sıyrılıp bisikletle yola çıktım. Yine pedala yüklendikçe yüklendim. İlk bisikletimdi ve özürlüğümü hızlı giderek yaşıyordum. Kırmızı ışıkta durdum. Yanımda Opel marka kırmızı bir araba durdu. Arabayı kullanan bayan bana bakarak gülümsedi. Lastik değiştirmesi için kendisine yardım edersem, bana elli Pfennig vereceğini söyledi. Yirmi Pfennig okul harçlığı alan benim için iyi para sayılırdı. Kaldırıma çıktı. Önce parayı istedim. Arabadan indiği gibi bana sarıldı ve bırakmadı. "Bu bisiklet benim oğlumundur. Sabah çalındı."

Beni zorla arabaya bindirdi. Bisikleti bagaja koydu. Evimi ve okulumu sordu. Polise götürmeye kararlıydı. Arabanın kilometre sayacının yanında duran vesikalık resmi gördüm. "Bu benim okul arkadaşım Michael" dedim. Birden durdu. Oğlu olduğunu söyledi.

Kısa süre içinde evine girdik. Michael beni görünce gelip sarıldı. Kadın iyice şaşırmıştı, "Ben ne yapayım şimdi? Biri oğlum, öbürü onun bisikletini çalan okul arkadaşı." Benimle uzun uzun konuştu. Bisikletim olmadığı için böyle bir işe giriştiğimi söyledim. Her gün istediğim saat bisikleti alıp bindikten sonra geri getirmemi söyledi. Yine dört ayak üstüne düşmüştüm. Üzerimin kirli olduğunu görünce, geceyi sokakta geçirdiğimi anladı. Güzel bir banyo sonrası, birlikte kahvaltı yaptık. Michael'in elbiselerinden giydirdi bana. Benimkileri de yıkadıktan sonra vereceğini söyledi. Ve beni eve götürmek üzere arabasına bindirdi. O gittikten sonra, dayak faslı kaçar mı? Annem illa deşarj olmalıydı. Ve onun deşarj kamyonu bendim.

Bisiklet olayından sonra, Michael ile dostluğumuz daha da pekişti. Sınıfta, teneffüste, hafta sonlarında, evlerinde hep yakın olduk. Nedenini anlatmıyordu ama babası yoktu. Konu babaya gelince, hemen konuyu değiştiriyorlardı annesiyle birlikte.

Yaşım ilerledikçe, paranın gücünü daha iyi anlıyordum. Aslında Kırıkkale'de anlamıştım ya. Tam bu sıralar okuldan bir Türk arkadaşımın dayısıyla tanıştım. Okuldaki saldırgan, kavgacı tutumumu yeğeninden duymuş. Beni yeğeni ile yemeğe götürdü. Otuz yaşlarında olan bu vatandaş, eğer istersem günde en az yirmi-otuz mark kazanabileceğimi söyledi. Yapacağım iş çok basitti. Bana sağlam bir tornavida

verecekti ve Mercedes arabaların jant kapaklarını söküp ona verecektim. Kendinin Mercedes arabasıyla pikniğe gittik. Yaşım küçük olduğu için, kimsenin bana dikkat etmeyeceğini söylüyordu. Jant kapaklarının nasıl sökületeceğini gösterdi. Defalarca deneme yaptım. Çok kolay bir işti, tornavidayı kapağın kasnağına takıp bastırınca, kapak zaten kendiliğinden atıyordu. Gerisi gazeteye sarıp çöp varillerinin arkasına atmaya kalıyordu. Güzel abim, sabah çöp arabası gelmeden önce, belli çöp varillerinin bulunduğu beton bölümlerin arkasına bakacak ve paketi alıp gidecekti.

Gece bizimkiler yattıktan sonra çıktım. İlk gece beş takım toplayıp çöp varillerinin arkasına attım. Ertesi gün okula geldi ve bana dört adet kağıt beş mark verdi. Bozdurmam kolay olsun diye bozuk olarak verdiğini söyledi. İşimi yaptıktan sonra paramı alacak ve her şeyi unutacaktım. Hayatımda ilk kez yirmi mark sahibi olmuştum. Okulda 'Brezel' (Alman Simidi) yemekten kurtulmamın başlangıcıydı bu jant kapakları. Ayrıca, aradığım, hayal ettiğim heyecan duygusunu da yakalamıştım. Televizyonda seyrettiğim gangster, soygun, dolandırıcı filmlerindeki adamların kaçış sırasında duydukları heyecanı artık daha iyi anlıyordum. Evden gizlice çıkarken heyecan vardı. Sessiz bir kaçış vardı. Sokaklarda eğilerek yürümek ve Mercedes aramak vardı. Mercedes'i bulunca, etrafı iyice gözlemek ve tornavidayı takmak, yavaşça gerdirmek ve kapağı sessizce attırmak. Çantamdaki gazetelere sararken çıkan hışırtıların duyulması heyecanı vardı. Taşımak ve belli çöp bölmelerine atıp hızla ilerlemek ve arada bir huylanıp arkama bakmak yine ayrı bir heyecandı. Sonra gizlice eve girip odama dalmak ve hala süren dizlerimdeki titremelerin geçmesini beklemek, heyecanın son anlarıydı. Paradan başka, heyecan vardı işin içinde.

Aklıma Kırıkkale'de kurduğum küçük çetem gelirdi. Eğer bu kadar parayla onların yanına gitseydim, taparlardı bile bana. Artık öğlen yemeklerini okul kantininde değil, karşısındaki pastanede yiyordum. Hem de en az beş kızla birlikte. Pastalar, sütlü kahveler, meyve suları bol bol geliyordu. Sınıftan sonra okulda da saygınlığım arttı. Yüzde yüz faizle borç para vermeye başladım. Borcunu zamanında ödemeyene evinden bir eşyasını getirtiyordum. Ama hoşuma gidecek ve ihtiyaç duyduğum tür eşyalardı bunlar. Almanların sahip olduklarından daha fazlasına sahip olmalıydım ben. Öyle ki, bir arkadaşıma verdiğim para yirmi markı geçmişti. Ödeyemeyeceğini biliyordum. Ama ona para vermeyi kendim teklif ediyordum. Sonra, şahane kalem kutusunu, pergel takımını, 'Adidas' yağmurluğunu, çizmelerini ve sonunda bisikletini aldım. Bisikleti eve götürmem imkansız olduğundan, bir Türk aileye ucuz yollu sattım.

Jant kapaklarını verdiğim patronum okula para vermek için geldiğinde, onu 'hızlı gangster' olarak anlatıp, bana verdikleri eşyaları kimseye anlatan çocukların evlerinin bile yakılabileceğini söylerdim. Hepsi korkarlardı. Bazen aklıma eser ve eşyalarını aldığım çocukları öğlen yemeği için pastaneye götürürdüm. Aslında onlara iyilik için değil, arada bir yemlemek ve kendime saygı kazanmak için pastaneye götürüyordum. Hani, 'çok şeyimizi aldı. Ama yine de iyi arkadaş' dedirtmek istiyordum. Ve onları pazar günleri küçük lunaparka götürüp her oyuncağa bindirmekle, saygınlığımı artırıyordum.

Bir gün geldi ve jant kapaklarını verdiğim vatandaş, malı sattığı adamın kaçmak zorunda olduğunu ve bir süreliğine işe ara vermek gerektiğini söyledi. "Ben anlamam. Günde en az beş mark isterim" dedim. Bana sert bir tokat vurdu. Geri geri

kaçarken “Beni bu işe sen alıştırdın. Ben masum bir çocuktum. Seni Almanya’dan attıracağım” dedim. Yere çömelip ricacı bir ses tonuyla beni yanına çağırdı. Özür diledi. Beş mark verdi. “Bana tokat attın. Ben de sana vuracağım” dedim. Yüzünü uzattı ve vurdum. Ödeşmiş ve barışmış olduk. Satacak yer bulması gecikince, her gün aldığım beş markı, on marka yükselttim. Beni gezmeye davet edişlerinden asla korkmazdım. Onunla hep merkezi ve kalabalık yerlerde buluşurdum. İnsanların gözü önünde bana hiçbir şey yapamayacağını biliyordum. Para vereceği zaman en kısa oyalamalarında bile etrafımda polis arar gibi yapıyordum.

Bir süre sonra, yeni bir müşteri bulduğunu söyledi. “Ben çalışmam. Ama her gün yirmi mark isterim” dedim. Elini kaldırdı ama vuramadı. Ayrıca bizim okuldan iki Türk çocuğunu daha işe karıştıracağını öğrenmiştim. Çünkü yeğenine çok iyi davranıyordum. O salak çocuk kendisini çok sevdiğimi sanıyordu. Oysa, ona içirdiğim ‘Karamalz’ (şekerli, vitaminli, düşük alkollü çocuk birası) sayesinde dayısının evde ne konuştuğunu kolayca öğreniyordum. Karamalz çocuk birası ile onu kendime esir etmiştim. Evde konuşulanları anlattığı halde, benden bir şeyler sakladığı için bira almayacağımı söyleyince, anasının ve babasının yatak odası muhabbetlerini bile anlatıyordu. İçtikten sonra, neredeyse günde kaç kez tuvalete gidişini bile anlatmak ihtiyacı duyuyordu.

Küçük yaşta alkol ile kendime bağladığım biricik arkadaşımdan, dayısının malları sattığı yeri öğrenmesini istedim. Ya bira vermeyecektim ya da ailesine bira ve sigara içtiğini söyleyecektim. Her iki ihtimalde de ben kazanacaktım.

Öğrendiğime göre, malı alan büyük tüccar da Türk vatandaşıydı. Hem malları devretmek, hem de tatil yapmak için Münih tarafında bir yere gitmişti karavanıyla. Sevgili arkadaşım benden kurtulmak istediğini ve bana çok önemli bir sır vereceğini söyledi. Söylediği sır, tam benlikti. Çalıntı bisikletleri alan bir Türk tanıdığı varmış. Adamla tanıştık ve anlaştık. Artık benden kurtulmuştu akıllı arkadaşım. Ama bana haftada en az bir bisiklet çalması şartıyla.

Okul yerine ve parklara gidip, fırsat bulduğum anda bir bisiklete binip hemen kaçıyordum. Haftada üç bisikletim garantiydi. Arkadaşım da bir bisiklet getiriyordu.

Annem temizlik yaparken paralarımı bulamasın diye, sandalyeler ve masanın boru ayaklarındaki kapakları çıkartıp, paraları oraya sıkıştırıyordum. Kimsenin bulması mümkün değildi.

Ve bir gün geldi yine bir bisiklet çaldım. Polis zaten parkın etrafında beni bekliyormuş. Polis merkezinde epeyi bir sözlü haşlama oldu. Bisikletleri satmadığımı, bisikletim olmadığı için sadece gezip bıraktığımı söyledim. Malı verdiğim adamı okumadım. Islahevine gitmemem için, ailemin bin beş yüz mark kefalet ödemesi gerekiyordu. Ve ödediler. Polis merkezindeki sözlü haşlamanın üzerine, annemin ve bu kez çok kızmış olan üvey babamın oklavalı pişirmesi gelecekti. Üvey babamdan ilk kez o yüzden dayak yedim. Deniz topuymuşum gibi sırayla birbirlerine atıyorlardı beni.

On gün geçmeden evde toparlanma başladı. Benim yüzümden kimsenin yüzüne bakamaz olmuşlar koca Coburg kentinde. İyi de, ben yine herkese selam verip, alışverişe gidiyordum. Ben herkesin yüzüne yine gülerek bakıyordum. Karşımdakiler

bana gülümsemiyorlarsa, bu onların sorunuydu. Gideceğimize pek inandığımı söyleyemem. Ama ciddi şekilde toparlanma başlamıştı. Toparlanmaya yardım etmemi istediler. Ben okula gidip arkadaşlarımla vedalaşmalıydım. Kaçarcasına çıktım evden. Ama ben bisiklet tüccarı ahbabıma gittim. Olanları anlattım. Hayatımın en büyük ödülünü vermek zorunda kaldı: üç yüz mark. Jant kapağı işinden eski patronuma gittim. İşler biraz durgun olduğu için, ancak iki yüz mark verebileceğini söyledi garip. Fakat, benden kurtulacağına hala inanamadığı için, nasıl gideceğimizi sordu. Eşyaların kamyonla, bizim trenle gideceğimizi söyledim. Bizi istasyonda bekleyeceğini ve iki yüz markı ancak gideceğimizden emin olunca vereceğini söyledi.

Biz istasyonda tren beklerken geldi. Parayı istedim. Henüz erken olduğunu söyledi. Garın içinde dolaşan görevliye koşup saati sordum. Görevli 'Angut' efendi de, hemen ailemi sordu. Gösterdim ve birlikte rahatladık. Tekrar eski patronuma yaklaşıp, "Bir de senin için saat sorayım mı?" dedim. Parayı verdi. Ama bana duyduğu güvensizlik karşılığında, yüz mark daha ödemeliydi. Artık gidiyordum ve bana bir şey yapamazdı. Biraz kıvırmaya başladı. Ama eşek gibi verdi ve arkasını dönüp yürüdü. "İnsan bir vedalaşır. Hiç mi medeniyet görmedin lan ayı" dediğimde, döndü ve birden koşarak kaçmaya başladı.

* * *

Yaşayacağımız yeni şehrin adı Augsburg idi. Bir haftalık yerleşme derdinden sonra, biraz olsun rahatladık. Teyzem, eniştem, iki oğlu ve bir kızı bize çok yakın

bir yere taşınalı bir hayli olmuştu. Eşyaların boşaltıldığı ilk günler, yemek için hep onlara misafir olduk. Misafir için en ucuz yemek zaten belliydi: Fırında bol patates ve tavuk. Bira ve kola. Eniştem cahil ama neşeli bir adamdı. Fırından çıkan patates ve tavuk dolu tepsi masaya geldiğinde anneme bakarak, "Baldız tavuğun en güzel yeri götüdür. Benim de en güzel yerim götüm. Tavuğunkinden daha doyurucu. Sen gel benim götümü ye emi" derken, annem uyuz olurdu. Uzun yıllar boyunca sadece birkaç kez bir araya gelmiş olduğu enişte beyin şakalarına alışması zaman alacaktı.

İmmenstadt'dan sonra Coburg kentinde adam gibi bir binada oturmuştuk. Yeni evimiz ise iki katlı yarı ahşap, yarı beton bir yerdi. Üst katımızda Alman ev sahibi çift oturuyordu. Almanlar bahçe işleriyle uğraşmayı çok severdi. Anlaşılan yeni ev sahibimiz pek botanikten anlamıyordu. Bahçeyi istediğimiz gibi şekillendirebileceğimizi söylediler. Pek dışarı çıkmayan insanlardı. Çocuk sahibi değillerdi.

İlk günler evimizde soğuk rüzgarlar esti. Bir süre sonra üvey babam Mahmut çok güzel bir haberle geldi, makine mühendisliği bölümündeydi ve ona bir pul vermişlerdi. Pulun en az elli kez büyütülmüşünü yapması gerekliydi. Aynı günlerde bir gece kulübünde barmen olarak işe başladı. Sabah üniversite, akşama kadar ders. Gece barmenlik. Sabaha kadar pul resmi derken, günde birkaç saatlik uykuyla yetiniyordu. Bu arada bana da nasihatler vermeyi ihmal etmiyordu. Okul tatil döneminde olduğu için biraz daha beklemem gerekiyordu. Mahmut'un kulüpten eve gelip çizmeye başladığı pula bakardım. Zaten başka yapacak ne vardı ki? Küçücük bir pulun, dev bir şekilde milimetrik olarak büyütülerek çizilmesi bayağı ilgimi çekmişti.

Türk komşu çocuklarıyla tanışmaya başladım. Hepsinin elinde Teksas, Tommiks, Tom Braks çizgi romanları vardı. Evde salon direği gibi durup göze batmaktansa, parka gidip Türk çocuklarla çizgi roman okuyordum. Annem hala iş arıyordu. Sonunda 'NCR' kasa fabrikasında iş buldu ve vardiyalı olarak işe başladı. Mahmut 'BMW' ve başka şirketlerde iş bulabilmişti. Fakat askerlik yapmadığı için işe kabul edilmiyordu. Zaten bu yüzden barmenlik yapar olmuştu. Artık ne Mahmut'u, ne de annemi doğru dürüst görebiliyordum. Okula başlayınca, hemen hemen hiç göremez oldum.

Komşu Türk aile kızlarından biri, beni Yunanlı Seula ile tanıştırdı. Türk çocuklarla park avunmacılığını bırakıp, Seula ile gezmeye başladım. Çoğunlukla evde yalnız kaldığım için, rahatça birlikte olabiliyorduk. Siyah saçları, iri kahverengi gözleri, mini eteği ile çok hoş bir kızdı.

Zamanla birbirimize iyice bağlandık. İki sokak aşağıda buluşup, geziyorduk fırsat buldukça. İlk öpüşmemiz kısa olmuştu. Ama sonra, nefes almadan boğulurcasına öpüşür olduk. Nerede fırsat bulursak sevişiyorduk. Coburg'dan kalma paramı Seula için cömertçe harcadım. Lunaparklar, göl gezmeleri, en pahalı sandviçler ve pastalar. Onun için her şeye değer gibiydi benim için. Ailemden habersizce ve özgürce yaşamak, beni daha da cömertleşiyordu.

Ve bir gün geldi, karşımıza Seula'nın babası çıktı. Beni kulağımdan tutarak şöyle bağırdı: "Sen Türk, Biz Yunan. Olmayacak şeyler bunlar. Bizler düşmanız. Seni bir daha kızımla görmeyeceğim." Bu cümleyi pek anlayamamıştım. Daha Yunan kelimesinin anlamını doğru dürüst bilmezken, düşmanlığı nasıl anlayacaktım.

Benim yüzümden Seula başka bir okula verilmişti. Kısa bir süre sonra da taşındılar. Yine yalnız kalmıştım. Nereye taşındıklarını öğrenemedim.

Bir süre sonra, bizim Migros türü olan Norma adlı marketten alışveriş yaparken, Seula ve annesini gördüm. Annesi alışverişe dalmıştı. Koluna vurup geçtim. Beni görünce gözleri parladı. Annesinin kulağına bir şeyler fısıldadı ve annesinin olumlu kafa sallayışından sonra önümden geçip gitti. Peşine takıldım. Girdiği yer kadınlar tuvaletiydi. Peşinden girdim. Küçük kabinde öyle bir sarıldık ki, sanki yıllardır görüşmemiştik. Uzun uzun öpüştük. Sıkı sıkı sarıldık. Ama fazla vaktimiz yoktu. Kabinden çıktık ve elini dudaklarına yapıştırıp bir öpücük attı. İki düşmanın, aşk dolu öpücük atması, birkaç saniye sonra bitti. Ben de çıktım. Kapıda bir kadın ile karşılaştık, "Burası bayanlar tuvaleti. Okuman yok mu senin" deyince, önümü tutup güldüm. Kadın iyice kızdı. Ben kaçtım. Uğruna dünyanın markını harcadığım Seula, öylece çekip gitmişti.

Evin kirasını Mahmut ve annem ödüyordu. Ama sadece ben oturur gibiydim. Ne geldiklerini ne de gittiklerini görüyordum. Saat çaldığında kalkıp acele bir kahvaltı sonrası çantamı sırtladığım gibi, okul yoluna düşerdim. Okulda baş sorunum, yeni gelmiş olmam ve iletişim kuramamamdı. Buranın insanları önceki kentlerdekine benzemiyordu. Augsburg, bir çeşit sanat merkezi bir kent idi. İnsanları da çok fazla havalıydı. Kolay kolay insan beğenmiyorlardı.

Bizimkiler pazar günü bile çalıştıkları için, yine evde yalnız kalıyordum. Bir pazar sabahı uyandığımda ayakkabılar ve pardösülerin portmantoda olduğunu görünce çok şaşırdım. Çünkü, portmantoyu hep boş görmeye alışmıştım. Bizimkiler

uyandı. Uzun zamandan beri, ilk kez birlikte kahvaltı yapıyorduk. Mahmut'a Yunanlılarla neden düşman olduğumuzu sordum. Kısaca anlattı.

Öğleden sonra dışarı çıktık. Avusturya patentli çok meşhur 'Wiener Wald' (Viyana Ormanı) tavukçusuna gittik. Annem, Mahmut ve ben ilk kez bir yerde adam gibi yemek yiyorduk. Mahmut çok neşeliydi ve gülmeye başladı, "Haftalarca gecelerimi, uykularımı feda ettiğim pul vardı ya, okulda birinci seçildi." Annem onu tebrik etti. Tabii ben de ettim.

Bir süre sonra Mahmut için çok heyecanlı ve gergin günler başladı. Sınavlara hazırlanacaktı. Günler boyu uyumadan, yemeden, içmeden insanüstü bir gayretle çalışır oldu. Uykusuzluktan gözleri şişmiş, yanakları çukurlaşmış hale gelmişti. Kafasındaki tek düşünce, sınavlarda başarılı olmaktı. Çok gergin ve sinirli bir hale gelmişti. Gün geçtikçe yüzündeki yorgunluk daha çok belirginleşiyordu.

Wiener Wald sefasından sonra yine uzun bir zaman yakın olamadık. Günler geçti ve sınav günü geldi. Mahmut çok perişan bir haldeydi. Yorgunluktan ayakta duramaz hale geldiği halde, akşam sekizde başlayıp, gece ikiye kadar süren barmenlik işini bırakmamıştı. Daha doğrusu, bırakamamıştı.

Geç saat yine bardan geldi. Kitaplarına sarıldı. Ben de onunla birlikte oturmak istedim. "Azmin zaferi yarın belli olacak. Benim için dua et oğlum. Kazanırsam ve uslu durursan sana bir bisiklet alacağım, söz veriyorum sana" dedi. Bir anda dünyam değişti. Teyzemin oğlunda o yıllar en yeni model sayılan on vitesli ve eğri gidonlu

yarış bisikleti vardı. Ondan istediğimi söyledim. Ama çok pahalıymış. ‘Nasıl olsa bir keriz bulup takas ederim’ düşüncesiyle kaderime razı geldim.

Akşama kadar heyecanlı bir bekleyiş başladı benim için. Televizyonda sevdiğim en güzel diziler oynadığı halde, konuları anlayamaz olmuştum. Çünkü, aklım fikrim Mahmut’un sınavı kazanıp kazanamayacağındaydı. Kazanması onun için korkunç bir başarı olacaktı. Gerçeği söylemek gerekirse, ben bisikleti düşünüyordum. Annem işten izin alıp erken geldi. Çeşit çeşit mezeler hazırladı. Bir galon kırmızı şarap getirmişti. Mahmut’un gelme vakti yaklaştıkça, peş peşe sigara yakıyordu. Dakikalar geçmez olmuştu. Durmadan saate bakıyordu. Birden kapıda anahtarın çevrilme sesini duyduk. İkimiz de kıpırdayamıyorduk. Mahmut içeri girdi, yüzü asıktı. “OlmadıÖ ne yapayım” derken yüzüne iyice baktım. Yüzü asıktı. Ama gözleri beni aldatmaya yetmemişti. Ama annem aldanmıştı. “Kazandın sen.” dediğim an, kahkahaları yükseldi. Annemin karışık ifadeler dolu yüzü değişti. Evet, yanılmamıştım, Mahmut’un gözleri beni aldatamamıştı.

İlk kez evimizde birçok meze ve galon şaraplı sofra kurulmuştu. Bizimkiler Almanlarla kaynaştıkça, yaşam tarzları da değişiyor gibiydi. İlk kez onların yanında sarhoş olana kadar şarap içtim. Her şey dönüyordu. Mahmut, annem, küçük salon, tabaktaki mantarlar bile oynuyor gibiydi. O yıllar Tanju Okan ‘Baba’nın çok meşhur bir plağı vardı: ‘Bu benim halkım. Aslanlar yatar gönlünde. Bu benim halkım’ parçası. Eski pikabımızda defalarca aynı parçayı dinledik.

Ertesi gün kutlamayı devam ettirdik. Baraj gölünde saatlerce pedallı bota bindik. Akşam güneş batmadan önce, planör kiraladık. Bizi çeken araba hızlandıkça

yükseliyorduk. Araba ipi bıraktı ve Augsburg kentini tepeden seyretmeye başladık. Resimler çektik. Güneşin batışını yüksekten seyretmek çok güzeldi. Planör motorsuz bir uçak olduğundan, inmek için devamlı kendi eksenimiz etrafında dönmemiz gerekiyordu. Epeyi yükselmiş olduğumuz için, uzun bir süre solumuza dönüp durduk. Ve başımız dönmüş bir halde yere ayak bastık.

Kısa bir süre sonra yaş günümü kutladık. Mahmut çok düşünceli bir insandı ve hediye almadan önce bana sordu: "Her konuya ilgi duyabilecek bir yapıya sahipsin. Yaş günün için sana bir 'mikroskop' almamı ister misin?' demesinden ne kadar düşünceli olduğunu anlamak mümkündür. İlk mikroskop sahibi oluşum böyle olmuştu. Sonraki günler 'solucan, böcek, toprak' incelemesiyle geçecek gibi gelmişti bana. Mikroskop bilgilerini içeren büyük kitabımı okurken, 'Belki bir şeyler keşfederim' düşüncesine sahiptim.

Kısa bir süre sonra Almanya, Türkler için ayda bir program yapılmasını kararlaştırdı. Ve kısa süre içinde program yapıldı. Adı 'Türkiye Mektubu' oldu. İtalyanların aylık 'RAİ'si gibi bir programdı bu. Yanılmıyorsam, dört veya beşinci programda bir Türk sanatçıyı çıkardılar. Beyaz takım elbisesi, yüksek topuklu ayakkabısı, yüzündeki beni ile Zeki Müren'in tahtını zorlayacağı anons ediliyordu. Adı: Bülent Ersoy idi. Bir anda Almanyalı Türkler onun hayranı oluverdiler. Hayat hep nankörlüklerle doludur. Artık Tanju Baba bitmiş, Bülent Ersoy hayranlığı başlamıştı.

Tam bu günlerde Augsburg'da gazetelerin yazdığı bir haber, bütün Türkleri ayağa kaldırdı. Müslümanlığı seçmekle gönüllerde taht kurmuş olan ve adını Muhammed Ali Clay olarak değiştiren siyahi boksör Augsburg'a gelecekti. Muhammed Ali boks maçları sabah '03.30' civarında başlardı. Birkaç maçını

seyretmiştik. Fakat yayın saati ters olduğu için, çoğu maçlarını kaçırmak zorunda kalıyorduk. İri kıyım George Foreman ve bacak kadar boyuyla Muhammed Ali'nin karnına sıkışıp alttan vuran Joe Frazer maçlarına herkes hayrandı. Raund bitiş gongu çaldığında Muhammed Ali, rakibin kıçına vurarak güler ve adamı uyuz ederdi. Kıça vurma işine Foreman pek tepki göstermezdi. Lakin, Frazer çok gıcık olurdu. Ali'nin en büyük özelliği kondisyonuydu. Dans ederek rakiplerini yorar ve sonunda maçı kazanırdı.

Augsburg kongre salonunun önüne vardığımızda, korkunç bir kalabalık vardı. Mahmut daha önceden bilet almayı başardığı için, biz rahatça girdik. Salon iğne atılsa yere düşmeyecek kadar tıklım tıklım doluydu. 'Muhhammed Ali geliyoooorrr' sesleri arasında nihayet geldi. Dev gibi bir adamdı. Biz önceden bilet alanlardan olduğumuz için, özel kurulmuş ringin hemen dibindeydik. Kısa ve kıvırcık saçları, beyaz şortu, yüzünden eksilmeyen gülümsemesiyle harika bir adamdı. Eldivenlerini giymişti. Saçları beyaz bir Alman kadınını ringe davet etti. Yaşlı Alman kadınla kısa bir boks maçı yaptılar. Kadın bir tane çaktı ve Muhammed Ali yere indi. Sonra sarılıp öpüştüler. Ringden aşağı inmesiyle herkes onu öpebilmek için üzerine saldırdı. Yamyamın biri şortu aşağı çekince, siyah kıçı meydana çıktı. Adamı uyuz ettiler. Yarım saatlik bir şovdan sonra gitti. Taa Amerika'dan maçlarını izlediğimiz dev bir boksörü yakından görmek çok nefis bir duyguydu. Evimizde günlerce Muhammed Ali konusu geçti.

Günler geçiyordu ama benim bisikletten hala haber yoktu. Teyzemin malı zaten hep kıymetli olduğu için, bisikleti vermezlerdi. Küçük oğlu bir gün sokağın sonuna gidip gelmek üzere verdi. Sonra, "Daha bir ay istemek yok. Tamam mı?"

dedi. Sokağın sonuna gitmekle bir aylık kıyak yaptığına göre, demek ki sokaklarda bir daire turu yapsaydım, herhalde üç yıllık kullanmış olurdum. İyi insanlardı. Fakat, her şeyleri çok kıymetli olurdu. Benim 'sokak sonu' anlayışım çok değişik olduğundan, Mustafa efendi kerizi beni çok beklemek zorunda kaldı.

Sanki benden başka herkesin bisikleti vardı. Bizi evlerine davet eden ve bakımsızlık, pislik içinde boğulan, bizimkilerin yemek için masalarına oturmamaya bin bir bahane uydurdukları Türk komşuların çocukları bile bisiklet sahibiydiler.

Zaman geçtikçe annemde değişiklikler başladı. Saçını sarıya boyattı. Dar kot pantolon giymeye başladı. Kürk aldı. Makyaj malzemeleri en kaliteli 'Avon' firmasındandı. Çizmeleri çeşit çeşit olmuştu. Bundan böyle evimizde Almanca konuşmamızı emretti. Evde daha çok onun dediği oluyordu. Mecburen Almanca konuşur olduk. Türkçe konuşmamızı yasaklamıştı. Eski annem gitmiş ve yerine bambaşka bir kadın gelmişti.

Akşam yemeklerimizde şarap eksik olmuyordu. Her alışverişe gidişimde 'Şarap kan yapar. Şarap sıhhattir' telkiniyle üç litrelik galon şarap almamı emrediyordu. Birkaç hafta içinde kimliğimizi kaybetmiş gibiydik. Evimiz aynıydı. Ama bizler değişiyorduk. Türk olduğumuz halde, Almanca konuşuyorduk. Kadın iyice şaşırmıştı ve kendine yakıştırdığı her şeyi alır olmuştu.

Bisikletim konusunda bir haber çıkmayınca, unutulduğunu düşündüm. Ve kendim para kazanmaya karar verdim. Teyzemin evine sıkça gitmeye başladım. Annemin makyaj çantasından arakladığım en ince cımbızla, teyze çocuklarımın

domuzcuk kumbarasından kağıt beş ve on markları çekmeye bayılırdım. Daha sonra, evimize gelen misafirlerin çanta ve cüzdanlarını yoklar oldum. Misafirliğe gittiğimiz evlerde yine aynı şekilleri tekrarladım. Kısa sürede iyi para topladım. Tek sorun, on vitesli ve eğri direksiyonlu yarış bisikletini eve nasıl yutturacağımdı. Normal bisikletlerin kalitelisi iki yüz elli mark kadardı. Ama teyze oğlunun bisikleti dört yüz marktan başlıyordu. Ve henüz eksiğim vardı.

'Hand Kraft' (el gücü) dersine bir tahta götürdüm. Hocaya tahtayı düzgün bir kare halinde kesip kesemeyeceğini sordum. Gaza geldi ve kesmeye başladı. Sırıtarak tam bir kare olarak verdi bana eski şekli bozuk tahtayı.
Tahta, akşam Mahmut'un elindeydi. "Resim konusunda çok yeteneksizim. Ama sen ustasın. Sen buna pergelinle muntazam bir daire ve dilimler çiz" dedim. Mahmut gaza geldi ve istediklerimi çizdi. Filmlerde görmüş olduğum 'Rulet' oyununun kendimce versiyonunu çizdirdiğime hiç uyanamadı. Çok özendi garibim. Sonra odama geçtim ve tam ortasına bir çivi çaktım. Bir iplik makarası yerleştirdim. İnce bir çıtanın ucunu çakıyla yontup ok haline getirdim. Ortasına delik açıp makaranın üstüne yerleştirdim.

Ertesi sabah bütün okul benim başıma toplanmıştı. Oyun basit idi. Daire içindeki dilimlere para konacaktı. İsteyen oka vuracak ve döndürecekti. Kimin para koyduğu dilim üzerinde durursa, iki mislini alacaktı. (Hani, 'Çarkıfelek' işini ben çocukken kullanmaya başlamıştım diyorum.)

Daha sonraki günler işler umduğumdan iyi gitti. Elli pfennig harçlık alan çocuklara, elli pfennig altında oyun oynatmamaya karar verdim. Okul çıkışı oyun

için yalvarıyorlardı. Ama elli pfennig altında oyun oynatmamakta kararlıydım. Sonraki günler, çocuklar, beş on mark ile gelir oldular. Evden çaldıklarını anlamayacak kadar ‘gerzek’ bir vatandaş değildim. Kalem kutularına varıncaya kadar alıp, Türk çocuklara ucuza satıyordum. Almanlar çok güzel evlerde yaşıyorlardı. Ben ise, onların altında bir sınıftandım. Ve onların çocuklarını yoldan çıkartarak, bir çeşit intikam alıyordum. Başıma toplanıp paralarını bana vermek için yarıştıklarını gördükçe, aklıma Tommiks adlı çizgi roman geliyordu. Tommiks’in bir türlü yakalayamadığı ‘Büyücü Gudrun’ vardı. Siyah saçlı, keskin yüz hatlarına sahip, hipnozla insanların her şeyini alan Büyücü Gudrun gibi görüyordum kendimi.

İki hafta içinde beş yüz mark kadar param oldu. Bir süre ara vermem gerektiğine karar verdim. Evlerinde kaybolan para yüzünden sıkıştırılan çocuklar, benim oyunumu anlatmışlar. Tabii, eve haber verilmez mi? Oklavayla öldüresiye dövdü annem beni. Ama parayı kaybettiğimi söyledim. Üzerimde üç adet oklava kırıldı. Ama yine söylemedim. Evde parayı arayıp durdular. Ama bulamadılar. Daha doğrusu, sandalye ve masa ayaklarının tapasını çıkartıp boru ayakların içine bakmayı akıl edemediler.

Benim ailem baklava börek açmak yerine, oklavayla beni yoğurmaya bayılıyordu. Üzerimde kırılan oklavaların haddi hesabı yoktu. Ertesi gün hemen üç tane daha alınırdı. Veya büyük Türk marketine gittiğimde, “Oğlum, oklava sadece orada var. Gitmişken üç tane alıver” derlerdi. Benim rulet işime en çok Mahmut bozulmuştu. Oklavayı kaldırıp indiriyor ve durmadan şu cümleyi söylüyordu: “Demek resim yeteneğin yok. Ben ustayım. Sana daire ve dilimler çizeyim. Lan ben eşek miyim?” Yine oklava kalkıp iniyordu.

İki hafta kadar okula gidemedim. Jimnastik dersinde vücudumda ve bacaklarımdaki oklava izlerini öğretmenlerim görseydi, doğru yurda yollanırdım. Çok fena üşüttüğümü söyleyerek, izler geçinceye kadar oyalandım evde. Annemin bir aylık maaşına yakın param olduğu halde, harcayamıyordum. Zaten, ceplerimin karıştırıldığının farkındaydım. Çünkü, ceplerime küçük iplik parçaları koyuyordum. Annem veya Mahmut yere düşürdüklerinin farkında bile olmazlardı. Yaşları büyük olduğu için, hep onlar daha çok akıllıydılar. Tabii bu onların fikriydi.

İyileştiğimin ilk günü parka gittim. Tanıdığım bir çocuk elindeki yirmi mark ile parktan geçiyordu. Alışverişe gidiyormuş. İsterse parasını yüz marka bile yükseltebileceğini söyledim. Merak etti. Cebimde bol olan bir pfennigleri biraz geriden duvarın dibine atacaktık. Birikmiş paralara kim çarptırırsa, bir mark kazanacaktı. Beş dakika sürmeden elindeki yirmi markı aldım.

Akşam Mahmut eve gelirken, çocuk ona derdini anlatmış. Kaybettiği yirmi mark yüzünden eve gidememiş. Mahmut çocuğu bahçede bekletmiş. İçeri girer girmez yirmi markı istedi. “Param yok ki” dedim. Numara yapmamamı söyleyerek ceplerime saldırdı. Ama para banyo rafının altındaydı. Çocuk canlı şahitlik yapınca parayı vermek zorunda kaldım. “Kaybederken aklı neredeymiş?” dememe, “Kazık kadar adamsın, küçücük çocuğu kandırıp parasını alıyorsun” cevabını aldım. Oysa, ben çalmamıştım, bir şekilde kazanmıştım. Kumara başladığım için, Mahmut benim geleceğimden korktuğunu söyledi.

Bir süre normal yaşantımıza devam ettik. Mahmut’un üniversiteden okul arkadaşı olan Kamuran Bey ve eşi, Stuttgart’tan misafir geldi. Akşam yemeği

sonrası, Kamuran efendi bana “Poker oynayalım seninle” dedi. Mahmut’a baktım, “Beni ilgilendirmez. İstersen oyna” dedi. Poker nasıl oynanır, kısaca gösterdi Kamuran Bey. Kumbaramı kırdım ve otuz marka yakın çıktı. Kısa bir süre içinde, Kamuran Bey paramı kazandı. Gıcık oldum. Paramı geri istedim. Kumarda kaybedilen paranın geri verilmez olduğunu söyledi. İyice çıldırdım. “Eşek kadar adamsın, benim gibi çocuğa mı gücün yetiyor be” dediğim anda, Mahmut yanıma geldi. “Yaa, sen eşek kadar çocuk, küçücük çocuğun parasını alırken bir şey yoktu. Ama kaybedince, mosmor oldun” deyince, düşünmeye başladım. “Ama ben Büyücü Gudrun gibi olduğum için yapabilirim” dedim. “O da kimmiş yahu?” deyip aval aval yüzüme baktı. Tommiks romanını getirip gösterdim.

İki günlük misafirlik boyunca, Kamuran Bey’den paramı istedim ama vermedi. Gitmek üzere kapıdan çıkana kadar onunla ve eşiyle konuşmadım ve vedalaşmadım bile. Mahmut beni kanepeye oturtup bozuk paralarla dolu küçük torbayı verdi. Ve ayrıca, otuz mark verdi. Kamuran Bey beni üzdüğü için otuz mark harçlık vermişti. Paramı almayacak kadar boş bir adam olmadığını hırsım yüzünden anlayamamıştım. Mahmut’a sarıldım, “Bir daha hayatım boyunca, kumar oynamayacağım baba. İnan bana oynamayacağım” dedim. Çünkü, kumar gerçekten iğrenç bir oyundu. Hayatım boyunca da -İstanbul’da hatır için oynadığım bir kereyi saymazsak- kumar oynamayacaktım. Her şeyi bir bisiklet sahibi olmak için yaptığımı söyledim.

Ertesi akşam okuldan döndüğümde, ince ve büyük bir kutu vardı kapının önünde. Üzerinde kocaman harflerle ‘Alpina Fahrrad’ yazısı vardı. Heyecanla kutuyu açtım. Kontrapedal portakal rengi bir bisikletim olmuştu artık. Yarış bisikleti bekliyordum. Ama yine de çok sevindim.

Bisikletim olduktan sonra, okul yaşantım da düzene girdi. Katıldığım her spor müsabakasından başarı nişanı kazanıyordum. Derslerim de düzeldi. Mikroskop ile uğraşmaya pek zamanım olmayınca, ilgimi de kaybetmiş oldum. Daha büyük ilerlemeler için, kitapçıkta anlatılan malzemelere ihtiyacım vardı. Ve bunlar daha çok masraf gerektiriyordu.

Okul tatilim başlamadan önce, pasaport işlemleri ile uğraşıyordu Mahmut. Türkiye'ye izne gidecektik. Çok özlediğim babaannem, hele küçük amcam, hepsini yeniden görecektim. O yıllar Türkiye'de hiçbir şey yoktu. Ve valizler hediyelerle doldurulduu. Evimizin kapı ve pencerelerine destekler yapıldıktan sonra, Mahmut beyaz Mercedes taksi ile kapıya geldi. Eşyalar yüklenirken, ben beyaz Mercedes'in parlayan beyaz jant kapaklarına baktım. Eski işimi hatırladım. Ama içimdeki heyecan, kapakları unutturdu bana.

Tatil için Türkiye topraklarına girdik. Kara trenin dumanı yüzünden pencereden dışarı bakamıyorduk. Yıllar önce amcamla birlikte gelmiş olduğum İstanbul'un simgesi olan denizi görünce, içimde kabarmalar başlamıştı sanki. Denizi çok özlemiştim. Ve bir an önce kıyıları beyaz köpüklü denize bırakmak istiyordum kendimi.

İstanbul'da hala bekar olan amcamın evine gittik. Amcam hala eski neşeli amcamdı. Evlenmek için hazırlık yaptığını söyledi. Evi zaten küçüktü ve kalmadık.

Direk Kırıkkale'ye gittik. Babaannemin hala kel kalmış bahçeli evinde misafir olduk. Üvey babam Mahmut'a çok iyi davranmaları, büyük nezaketti. Aslında kolay bir iş değildi, bir ailenin gelini, ikinci kocasıyla birlikte ziyarete geliyor ve kabul görüyordu. Mahmut ve öz babamın büyükleri çabuk kaynaştılar. Zaten her şey eski insanlardaydı, menfaate bakmayan, saygı ve sevgi doluydu eski büyüklerimiz.

Annemin ortanca kardeşi, yani dayım Ekrem efendi tam bir serseriydi. Çalışmaz etmez, herkesi oynatır, dolandırır ve bütün gününü kahve, sinema gibi yerlerde geçirirdi. Sigara tiryakisiydi ve parasız kalınca yollardan iri ve dibi temiz görünen sigara izmaritlerini toplayıp içerdi. Eğer çarşaf (sigara kağıdı) varsa, yollardan toplamış olduğu sigara izmaritlerini biriktirir ve tütün elde ederdi. Sonra eski tütün tabakasından çıkartıp sarar ve içerdi. Hep kısa saçlı gezerdi. Elmacık kemikleri dışa vuruktu. Hani, biraz kaportadan sakat bir tipi vardı. Boyu da uzundu. Bu yüzden ona o yılların meşhur resimli macera roman kahramanı 'Killing' adını takmışlardı. Biri iyi yaşayan, dul kadınların orgasmusçusu harbi Killing, benim dayım ise, hep züğürt gezen haybeden, dandikten Killing idi.

Babaannemin evine arada bir ziyaret hesabı gelir ve hayır duasından önce biraz harçlık alıp giderdi. Bu sayede ne zaman izne gelmiş olacağımızı da öğrenmişti sevgili Killing dayıcığım. Bizlere bir günlük dinlenme izni vermiş olmalıydı. Çünkü ertesi sabahın köründe babaannemin evine damladı. Anneme sarılıp, "Canum aplam benüm, bi dene aplam benüm." diye epey yağ çekti. Yeni enişte beyi de çok sevmiş görünüyordu. Bir ara kayboldu, zaten gidiş de o gidiş oldu. Killing Ekrem kayıp. Annem uyuz oldu ve bahçeye baktı amma, Killing dayım uçmuştu. Hediye bekleyen komşular oturmaktan sıkılmışlardı ve yavaş yavaş ayaklanma hesabı yaptılar.

Kimsenin gideceği yoktu ya, hani ‘acep bana ne geldi?’ hikayesi diyorum. Annem valizlerin bırakıldığı arka odaya geçti. İki dakika geçmeden bana bas bas bağırmaya başladı: “Ulan buraya gel.” Odaya girer girmez anında bir tokat indi yüzüme. Kilitli valizin içindeki beş karton ‘HB’ sigarası, kalemler, çakmaklar ve daha birçok hediyelik eşya kayıptı. Tek zanlı bendim. Ama valizlerin yanına bile uğramamıştım. Araya Mahmut girdi ve iş ortaya çıktı. Sevgili dayıcığım Killing Ekrem, annemi yağladı. Mahmut’un elini öptü ya, illa karşılığını almalıydı. Kilitlerini kıramadığı valizlerin altlarını bıçakla keserek alacaklarını almış. Pencereden dışarı atıp, veda bile etmeden giderken almıştı. Çünkü, pencere önünde iki kalem ve bir çakmak bulduk. Annem başladı bin bir küfre. Zaten yolculuk boyunca sataşacak kimse bulamamıştı.

Hemen taksi ile anneannemin evine gittik. Lakin, Killing dayım iki haftadır eve hiç uğramamış ki. En az yirmi komşunun hediyesini alıp uçmuştu sevgili dayıcığım. Benim gibi bir yeğenine de çok iyi örnek olduğu zaten meydandaydı. Killing dayımın küçüğü olan adı Nejdet, lakabı Tosun olan en küçük dayım sessiz bir çocuktu. Daha çocuk yaşta altmış kiloya yakındı. Önüne bir kuzu koysalar ‘daha yok mu yauuvv?’ diye etrafına bakınırdı garibim. İki yıldır çıraklık yaptığı berber dükkanında hala ayna ve etrafı silmek, kalkan müşteriye ‘geldim abim’ demekten başka bir şey belleyememişti. O kadar et ve ekmek adamı aptal etmesin de ne yapsın? İki adım atsa, acıkır. Bakkala falan göndermek, taksiyle göndermekten pahalıya patlardı. Aklı fikri işkembesindeydi. Bu yüzden Türk sinemasının şişmanlık simgesi ‘Nejdet Tosun’ olarak anılırdı.

Ani bir şekilde sünnet olmam gerektiğine karar verildi. Hemen ayarlamalar yapıldı ve kendimi sünnet yatağında buldum. Halamın kocası, yani eniştem kirvem oldu. Yastığımın altına zarf bırakanlar, gülerek geri çekiliyordu. Ama ben, öyle kapalı zarf usulü kamış kestirecek bir vatandaş değildim. Yastığımın altında biriken ve üzerinde isim yazılı zarfları hızla açtım. Millet anında uyuz oldu, yüzleri kırmızılaştı. İsimleri okuyarak "Bu ne be, dilenciye hayır mı yapıyorsunuz? Şuna bak, boyunuzdan posunuzdan, kravatınızdan utanın" dememle, herkesin başı öne eğildi. "Uyumayın, takviye yapın" dememle, pinti eller yine ceplere daldı. Hesapta yanlışlık yapmışlar. Hadi biriniz, üçünüz, beşiniz yanlış yaptı. Hepiniz mi yanlışlık yaptınız. Caz yapmam sayesinde iyi para topladım. Sünnetçi moruk, aleti alıp yaklaştı. "Yirmi lira vermezsen kestirmem valla" dedim. Sünnetçi de uyuz oldu. Adam başka yere de gidecekmiş ve şartımı kabul etmek zorunda kaldı. Yirmiliği alıp, teslim oldum. Adam işini yapıyor, ben lokum yerken paralarımı sayıyordum.

Mahmut Adanalı olduğu için, onun ailesine de gidilmeliydi. Tabii bensiz gitmeliydiler. Annem kendinden yaşça küçük olan yeni kocasının ailesine beni göstermemeliydi. Bunu da açıkça söyledi. Ve gittiler.

Kaldım yine babaannemin başına. Ama misafir olduğum için, üstelik sünnet dalgasına ağır yaralı sayıldığım için, her dediğim yerine geliyor. Babaannem beni öğlen uykusunda sanıyor. Bense, sokakta top oynuyorum. Bu arada sünnet yeri kanadı ve sünnet gömleğim kan içinde kaldı. Ama ben hala gol atacağım diye koşturuyorum. Babaanneme haber verilmiş. "Lan sen benim başımın belası mısın. Senden ne zaman kurtulacağım" demesiyle, beni odaya kilitlemesi bir oldu.

Birinci hafta dolduğunda iyileşmiştim. Mahalleli beni gerçekten özlemişti. Güzel giyeceklerim, su geçirmez 'Timex' marka saatim herkese imkansız gibi geliyordu. Oyunlarda hep benim dediklerim oluyordu. Almanya yolcusu olmadan önce beni dışlayan dedikoducu karılar bile beni çay içmeye davet ediyordu. Almanya'da gördüklerimden sonra, doğduğum yer olan Kırıkkale artık bana bomboş geliyordu. Ne anlatsam kimse inanmıyordu. Buzdolabı, çamaşır makinesi ve en önemlisi televizyondu. "Amma da attın be oğlum, kutunun içinde onca insanın olduğuna inanacak kadar cahil mi görürsün bizleri?" demelerine gülmekten başka ne yapacaktım?

Misafir olmam dolayısıyla babaannem ile aramız mecburen iyiydi. Ne de olsa yıllarca görüşememiştik. Konu annem ve üvey babama geldi. Mahmut'u çok efendi olarak gördüğünü söyledi. Benim aramın da iyi olduğunu söyledim. Ve hiç aklıma gelmeyen bir şey söyledi bana babaannem. "Oğlum, sen doğmadan önce bir ablan olmuştu. Adını Yasemin koymuştuk." Bir anda içimde bir şeyler kopmuştu sanki. Sigarasından yakıp derin bir duman çekti. "Annen, bebeğin karnını iyice doyurup beşiğe bırakmış. Beşik tavana asılı olduğu için, düşmesin diye ellerinden yanlara bağlayıp pazara gitmiş. Yasemin kusmuş. Ve sağa sola dönemeyince, kustuğu mama boğazını tıkamış. Annen döndüğünde, ablanın ölüsünü bulmuş." Bunları duyduğuma duyacağıma pişman olmuştum. Aslında inanamıyor gibiydim. Benden önce bir ablam olmuş ve bunu bana kimse söylememişti. Sokağa çıkıp kaldırıma oturdum.

Merakım beni halamın evine sürüklemişti. On dokuz yıl sonra doğmuş olan çocuğuna baktım. Sonra, 'Yasemin' olayı gerçek miydi onu öğrenmek istedim. Halam biraz acıyarak ve duygulu bir şekilde başını salladı. Yani, gerçekten bir ablam

olmuş ve annemin beceriksizliği yüzünden ölmüştü. Bir bebeğin ölümünü kısaca cahilliğe bağlamakla, her şey kapanmıştı. Sevinçle geldiğim tatil, daha ilk günlerde zehir olmuştu bile.

Onlar Adana'dan döndükten sonra, bıraktıklarından çok farklı bir 'ben' buldular. Halama uğradıktan sonra yine İstanbul'a doğru yola çıktık. Yol boyunca ne annemle ne Mahmut'la konuştum. Sadece düşündüm. Bilmediğim daha neler vardı derinlerde, hep bunları düşünür oldum.

* * *

Almanya'ya döndük. Bir süre sonra Mahmut, bar haricinde okul ve banka temizliği işine başladı. Annem fabrika sonrası zenci mahallesinde bir Amerikan okulunda temizlik işi aldı. Bu Amerikan okulunun öğrencileri hep zenciydi. Annemin Türk olduğunu öğrendikleri için onu çok sevmişlerdi. Çünkü, zenci ailelerin çoğu Müslüman'dı.

Okuduğum Kriegshaber okul sınıfında iyi dost olduğum Amerikalı bir arkadaşım vardı. Amerikan askeriyesinde görevli beyaz bir subayın oğluydu. Adı Ralph Coldwell'di. Armut kafalı, yatık burunlu cins tipli bir çocuktu. Bana gšre iyi arkadaştı, çünkü epey parasını almıştım.

Zencilerin mahallesine ilk gittiğimde parka uğradım. Salıncağa bindim. Bir anda etrafım eli sopalı zencilerle çevriliverdi. Almanca'yı iyi konuşuyorlardı. Biri yakamdan tuttu ve bir beyaz olarak kendi parklarında ne aradığımı sordu. Ben de Türk olduğumu ve annemin okul temizliğinde çalıştığını söyledim. "Müslüman

mısın” dedi yakamı tutan ellerin sahibi. ‘Evet’ der demez bana sarıldı ve yanaklarımdan öptü. Sonra diğerleri geldi, sarılıp öpüştük. Bir derdim olduğunda bana destek olacaklarını söylediler. Sonraki günler, dostluğumuz çok pekişecekti. Çünkü, arada bir bizi aşağılayan bazı Almanların parkları yerine, boş vakitlerimi zencilerle geçirecektim.

Bir gün yolda zencilerin sıkıştırdığı bir çocuk gördüm. Sınıf arkadaşım Ralph idi. Müdahale edip onu kurtardım. Ralph’in zencilerle gezdiğini zaten hiç görmemiştim. Yapı olarak soğuk bir çocuktu. Daha sonraları birçok Alman arkadaşımı kurtardım. En iyi Alman arkadaşım ‘Novak’ idi. Alman olmasına rağmen esmerdi. Dieter gibi salak değildi. Rainhard gibi boş hayal kurmazdı. Rudi gibi üç senedir aynı sınıfı okumamıştı.

Günler böyle geçerken, Annem ve Mahmut arasında bir şeyler hisseder gibiydim. Mahmut, anneme çok daha özenli davranıyordu. Her işi Mahmut yapar olmuştu. Fırsat buldukça gezmeye gidiyorlardı. Sonra, eve bir beşik geldi. Oyuncaklar, patikler. Artık iş belli olmuştu. Ama anlamamış gibi davrandım. Bir gün Mahmut beni gezmeye götürdü. Üvey oğlu olmama rağmen, bana hiç bir zaman kötü davranmazdı. Bazen suç işlediğimde bile, beni dağa, tenise veya havuza götürürdü. Hani, suçuma karşılık yine iyilikle cevap verirdi. “Bir kardeşin olacak” dedi. Karışık duygular içindeydim.

Günler sonra Mahmut evde yokken, annemle yoktan yere tartıştık. Tam bu arada “Bir daha oğlum olmasın. İnşallah kız doğururum” dedi. Sertçe yüzüne baktım, “Patlayana kadar yedirip, ellerinden beşiğe bağlayarak boğulmasına neden olmak

için mi kız doğuracaksın?" dedim. Yüzünde büyük bir nefret duygusu gördüm. Oklavayı alıp bana girişti. Bir yandan da ağzına geleni söylüyordu. Ama söylediklerinden biri çok özeldi: "Babanın ne bok olduğunu da söyleyeyim. Makine Kimya Fabrikasında çalışırken, birçok parça çalmış. Bu yüzden işten atıldı. Evimiz ekmeksiz kaldı. Baban da işe yaramazın tekiydi. Hırsızın biriydi. Aynı ona çekmişsin. Ne olacak, kanınız aynı değil mi. Kanlı gömleklerin gelsin diye az beddua etmemiştim. Sonunda babanın kanlı gömleğini getirmişlerdi bana. Dilerim, senin kanlı gömleğini de getirirler."

Aylarca süren bir konuşmazlığın başlangıcı böyle olmuştu. Zaman geçti ve karnı iyice şişti. Ve bir gün eve döndüğümde kimse yoktu. Akşama kadar televizyon seyrettim. Yalnız kaldıkça hep ölmüş olan babamı düşündüm. Gerçekten hırsız mıydı? Yoksa annem kızgınlığından mı söylemişti? Babamın kanlı gömleğini beklemiş ve almıştı. Artık sıra benim kanlı gömleğimin gelmesine mi kalmıştı? İşte o gün, bu ailede fazlalık olduğumu düşünmeye başladım.

Akşama Mahmut yalnız geldi. Karşılıklı bira içtik. "Eve bir kız misafirimiz geliyor, hem de yarın" dedi. Tepkimi bekliyordu. "Ben size fazlayım, gitmek istiyorum" dedim. Bunun saçma bir fikir olduğunu söyledi. Yeni doğan bebeğin bize mutluluk getireceğini düşünüyordu.

Bebek eve geldi. Ne de olsa o bir bebekti. O, bir melekti. Yanak-larından öptüm. Kucağıma almak istedim. Ama, annem vermedi. Mahmut bir şey söyleyemedi.

Sonraki günler hep bebekle ilgilendi. Kendimi hayvandan farksız görüyordum. Yollarda yavrusuyla oynayan köpekler bile bizim ailemizden daha mutluydu. Kız kardeşimle oynamam bile yasaktı artık. Yine de onu sevmiştim.

Evde ani bir toparlanma faslı başladı. Ve on gün geçmeden Kriegshaber cad. 26 numaralı apartmanın en üst katına taşındık. Yeni eşyalar alındı. Almanlar gibi güzel bir evimiz olmuştu. Büyük bir mağazalar zinciri olan 'Quelle'den bana alınan kırmızı siyah renkli raylı yatağın sağ tarafında kitaplık, baş kısmında yatak malzemelerini koymak için kutusu vardı. İlk kez şahsıma ait böyle güzel bir eşyam olmuştu. Sevincimden uçuyordum. Eve kız arkadaşımı davet etmek istedim. Annem izin vermedi.

İlkokul bitmiş ve 'Wertach Brücke' (Wertach Köprüsü) ortaokuluna başlamıştım. Bu arada 'Gaby' isminde bir sevgilim olmuştu. Sessiz, pek konuşmayan ama bana karşı sevgi dolu bir kızdı. Yaşça benden büyüktü. Önceleri onun evine gider olduk. Anne ve babasının yatağında çırılçıplak soyunup sevişmelerimiz, bizi birbirimize bağlamıştı. Fırsat buldukça bizim eve de getiriyordum.

Aynı sınıftan arkadaşım 'Andrea' aramıza girdi. Sonra başka kızlar onunla arama girdi. Okul kavgaları başladı. Almanlar ve Türkler arasında yakalayan yakalayanı dövüyordu. Teneffüslerde bile ayrı duvarların dibinde dururduk.

Otomatların camını kırarak sigara çalmaya başladık. Yine bol paralı gezer olmuştum. Ben paranın gücünü çok erken yaşta kavradığım için, Almanları kendime

nasıl itaat ettirebileceğimin farkındaydım. Almanlara para harcatmazsan, senden iyisi yoktur.

Zencilerle olan dostluğum hala devam ediyordu. Ve ilk kez, esrar ile tanıştım. Ve bu da zenci dostlarım sayesinde oldu. Artık çalmadan, uğraşmadan, otomat kırmadan para kazanmanın yolunu bulmuştum. Ben hiçbir şey yapmıyordum. Sadece, isteyenleri parka getirip anlaşmalarını sağlıyordum. İspiyon edene zenciler ceza verecekti. Su gibi para akıyordu. Zaten ayık gezdiğimde yoktu ki. Eve karşı daha rahat oluyordum. Eve girer girmez odama çekilip yatağa giriyordum. Dersler konusunda derdim yoktu. En iyi arkadaşım Novak ve birkaçı daha dersleri benim yerime yapıyordu. Tabii birkaç mark kıyak yapıyordum.

Kafam hep dumanlı gezer olduğum için, ne annemle ne de Mahmut ile derdim kalmıştı. Kız kardeşime zaten yakın olmam yasaktı. Daha ben ne diye ayık gezeyim?

Sonra kız kardeşimi benim odama verdiler. Ona kendi huylarımı aşılamamam gerekiyordu. En ufak bir hatada annem beni cezalandıracaktı. Evde bir işe yaramadığımı söyleyerek, okul temizliğine yardım etmem için baskı yaptı. Okula birlikte gitmeye başladık. Ceketlerin cebinde beni bekleyen cüzdanları keşfetmem uzun sürmedi. Müsabakalar için çekmecelerde saklanan birçok 'kronometre saat' işime yarardı. Sonra okuldan devamlı bir şeyler götürmeye başladım. Ve bu, annemin okuldan atılmasına neden oldu.

Bir gün küçük bir dükkanın arka kapısı önünden geçerken, içeride kimsenin olmadığını gördüm. Hızla dalıp etrafa baktım. Kenarda beni bekleyen büyük paketi

aldım ve uçtum. İçinde ne olduğunu bilmiyordum. Tramvay ile eve doğru yoldaydım. Aniden yanıma annem oturdu. İşten izin almış ve erken çıkmış. Ayaklarımın arasındaki paketi sordu. Birinin unuttuğunu ve görüp hemen sahiplendiğimi söyledim. Pek inanmadı. Ama bedava mala itiraz da etmedi.

Evde paketi açtık. O yıllar Türk gençlerinin en gözde gariban teybi 'Universium' ve müzik kasetleri çıktı kutudan. Evi süslemesinde bir sakınca yokmuş. Bulduğumda yanımda olduğu için, mallar annemin sayılırmış. Ve evden dışarı çıkarmam yasakmış.

Evdeki huzursuzluklar, esrara başlamış olmam ve kız kardeşimden uzak durmak zorunda kalmam, okul düzenimi iyice bozmuştu. Evden kaçmak istiyordum. Ama gidecek yer yoktu ki.

Ve bir gün geldi kendimi havaalanında buldum. Annem beni İstanbul'a amcamın yanına gönderdi. Bir günlük dinlenmeden sonra, halamın büyük kızı Hülya ve polis eniştemin evinde buldum kendimi.

'İstanbul Erkek Lisesi'nin imtihan sınıfında kendime geldim. Annem beni başından atmak için, anında bir oyun hazırlamış ve beni sepetlemişti. İmtihan kağıdını boş bıraktım. İmtihan çıkışı eniştem aldı beni. 'İnşallah kazanırsın' dediğinde, içimden "Bok kazanırım" diyerek güldüm.

Sınav sonuçları için yine eniştemin yanında gittim. Kazananlar listesinde adım yoktu. Daha nasıl olsun. Eniştem hala üzgün, "Tüh bee, senin gibi adam imtihan

kaybetti" diyordu. Amcam bir evlilik geçirmiş ve boşanmıştı. Evleri birbirine kattım. Paralar çaldım. Ve Almanya postası olmam için elimden geleni ardıma bırakmadım.

Hiç aklıma gelmeyen bir yerde buldum kendimi. Annem son kozunu oynamıştı. Para delisi olan dedeme telgraf çekerek, bana bakmayı kabul ettiği takdirde, ayda yüz mark gönderebileceğini söylemişti. Para delisi dedem, 'iki yüz marka ancak olur' demişti. Dedem, benim pahalı bir çocuk olduğumu iyi biliyordu.

Yeni akraba kampım dedem efendinin mekanı Sincan'dı. Cins bir adamdı. İlk günler bana çok iyi davrandı. Hesapta çok borcu varmış ve annemden iki aylık peşin istemiş. Ve almış. Küçük bir tuhafiye dükkanı vardı. Masanın başına oturup kollu telefonla oynaması çok komikti, 'aluuu ben deli ipraahaam bana falancayı bağla gızım' demesi alemdi doğrusu. Herkese taksitle mal sattığı için, herkes ona gebeydi Sincan'da. Tanımayan yoktu.
Sevgili dedem benim, ayağımdaki Alman malı Adidas spor ayakkabılarım, sandaletlerim, kotlarım ve paket içindeki çoraplara kadar hepsini dükkanın vitrinine koymuştu. Görünce uyuz olmuştum. Aldığım cevap aynen şöyle oldu: "Sen benim en çok sevdiğim torunumsun. Müslüman yalın giyinmeli. Müslüman sade olmalı. Nedir lan bu gavur eşyaları?"

Dedem Kırıkkale'yi terk edeli çok olmuştu. Anneannemi bırakıp yeni bir kadınla evlenmişti. Karısının eski kocasından olma çocuklarına benim eşyalarımdan bazılarını hediye etmesi normalmiş. Onlar garipmiş. Bir şey görmemişler ve dedem onları sevindirmekle sevap kazanmış. Benim malımla sen sevap kazan. Haklıydı dedem benim.

Bir valiz dolusu giyecekten sadece birkaç gömlek kalmıştı bana. Birden düşünmeye başladım, Almanya'dan tatile gelirken, annem neden bana dolu bir valiz hazırlama ihtiyacı duymuştu. Anladım ki, annem beni gözden çıkaralı çok olmuştu. Her şeyi planlamış ve uygulamayı başarmıştı.

Dedem, yaşamanın zor olduğunu söyleyerek, elime büyük bir çaydanlık tutuşturdu. Maçlarda su, sakız ve çerez satmamı istiyordu. Ben hayatımda öyle işler yapmamıştım ki. Birkaç tokatla başlayan baskılar, atının kamçısıyla dövmesine kadar ilerledi. Utanarak, sıkılarak çocuk yaşta satıcılık yapmaya başladım. Cumartesi günleri de dedemin tezgahını meydan pazarına taşıyor ve bütün işlerini yapıyordum. Annemin gönderdiği para, bir haftalık masrafımı bile karşılamıyormuş, dedemin söylediğine göre. 'Köpek' gibi ona çalışıyordum. Yarım ekmek ve biraz zeytin ne kadar da pahalıymış Sincan'da.

Küçük kilitli dolabından çıkardığı bal, pastırma, sucuk ve tereyağları yerken boğulacak gibi olurdu. Sonra yine kilitlerdi. Ben de köpek gibi yalanarak onun iştahla yemesini seyrederdim.

Hep bakmakla yetinmiştim. Bir gün geldi ve ekmeğimin arasındaki domatesin yanına biraz pastırma istedim. "Torunum, sen sağlıklısın. Ben senin gibi olsam, domates bile yemem. Ekmek yeter valla." Bana bir dilim pastırmayı bile vermeye kıyamamıştı.

Yine bir gün homurdanarak özel gıdalarını yiyordu. Biraz pastırma istedim. Vermedi. Kuzinenin odunları yerdeydi, birini kaptığım gibi kafasına vurdum. “Lan karnını doyur, yatır, yedir, içir? Sonra gelsin kafanı yarsın hayvanın evladıÖ” Tabii, güzel bir kuzine odunu ziyafeti çekti bana. Bir daha da bana arkasını hiç dönmedi. Sırtını hep duvara verir oldu.

Tanıdığı bir öğretmen vasıtasıyla beni okula verdi. Bana göre okuldan başka her şeye benziyordu. Öğretmenler kafayı takmışlar tarihe. Ha bire, ‘işte biz bir zamanlar falandık, filandık. Lakin şimdi böyle olduk’ hesabı diyorum. Okula başladıktan sonra işler ağırlaştı. Sabahtan öğlene kadar okulda, kalan saatler dedemin işinde olmak zorundaydım. Yoksa, hemen kuzine odunu imdada yetişiyordu.

Okulu karıştırınca çabuk sepetlendim. Kafasını yarmadığım çocuk kalmamıştı. Çocukları okul yerine çamlık parkına götürüp sigara içiriyordum. Kuş avlıyorduk. Okula en son ben başlamıştım. Ama dört sınıfın öğrencilerini park kuşu yapmıştım. Öğretmenler bir şey söylediğinde Almanca olarak küfür ediyordum. “Sen ne dedin lan Alamancı bozması” denildiğinde cevabım hazırdı: “Benim söylediğimi anlamadıktan sonra, neye yarar sizin öğretmenliğiniz, cahil herifler” Okuldan sepet havası aldıktan sonra, yine kaldım dedemin başına. Dedem benim değil, aldığı markların hatırına katlanıyordu bana. Yoksa, ‘Deli İpraahaamm’ haybeye kuş bile beslemezdi. Beni başından atsa, her ay gelen iki yüz mark uçacaktı.

Bir süre sonra, kendi kazanç yollarımı keşfettim. Ekmek ‘seksen kuruş’ idi. Eve hep beş ekmek alınırdı. Fırına girip pazar çantasına beş ekmek koyup, dört ekmek diyerek kendime seksen kuruş saklamaya başladım. Sattığım su parasından

sakladım. Kendime sakız ve çerez alıp satmaya başladım. Börekçilerin bozuk diye çöpe attığı kokmuş börekleri, Sincan'dan sık geçen yolcu trenlerine sattım. Ben satarken kokmuyordu. Sattıktan sonrası, benim seyyar müessesemin derdi değildi.

O yıllar 'Dandy' çikletlerinden bir yüzü gerçek beş yüzlükten farksız oyuncak paralar çıkıyordu. Arkası imzalıyı bulan, gerçekten beş yüz lirayı kapacaktı. Kapanı duyan gören olmadı. Bir gün dedem erzak almam için beni Laz bakkala gönderdi. İkindi sonrası şaraba başlayan Laz bakkala gırgır olsun diye oyuncak parayı verdim. Gözleri de iyi görmezdi zaten. Oyuncak beş yüzü alıp, üstünü verdi. Böylece akşam vakti sarhoş esnaflara oyuncak para bozdurma huyum da başlamış oldu. Fakat boku çabuk çıktı. İyi bir kuzine odunu faslı yaşadım. Yine dedemin işlerine koşmak zorunda kaldım. Fakat kendime çalışmaya başlayınca, hasılat düşer ve dedem gıcık olurdu.

Dedem efendi, arada bir iki tek -kadeh- rakı içerdi. Bir akşam dedeme karşı öyle iyi bir torun oldum ki, kendisi bile şaşırdı. "Lan karı, benim deli toruna melekler indi mutlak. Deli gitti, yerine can ciğer bir torun geldi" derken yüzü gülüyordu. Evet, can ciğer torun akşam karanlığında rakısı biten dede efendiye koşarak rakı aldı getirdi. Durmadan bardağını yıkadı. 'Biricik dedem benim' hesabı durmadan boynuna sarıldı. Dedesine yol verdi, gaz verdi. İkinci karısı için, "Dede o niye içmiyor. Biz Almanya'da ailece içerdik. Erkek adamın karısı da rakı içmez mi?" hesabı çektim. Kadın hayatında çaydan başka bir şey içmemiş. Dedemin huyu belliydi, kafayı bulunca illa ki dediği olacak. Kadına zorla rakı içirdi. Bana da bal, pastırma ikram etti. Bir ara rakı içmeme izin verdiğini söyledi. Lakin, benim tezgah işlemeye başlamıştı. İki kadeh rakı için tezgahı bozmaya hiç niyetim yoktu.

İçti ve hayallerini anlatmaya başladı. Belediye Başkanı olmayı düşünüyordu. Herkesin ona taksit borcu var ya, oylar garantiydi. Oy vermeyenden anında alacağını isterdi. Dedem naralar atarken sızıp kaldı. Karısının yardımıyla dedem efendiyi yatağa yatırdık. Kadın hatun da yaz helvasından farksız hale gelmişti. Biraz bekledim. İkisi büyük karyolada horlamaya başladı. Dedem efendi, kimselere güveni olmadığı için pantolonla yatardı. İçine iki kışlık uzun don giyerdi, hem de yaz ortasında. En altta da şort türü donu vardı. Banyo yapmak için soyunması uzun sürerdi. Karısı onun güvensizliğinden çok sitem ederdi. Lakin, 'can çıkar, huy çıkmaz' derler. En altındaki şort gibi donun da iki özel cebi vardı. Terzisine özel olarak diktirirdi. Bankaya bile güvenmezdi, 'lan banka batar neyin' hesabı düşünürdü hep. Anlayacağınız, dedem efendinin kat kat donları, bankadan bile sağlamdı. Tabii bu onun düşüncesiydi.

İkisini dürtükledim, hani 'dedeciğim daha rakı kaldı' hesabı. İkisinden de ses yok. Banyoya dalıp dedem efendinin tıraş aletinden jileti çıkarttım. Dedem, gece çok işemeye kalktığı için kapıya yakın tarafta yatardı. Jiletle çizik atmaya başladım, sırayla pantolonun iki yanı, sonra uzun donlar ve sıra geldi şort türü cepli dona. İki yanda da kalın para demedi var. Jileti yavaşça birinci cebe vurdum, sonra ikinci cebe. Kalın para demetleri düşmeden elimde kaldı.

Dedeme öyle gıcık kapmıştım ki, yıllar önce evden kaçan büyük dayımın gönderdiği ilk maaşının simgesi olan ve dedemin gururla çerçeveletip duvara asmış olduğu imzalı beş yüzlüğü bile aldım. Sabah karanlığında bomboş Sincan tren istasyonunda ilk Ankara trenini beklerken bekçilere yakalandım. "Annem

Almanya'dan izne geliyor. Beni uyku tutar mı?" deyince, işi yırttım. Bekçilere Alman sigarası verecektim ya. Soğuk, heyecan, korku hepsi bir arada. Üstelik trenin gelmesine daha var. Aklıma ilk gelen, dedem sıkışıp tuvalete kalkacak. Sonra da Sincan'ı ayağa kaldırır vesselam. Ömrü boyunca hep almaya alışmış dedemin iki demet parasını kapmak, Sincan'ı gavura satmakla aynı muamele gibiydi. Adam Sincan'ı idare ediyordu.

Aklıma gelen tek şey, karanlıkta Ankara'ya doğru yürümek oldu. Saatlerce yürüdüm. Ara istasyonlarda durmadım. Etimesgut'a vardığımda gün çoktan ışımıştı. Ama trene binmeye cesaret edemedim, yine yürümeye başladım. Epey ileride ışıklar vardı. Işıklarda ekspres trenler de dururdu. Ve ekspres trene bindim.

Ankara garında iner inmez hemen tuvalete koştum. Kaç para kaptığımı hala bilmiyordum. Ekmeğin seksen kuruş olduğu o dönemde, tamı tamına 'yirmi iki bin yedi yüz' lira kapmıştım sevgili dedemden. Dedem efendi peşime kaç melek salmıştır bilemezdim.

Ceplerim, donum, çoraplarım hep para doluydu. Üstelik para çok kıymetli ve harca harca aynı gibi duruyor. Aklıma hep adını duyduğum ama hiç gitmediğim Ankara'nın simgesi 'Gençlik Parkı' geldi. Sora sora ve yürüye yürüye arayıp buldum.

Çarpışan arabalardan inmedim. Pedallı botlar da kafamı sardı. Bir binlik bozdurmuştum ama akşam vakti hala bitmemişti. Akşam karnımın acıktığını anladım. Oyunlardan açlık mı gelir adamın aklına? Uludağ kebapçısına çöktüm.

Sıcak bir çorba, peşinden kebap. Sonra tatlı. ‘Almanya’dan izne geldim’ hikayeme herkes inandı. Benim yaşlarımda ve daha küçük çocukların bakışlarını görünce ‘aç mısınız?’ dedim. Parka düşmüş garip çocuklardı. Garsonu çağırıp hepsine çorba, kebap, salata ve tatlı ısmarlayacağımı söyledim. Garson pahalıya patlayacağını belirtti. Cebine bir binlik sıkıştırdım ve “Üstü senin. Ama pintilik yaparsan bozuşuruz” derim. Çocukların üstü başı perişan olduğu için, bahçeye alınmadılar. Zavallılar, ne zamandır sıcak yemek görmedilerse, ikinci tepsileri gönderdim. Çocukların iştahla boğulurcasına yedikleri yemeklere bakarken, dedem efendinin de büyük bir iştahla tırnaklarını kemirdiğini düşündüm.

Çocuklarla çabuk ahbap olduk. Onlara elbise almak istediğimi söyleyince inanamadılar. Akşam karanlığında ‘Saman Pazarı’na gittik, onların -ucuz elbise satıldığı- tavsiyesiyle. Tezgahlar toplanmak üzereydi. Hepsinin façasını baştan aşağı yeniledim. Sonra yine kirli elbiselerini giydiler. Önce hamam faslı yaptık. Hamama girerken onları içeri almak istemeyen hamamcılar, çıkarken “Yine bekleriz küçük beyler” dediler. Çocuklara baktım; “Paranın gücünü görün işte. Kazık kadar adamlar önce nasıldılar? Sonra nasıl oldular?” dedim. “Biz bir şey becermedik ki be melek kardeşim” dediler. Dedemden sonra beni yine melek yapanlar çıkmıştı. Dedeme göre karanlık ama bu çocuklara göre iyi bir melektim. “Kaç aydır insan gibi yemek yemedik. İnsan gibi giyinmedik” demeleri yıllarca aklımdan çıkmayacaktı. Gece onlarla birlikte çalılar arasında yattım. Ama tuvalete gitmek için yanaştığım ağacın dibine paralarımı saklayarak. Her ihtimale karşı, akıllı davranmam gerekliydi.

O çocuklarla muhteşem dört gün yaşadım. Tabii onlar da benimle. İstediğim tek şey, dedem efendinin parasından harcayabildiğim kadar çok harcamaktı. Ve dört

gün içinde on bir çocukla birlikte ancak on tane binlik harcayabildim. İki bin lira da aralarında bölüşmeleri için verdim.

Pasaportum bende olsaydı, Almanya'ya doğruca İmmenstadt'a gider ve Karen'in yanına yerleşirdim. Ama bu imkansızdı. O anda tek amacım para harcamaktı. Bir taksiye bindim ve "Almanya'dan izne geldik. Ankara'yı gezdir bana. Para sorun değil" dedim. Şoför neşeli bir adamdı. Saatlerce gezdik durduk. Sonra aklıma büyük amcam geldi. İçaydınlık semtinde oturduğunu biliyordum. Ama sokağı, apartmanı hatırlamıyordum. Aklımda kalan hayal meyal hatırladığım tek şey, oturdukları apartmanın altında bir oto galerisi olduğuydu. Yıllar öncesinden aklımda kalan tek şey buydu.

İçaydınlık semtinin etrafını defalarca dolaştık. Ve sonunda galeriyi hatırladım. Şoförün parasını verip indim. Apartmanın zillerine baktım. Doğru gelmiştim, amcamın adı ve soyadı yazılıydı. Zili çaldım.

Beni görünce çok şaşırdılar. "Dedem beni bir haftalığına size gönderdi. Kendisi hasta" dememe inandılar. Yengem biraz soğuk davrandı. Hani, cahilleri sevmez, 'asortik' hatundur demiştim ya. Akşam yemeği sonrası misafirleri geldi. Tatlı olarak fıstıklı helva ikram edildiğini görünce şaşırdım. Meğer fıstıklı helva lüks tatlıymış. Asaleti simgelermiş. Lan ne işler yaa. Millet neleri asalet diye benimser olmuştu.

Ertesi sabah tuvalete kalktım. Etrafa karşı katı kurallı, sert erkek amcamı sobanın küllerini boşaltırken görünce şaşırdım. Yengem de yataktan bağırdı:

“Beceriksiz herif. Kaç yıllık evliyiz. Bir sobayı yakmayı öğrenemedin. Beyimiz soba yakacak. Çay yapacak. Kahvaltı hazırlayacak. Ne kadersiz kadınmışım ben yarabbi. Bula bula bu uyuz herifi buldum.” Amcama baktım. “Bunları duymamış ol” dedi. Param çok bol olduğu halde, “Beş liraya anlaşırız” dedim. Her yerim para doluyken bile, huylu huyundan vazgeçemiyor. Beş lirayı peşin aldım. Amcam sinirlice baktı, “Daha şimdiden beş kağıt kaptırdım. Dur bakalım, arkası ne olacak?” dedi.

O yıllar büyük amcam ‘İller Bankası’ görevlisiydi. Dedem efendi kollu telefonuyla bütün Kırıkkale’yi bağlatıp ayağa kaldırmış. Lakin, benim Kırıkkale menzil alanı içinde olmadığımı öğrenince, iyice kudurmuş. İstanbul’da yaşayan küçük amcamı tanımazdı. Ama büyük amcamı biraz da olsa tanırdı. Asılmış yine kollu telefona ve başlamış santraldeki kıza bağırmaya. Sonunda amcamın çalıştığı bankayı buldu. Ve tabii amcamı da.

Akşam amcam eve geldi ve hiçbir değişiklik yoktu. Birden üstümü aramak istedi. Ve iş ortaya çıktı. Dedem işi düz hesaba getirip, “Elli bin gaymamı çaldı puşt” demiş. Nasılsa para gitti ya, iyi ki beş yüz binini aldığımı söylememiş. Hani, vicdanlı adammış diyorum. Nasılsa annem öder hesabında dedem efendi.

Amcam saygın vatandaş ya, bir ahbabının sükseli cipiyle Sincan yoluna düştük. Amcam paranın kalanını kurtarmış kahraman havasında. Paraları aldığı yetmezmiş gibi, bana yıllardır birçok insandan dinleyip, lakin takmadığım nasihat talkımlarından ve de salkımlarından ikram eyliyor. Kendisi hiç haram yememiş, haram nedir bilmemiş. O yüzden kimse amcama laf edemezmiş. “Yengem niye sana hep bağırıyor, soba yaktırıyor? Çayı, kahvaltıyı sen hazırlıyorsun?” dememle

amcam, cipi kullanan ahbabına, “Aman önüne bak. Bu tankerler kurallara uymaz” diye lafı gargaraya getirmeye çalıştı. Lakin ahbap abi işe uyandı ve aynadan sırıttı. Amcam hala ötmeye devam ediyordu: “Çocuk işte, başka yerde gördüğünü, bizim evle karıştırıyor. Benim karım bana soba yaktıracak, laf söyleyecek haaa.”

Dedem efendinin dükkanı önünde duran cipi bir kalabalık karşıladı. Hani, beni ağırlamak için beklerler diyorum. Dedem zaten yoldan geçen her arabaya bizi görmek için bakıp durmuş. Neyse, sonunda sevgili torununa kavuştu sevgili dedeciğim.

Amcam ve ahbabı dedem efendiyi sakinleştirmek için önden teşrif ettiler. Bir yandan da mahalleli durdurmak istedi. Lakin dedem efendi, ‘Lan benim gibi adamı cıscıbıl etti Alamancı deyyusu. Lan benim gibi bonkör, halden anlayan, torununa gül gibi, çiçek gibi bakan adama yapılır mı bu be?’ diyerek kendi dizlerine vurmaya başladı. Vay bee, dedem bana gül gibi, çiçek gibi bakmış da haberim yokmuş iyi mi? Anladım ki, dedemin ‘botanik’ bilgisi zayıftan öte sıfırdı. Bunun adı gül, çiçek oluyorsa, biraz daha iyi baksa, ‘Orkide’ derdi harbiden.

Amcam ve ahbabı birer çay içtiler. Bir çay daha içmeleri konusunda ısrar ettim. Lakin dedem efendi kükremeye başladı: “Lan milletin işi gücü var. Güle güle yeğenler” hesabı çekti. Bir an önce benimle baş başa kalmak istediği her halinden belliydi.

Az sonra kendimi elektrik direğine bağlı buldum. Ölen atından kalma yadigar kamçısıyla öldüresiye vurmaya başladı. Mahalleli “yeter artık, çocuk ölecek” hesabı

feryat ediyordu, lakin dedem efendinin cevabı hazırdı: “Bir şey olmaz bu domuzaaa. Paramın ne kadarını yediğinden haberiniz var mı? Alamanın memleketine gidip, gözü açılan adamdan bu memlekete ne hayır gelirmiş? Yer misin yemez misin lan köpoğlusu seni Pantolonumu, donlarımı kesersin ha?”

Atın kamçısı kafam haricinde her yerime inip kalktıkça, ben kahkahalarla gülüyordum. “Kaç garibanın karnı doydu. Elbiseler aldım onlara. Hacca gitmiş kadar oldun be dede” dememle, iyice küplere bindi. Üzerime bir kova su atıp, kamçıyla vurmaya devam etti.

Günlerce yataktan çıkmadım, daha doğrusu çıkamadım. Çünkü oda kapısı üstüme kilitlenmişti. Biraz iyileştikten sonra, güya kızdım ve somyayı, dolapları kapının arkasına dayadım. Açlık grevine de girdim, tabii hesapta. Balkondan yan komşunun çatısına çıkıp, merdivenlere ulaşıp ve aşağı indiğim gibi istasyon kenarındaki sahada top oynamaya gidiyordum. Laz bakkaldan dedemin hesabına yiyecek alıp karnımı doyuruyordum.

Yine bir sabah evden erken çıktım. İstasyonda dolaşırken, yerlere saçılmış çöplerin arasında bir torba dolusu börek buldum. İstasyonun arkasında yanan ateşi gördüm. Torbaları ateş üzerinde gezdirip ısıttım. Ankara treni gelince bindim ve ‘sıcak börekler geldiii’ hesabı yine satışa başladım. Tren kalkarken indim. Camlardan bakanlar yine isyan ediyordu: “Memleket sahtekar dolmuş. Bu börekler kokuyor bee.” Ben hiçbir zaman böreklerimin kokmadığını iddia etmemiştim ki. Sadece sıcak olduğunu söylemiştim. Hem kapış kapış al, sonra da caz yap.

Dedem efendinin üvey kızı ve torunu da Almanya'da yaşıyordu. İzne geldiler. Zoraki de olsa dost olduk. Küçük torun Filiz salak bir kızdı. Kendisine lokum alabilmem için, annesinin cüzdanından para alması gerektiğini söyledim. Lakin, Sincan'da Türk parası geçmezdi. Hani, mark getirtmeye başladım. Dört lokum, birkaç sakız en az on mark tutuyordu. Tabii benim hesabıma göre. Bu Filiz torunu sevmeye başlamıştım.

İşe uyandılar ve dedem efendiden bir 'odun resitali' ile ödüllendirildim. Kayıp marklar tüm aramalara ve odunlara rağmen bulunamadı. Yattığım odayı didik didik ettiler, lakin nafile namazından farksız bir işe takıldıklarının farkında değillerdi.

Dedemin yeni tezgahtarı Ali, askerden yeni gelmiş, çok temiz, iyi kalpli bir gençti. Biraz daha dürüst olmam gerekirse, 'harbi sığırın' tekiydi. Ne desem inanırdı keriz efendi. "Ali abi, dedem on lira istedi" dememle kaybolmam bir olurdu. Dedeme söylemek bile aklına gelmezdi. "Çaycı seni çağırdı" hesabı dükkandan sepetleyip, birkaç tane 'iki buçuk' liralık götürmemden bile anlamazdı. Akşam açık çıkınca dedem efendiye yalvarmaya başlardı: "Vallah bilmem İbraaam dayuu Ben bilmeyom vallah dayuuu." Dedem iş koymasa, çaycı çağırmadığı halde neden gittiğini anlayamayacaktı.

Dükkanı temizlerken müşteri tarafından unutulmuş büyük bir cüzdan buldum. Müşteri geldi ve olayı dedeme anlattı. Benim hiçbir şey görmediğim zaten belliydi. İki tokat yedim, biraz sıkıştırma oldu ama işi yırttım. Çünkü müşteri cüzdanı bizim dükkanda unuttuğundan emin değildi. Dört yüz liracık bir para, benden kıymetli olamazdı ya. Cüzdanı bulan olursa, istasyonun sağındaki ikinci eve haber

verecekmiş. İçinde eski bol yapraklı nüfus cüzdanı ve bir sürü de kağıt vardı. İnsanlık ölmedi ya, para hariç gerisini kapıya bıraktım. Üste bahşiş almam gerekirdi, lakin ben gözü tok bir insandım. Hani, her şey insanlık uğruna diyorum.

Dükkanda ve evde kardan çok zararım oluyormuş, tabii dedem efendiye göre. Hiçbir işe yaramıyor muşum. Dükkan camlarını kim siliyordu, nankör moruk? Benim yerime bir çırak alacakmış. El çocuğu hiç olmazsa daha iyi çalışırmış.

Kendimi hiç ummadığım bir köyde buldum. Tezgahtar Ali'nin anne ve babasının yanında. Köy elektrikten yoksun. Evler toprak. Her yer alabildiğince büyük arazi. Akşamları gaz lambası eşliğinde yer sofrasında yemek biraz romantik oluyordu. Lakin, benim kafamın basmayacağı haybeden 'masallar' çok canımı sıkıyordu. Keloğlan şunu yapmış. Bunu oynatmış. Yok cin gelmiş. Yok padişah bilmem ne demiş hesaplarını çocuklar da öyle hevesli dinliyorlardı ki.

Sonraki günler boş arazide çocuklarla gezer oldum. Büyük bir su kuyusu bulduk. Çocuklarla birlikte yüzmeye başladık. Hayatıma hiç olmazsa biraz renk gelmişti. Çocuklar da beni sevmişlerdi. Ördekleri, kazları, hindileri havaya fırlatıp oynamak, onlara da cazip gelmişti. Ama bunlar bana yetmiyordu.

Bir haftalık misafirlik bana yetmiş ve artmıştı bile. Dedeme gitmek istediğimde, olamayacağını söylediler. Dedem annemden aldığı paranın cüzi bir miktarını bu yoksul aileye vereceğini söyleyerek beni başından atmış. "Demek öyle ha. Bakalım aldığınız para zararınızı karşılar mı" dedim içimden. Kümesi ve ahırı tutuşturdum. En hızlı şekilde dedem efendi postası oldum. Tabii, yıllar önce ölmüş

olan atının kamçısını kullanamamanın ıstırabıyla yanıp tutuşan dedem efendiye gün doğdu.

Ertesi sabah dedem hala kızgındı. Kümes ve ahırın tamirini dedeme yüklemişler. “Otur lan, anana mektup yazacan deyyus” dedi. Ben çekilmez bir deyyusmuşum. Hemen geri postalayacakmış. Lakin, benim yazdıklarım çok başkadır. Zaten hep gül gibi geçinip gittiğimizi yazardım. Ben eşi bulunmaz bir torundum. Benim gibi torunu Allah herkese bağışlamalıymış. Bana güvenmediği için de, mektubu baştan sona tekrar okuturdu. Dedemin klişe laflarını çok iyi ezberlemiş olduğum için, tekrar okumakta zorlanmazdım. Aynısından yazdığım beşinci mektup falandı. Dedem, yaptıklarıma karşılık annemden toplam bin beş yüz mark isteyeli çok olmuştu. Lakin para hala gönderilmemişti. Ben de, çok masrafsız bir çocuk olduğumu ve artık para bile göndermesine gerek kalmadığını yazıp dururdum.

Dedem efendi haftalarca para bekledi. Lakin gelmedi. Gelen mektupları annemin durumunun çok sıkışık olduğu şeklinde okuyordum. Etrafta okuma yazma bilen adam yok ki. Herkesi avucumun içine almış oynuyorum. Mektubu gelene elli kuruşa okuyorum. Yazdırmak bir lira. Memleket bana göre çiftlik ki ne çiftlik. Sonunda dedem kudurdu. Son mektupları aldı ve okul öğretmenine götürdü. Öğretmen bey mektupları bir güzel okudu. Sonra yine kamçı faslı başladı. “Demek senden çok memnun olduğum için, anan da çok sevinçliymiş. Para istemediğim için çok teşekkür ediyormuş” dedikçe kamçı indi kalktı.

Öğretmene beş sayfalık bir mektup yazdırıp kendisi postaladı. “Lan ömrümü götürdün deyyus. Tez elden gidecen bu diyardan. Dedeni öldü bil. İstemez senin sayende gelecek iki yüz markı” dedi.

Ali ile konuşurken, kirpi avından söz etti. Ben bunu duydum ya, boşta gezen çocukları toplayıp kirpi avcılığına başladım. Sincan’a kirpi kıtlığı çökünceye kadar ava çıktım. Çocuklara lokum, şekerli leblebi falan alıyorum. Paralar bana kalıyor. Semt pazarının girişinde kirpi satışımı hiç unutmam: “Akşam çorbalık kirpiniz hala canlı. Verin parayı, akşama için çorbayı.” Zaten bir kirpi satmadığım kalmıştı.

Sonraki günler yine dedemden para aşırmaya başladım. Lakin, ufak ufak. Hani, keriz efendiyi incitmeden hesabı diyorum. Dükkanın yanında camcı vardı. Benden yaşça büyük oğluyla pişti oynamaya başladım. Kumara tövbeliydim. Ama yolsuz kalınca her şey ‘caiz’ sayılırdı. Her oyunu ben kazanıyordum. Camcının oğlu bana çalışıyordu. Sonra tezgahtar Ali ile iddialaştık. Çok usta pişti oynarmış. Lakin dedemin korkusundan paramı almaya cesaret edemezmiş. Lan keriz oğlu keriz, sana para kaptıracağımı kim söylemiş ki? Ali’yi karşıma aldım. Yirmi partiye yakın oynadık. Kolunda takılı eski ‘Hislon’ saate varıncaya kadar aldım. Mahalle benimle pişti oynamak için sıraya geçti. Camcının sülalesini sıraya dizdim. Tabii bu dedemin kulağına gitti ve bana şöyle dedi: “Lan torunum, bu nasıl iş böyle, koskoca adamları bile devirmişin. Hele şunu bir anlat hele, ‘cin’ falan var mı bu işin içinde?” Dedemi oynatacak yeni kozu kendisi vermişti. “Sarı saçlı bir adam görünüyor bana. Yüzü nurlar saçıyor. Nasıl oynayacağımı söylüyor dedeciğim” dedim. Dedem efendi kerizi inandı. Haram yemez dedem, benim üzerime bahis oynamaya başladı. “Sarı bir cinin işiymiş bu. Yoksa nasıl böyle oynayacak? Cin söyler. Torun oynar” diyen dedeme

içimden kahkahalarla gülüyordum. İşin aslı, rakiplerimi hep camcının vitrini önüne oturturdum. Vitrin ayna doluydu ve ben rakibimin elindeki kağıtları devamlı görüyordum. Bu yüzden yenilmiyordum. Sarı cin ile takılıyorum ayağına millet benden korkmaya başladı.

Sincan'dan ayrılmadan önce yine komik bir olay yaşadım. Belediye ve ahali işleri, sokaklara yerleştirilmiş hoparlörlerle anons edilirdi. Yine bir akşam yemeği zamanı heyecanlı bir anons yapıldı: "Sevgili Sincan ahalisi, yarın sabah çoluk çocuk, köylü, çiftçi, esnaf, kahveci herkes istasyonda olacak. Çocukların yakası temiz, tırnakları kesilmiş olacak. Herkes bayramlıklarını giyinsin. Yarın büyük gün. Yarın 'Medeniyet' ile tanışacağız"

Bütün ahali şaşkın, herkes birbirine sorar durur: "Hele gardaş, bu medeniyet dediği ne ola ki?" Lakin kimse bir şey bilmez. Dedem ağır adam ya, hemen asılır kollu telefona: "Kızım, bana belediyeden birini bağla, ben Deli İpraaamm" Lakin bir bok öğrenemeyince uyuz olur. Ertesi sabah gelecek olan medeniyetin ne olduğundan belediyecilerin de haberi yoktur.

Sabahın köründe istasyon tıklım tıklım dolu, herkes medeniyeti bekliyor. En çok çocuklar meraklı. Ben hemen işi ticarete döktüm. "On kuruşa söylerim, medeniyetin ne olduğunu" hesabı çekmeye başladım. Çocuklar önce yanaşmadılar. Ama sonra kulağıma fısıldamalar başladı. İstasyonun ıssız bir yerine gittik ve çocukları sıraya dizdim. "On kuruşu verenin kulağına medeniyeti anlatırım." Almanya'da gördüklerimden nameler sallıyorum. Çocuklar inanıyorlar.

“Medeniyet göründüüü” diye bir ses duyuldu. Uzaktan mazotlu kırmızı bir lokomotif geliyor. Tek gördüğümüz bu. Üzerinde kravatlı adamlar ve şık giyimli kadınlar var. Lokomotif istasyona girdi. Kravatlılar o biçim karşılanıyor. Alkışlar, yaşasınlar falan filan yaygara işte. En çok itibar gören kravatlı mösyö, istasyonun kenarına kurulmuş kürsüye çıktı. Ben hemen kürsü dibindeyim. Elimden tutup yukarı çekti. “Tatlı çocuk, medeniyeti gördün mü evladım?” dedi. “Hani nerde?” deyince uyuz oldu. “Aha işte, medeniyet bu. Kara treni biz bitiriyoruz. İşte bu medeniyettir. Daha görmez misin” dedi. “Yoo, hani nerde medeniyet?” dedim yine. Bana her türlü hayvan sıfatını anında saydı. Almanca küfür ettim. Bana saydığı hayvan sıfatlılardan biri gibi baka kaldı. “Bu neymiş amca, biz U-Bahn, Es-Bahn ile geziyoruz. Canımız isteyince planör kiralayıp şehri tepeden seyrediyoruz” dedim. Adam çok kötü uyuz oldu. Bana yine iltifatlar yağdırırken, planöre ‘panör’ dedi. “Panör değil amca, planör, yani motorsuz uçak. Yaa, planör” dememle iyice sapıttı. “Bak bak, hayvana bak, motorsuz uçak olur mu? Aklı sıra benimle eğleniyor vatan haini. İn lan aşağı, adi seni” hesabına döndü iş. Başka bir çocuk aldı yanına, bana söylediklerini ona tekrarladı. Çocuk güldü ve kafa salladı. Kravatlı mösyö, çocuğa bir lira verdi. O bir lirayı kaybettiğime yandım. Mösyö tekrar konuşacağı sırada, “Panör değil amca, planör denir, planör, yaa” dedim yine. Adamın elleri bile titriyor. Başladı ağlamaya. Medeniyeti görmenin sevincinden ağlıyormuş.

Medeniyet faslı yarım gün sürdü. Lahmacunlar, ayranlar hep misafirlere ikram edildi. Ahaliye bir icraat yok. Medeniyet faslından sonra, çocuklar paralarını geri istediler. Onlara medeniyet hesabı anlattığım televizyon, uçak, helikopter ve başka hikayeler tutmamış ya, parayı geri alacaklar. “Satılan mal geri alınmaz oğlum” deyip istasyonu terk ettim.

On gün geçmeden uçak biletim geldi. Çünkü annem, hangi akrabaya acele bir mektup gönderip beni satmaya kalktıysa da başaramamıştı; marklara rağmen beni kimseler istemez olmuştu.

* * *

Düştüm yine Augsburg kentine. Okula 'Wertach Brücke'de devam ettim. Kız kardeşim de büyümeye başlamıştı.

Annemde çok büyük değişiklikler olduğunu gördüm. Saç rengini devamlı değiştiriyordu, ayrıca sarı bir peruk almıştı. Annem illa Türkiye'de bir ev sahibi olmayı istemeye başladı. Adana'dan bir mektup geldi. Ertesi gün annem büyük bir temizlik işine girişti. Mahmut alışverişe gidince, benimle konuşması gerektiğini söyledi. Adana'dan Mahmut'un babası Nurettin Bey gelecekmiş. Evimizde çok mutlu bir tablo çizmemiz gerekiyormuş. "Elin adamına, oğlumuz çocuklu dul kadınla evlendi. Kendini yaktı dedirtirsen, üzerinde beş oklava kırarım vallahi" diye cümlesini bitirdi.

Nurettin Bey geldi. Çok sakin, az konuşan, çok efendi bir insandı. Evimizde öyle mutluyduk ki, anlatılamaz harbiden. Ohooo, herkes can ciğer. Nurettin amcayı gezmeye götürdüm. Önce pek konuşmamıştık. Canı dondurma istedi. Onun parasını kabul etmeyerek kendi paramla iki dondurma aldım. Parka gidip oturduk. Otomatlardan alışveriş yaptık. Çok iyi bir insan olduğu yüzünden belliydi. Yıllar öncesinden kalma hatırladığı Almanca diliyle Almanlarla konuşmaya çalışıyordu.

Yeterli olamadığı yerlerde ben tercümanlığını yaptım. Sonraki günler ona ‘Nurettin amca’ dedim. Bütün gün onu gezdiriyordum. Elimden tuttuğu için, ona ‘dede’ gözüyle bakmaya başladım. Hatta birkaç kere ‘dede’ diye hitap ettim. Hoşuna gitti.

Kısa süre içinde çok iyi dost olduk. Ama gitme zamanı çabuk geldi. Yine bir dost bulmuştum ve kaybedecektim.

Günler geçtikçe annemin değişimleri devam etti. Giderek Türk komşularla görüşmeyi kesti. Hep Alman komşularla haşır neşir oldu. Benim Türklerle arkadaşlığımı yasakladı. İsmini, daha hoş gibi gelen göbek adıyla değiştirdi. Eski ismiyle kendine seslenenleri terslemeye başladı. Kaç yıllık teyzemlere bile bozuk atmaya başladı.

Ve bir zaman geldi, teyzemlerden uzak durmaya baktı. Bir araya gelip patates, tavuk faslı yaptığımızda, enişte‌min en büyük esprisi olan, “Kız baldız, tavuğun en güzel yeri götüdür. Sen de benim götümü ye emi.” laflarına terslendi. Değişmeye başlayan annem, en küçük esprilere bile ters cevap verir oldu: “Senelerdir Avrupa ülkesinde yaşıyorsun. Medeniyeti öğrenemedin” cümlesi ağzından düşmez oldu. Bize gelmeye devam eden Türk ailelere soğuk davrandı. Evlerine de gitmedi. Gün geçtikçe evde yeni kurallar başladı.

Fabrika çalışması, okul temizliği derken, işlerinin yanına meşhur ‘Avon’ firmasının temsilciliğini ekledi. Üvey babam işsiz olduğu için, evde annemin iktidarı başladı. Adama yapmadığını bırakmaz oldu.

Tam bu sıralar İstanbul'dan bir müteahhit Augsburg'a geldi. Hem yakınlarını görmek, hem de Bostancı Ankara asfaltı altında inşaatına başlayacağı lüks apartmana müşteri bulmak niyetiyle Türk aileleri dolaştı. Bir tanıdığın vesilesiyle bizim eve de uğradı. Elinde eski tarla yerinin resmi vardı. Annemle uzun uzun konuştular. Ve sonunda anlaştılar. Ama peşinat yetersizdi. Annem birkaç gün süre istedi.

Ertesi gün güzel bir hazırlık yaptı. Beni teyzemlere gönderip onları davet ettiği haberini yolladı. Uzun bir soğukluk döneminden sonra, böyle bir teklife teyzem ve eniştem çok şaşırmıştı. Biraz tereddütlü davrandılar.

Eve geldiklerinde hala çekingen davranıyorlardı. Yarım saatlik bir bocalamadan sonra ortama girdiler. Şöyle böyle derken, 'yarın sizdeyiz' hikayesi oldu. Ertesi gün yakınlığın sebebi anlaşıldı. Annem ev almayı kafasına takmış ya, teyzemden kolundaki bilezikleri, eniştemden de para istedi. Enişte uyanık geçinirdi ama safın tekiydi. Teyzem ağır başlı, az konuşan, içine kapanık bir kadındı. Zaten en küçük çocuk olan kızı da kendisi gibi bunalımlıydı. Kimseyle konuşamaz, insanlardan uzak dururdu. Kimseye açılamazdı. Hiç arkadaşı yok gibiydi. Sadece bir komşunun kızıyla ip atlardı. Annem çok güçlü bir ikna yeteneğine sahipti ve onlardan istediğini çabucak alıverdi. Müteahhit geldi ve kağıtlar imzalandı. Hiç görmediğimiz ve resimlerde tarla yeri olarak gördüğümüz Bostancı arazisine paralar ödendi.

Üvey babam durmadan iş arıyor ama askerlik sorunu nedeniyle, her kapı yüzüne kapanıyordu. Sonunda bir iş bulabildi. Sabaha karşı dörtte kalkıp, gece eve gelen gazeteleri posta kutularına bırakma işi.

Annem değişimden sonra çok katılaştı. Konuşmaları emir şekline dönüşmeye başladı. Evin tek hakimi olduğunu hep ima ediyordu. Kız kardeşimle oynamak, konuşmak, şakalaşmak yasaktı. Üvey babam kendi kızına bile ancak annemin izniyle yaklaşabiliyordu. Kız kardeşim ise her şeyden habersiz gülücükler dağıtıyordu.

Annem kısa süre içinde Avon firmasının en iyi satış yapan elemanlarından biri olup çıktı. Sonra bütün Augsburg'da yaşayan Türk ailelere ne yapıp edip ürün satmaya başladı.

Üvey babam evde oturup gazete ve dergi okumaktan başka bir şey yapamaz olmuştu, sıkılıyordu. Cumartesi günleri alışverişe çıkardık. Bir gün savaş gemisi filosunun görüntüsünü içeren dev bir 'puzzle' resmi satın aldı.
Okuldan geldikten sonra resmi tamamlamak için parçaları toparlamaya başladık. Üvey babam bir yarısını, ben diğer yarısını bitirecektik. Üvey babamla ilk kez bu kadar yakın oluyorduk. Okuldan çıkar çıkmaz eve koşup, oyuna başlıyordum. Ben gelene kadar bekliyordu. Çay, kahve içip dev resmi tamamlamaya çalışıyorduk.

Annemin insaflı bir zamanı geldi ve havuza gitmeye başladık. İşin aslı, bir ev içinde üç ayrı dünya insanı vardı. Üvey babamı tanıdıkça, ona hayranlığım artıyordu. Bilgisine, ciddiyetine, gülüşüne, çevreden gördüğü itibara hayran oluyordum. Ama adamın morali bozuktu ve arkadaşlarının içine bile çıkmak istemiyordu.

Haftalarca uğraşıp dev resmi tamamladık. Üzerine şeffaf tutkal sürüp kuruttuk. Ve salona astık. Sonraki günler üvey babamla havuza, gezmeye, lunaparka gider

olduk. Arada bir gülen yüzünde saklı çok ıstıraplar olduğu, gözlerindeki düşünceli halinden belli oluyordu.

Annem Avon firmasının en iyi temsilcilerinden biri olup çıktı ya, Avon firması her ay anneme çeşitli hediyeler göndermeye başladı. Gelen teşekkür ve başarı dileği mektupları çoğaldı.

Çeşitli mağazalardan toptan giyim eşyası alıp, 'Avon'dan şunları alın, bunları hediye verecek' hikayesine malı götürmeye başladı. Avon malı diye eşantiyon verdiği çorapların üstündeki etiketleri çıkartmayı unutmuş. Mal sattığı kadın etiket fiyatını görünce çorapları geri getirdi. "Allah belanı versin senin gibi evladın. Avon'un çoraplarına oyun olsun diye etiketleri niye yapıştırdın, hayvan." diye beni dövmeye başladı. Kadın inandı mı inanmadı mı bilmem ama benim yediğim dayağı görünce bin pişman şekilde, "Olur böyle şey kardeşim" deyip gitti. Kadın gittikten sonra annem beni parka gezmeye götürdü. Sevdiğim ne varsa aldı. Ama yemedim. "Hayatı kuralına göre oynamak gerekli. Seni dövmeseydim o kadını kaybetmiş olacaktım" dedi. Sanki kadın bir daha mal alacaktı da. Bir daha yüzünü bile görmedik.

Sonunda üvey babam iki temizlik işi birden buldu. Biri banka, biri okuldu. Gündüz uyuyordu. Bu arada ben de uzun zamandır uğramadığım zenciler mahallesine takılmaya başladım. Sigara, esrar ve şarap onların günlük ihtiyacıydı. Annemin temizlik yaptığı beyazların okuluna defalarca gitmiştim. Beyazların okulunda her katta yiyecek ve içecek otomatları vardı. Zenciler ise bunlardan yoksundu. Boyası dökük bir otomat onlara yetmeliydi. Almanlar tarafından da

sevilmediklerini biliyorlardı. Bu yüzden kendi semtlerine kapanmışlardı. Otobüse binseler, herkes onlara bir tuhaf bakıyordu. Ama beyaz Amerikalılar herkes tarafından itibar görüyordu. Sınıf arkadaşım Ralph Coldwell beyazdı. Ve Almanlar onu çok severdi. Beyazların ve zencilerin çocuk parkı arasında bile çok fark vardı. Babaları aynı 'Amerikan Üssü' görevlisiydi. Ama dünyaları ve gördükleri itibarlar farklıydı.

Annem zencilerin okulunda temizlik işi yaptığında, onların okulundan ve öğretmenlerinden hiçbir şey araklamadım. Zaten ezik, boyunları büküktü.
Yeni okulumdaki kız arkadaşlarımdan Andrea ve Klaudia ile de uzaklaştık. Çünkü, esrara takıldığımı öğrenmişlerdi. Okulumda da istenmeyen adam olmuştum. Zaten her gün de gitmiyordum.

Yine yalnız ve çöküntü içinde günleri atlatıyordum. Uzun zamandır görmediğim, benden yaşça büyük Gaby ile yine yakınlaştık. Artık odamda kendime ait güzel bir yatağım vardı. Bir gün Gaby ile uzun uzun seviştik. Annem eve geldiğinde parfüm kokusuna uyanmış; "Lan benim Avon mallarımı mı açtın" diyerek hemen tokadı yapıştırıverdi. Gaby ile eve gelirken bizi görenler ertesi gün hemen yetiştirmişler. Bir dayak da evi 'mundar' ettiğim için yedim. Eve kız getirdiğimi karşı alt katta oturan genç Türk kadın yetiştirmiş. Alkolik bir kocası ve küçük bir kızı vardı.

Daha sonraki günler eve hangi kızla gelsem, annemin haberi oldu. Yine aynı kadının söylediğini tahmin ediyordum. Kocası zehirli bir işte çalışıyordu. Akşam gelir gelmez viski içmeye başlardı. Zehir deposu ocaktan kendisine verilen süt ve

yoğurtları millete dağıtırdı. Adam bir gün kafası kıyak, hiç yoktan beni tokatladı. Nedensiz yere yediğim tokat çok zoruma gitmişti.

Yılbaşı gecesi bizi davet ettiler. Adam zaten ayık gezmezdi. Cebinden yüz mark araklayıverdim; hani, attığı tokadın tazminatı olarak diyorum. Kadın beni mutfağa çağırıp yardım etmemi istedi. Bana sık sık sarılıp öpmesi hoşuma gitti. O gece uçana kadar içtik.

Ertesi gün adam yüz mark işine uyanmış ve üvey babamla konuşmuş. Önce iyilikle parayı istediler. Lan bende öyle iyilikle para verecek göz var mıdır? Üzerimde iki oklava kırıldı. Ama 'haberim yok' hesabı yaptım. Lakin, adam para diyor, başka şey demiyor.

Apartmanda kapıcılık hikayesi olmadığı için, kat sakinleri sırayla merdiven silerdi. İsterse mühendis, doktor, pilot olsun fark etmezdi. Alt komşumuz olan Alman karı koca da alkolikti. Kaç kez sarhoş halde durmadan aynı yere bakarak silişlerini görmüştüm. Koyun gibi yüzüme bakıp aynı yeri silmeye devam edişleri alemdi doğrusu. Arabayı apartman garajına park edip indiklerinde, poşetlerde şarap şişelerini görürdük.

Bir gün okuldan eve dönmüştüm, merdivenlerden çıkarken Türk kadını gördüm. Yere çömelmiş merdiven siliyordu. Eteğini iyice sıyırmıştı ve beyaz külotu meydandaydı. Hatta kılları yanlardan taşmıştı. Bir süre külotuna bakıp kalmışım. Beni gördüğü halde, istifini bozmadı.

Ertesi gün yine okuldan döndüm. Merdivenden çıkıyorum. Temizlik günü olmadığı halde yine aynı şekilde merdiven siliyordu. Üçüncü gün yine aynı şekilde gördüm onu. Meyvalı pasta yaptığını söyleyerek beni evine çağırdı. Girdim, pasta yedik, sütlü kakao içtik. "Kocamın cebinden yüz mark kayıp. Senin aldığını biliyorum. İstersem dalgınlıkla alıp harcadığımı söylerim. Yoksa yakanı kolay bırakmaz" dedi. Beni yatağına götürüp soydu. Sonra kendisi soyundu. Ve vücudumu çürükler içinde bırakıncaya kadar oynaştı benimle. Sonraki günler her okul dönüşü önce onun evine uğrar oldum. Önceleri zevk için gidiyordum bu kadına. Sonraları uyandım ve para koparmaya başladım. Çünkü artık iyice isyankarlaşıyordum. Gündüz uyuyup, akşam işe giden üvey babamın yüzünü de pek göremez olmuştum. Arada bir duvara astığımız puzzle resmine bakıp, keşke yine aynı günleri yaşasak diyordum.

Birkaç kez Türkiye tatili yaptık. Annem kendi akrabalarını, hatta kendisini doğuran annesini bile beğenmez oldu. Dedem Deli İpraaam'ın yerini almış olan üvey babasını zaten adam yerine koymazdı. Teyzesinin evinde fazla oturmaya bile tenezzül etmezdi. Almanya gibi soğuk bir ülkede yıllarını geçirmiş olan annem, artık herkesten uzak, kendine özgü kurallarıyla yaşayan bir kadın olmuştu. Almanca konuşurken hatasını düzeltmem bile dayak yememe neden olurdu.

Evimize yakın sayılan büyük parkta bir hareketlilik başladığını duydum. Tabii ertesi gün parktaydım. Alman hippiler kafalarına göre seyyar lunapark kurmuşlardı. Tenekelere top atıp vurana bira, çemberi çiviye geçirene sigara falan veriyorlardı. Asıl para kazandıkları dalga çok başkaydı. Bizim Türk 'pala dayılar' kadar çabuk tezgaha gelen yoktur harbiden. Hepsi birbirinden güzel genç hippi kızlar,

motosikletle iki mark karşılığında park etrafında tur attırıyorlar. Deri takımlar içinde sıkışmış olan incecik vücutları gerçekten çok harika görünüyordu. Bizim pala dayılar kızların arkasına biniyorlar, "Al sana on mark. Beş tur gezelim" diyorlar. Kızlar tur attırırken, pala dayılar da kızların 'kase'ye yapışmış haldeler. Kızlar bozuk atınca, eller cebe gidiyor ve başka on marklar çıkıyor. Sonra uzanıp kızın kulağını öpüyorlar. Kızlar bozuk atınca, bu kez 'yirmilik' marklar çıkıyor. Kızlar sustu ya, pala dayılar yanaktan, boyundan öpmeye başlıyorlar. Kızlar yine caz yapınca, bu kez 'elli' ve 'yüz' marklıklar çıkıyor. Kızlar yoruluncaya kadar arkadan sarkıntılık muamelesi devam ediyor.

Sonra pala dayılar aralarında "İşi bağladım. Yarın otele gidiyoruz" muhabbeti yapıyorlar. Lakin, çok bekleyecek avaller. Bizim hesapta 'kurnaz' pala dayılardan binlerce markı alıp uçmak kadar kolay iş olamazdı. Öyle haybeye top attırıp, çember sallatıp, motor turu yaptırmakla altı ayda kazanamayacakları parayı, üç günde kazanıp kaçardı hippiler. Sonra nerde başka Türk pala dayılar varsa, oraya göçerlerdi.

Okulda bazen başarısız ve bazen başarılı olduğum dönemler yaşıyordum. Tek başarılı olduğum konu 'spor' oluyordu. Okulun futbol ve hentbol takımına seçilmiştim. Atletizm takımında da birçok başarı nişanı ve belgesi aldım.

Zaman geçtikçe işsiz Alman 'dazlaklar' çoğalıyordu. Aynı sınıfta olan bazı arkadaşlarım da değişmeye başlamıştı. Bir kısmı biz Türkleri severken, sevmeyenler çoğalıyordu. Okul dışında durmadan kavga çıkmaya başladı. Duvarlara 'Türken Raus' (Türkler Dışarı) yazılmaya başlandı. Motosikletli dazlaklar çoğalmaya

başlayınca, Türk gençleri toplandı ve ‘Karayılanlar’ çetesini kurdu. Gece vakti Augsburg sokaklarında motosiklet gürültüsünden uyunmaz bir hale gelinmişti.

Almanların oynadığı parklara eskiden zenciler giremezdi, artık Türkleri de sokmak istemez olmuşlardı. Okul müdürümüz ve aynı zamanda sınıf öğretmenimiz olan bay ‘Johannes Kachel, savaş zamanı askerlik yapmış ve İngilizlere esir düşmüş bir insandı. Alman gençliğinin artık verimli olamamasından yakınıyordu. Verimsizlik, işsizlik gibi nedenler, dazlakların çoğalmasına neden oluyordu ona göre. Gün geçtikçe ‘Türken Raus’ yazılı duvarları daha sık görmeye başladık. Otobüs ve tramvay koltuklarına bile yazılır oldu.

Akşam karanlığında Türkler dışarı bile çıkmaz oldu. Eskiden gece vakti şehri dolaşıp, vitrinlere bakardık. Fakat artık o günler geride kalmıştı. Annem küçük bir gaz tabancası almak ihtiyacı duydu.

Şehre uzak parklar ve ıssız arazilerde Dazlaklar ve Türk Karayılanlar arasında sopalı, zincirli kavgalar başladığı haberleri hızla yayılıyordu. Gece vardiyasında çalışan Türkler saldırıya uğrar oldu. Toplu taşıma araçlarında bile hakaret gören Türkler, sessiz kalmayı tercih ediyordu.

Günler geçti ve dayak yemiş olan bir Türk arkadaşımın intikamını almak için zenci dostlarımı topladım. Parkı bastık ve Alman çocukları kovaladık. Daha sonra onlar bizi kovaladı. Bir onlar, bir bizler dayak yedik. Zamanla bazı parkların ahşap oyuncakları benzin dökülerek yakıldı. Beyaz ve zenci Amerikalılar bile birbirlerini görmeye tahammül edemiyordu. Zenciler kalabalık oldukları için gece

dolaşabiliyordu. Çoğu esrarkeş, biracı ya da hapçıydı. Kafayı çekip gece sokaklara yayılıyorlardı.

Zaman geçtikçe ağır hakaretler içeren duvar yazıları ve saldırılar çoğalmaya başladı. Okulumuzun en üst katında yer alan 'İtalyan sınıfı' sakinleri de yabancı aile çocukları olduğu için, hakaretlerden pay aldılar. İtalyan sınıfından olan 'Bruno' ile sıkı dost olduk. Bir süre öncesine kadar teneffüste birlikte oynadığımız, aynı sigarayı paylaştığımız Alman arkadaşlarım ile düşman olduk. Okul çıkışı birbirimize dalışımız gecikmedi. Biz Türkler gibi dışlanmış olan İtalyanlar, Yugoslavlar, İspanyollar ve hatta Yunanlılar birleştik.

Üç senedir aynı sınıfı okuyan 'Ayı Rudi' bile ırkçı olmuştu. Almanya'da en güvendiğim Alman dostum, sadece 'Nowak' idi. Onun gibi bir arkadaşım zaten hiç olmadı. Cana yakın, kavgacı, sert ve sadık bir dost olmuştu bana. Beni sıkıştıran Almanlara karşı benimle birlikte kavga ederken, "O bir insandır" deyişini unutmam mümkün değildir.

Almanya ani bir değişikliğe sahne olmuştu. Bir yanda insancıl ve bizleri seven Almanlar, diğer yanda hızla çoğalan işsiz ve ayyaş takımının oluşturduğu 'Irkçılar' vardı. Birçok Türk, saçlarını sarıya boyatarak, Alman isimleri kullanarak işin içinden sıyrılmayı tercih eder oldu. Kriegshaber Caddesi'nin yakınındaki ıssız bir sokakta, akşam karanlığı çökmeden başlayan bir kavga sonrası, yaralıların kamyonet kasalarına fırlatılarak atıldığını çok iyi hatırlıyorum. Birahanelerde başlamış olan hakaret ve kavga dolu ortamlar, yavaş yavaş işyerlerine de sıçramaya başladı.

Ailelerimizin ‘şef’ olarak saygı gösterdiği yetkililer, ‘Türklere yer yok’ demeye başladılar.

En çok horlanan Amerikalı zenciler de bize katıldı. Herhalde zenci mahallesinde ilk kez birçok milletten beyazlar bir araya gelmiştik. Aslında zenciler bizden daha berbat bir durumdaydılar, bir yandan hemşehrileri olan beyaz Amerikalılar, bir yandan Almanlar nefret ediyordu onlardan.

Almanya’da daha çok yıllar kalmaya niyetli olduğunu söyleyen birçok aile, dönüş yapmaya karar verdi. Ve en kısa zamanda Almanya’dan kaçarcasına uzaklaştılar.

Alman kızlarla gezen Türk gençleri ortaya alınıp, ‘bizim kızlarımızla Türkler gezemez’ diye acımasızca dövülüyordu. Irkçı Alman gençlerinde yeni bir moda başladı: ‘Gamalı Haç Dövmesi.’ Geceleri Türk lokallerine ve kulüplerine saldırılar başladı. Şimdilerde ‘Gamalı Haç’ armasını kendilerine simge yapmış olan ve ‘Hitler’in Torunları’ adıyla anılanların doğuşu işte böyle olmuştu.

Bir zamanlar pala dayıların parasını kolaylıkla alan hippi kızlar, eski para ağaçlarına hakaret ediyor, erkek hippiler tekme tokat girişiyorlardı. Daha dünün dostları, artık düşman olmuşlardı.

Mahmut kaçak olarak ek işlerde çalıştığı için sorunlar yaşamaya başladık. Askerlik yapmamış olması onun için hep büyük bir sorun olmuştu ve olmaya da devam ediyordu. İstanbul’a telefon edilip Bostancı semtinde olan yeni evimizin

durumu soruldu. Müteahhidin söylediğine göre bitmiş sayılırdı. Annem ve Mahmut ani bir kararla kesin dönüş yapmaya karar verdiler. Çünkü gece vardiyasında çalışan annem, işe giderken tacizlere uğramış ve çantasından hiç eksik etmediği gaz tabancasını kullanarak kurtulmuştu.

Çok hızlı bir şekilde ev toplanmaya başladı. Son günleri teyzemlerin evinde geçirdik. Onlar da kesin dönüş yapmayı düşünüyorlardı. Fakat bir süre daha çalışmayı tercih etmişlerdi.

Son birkaç saate yaklaşıldığında, annem ve teyzem sarılıp ağlaştılar. Eniştem ve çocukları hep sulu göz bakıyordu. Son anlarda bile eniştem son esprisini yaptı: "Kız baldız. Almanya'da hep tavuk götü yedin. Benim güzel götümü yemeden gidiyon beee" Benden çok çekmişlerdi. "Artık benden kurtuluyorsunuz. Mutlu olmanız lazım" dedim. Hiç konuşmadılar. Sadece sarıldık. En çok takılıp kızdırdığım Emine bile bana sımsıkı sarıldı. Taksiyle eşyalarımızın yüklendiği tır garajına girdik. Teyzemler ikinci taksiyle bizi takip etmişlerdi. Son sarılmalar, ağlaşmalar, son anlar böyle geçiyordu. Ucuz olması için biz de tırın içinde yolculuk edecektik. Okuldan kimseyle vedalaşmadım. Çünkü canım istememişti. Ben vedalaşmayı hiç sevmem.
Tır hareket ettiğinde teyzemin çocukları koşarak el sallarken, karşılık verdik. Otobana çıktığımızda, etrafı çevirmiş olan bol ormanlık ve yeşil alanlara baktım. Kırıkkale'den habersizce yola çıkışım ve kendimi İstanbul havalimanında buluşum geldi aklıma. Ne umutlarla gelmiştim. Hiçbir boka yaramamış gibiydi her şey. Daha dün gelmiş gibiydim. Yıllar ne çabuk geçip gitmişti. Alman topraklarına ayak bastığımda altı yaşındaydım, şimdi ise on dört. Annem, Mahmut ve kız kardeşim hiç konuşmuyorlardı. Arada bir işçilikten kurtulmaktan ve memlekete dönmekten söz

edip yine susuyorlardı. Bense hala ormanlara bakıyordum. Çok iyi futbol oynadığım için, hocam Almanya'da kalmam gerektiğini söylerdi. Aklıma Yunanlı sevgilim Seula geldi. İki düşman aşık olmuştuk. Geçen yılları dakikalara sığdırmaya çalışıyordum. Memleketimize gidiyorduk. Peki mutlu olacak mıydık? Veya ben mutlu olacak mıydım? Mahmut'un yüzüne baktım, aklıma söylediği bir söz gelmişti: "Türkiye'ye dönersek, annen seni evde tutmaz oğlum" demişti. Ve biz Türkiye yolundaydık. Tır hızla ilerledikçe, şeritler altımızdan kayıyordu. Ben nereye doğru gidiyordum? Annemin beni sepetlemek isteyişini düşünmek bile istemedim. Ama içimden bir his, yalnızlığa doğru gittiğimi söylüyordu. Nowak aklıma geldi, en azından ona veda etmeliydim. O benim en iyi arkadaşım, can dostumdu. Ama artık iş işten geçmişti.

Avusturya sınırına geldik. Pasaport kontrolü yapıldı. Tır kasasını şöyle bir gözden geçirdiler ve Avusturya'ya girdik. Almanya topraklarından çıktığımız an, aklıma Karen geldi. "Seni bir daha görebileceğimi sanmıyorum. Kalbim hep seninle beraber olacak. Seni hep seveceğim. Siyah saçlı, kürklü ve beyaz çizmeli aşkım benim" dedim kendime. Uçsuz bucaksız ormanların içindeki bir yalnızlığa gittiğimi düşünmeye başladım. Birçok okul arkadaşımı düşündüm. Gelecekte büyük mesleklere kavuşmanın hayalini kurup dururlardı. Alkol ve esrara kapıldıklarını hiç hesaba katmazlardı. Hem de çocuk yaşta bağımlılar grubuna üye olmuşlardı.

Bir buçuk gün süren en uzun karayoluna sahip Yugoslavya sınırından içeri girdik. Bir lokantada yemek yedik. Sonra yine yola çıktık. Hayaller ve umutsuzluklar içinde yüzerken, uyumuş kalmışım. Daha çoook uyuyup uyanacaktım. Bir buçuk gün süren uzun Yugoslavya yolu, şoförleri en çok bezdiren yoldu.

Gürültü patırtı ve bağrışmalarla uyandığımda, ‘Kapıkule’ yazısını gördüm. Ama hiç sevinmedim. Kendi ülkemde mutlu olamayacağıma inanmıştım bir kere. Almanya’da her bolluğa alışmış bir insan olarak, her şeyin karaborsa olduğu, insanların her şeye şaşırdığı, özgürlük anlayışının çok başka olduğu bir topluma girmek zorundaydım. Daha nasıl mutlu olacaktım? Saatlerce bekleyeceğimiz için dolaşmaya başladık.

Tır Bostancı’ya girdiğinde annem evi merak ediyordu. Fakat umutları çabuk söndü. Bize evin bitti sayıldığını söyleyen müteahhit yalan söylemişti. Evin aylarca sürecek işleri vardı daha. Tır şoförü beklemeye yanaşmıyordu. Sonunda günlük ödeme yapılması konusunda anlaşıldı. Mahmut emlakçıları dolaşarak ev aramaya başladı. Bostancı pahalı geldiği için, daha uzak yerlere bakmaya karar verdi. Öz babamın akrabalarında kaldık. Mahmut’a çok iyi davrandılar. Kendi oğullarıymış gibi gördüler.

Yanılmıyorsam dördüncü gün Mahmut ev buldu. Topkapı-Haznedar’a yerleşecektik. Her yer çamur içindeydi. Üçüncü katta bir daireydi. Eşyalar taşındı. İlk sorun, yatak odası dolaplarını yan yatırmakla başladı. Çünkü evin yüksekliği yetmedi. Annem küplere bindi. “Nereye geldik biz. Bu muymuş memleketimiz. Lafa gelince gavuru beğenmezdik” diye sızlanıp durdu.

Komşularımız hep sakallı, şalvarlı ve kara çarşaflıydı. Annemin makyajlı halinden pek hoşlanmadılar. Yine de akşam yemeğine davet ettiler. Bir büyük tepsi peynirli yumurta yapmışlar. Çok kalabalık bir aileydi. Ekmekleri yumurtaya batırıp,

tepsinin üzerine eğilerek yediklerini görünce şaşırdık. Ağızlarına sığmayan ve tepsinin içine dökülen artıkları gören annemin yüzü görülmeye değerdi. Ağzını kapatarak tuvalete koştu. Yolculuk yüzünden midesi fenaymış ve yemek yiyemeyecekmiş. Sanki biz yiyebilecektik. Sakallılar ve kara çarşaflılar iştahla yiyorlardı. Bize de çekinmeden yememizi tavsiye ediyorlardı. Annem kız kardeşimi alıp eve gitti. Mahmut ekmeği batırmış, öylece yumurtaya bakıyordu. Ben de kız kardeşime bir şey söylemek bahanesiyle eve koştum. Mahmut fazla gecikmedi. Annem isyanlarda, "Boyu devrilesice Mahmut, bula bula burayı mı buldun? Lan bunlar ekmek yemeyi bilmiyorlar. Ben gavura kurban olayım be." Sonra bana döndü, "Yarın bir gün evlendiğinde sakın ola bunlardan kız falan beğenme. Beni bunların içine sokmaya kalkışma" dedi. "Senin yanında o kadar uzun bir süre kalacağımdan emin değilim" dedim. "Senden kurtulmama az kaldı. Merak etme, onun da sırası gelecek" derken, sinirli sinirli gülüyordu. Mahmut'a baktım, başını öne eğdi.

Mahmut yine acele bir şekilde ev aramaya başladı. Paraya kıyıldı ve Bostancı'ya taşındık. Şenesenevler semtinin hoş bir sokağıydı. Mimoza Sokak, Mimoza Apartmanı, soldan 2. kat. Girişin sağ dairesindeki aile bize çok yardımcı oldu. Tombul bir adam olan marangoz Yalçın Bey'in eviydi bu. Akranım iki kızı ve küçük bir oğlu vardı. İlk ve daimi komşumuz onlar olmuştu.

İlk günler yerleşmekle geçti. Marangozun küçük kızı Gülbin ile çok iyi arkadaş olduk. Nilgün ondan büyüktü ve biraz soğuk yaradılışlıydı. Akşamları bisikletlerimizle sokakları gezmeye başladık. Fakat annemin kıskançlık krizleri tuttu ve kızlarla gezmemi yasakladı. Kızlar çağırdığı zaman göndermiyordu. Bir akşam mutfak masası etrafında toplandık. Konu bendim. İstersem okula devam

edebileceğimi ama bunun masraflı olacağı söylendi. En iyisi bir yerde çalışmammış. İş aramaya başladım.

Bir öğlen vakti ani bir misafir baskınına uğradık. Kırıkkale'den anneannem sürpriz yapmak için habersizce gelmişti. Annem onu ve yanında getirdiği küçük dayılarımı görünce çıldırdı. Anneannem köy kadınıydı ve şalvarla gelmişti. Dayılarım zaten hanzoydu. Tek bildikleri şey yemek ve sinemaydı. Kırıkkale'de başka ne yapacaklardı? Annem akşama kadar asık suratla gezince, istenmediklerini anlayıp gittiler. Annem çıldırmıştı, "Hangi çağda yaşıyoruz. İnsan bir haber verir. Şalvarla, bilmem pazen, basma giyecekle evime geliyor. Benim evime yakışmayan insanı istemiyorum. Rezil ettiler beni. Bir daha gelmesinler. Köylü kılıklıları bu evde istemiyorum" diye Mahmut'un başının etini yedi. Sanki onun akrabalarıydı. Kendi annesine kızıp Mahmut'u azarlıyordu.

Bir zamanlar çocuğu yokken beni evlat gibi gören Kırıkkale'deki küçük halamın kocası olan eniştemin torna atölyesinde çıraklığa başladım. Enişte korkunç cimri bir insandı. Ona masraftan söz eden, silah çekip vursaydı bin kat daha iyi sayılırdı. Dolmuş parası istediğimde, "Oğlum her gün dolmuşla mı gelinirmiş? Bak, Almanya'dan bisikletinle geldin. Bundan sonra bisikletinle gidip gel. Hem spor yapmış olursun. Sanat öğrenmek kolay mı sandın" deyişi hiç aklımdan çıkmaz. Karnım acıksa, "Ne kadar geç yersen, o kadar geç acıkırsın" derdi. Helva besleyici olduğu kadar ucuzdu da. Her öğlen yemeği için yarım ekmek arası helva ve kola yetmeliydi. Aslan enişte benim. Kemeri ben sıkayım. Bostancı'dan Maltepe'ye kadar pedalı ben çevireyim. Parayı sen bul. İyi iş harbiden. Verdi beni demir testeresinin başına, habire testere ağzı suluyorum. Torna tezgahına baktığım zaman

kızıyor, ‘İşine bak lan, eşek herif. Sen bakınca dikkatim dağılıyor’ diyor. Biraz tornacılık öğrenmek istiyorum, “Önce iyi demir kesmen lazım” diyor. Lan arkadaş, demiri sıkıştırıyorum, makine zaten kendi kesiyor. Ben sadece testere ağzı soğusun diye su döküyorum. Bir aydır sığır gibi testereye bakıyorum. Her tarafı meslek olsa ne yazar.

İkinci ay işten soğudum. Kaçacak fırsat arıyorum. Gecekondu çocuklarına ufak yollu kumar oynatmaya başladım. Yolsuz kaldığım için normal ‘helal’ ve sayılırdı. Bakkala giden çocukların elinden parasını kaptım. Eniştem kovacağına dövdü ve yine testerenin başına oturttu. Bana ‘sığırlık’ öğretmeye kararlı olduğuna uyandım. O zaman otuz beş bin liraya yeni bir tezgah almıştı. Ayda beş yüz lira taksit ödüyordu. Bana sigara aldırırken cebinde şişlik gördüm. Döndüğümde iş pantolonunu giyiyordu. Eniştem de donuna cep diktirenlerdendi. Birine para ödemek için, önce tuvalete girip donundan para çıkartması gerekirdi. Pantolonunu bana verdi, çiviye astım. İşçiler çalışıyordu. Bir müşteri geldi ve çene çalmaya başladılar. Enişteminin pantolonuna öylesine bir yoklama çektim. Bir beş yüzlük ve daha küçük kağıt paralar vardı. Zaten öğlen yemeği vakti yaklaşmıştı. “Enişte, helva ekmek alıp geleyim” diye çıkarken, temiz giyeceklerimi de torbaya koyup uçtum. Bisiklete bindiğim gibi gördüğüm ilk kebapçıya park ettim. Üç porsiyon kebap, salata ve tatlı yedim. Annem zaten eve tiner kokusu içinde gittiğimden şikayet ediyordu. Pis kıyafetlerden kurtulmuş oldum.

Evimizde telefon olmadığı için, bir hafta gezip durumu idare ettim. Lakin eniştem ve halam bize misafir gelince işin kokusu çıktı.

Bir süre boş gezdim. Her akşam eve girişimde aynı laflar başlar oldu: “Kazık kadar adam oldun. Seni bu yaşa getirdim. Mahmut’un akrabalarının seni görmesini istemiyorum. Git artık evimden.” Ben de gitmek istiyordum da, nereye gidecektim. Amcam yeni evliydi. Hala Kırıkkale’de yaşayan babaannem iyice yaşlanmıştı. Beni kim isteyecekti?

Mahmut’un erkek kardeşi Serdar evimize geldi. Zayıf, uzun boylu, sevecen bir insandı. Çok iyi anlaştık. Annem hemen bozuldu ve beni odaya kapattı. Günler sonra Mahmut’un en küçük kız kardeşi Betül geldi. ‘Maçka Lisesi’ne başlayacağı için, bizde kalacaktı. Annem önceleri isteksiz davrandı. Annem çoğunlukla marangoz aileye misafirliğe giderdi. Betül ile ilk yalnız kaldığımızda, bana insan muamelesi yapan ender bir insan olduğunu anladım. Çay hazırlayıp benimle uzun uzun konuşmasından büyük keyif alıyordum. Uzun zamandır bir insan, beni insan yerine koyup, sorunlarım üzerine konuşuyordu. Çalma işlerini neden yaptığımı, gelecekten neler beklediğimi sorardı. Betül’ü çok sevdim. Bana gerçek bir ablaymış gibi yakın davranıyordu. Aslında soğuk bir yapısı vardı. Kolay kolay insana yaklaşmazdı. Kendisi de sorunlu bir kızdı. Kısa boylu, esmer, pek gülmeyen ya da güldüğü zaman sadece gülmüş görünen bir insandı.

Almanya’da Mahmut ondan bahsederken hep ‘Bettoş’ derdi. Çocukluğunda ona hep öyle hitap edilmiş. Bir gün ona ‘Bettoş’ diye hitap edince, “Bu ismi sen nereden biliyorsun?” diye şaşkınca baktı. Sonra ona hep aynı şekilde hitap eder oldum. Betül benim hayatıma bir şeyler katmıştı. Onunla saatlerce konuşmaya bayılıyordum. Marangozun kızı Gülbin ile müzik dinlemek istediğimde, annem küçük teybi vermezdi. Betül teybi poşete koyup arka odadan aşağı sarkıtırdı. Beni

dinleyen ve anlayan bir insanla tanışmış olmam çok güzeldi. Betül benim için öğreticiydi, eğiticiydi, bana yakındı. Üvey halam olmasına karşın, bana bir kimlik kazandırmıştı. Onun sayesinde kendime güvenim artmıştı.

Amcamın girişimleriyle kendisinin çalıştığı 'Genoto-Bedford' kamyon fabrikasında işe başladım. Sabah erkenden işe gidip, akşam dönüyordum. Yemekten sonra odama geçmem emrediliyordu. Emreden de sadece annemdi. Betül'den uzak olmam için elinden geleni yapıyordu. Betül'den uzaklaştıkça, yaşamla ilgili umutlarım, bana kazandırdığı kimliğim yavaş yavaş kayboluyordu. Cumartesi ve pazar günleri mesai yapmamı emreden annem, artık bağların kopması için elinden geleni yapıyordu. Kızdığı zaman, "Burası Almanya değil. Her an kendini kapının önünde bulabilirsin" derken gözleri parlıyordu.

Mahalle maçı için çocuklar beni de çağırırlardı. Evden eşofman ve spor ayakkabılarımı almak isterdim. Annem kızarak "Bunların parasını öde. Sonra istediğin kadar kullan" derdi. Bana alınan eşyaları bile vermez olmuştu. Ayakkabım eskidiğinde, yine Mahmut'tan yardım geldi. Mahmut durumun farkındaydı ama adam ne yapacaktı ki. Karısı kendi öz oğlunu istemedikten sonra, Mahmut ne yapabilirdi?

Mahmut'un büyük kız kardeşi Nüvit Almanya'dan izne gelince, bize uğradı. İkinci günün akşamı işten geldim. İnsan içine çıkmam yasak olduğundan, odama kapandım. İki saat geçmeden annem elinde oklavayla içeri girdi. 'Nüvit'in çantasından çaldığın beş yüz markı çabuk ver. Yoksa kemiklerin kırılacak' dedi. Beş yüz markı ben çalmamıştım. Ama adım çıkmıştı bir kere. Bu kez Mahmut bile

dövüyordu. Komşular duymasın diye annem ağzımı kapatarak vurmaya başladı. On beş dakika mola verdiler. Parayı çıkartırsam dayaktan kurtulacaktım. İkinci posta geldiler ve yine öldüresiye bir dayak attılar. Yine on beş dakikalık yeni bir mola verdiler. Yine geldiler ve yine dayak faslı başladı. Ve Nüvit içeri girdi. "Şeyy kusura bakmayın, parayı cüzdanıma değil, not defterimin arasına sıkıştırmışım" dedi. Annem ve Mahmut tek kelime söylemeden odadan çıktılar. Nüvit elindeki cüzdanından on mark çıkartıp bana verdi. Hayatımda ilk kez çalmadığım bir para yüzünden dayak yemiştim. O gün evden iyice soğudum.

Annemin emriyle cumartesi ve pazar dahil her gün çalışıyordum. Maaşımı aldığımda beni mutfağa oturtuyordu. "Burası otel değil. Bu ev bedava dönmüyor" diyerek, elime geçen bin beş yüz lira parayı alırdı. Bana elli lira verirdi ve iş biterdi.

Mahmut'un akrabaları daha sık gelmeye başladı. Ve ben evden daha sık uzaklaştırılır oldum. Sabah erkenden işe gidiyor ve akşam eve gelip odama kapanıyordum. Misafir geldiğinde salondan kahkaha sesleri duydukça, isyan ederdim. Almanya'yı özler olmuştum. 'Keşke orada yurda verilseydim' diye düşünüyordum. Beni doğuran kadının evinde, bir yabancıdan farkım yoktu. Sadece maaşımı aldığım gün yüzüme gülüyordu. Ertesi gün yine asık suratla kapıyı açıyordu.

Adana'ya gitmek için hazırlık yaptıklarını anlayınca, maaşımın geciktiğini söyledim ve paramı kendime sakladım. Beni amcamın evine bıraktılar. Haftalar geçti ama ses çıkmadı. Bu arada Genoto'dan kovuldum. Yine haftalar geçip gitti ve annemden hala ses yok. Kendime sakladığım para çabuk bitti. Sonra öğrendim ki,

eve döneli çok olmuş. Ama beni almamışlar. Eve gittim. Annem çok soğuk davrandı. "Yarın yine Adana'ya gidiyoruz" lafının yalan olduğunu çok iyi anlamıştım.

Bir ay kadar hiç uğramadım. Yatağımı, kız kardeşimi, evimi özlemiştim. Ama istenmedikten sonra gitmemin anlamı yoktu. Amcam yeni evliydi ve evinde kalmaktan sıkılıyordum. Amcam 'Kartal' tarafında lastik atölyesinde işe girmemi sağladı. Ben böyle işleri hiç yapmamıştım ve yapmak zor geliyordu. Haftalığımı aldıktan sonra işe gitmedim. Artık tamamen yalnızdım. Amcam bana daha ne kadar bakacaktı?

Tam böyle karmaşa dolu düşüncelerle boğuştuğum zor günlerde, Kırıkkale'de yaşayan babaannem İstanbul'a gelmek istediğini yazan bir mektup gönderdi. Komşulardan birinin yazdığı mektupta bol bol selamlar vardı.

Babaannem Altıntepe'de oturan amcamın evine geldi. Yengemle sürtüşmeleri oluyordu. İstanbul'a gelir gelmez içtiği ikinci sigarasını bırakıp Samsun içmeye başladı. Tabii ben de ortak oluyordum. Zavallı babaannem benim, ilk kez beş yaşında onun sigarasına ortak olmuştum zaten. Almanya zamanımdan kalan tek alışkanlığım alkol olmuştu. Esrar içmeye pek hevesim yoktu. Babaannem Kırıkkale'deki evlerden gelen kirayı cüzdanına koyardı. Küçük küçük çalardım.

Çalışmadığımı gören amcam, hiç olmazsa Türkiye'den ilkokul diplomam olsun düşüncesiyle beni 'Ahmet Rasim İlkokulu'na yazdırdı. Dördüncü sınıftan başladım. Hiç alışmadığım siyah önlük ve beyaz yaka bana çok ters gelmişti. Almanya'daki gibi modern matematik, İngilizce, el gücü, gibi derslerden hiçbiri yoktu. Beden

eğitimi denen ders, bana çok saçma sapan geliyordu. Beden hocasının yaptığı uyduruk hareketleri tekrarlıyorduk. Basit hareketlerden başka bir şey değildi. Almanya'da atletizmden yüzmeye, tenisten kayak sporuna kadar yapmış bir çocuk için, korkunç zor bir hayata başlamıştım. Türk filmlerinde gördüğüm iflas etmiş fabrikatörler gibi hissediyordum kendimi. Kazık kadar olmuş çocukların 'Saklambaç, istop, kuka' gibi oyunlarla boşa vakit öldürmelerine bir türlü anlam veremiyordum. Oysa, yapabilecekleri birçok el gücü becerileri vardı. Ben bunları anlattığım zaman en küçük bir ilgi bile göstermiyorlardı.

Ülke gittikçe karışıyordu. Margarinden ete, sıvı yağdan sigaraya her şey karaborsa satılıyordu. Küçük halam, babaannem ve ben 'Kadıköy-Et Balık Kurumu' önünde saatlerce sıra bekliyorduk; kişi başı bir kilo et alma hakkı vardı. Birer kilo daha et alabilmek için, Kadıköy'den otobüse biniyor ve Çiftehavuzlar semtinde bulunan 'Gima'nın önünde kuyruğa giriyorduk. Bakkallar adamına göre mal verir olmuşlardı. Makine yağını tenekeleyip 'sıvı yağ' diye satıyorlardı. Kırmızı toz biber paketlerinden zehirlenenler oluyordu. Çünkü, paketlerin içinde kiremit tozu vardı. Gazeteler her gün üç-beş polis ve bekçinin ölümünü yazıyordu. Ölü bulunan gençlerin haddi hesabı yoktu. Arabalar ters çevriliyor, hava karardığı andan itibaren silah sesleri duyuluyordu. Sokaklarda silahlı kovalamacalar ve canhıraş haykırışlar boldu. Gün doğduğunda sokaklardan cesetler toplanıyordu. Polis teşkilatı zayıftı. Karakol önlerinde bekleyen eski model naylon kapılı cipler, ya benzin ya da yedek parça olmadığı için çalışmıyordu. Suçlular belediye otobüsüyle taşınıyordu. Gasp, cinayet, soygun suçlarından yakalananlar bile aynı şekilde taşınıyordu. Hava karardığında sokağa çıkan yoktu. İnsanlar balkona çıkmaya bile korkar olmuştu.

Politikacılar haberlerde bir şeyler anlatıyorlardı. Memleket kan gölüne dönmüştü ama onlar hala anlatıyorlardı. Aynı ailenin karşıt görüşlü çocukları futbol oynarken birbirine giriyordu. Birkaç gün sonra cenazeleri kalkıyordu. Bostancı kasaplar çarşısı sonundaki köprünün yarısından bir görüşlüler, öbür yarısından diğer görüşlüler geçemiyordu.

Almanya'ya ilk gidişim sırasında amcamla gittiğimiz Deniz sineması iş yapamaz olmuştu. Lunapark demirleri çürümüştü. Adını Ecevit'den almış olan Karaoğlan çay bahçesi harabeye dönmüştü. Bostancı iskelesini süsleyen çay bahçesi yok olmuştu. 'Saksonyalılar' gazinosu yakılmıştı. (Sonradan bilardolu kahve oldu.) Sandık cinayeti Bostancı'yı sarsıyordu. Her yer kan ve nefret dolmuştu. Gündüz selamlaşanlar, karanlıkta birbirlerine ateş edip öldürüyorlardı. Sonra da cenaze namazında öldürdüğünün arkasından gözyaşı döküyorlardı. Çeşitli haberlerde karşıt görüşlü polislerin çekişmelerine yer veriliyordu. Ülke, her yönden karanlığa itiliyordu. Her insan bir tarafı tutmak zorundaydı. Karşıt görüşlüymüş gibi davranarak insanların ağzından laf alınıyor ve 'demek öyle' sözünden sonra tetikler çekiliyordu. Babaannem bile politikaya kafa takmıştı. Kendisi Ecevit'i tutuyordu. Öz erkek kardeşi de Erbakancı olduğu için küslerdi. (Babaannem öldüğünde bile kardeşiyle küs gitti.)

Babaannem amcamın evinde pek rahat değildi. Bahçeli evindeki rahatlığını apartman katında kaybetmişti. "Ah Kırıkkale'de olsaydık" lafları hiç bitmezdi.

Babaannem bana hep şöyle derdi: “Akıllan evladım. Bak ben yaşlandım. Ben ölürsem sana bu amcan bakarsa bakar. Eğer amcan bakmazsa, senin sonun çok kötü olur. Beni dinle. Akıllan artık.”

Amcam bana hep destek olmuştu. Fakat insanın kendi evi gibi olmuyordu. Maç yaptıktan sonra eve girip yiyecek bir şeyler istemek bile zor geliyordu bana. Çünkü, yengem benim annem değildi. Hem ben, hem babaannem fazla geliyorduk. Aslında yengem haklıydı, yeni evlenmiş bir kadın, kocasıyla baş başa kalmak isterdi.

Aylar geçiyor ama annemden ses çıkmıyordu. En çok Betül’ü özlemiştim. Çünkü bana çok iyi davranırdı. Marangozun kızı Gülbin ile teyp dinlemek istediğimde, camdan aşağı sarkıtışını düşündüm.

Babaannem eve dönmem gerektiğini söyledi. “Zaten gelinin başında ben varım. Bir de sen kalma” demekte haklıydı.

Ahmet Rasim İlkokulu’ndan diploma aldım. Almanya’nın en güzel okullarında oku, sonra gel, hiçbir şey bilmeyen bir okuldan diploma al. Hayat işte. Babaannemle annemin evine gittik. Evde olup olmadıklarını bilmiyorduk. Ama kapıyı açan olmadı. Daha sonra yine gittik. Yine açan olmadı. Babaannem yaşlı olduğu için fazla yürüyemiyordu. Beni tekrar anneme gönderdi. Kapıcıdan öğrendim ki, evden taşınmışlar. Yakında bir yere ama nereye taşındıklarını bilmiyordum. Üstelik marangoz ve ailesi de aynı yere taşınmış. Sonra düşününce kendi evlerine taşındıklarını anladım. Gitmek istemedim. Taşındığını bile haber vermediğine göre, beni gözden çıkartmıştı artık.

Çarşamba günleri Bostancı pazarı kurulurdu. Annemle orada karşılaştık. Yanında komşusu olduğunu tahmin ettiğim bir kadın vardı. Beni gördü. Yüzünü çevirip yanımdan geçip gitti. Bir zaman sonra Bostancı istasyonunda Mahmut ile karşılaştık. "Sen onun öz oğlusun. Keşke elimden gelen olsaydı. Ben sana on sekizini doldurana kadar bakmak isterdim. Sonra ne yapacağın sana kalırdı. Hatta küçük bir ev tutmana bile yardımcı olurdum. Ama elimden bir şey gelmiyor" derken, gerçekten üzgündü. Ne de olsa yıllarca bir arada yaşamıştık. Yıllarca gezmeyi, yemeyi, gülmeyi paylaşmıştık. Mahmut'un yapacağı bir şey zaten olamazdı. Gitmeden önce cüzdanından iki yüz lira çıkartıp cebime soktu. "Bak oğlum, şunu bilmen gerekli, insanın önünden her zaman bir katar geçer. Katarları bilirsin, Almanya istasyonlarında çok görürdük. İnsan yeter ki bir vagona tutunmasını bilsin. Hiçbir zaman son vagon diye bir şey yoktur. Son anda tutunabileceğin son bir vagon daima mevcuttur. Çalışıp bir meslek sahibi olmaya bak. Bu söylediklerimi ömrün boyunca unutma. Arada bir yine görüşürüz." Bu cümleyi söylerken, gözleri dolmuştu. Giderken ağladığından emindim.

Amcama yük olmak istemiyordum. Bana göre, artık gidecek yerim kalmamıştı. Babaannemin Kırıkkale'den gelen kira paralarını çalıp evden kaçtım. Kadıköy sinemalarında gezip eğlendim. Ucuz bir otelde yattım. Para bitince aklım başıma geldi. Meşhur Küçükyalı '63' sinemasının son matinesine bilet alıp girdim. Film bitmeden önce tuvalete girdim. En sağdaki kabin kilitliydi. Yukardan bakınca, temizlik malzemeleri olduğu için kilitlendiğini anlamıştım. Oraya saklandım. Sinema kapandıktan sonra biraz bekledim. Belki içerde bekçilik yapan biri kalmış olabilirdi.

Ses çıkmayınca salona geçtim. Büfede ne var ne yok alıp camdan çıktım. Yiyecekler haricinde epey para çıkmıştı. Günlerce yeterdi bana.

İki gün sonra aynı sinemayı tekrar soydum. İki gün sonra tekrar uğrayacağımı düşünemezlerdi. Yine aynı kabine gizlenip bekledim. Ve büfeyi yine soydum. Yine aynı camdan çıktım. Altıntepe'de giderken iki bekçi çevirdi. Üzerimde fazla bozuk para bulunca şüphelendiler. Küçükyalı Karakolu'na götürüldüm. Ailemi sordular, isim vermedim. Sadece amcamın adını verebilirdim. Ama babaannemin parasını çalıp kaçtığım için cesaret edemiyordum. Günlerce nezarethanede kalacağım söylenince, amcamın adını verdim.

Ertesi gün öğlene doğru haberi olmuş ve karakola geldi. Çalıştığı fabrikanın sarı station Reno arabasıyla iki gün boyunca peşimden koşturdu. Kartal Adliyesi'ne çıkarıldım. Sabıkasızdım ve ilk suçum olduğu için serbest bırakıldım. Eve dönmeye yüzüm yoktu. Fakat amcam beni bırakmadı.

Amcamın evinde bir hafta kalmadan çekip gittim. Sokakta tanıştığım 'Osman' isminde bir yaşıtımla, Küçükyalı 'Lido' iskelesinden kayık alıp gezmeye karar verdik. Sabaha karşı kayığı çaldık. Bostancı Teksin plajına denizden yanaştık. Plaj büfesinde ne var ne yok toplayıp yine denize açıldık. Sucuklar, biralar, tost ekmekleri, sigaralar ve daha bir sürü malzeme çalmıştık. Günlerce Fener yakınında denizde yaşadık. Osman, tekneyi yerine bırakmamızı istiyordu. Küçük bir heyecanla başlayan kayık gezmemiz, plaj büfesini soymaya kadar ilerlemişti. Başka büfeleri de soymaya kararlıydım. İki büyük tost makinesini hurdacıya sattım. Sigaralardan da iyi para aldım.

Bir nalburdan boya çaldım. Kayığı Çatalçeşme yakınında kıyıya çektik. Lacivert-beyaz olan tekneyi kırmızıya boyamaya başladım. Osman çok korkuyordu. Uzaktan iki polisin bize doğru geldiğini söyledi. Ben boyaya devam ettim. Polisler geldi ve kayığın sahibini sordular. "Dayımın teknesi, istediğim gibi boyarım" dememle koluma girdiler. Osman korkudan ağlamaya başladı. Kayığı boyarken etraftan görenler şüphelenmiş ve karakola ihbar etmişler.

Erenköy Karakolu'na götürüldük. Kayığın dayıma ait olduğu konusunda ısrar ettim. Yalnız, kayığın içindeki bira şişeleri, kendimiz için sakladığım yarım torba sigara ve tost ekmekleri, yani büfe malzemeleri işi bozdu. Osman henüz konuşmamıştı. "Dayak acısı geçer. Ama tutuklanırsak daha beter olur" demem onu susturmuştu. Telsizle diğer karakolları arayarak, çalıntı kayık ihbarı konusunu araştırmaya başladılar. Ve beklenen haber Küçükyalı karakolundan geldi: "Bizim Lido iskelesinden büyük bir kayık çalındığı ihbarı geldi." Bostancı Karakolu da benim için elinden geleni yaptı: "Teksin plajı büfesi soyulmuş. Denizden gelindiği düşünülüyor." Ben konuşmadım. Fakat Osman çareyi konuşmakta bulmuş. Birlikte kelepçelenerek Küçükyalı Karakolu'na gönderildik. Daha önce karakola gelmiş olan amcamın taşındığını söyleyerek haberdar edilmesini engelledim. Osman, dayısını haberdar etti. Fırında çalışan otuz yaşlarında bir adamdı. Gelir gelmez Osman'a vurdu. Sonra bana yalvarmaya başladı, karakol beni daha önceden tanıyormuş. Ben nasılsa yanmışım. Hiç olmazsa yeğeninin sabıkalanmasını engellemeliymişim. Polislerin söylediğine göre içeri gireceğim kesindi. Teksin plajı mıntıka olarak Bostancı Karakolu'na bağlıydı. Ama kayık çaldığımız yer, Küçükyalı Karakolu'nun mıntıkasındaydı. Plaj işinin üstüne gidilmedi ve sadece kayık davasından zabıt tutuldu. Yine Kartal Adliyesi'ne çıktım. Ve şansıma yine sinema işinden beni azat

eden hakim çıktı. Her şeyi kendimin yaptığını, Osman'ı kayalıklardan aldığımı söyledim. 'Tövbe vallaaa billaaa" hesaplarımı hakim yemedi. "Sen biraz yatacaksın. Cezaevinin ne olduğunu görmen lazım. Yoksa akıllanmazsın" diyerek, "Yaz kızım Melahat. Bu sefer yok beraat" hesabı raporumu düzenledi.

Osman ve dayısı giderken, mutlaka ziyarete geleceklerine dair bin bir yemin ettiler. Belediye otobüsünde kolumdan tutan polisle konuşuyordum. Ellerimde kelepçe olduğu için meraklılar başıma toplandı. Suçum 'hırsızlıktı'. Onlar benim yaşımdayken ev geçindirirlermiş. Hayatta haram yememişler.

Kadıköy'e geldik. Üsküdar otobüsüne bindik. Ve büyük kapılı, büyük bir yapının önüne gelirken, polis "Bir daha akıllan. Buralar yaramaz yerlerdir" dedi. Büyük kapı açıldı, içeri girdik. Askerler hemen suçumu sordu. Ben büyük tabelaya bakıyordum, 'Üsküdar Paşakapısı Ceza ve Tevkif Evi' yazıyordu. Polis beni kapıaltı gardiyanlarına teslim etti. Ellerimi açmamı söylediler. Üçer tane cop vuruldu. 'Hoşgeldin. Bir daha gelmeyesin' mesajıymış. İlk kez gördüğüm kapıaltı çok kalabalıktı. Ziyaret günüymüş. Üzerim arandıktan sonra dört cop daha vuruldu. Koğuşta akıllı durma mesajı hesabıymış.

İlk iş olarak benden biraz önce gelmiş olan küçük ve büyük yeni mahkumlarla büyük bahçe duvarının dibine dizildik. Sırayla fotoğrafımız çekildi. Yine sırayla berber dükkanına girdik. Berberden çıktığımda uzun saçlarım gitmişti. Kendimi ilk kez asker tıraşıyla gördüm. Saçlar gidince, insanın tipi acayip değişiyordu. Tıraş işi bitince, herkesi ait olacağı bölümlere teslim etmeye başladılar. (Çoğumuz yıllarca ait olacaktık bu bölümlere.) İki katlı bir yere bırakıldım. Duvar boyaları dökük,

bahçesi küçük, çatlak çöp tenekelerinin altından sızmış ezik kuru fasulyeler, kuru üzümler, bulgurlar gerçekten çok iğrençti, yerler iğrenç kokuyordu. Yatağımı gösterdiler. Hiçbir yere çıkmak yoktu. 'Alt Sübyan Koğuşu'na verilmiştim. Yemek geldi ama ben alamadım. Çünkü tabak ve tahta kaşığım yoktu. Sevimli bir çocuk, yemeğini benimle paylaştı. Zaten onunla çok iyi dost olacaktık.

Küçükyalı Karakolu'ndan bir polis, amcamı yolda görünce her şeyi anlatmış. Amcam haberi alınca, yaşlı babaannemi alıp geldi. Artık olan olmuştu ve konuşacak bir şey yoktu. Babaannem çok ağladı. "Buraları da gösterdin bana. Ben nasıl dayanırım ölmüş oğlumun oğlunu buralarda görmeye? Keşke hiç büyümeseydin. Hep Kırıkkale'de kalsaydık" diyerek hüngür hüngür ağladı zavallı babaannem. Evet, keşke hiç büyümeseydim. Keşke hep beş yaşımdaki halimle kalsaydım.

Koğuşta yapılacak işler belliydi, su taşımak, çöp dökmek, karavana taşımak, bahçe yıkamak. Sonra küçücük bahçede akşamı beklemek. Üst sübyan koğuşu yaşça daha büyüklerin kaldığı yerdi. Sabah sayımı, bahçe hapsi ve akşam sayımı ile yaşıyorduk. Sabah sayımıyla açılan 'gıcırtılı' demir kapı, akşam sayımıyla tekrar kapanıyordu. Her yer rutubetten çürümüş duvarlarla doluydu. Tuvaletler leş gibi kokuyordu. Yerler pislik içindeydi. İlk gece yattım.

Sabah uyandığımda her yerim kaşınıyordu. 'Pire itte, bit yiğitte' olurmuş. Anlayacağınız bitlenmiştim. Margarin kağıdıyla ayak yakılmasından, bardaktan bardağa su dökerek insanı işetme oyununa kadar her şeyi çabuk öğrendim. Her gün küçük suçlular geliyordu. Günlerimiz geçtikçe kıdem almaya başladığımız için, bize yapılan oyunları yeni gelenlere yapıyorduk.

Eski pikapta en çok dinlenen şarkı, Edip Akbayram'ın 'Aldırma Gönül Aldırma'sıydı. Her 'Aldırma Gönül' nakaratında sigaralar tazelenip efkarla çekiliyor ve koğuşu dumanlar kaplıyordu. Daha sekiz yaşında hırsızlık suçundan tutuklanmış çocuklar, biraz daha büyükleri ve onlardan büyükleri hep aynı efkar, umutsuzluk ve mutsuzluk içinde gözyaşı döküyordu. On iki yaşından büyüklerin çoğunun ikinci veya üçüncü gelişiydi. Ziyareti gelmeyenler, sübyan koğuşunun 'demirbaş' malı gibiydiler. On beş yaşını geçenlerin en acemisi, üçüncü veya dördüncü kez gelenlerdi. Mahkeme hakimleri bunların hepsini 'akıllansın' diye mi göndermişti?

Yemekhanenin büyük tahta masalarının üzeri en adi saç plakalarla kaplıydı. Fakat her gün parçalar kopartılıp taşla ezilerek bıçak haline getirildiği için, masalar çürümüş ağaç şeklini almıştı. Gündüz vakti volta atarak, büyük kısımların çayına, sigarasına oynadığı voleybol maçlarını seyrederek, temizlik ve diğer işleri yaparak günümüzü geçiriyorduk. Akşam sayımı sonrası demir kapı kapanınca, herkes karavana sırasına girip yemeğini alıyordu. Yemek sonrası üç-beş kişilik gruplar oluşturulup, yatak muhabbetine başlanıyordu. Ziyareti gelen, gelmeyen filtresiz Birinci ve Bafra sigarası içiyordu. Çünkü, filtreli sigara yakanın ağzından kapıp kaçanlar çoktu. Yere atılan tükenmiş izmarite bile büyük değer veriliyordu. Eline bir kağıt parçası geçiren, ailesine mektup yazıp arkadaşlara okuyor ve sonra mektubu yırtıp atıyordu. Çünkü henüz küçük yaşta olmasına rağmen, ailesinden kopalı çok olmuştu. Kiminin babası cezaevine düşmüş ve annesi kaçmıştı. Kiminin annesi fahişe olmuş ve babası namusunu temizlemişti. Kiminin ailesi dağılmış ve akrabaları tarafından dışlanmıştı. Ve daha neleri vardı.

Yatak muhabbetlerinin en sık işlenen konusu, aile yanında geçirilen güzel günler üzerineydi. ‘Bir gün babamla gidiyoruz’, ‘yaş günümde annem bana hediye almıştı’, ‘ben evin tek çocuğuydum’ ve daha ne anılar üzerine konuşulurdu. Suç dünyasında pişmeye başlayan bu küçük çocuklar, geçmişteki güzel günleri anlatırken, gözleri dolardı, ağlamaklı olurlardı. ‘Bir tuvalete gideyim’ hesabı on dakika gidip ağlar ve yüzünü yıkamış olarak geri dönerdi çoğu.

Benim gibi ilk kez gelip, ‘bir daha mı, tövbe’ diyen çocuklar da vardı. Ama dışarıda onları bekleyen ailesi olduğu için, avukatları tutulmuş, hiç yalnız bırakılmayan çocuklardı bunlar. Oysa, alt ve üst sübyan koğuşunu oluşturan küçük suçluların çoğu kimsesiz sınıfındandı. Dışarıya çıkınca nereyi soyacağının hesabını yapanlar çoğunluktaydı. Tahliye olup gideni özlerdik. Lakin, yirmi güne kalmadan kapı altından giriş yaptığı haberini aldığımızda gülerdik. ‘Dışarısı yaramadı kerize’ muhabbeti olurdu. Çalışmak için ayakkabı boyacılığı, mutfakçılık, koğuş ve bahçe meydancılığı işleri vardı. İki haftada bir yanan hamamda, yıkanmak yerine sabun ve su savaşı yapardık.

Çoğu çocuk tahliye olmak için dua ederdi. Lakin, tahliye günü geldiği zaman bütün düşünceleri değişmiş olurdu. ‘Ben tahliye oldum. Peki nereye gideceğim? Beni bekleyen, kabul eden kimim var ki?’ sorusuyla huzursuzca tahliye kağıdının gelmesini beklerdi. Tahliye kağıdının cezaevi müdürlüğüne ulaşması birkaç saat sürerdi. Tahliye olan çocuğun adı hoparlörden anons edildiğinde, çocukta korku başlardı. Gidecek yeri olmayana adet gereği aramızda para toplayarak cebine sıkıştırırdık. En kısa süre içinde geri geleceğini bildiğimiz için, hiç olmazsa birkaç

gün gezsin. Sinemaya falan gitsin. Geri döndüğünde bize anlatacağı bir şeyler olsun hesapları diyorum.

Bir buçuk ay dolduğunda ilk sorgu mahkemesine çıktım. Daha önce soyduğum sinema yüzünden sicillenmiştim. Ve bu sicil, tahliye olmamı engelledi. Cezaevi kamyonuyla dönerken, kimi benim gibi üzgündü. Kimi tahliye sevincini yaşıyordu. Kamyonun küçük delikli saç penceresinden dışarı baktığımda, her şey bana yabancı gibiydi. Simitçiler, pideciler ve diğer seyyar satıcılar bile özgürdü bu dünyada. Ben ve benim gibilerse, kafeste yaşamaya ilk adımını atmıştı. Ve atılan bu ilk adımlar, binlerce çocuğun gelecekte 'Azılı Sabıkalılar' kervanına katılışının garantisi gibiydi.

Babaannem ve amcam beni hiç yalnız bırakmadı. Her hafta ziyaretime geldiler. Ankara'dan gezmeye gelmiş olan büyük amcamın kızı Güzin de bir kez ziyaretime geldi. Onlar güzel dünyalarına giderken, ben kafesime dönmek zorunda kalıyordum. Her ziyaret günü küçük ve büyük mahkumların kulağı hoparlörde olurdu. Ziyaret ha geldi, ha gelecek. Posta saatinde herkes mektubu gelip gelmediğini öğrenmek için, merakla adının okunmasını beklerdi. Mektubu gelenler alıp sevinçle okumaya başlardı. Gelmeyenlerse, boynu bükük volta atmaya devam ederdi. Kimi ise ziyareti gelmediği gibi, mektubu da gelmeyeceğini bildiği halde, hep küçücük bir umutla adının okunmasını umarak beklerdi. Sonuç; bozuk bir moral, çöküntü ve terk edilmişlik hisleriyle akan gözyaşları olurdu.

Ziyaret günlerinin akşamı bir başka olurdu. Sayım sonrası demir kapı kapandıktan sonra, ziyareti gelenler, gelmeyenlere hava basmak için yiyecek ve eşyalarını gösterirdi. Her ne olursa olsun, onlar hala çocuktu. Okula gitmesi ve oyun oynaması gereken bu çocuklar, demir parmaklıkların ardına sıkıştırılmıştı. Tek suçlu

onlar mıydı? Bence en büyük suçlular, onları dışlayan aileleriydi. O yılların Türkiye'sinde büyükler kendileri ne biliyordu ki, çocuklarını eğiteceklerdi. Bizi akıllanmamız için kapattıkları kafesin terbiyecileri olan gardiyanlar mı bizi adam edecekti? Gardiyanlar bizden cahildi. Akılları fikirleri bir paket beleş sigara ve bir demlik çaydaydı. Ziyaret günleri gardiyanların mahkumu sevmesi bir başka olurdu. "Gözün aydın yeğen, sana çok sigara gelmiş yahu" Ve daha fazla gelen ne varsa, ortak olurlardı.

Üç buçuk ay geçti ve üçüncü kez 'Sulh' mahkemesine çıktım. On dakikalık bir nasihat sonrası tahliye edildim. Tahliye olduğuma sevinmeli mi, yoksa üzülmeli miydim bilmiyorum.

Bit kaynayan elbiselerim çöpe atıldı. Akşam yemeğini amcamın evinde yedim. Aylar sonra sıcak bir yemek ve sıcak bir yatağa kavuşmuştum. Tok bir karınla, babaannemin tabakasından arakladığım sigaraları içtiğim sıcak yatakta alt sübyan koğuşunu düşündüm hep. Demir kapı kapanalı iki saat olmuştu. Karavana sırasından yemeğini kapanlar. Sonra pikabın başında 'aldırma gönül' nakaratları ile sigara tüttürenler. Ve yatak muhabbetleri.

Hırsızlık suçundan cezaevine girdiğimi öğrenmiş olan komşular, çocuklarını benden uzaklaştırdılar. Aklıma Kırıkkale geldi. Orada da komşular çocuklarını benden uzak tutmaya bakardı. Ben çocukken lanetlenmiş olmalıydım.

Altıntepe'de kimse benimle arkadaşlık etmez olmuştu. Ahmet Rasim okulundan tanıdıklarım bile, yolda görseler geri dönüyordu. Eski sınıf arkadaşım ve Türkiye'de ki ilk aşkım Ayşegül bile benden kaçar olmuştu. İkinci aşkım İlknur, beni görür

görmez yolunu değiştirdi. Bir zamanlar Almanya'dan gelmiş olduğum için yanımdan ayrılmayanlar, beni çok sevenler, yolda görseler tanımaz olmuşlardı.

Örnekspor'un minyatür top sahasında düzenlenen gece turnuvalarında gazoz satmaya başladım. Güzel para kazanıyordum. Ama turnuvalar uzun sürmedi. Gündüz maç yapan çocuklar, beni aralarına almazlardı.

Babaannem iyice hastalandı. Yengem büyüyen çocuğuyla ev işlerine zor yetişiyordu. Amcam mesaiden mesaiye koşuyordu. Ben çalışmıyor ve hiçbir işe yaramıyordum. Akşam yemeğinden sonra sığıntı gibi oturmuş ya televizyon seyrediyor ya da hemen yatağa giriyor ve hayallere dalıyordum. Almanya günlerim, okul yaşantım, spor salonlarındaki günlerim ve takım içinde kazandığım başarı nişanlarım. Her şeyin önümde olduğu günler. Aklıma Bergen eğitim hemşirelerinin söyledikleri geliyor: "Tanrı bize her nimeti sunmuştu. Devam ettirmek bize kalıyordu. Suç dünyasına girersek, yerimiz ıslahevi veya cezaevi olurdu. Ve toplumdan koparsak, nimetlerden yararlanamazdık."

Yaşam denen uzun yolda, çok güzel nimetler görmüş ve güzel ortamlarda yaşamıştım. Her ne kadar doğru dürüst bir ailem olmadıysa da yaşamıştım. Bir zamanlar kalmaktan sıkıldığım sürgün yatılı okulu 'Holzen'i bile arar olmuştum. Soğuk bir beton yığınından başka bir yer değildi ama yeni hayatımdaki yalnızlığımdan çok daha iyiydi. Alman kız arkadaşlarımı düşündüm. Yunanlı Seula aklıma geldi, kim bilir şimdi kiminle birlikteydi. Beni hatırlıyor muydu acaba?

Cezaevi günlerimi unutamıyordum. Günlük yaşantımda bir şey yapacağım sırada, sanki yasakmış gibi geliyordu. Sabah erkenden uyanıyor ve sayım yapılacak gibi hissediyordum. Akşam üzeri istemeden de olsa saate bakıyordum. Sanki, akşam sayımı yapılacakmış gibi geliyordu. Yemek için sıraya girmeye alışmıştım ben. Önüme hazır yemek konması bile ters gelir olmuştu. Babaannemin antika saatinin her zil vurmasında, saatin on bir, yani 'yat saati' çaldığını sanıyordum. Sabah uyandığımda, demir parmaklıkları olmayan evin penceresi bile bana tuhaf geliyordu.

Birkaç işe başladım. Fakat uzun sürmedi. Babaannem hasta olduğu için, halamla anneme haber gönderdi. Beni almasını yoksa ortalarda kalacağımı iletti. Annemin yeni bahanesi hazırdı: "Cezaevine girmiş. Girmeseydi belki alırdım. Ben sabıkalı birini yeni komşularıma oğlum diye tanıtamam. Ne hali varsa görsün."

Babaannem ve ben, birlikte bu eve sığamazdık. Ya babaannem gitmeliydi, ya da ben. Yaşlı kadın gidemeyeceğine göre, ben gitmeliydim. Zavallı babaannem, yine Kırıkkale'den kira paraları geldi. Yatağın altına saklamış. Bulmam uzun sürmedi. Aynı gece misafirler geldi. Ceketlerin cebinde bıraktıkları cüzdanlardan elli, yetmiş, yüz ne bulduysam topladım. Ve kapıyı sessizce çekip çıktım. Geceyi yıllar öncesinden bir anı olan, Deniz sinemasının kuytu bir köşesinde üşüyerek geçirdim.

Sahilde kimsesiz çocuklarla tanıştım. Bütün gün denizde yüzüyorlardı. İki gündür yemek yememişlerdi. Ekmek, domates, salatalık ve koladan oluşan iki torba dolusu yemeği aç kurtlar gibi yediler. Zavallılar, iki veya üç günde bir yemek yiyebildiklerini söylediler. Utanarak dileniyorlarmış. Ama para veren çok az oluyormuş.

Ben dilenmektense, çalmayı tercih ederdim. Bir insandan para dilenip, ‘siktir lan’ cevabını almayı kendime yediremezdim. Yaz ayı olduğu için, her yerde seyyar karpuz tezgahları vardı. Sabaha karşı uyuyan satıcıların para önlüğü bele bağlıydı. Dört çocuk ve ben, yeni işimizi onlara gösterdim. Sermayesi bir kutu jiletti. Dedemin pantolon ve üç donunu kestiğim jiletler, yıllar sonra karnımızı doyurmak ve yaşamak için sermayemiz olacaktı. Sabahlara kadar birçok karpuzcunun para önlüğünü jiletle keserek kağıt paraları topladık. Sonraki günler başka semtlere giderek işimizi devam ettirdik. Patron bendim ve paralar bende duruyordu. Çocuklar ne isterse bana söylüyordu ve ben karar veriyordum. Ne kendimi ne de onları aç bıraktım. Her gece işe çıkar olduk. Giyim kuşamımız yerindeydi. Gündüz deniz ve sinemalarda vakit geçirip, gece işe çıkıyorduk.

Gün geldi ve çocuklardan birini polis yakaladı. Sonra öğrendik ki, ailesine teslim edilmiş. Haftalarca karpuzcuların parasını çalarak yaşadık. Cezaevine girip çıkmış olduğum için, yaptığım işin cezasını biliyordum. ‘Açık Kaldırım’ işine giriyordu ve cezası çok azdı. Hakimin beni akıllanmak için gönderdiği kafes, beni gerçekten akıllandırmıştı.

Sonra çocuklar yavaş yavaş ailesine döndü. Defalarca sokakta karşılaştık. Hangisini görsem, “Sen olmasaydın biz açlıktan ölürdük” diyordu. Bir daha evi terk etmemelerini defalarca söyledim. Kendi hayatımdan örnekler verdim. “İnsan ailesinden kopunca, kimse yüzüne bakmaz aslanım” demem onlar için en büyük örnekti bence. Nankör çocuklar değillerdi, beni gördüklerinde hiç olmazsa bir gazoz

ısmarlamaya çalışırlardı. Ben onları bir zaman yaşatmıştım. Ve onlar sıcak yuvalarına dönmüştü. Ama beni yaşatacak ne bir umut ne de bir hayal kalmıştı.

'Keşke Karen'in adresini bilseydim. Mektup yazardım ve beni mutlaka yanına alırdı. Artık sahipsizim. "Karen'in yanında kalmamı engelleyecek hiçbir şey kalmadı" düşüncelerine saplanmıştım. Sonra da, "Ya Karen beni unuttuysa acaba unutmuş mudur? Hayır, sanmıyorum" diye kendimi avutur olmuştum.

Tek başıma karpuzcu ayıklamaya devam ettim. Ucuz otellerin tek yataklı odasında, bir şişe şarap ve biraz yiyecek, sigara ile yaşamaya başladım. Geçmişteki güzel günlerimin anıları, yaşadığım gün ve geleceğimin karanlık oluşunu düşünüyordum hep. Dönüşü olmayan bir yola girdiğimin farkındaydım. Ve artık dönüş yoktu.

Zamanla başka hırsızlarla tanıştım. Ben, daha çok şeyler çalabilirdim ama satacak yerim yoktu. Tanıştığım hırsızlar sayesinde, 'Cibali Tekel' etrafına kurulan 'Hırsız Pazarı'nı öğrendim. Gezmek için gittim. Pikap, radyo gibi eşya satanlara yaklaştım. Sigara ikram ettim. Elektronik malzeme her zaman iyi para ederdi. "Malı getir. Paranı al" sözü hoşuma gitmişti.

Karpuzcuları ayıklamak için gezerken, park köşelerinde gözüme takılan manzaralar olmuştu. O yıllar öyle müzik seti falan nerdeee? Pilli pikabı alan üç beş kişi çalı çırpı ve park köşelerinde plak dinleyip içki alemi yapardı. Yeni işimi keşfetmiştim. Bu arada, hiç tanımadığım Avrupa yakasına ilk adımımı atmıştım. Sonraki geceler karpuzculardan nakit para ve alemcilerden pikap çalmayla geçer

oldu. Tabii alemcilerin cebinde ne var ne yok almadan olmazdı. Her pikabın üzerinde aşk nameleri yazan etiketler olurdu. Hani, evde kalmışlar ‘reklam’ vermiş hesabı diyorum.

Aylarca amcamlara uğramadım. Amcamın bir tanıdığını gördüm ve Genoto’dan ayrıldığını öğrendim. Gırgır olsun diye Genoto’ya gittim. Amcamın arkadaşlarını gördüm. Yüzleri buruşuktu. Benim neşeli halimi görünce, “Haberin yok galiba, dün babaannen öldü” sözünü duyunca yıkıldım. Altıntepe’ye vardığımda, evin kapısını çalmak için cesaretim yoktu. Ama gömülmeden önce son bir kez olsun görmeliydim onu.

Evin kapısını çaldım. Yengem açtı. Amcamı gördüm. Hiçbir şey söylemeden başıyla içeri girmemi işaret etti. Küçük ev çok kalabalıktı. Babaannem ve ben aynı odada yatardık. Kapıyı açıp odaya girdim. Üzerine beyaz bir çarşaf örtülmüştü. Göğsünün ortasında bir ekmek bıçağı vardı. Çarşafı kaldırıp yüzüne baktım. Hayatımda ilk kez bir ‘ölü’ görüyordum. Hem de, çocukluğumu, yıllarımı paylaştığım babaannemin ölüsüydü bu. Yüzüne baktım, siyahtan çok beyaz düşmüş saçlarını okşadım. Arkamdan amcam; “Ölüm yatağında bile hep seni sayıkladı. ‘Ölmüş oğlumun tek mirasıydı. Şimdi aç mıdır, tok mudur? Nerededir? Onu bulun bana. Son bir kez göreyim’ diye diye çırpınarak öldü. Son nefesinde hep senin adını sayıkladı” deyince iyice yıkıldım. “Ben ölürsem ortada kalırsın. Amcan bakmazsa, başkası da bakmaz sana” derdi. Yüzünün rengi beyazlamış, öptüğüm yanakları buz gibi olmuştu. Yanından çıkmam söylendi.

Kapı kapandığında babaannemi düşünerek oturuyordum. Cenaze için ziyarete, başsağlığına gelmiş olan misafirler, lahmacun derdine düşmüştü. Yıkılmış olan küçük amcam ortada yoktu. Ankara'dan gelen büyük amcam ve yengem bile açlıklarının derdine düşmüştü.

Akşam akrabalar haricindekiler gitti. Akrabalar ise ölüsü hala odada bekleyen babaannemden kalan eşyaların derdine düşmüşlerdi. Antika saati kime kalacak, evin kirası kime gelecek. Bizi hiç beğenmeyen, adam yerine koymayan büyük yengem, yün yatakları almadan gitmezmiş. Herkesin gözü antika saate bakıyordu. Büyük amcam ve yengem üç kuruşluk eşyaların derdine düşmüşken, küçük amcam üzüntüden kahroluyordu. Sevgi ve saygının yanında, suni üzülmelerin ne olduğunu anlamam için çok iyi bir tablo sergilenmişti. Cenaze kaldırılana kadar eşya paylaşma pazarlıkları sürdü. Sonra büyük amcam ve karısı, istedikleri yün yatakları ve diğer eşyaları alıp gittiler.

Kırıkkale'de bir cenaze olduğunda, kırk gün radyo açılmazdı. Şarkı, türkü söylenmezdi. Geliştiğini sanan toplum, en büyük değerlerini çabuk yitiriyordu. Kırıkkale'de fırına tepsi gönderenler, pişiricinin hakkını vermeden yapamazdı. Fakat yeni toplumun evinde yuvarlak 'davul' fırınlar çoğalınca, fırıncılar, pişiriciler unutulmuştu. Tabii saygılar ve sevgiler de.

Babaannem ölmeden önce, amcamın bana sahip çıkmasını çok istemişti. Onun ölümü, benim evde kalmamla sonuçlandı. Amcam imalatçılık işlerinden anladığı için, hep o çevreden tanıdıkları vardı. Beni bir tornacının yanına verdi. Bir hafta içinde üç iş kazası gördüm. Torna tezgahının aynasına malı yerleştirip 'T' anahtar ile sıkarken, bacağı çalıştırma koluna dokunan genç kalfa tezgahın aniden çalışmasıyla

öbür tarafa uçtu. Kolunu tutarak yerde kıvranıyordu. Sonuç: Kolu ağır şekilde sakatlandı. Pres pedalına kendi ayağı ile basan presçi, kim bilir ne düşünüyordu ki, mal ile birlikte elini uzattı ve kendi ayağı ile pedala bastı. Acı dolu bir feryat. Sonuç: Ezilmiş ve ömür boyu kullanılamayacak hale gelmiş bir el. Büyük matkap tezgahına sıkıştırdığı malın elinden kaymasıyla, tezgah etrafında savrulan ve yere baygın düşen bir genç adam. Sonuç: Omzundan sakatlandı. Bunları gördükçe, imalatçılık işinden soğudum. Ufacık çırak çocukların çoğunun bir yerlerinde derin yaralar veya sakat kalmış organlar vardı. Bir kaza ve ışıl ışıl bakan gözlere dolan acılar, incecik boğazlardan çıkan canhıraş feryatlar hiç aklımdan çıkmaz olmuştu. Ben de çok düşünen bir insandım. Ve imalatçılık işinde bırakın saniyeyi, saliselik bir hataya bile yer yoktu. Saliselik bir hata, insanın hayatını söndürecek bir kazaya neden olabiliyordu.

Bir akşam amcam eve eli sarılı geldi. Preste ezilmiş. Sonra defalarca eli sargılı gelir oldu. Daha imalatçılık işlerinde çalışır mıydım hiç? Bana bulabileceği başka iş yoktu. Zaten benim de mesleğim yoktu. Günlerce boş oturmaktan sıkıldım ve yine evi terk ettim.

Karpuz mevsimi bitmiş olduğu için, o işler kesikleşmişti. Hava serinlemiş ve alemciler de tükenmişti. Tek çare, cezaevinde duyduğum gibi pazarlardan kapkaç yapmaktı. Cezası üç aydı ve yarısı infaz olarak düşürülünce kırk beş gün yatmak yetecekti. Tek dikkat etmem gereken nokta, çantasını kapacağım kadını yere düşürmemekti, çünkü bu kapkaç suçunun darp eylemine dönüşmesiydi ve on sekiz yıldan kapı açılabilirdi. Akıllanmam için gönderdikleri cezaevinin alt sübyan koğuşunda gerçekten çok iyi akıllanmıştım. Bostancı, Küçükyalı ve Kadıköy

pazarlarında işe çıkmaya başladım. Kapkaç yaparken kadın uyanır ve ortalığı birbirine katar diye, açık çantalardaki cüzdanları topluyordum. İşler iyi gidiyordu. Daha sonra her pazar yerinde dolaşır oldum. Bir saat içinde en az yedi-sekiz cüzdan topluyordum. Yakalanırsam kırk beş günden fazla yatmayacaktım. İşe çıktığım zamanlar, kapkaç yapmak için dolanan gençlere anında uyanıyordum. Çantalara ve kadınların hareketlerine bakışları uyanmama yetiyordu. Hatta bazen çantalardan cüzdan toplamak yerine, benim yaptığım işe kafa yoranları takip ediyordum. Paraları sayıp cüzdanı atacağı sırada yakasına yapışıyordum: "Benim göz koyduğum çantanın malını kaptın. Ya ortağız, ya da sen düşün."

Yeni bir yol bulmuştum. Cepçilik ve kapkaç işi çok yaygındı. Trenlerde, vapurlarda, pazarlarda, o yıllar sık sık düzenlenen miting yerlerinde eleman takip etmekten iyi para topladım.

İşlerin çok kesik gittiği bir zamanda, Bostancı'nın en iyi iş yapan manav dükkanını soyduktan sonra, çevredekilerin ihbarı üzerine yakalandım. Bostancı Karakolu'ndan Sirkeci'nin en meşhur yapılarından biri olan, 2. Şube'ye de böylece yolum düşmüş oldu. İlk kez parmak izim alındı. Fotoğraflarım çekildi. Kadıköy Adliyesi'ne gönderildim. Ve ikinci kez Üsküdar Paşakapısı Ceza ve Tevkif Evi yolculuğum başladı. Kapıaltına geldiğimde, ilk gelişimdeki korku yoktu. Başgardiyan söylemeden ellerimi açtım: "Hoşgeldin copunu vur da koğuşuma gideyim." İkinci gelişim olduğu için, on iki cop yedim. İlk gelişimde yolu gardiyan göstermişti. İkinci gelişim olduğu için, önce berbere, sonra da alt sübyan koğuşuna kendim gittim. İlk gelişimden tanıdığım fazla çocuk kalmamıştı. Kantinden melamin tabak ve tahta kaşık satın aldım. Artık ben bu koğuşun yabancısı değildim. Aylar sonra yine ilk kez karavana sırasına girdim. Koğuş kurallarını bildiğim için, artık

zorluk çekmiyordum. Ve üzülmüyordum da. Ne zaman çıkacağımı da umursamıyordum. Nasıl olsa yemek ve yatak vardı. Cebimde param da vardı. Sadece çay ve sigaraya para verilirdi cezaevinde. Bostancı Karakolu'nda aileme haber vermek istemişlerdi. Kimsem olmadığını söyledim. Zaten Kadıköy Adliyesi'nin '1.Sulh Mahkemesi'ne verdiğim ifade sırasında, 'İstanbul'da kimsem yok' demiştim. Hakimin ağzından duyduğum yeni cümle şuydu: "Yaz kızım, kendisi İstanbul'da bir mekan." Yani, İstanbul'da kimsesi olmayan, nerde akşam, orda sabah yaşayan sahipsizin teki. Artık yeni sıfatım buydu.

Hayat gerçekten çok tuhaf ve nankördü. Yoksa biz insanlar mı tuhaf ve nankördük? İkinci girişimde hiç yabancılık çekmediğim sübyan koğuşu, yıllarca yuvam olacaktı.

İkinci ziyaret gününde hoparlörden adım okununca çok şaşırdım. Gitmem gereken numaralı kabinde, karşımda amcamı gördüm. "Neden yaptın? Rahatlık battı mı?" diyordu. Hangi rahatlık battıysa. Fazla konuşmadık. Yiyecek, giyecek ve para bırakıp gitti. Gelmemesini söyledim. Fakat hemen hemen her hafta gelecekti.

Siyah çarşaf üzerinde krem rengi bit yarıştırmaya başladık. Kavanozlarda margarin ile beslediğimiz bitlerin arkasından kibritle alev tutuyor ve hızla kaçmalarını sağlıyorduk. Kimin biti birinci gelirse, çay, sigara, para neyse kapıyordu. Her gün en az beş çocuk suçlu geliyordu. İkisi eskilerdense, üçü yeniydi. Yeni gelenlerin ürkek bakışları, çekingen davranışları, sigara içmemiş olmaları bize çok komik gelirdi. Karavananın ne olduğunu bilmedikleri gibi, temizlik sırası gibi işlere şaşkınca bakarlardı. Ama bütün kuralları çabuk öğrenirlerdi.

Üst sübyanda televizyon vardı ve yasak olmasına rağmen kaçak olarak giderdik. Çünkü alt sübyanda televizyon yoktu. Tek eğlencemiz demirbaş pikaptı. Cezaevinde ilk Şeker Bayramı'nı yaşadım. Koğuşlar yıkandı. Yataklar düzeltildi. Müdür ve Savcı gelecekmiş. Gardiyanların yüzünü ilk kez gülerken gördüm. Herkes birbirine cana yakın davranıyordu. Ziyaretçisi gelenler, gelmeyenlere sigara verip çay ısmarlıyordu. Dargın olanlar sarılıp öpüşüyor ve barışıyordu. Kayserili ve Ordulu iki büyük kaçakçı da cezaevindeydi. Bayram dolayısıyla gömlek ve ayakkabı dağıttılar. Sonra iki köşe başında iki 'ağa' ellerinde asker elli liralıklarla dikildiler. Ve garibanlara para dağıttılar. (Kaçakçılardan biri tahliye olduğunda, küçük ekranlı siyah beyaz televizyonunu alt sübyana kıyak yapacaktı. O sıra dışarıda olacağım için, ben o günü görmeyecektim. Tabii bir süre için diyorum.)

İkinci çıkışımdan sonra yine Altıntepe'ye gittim. Tadı yoktu. Beni kimse istemiyordu. Amcamın yanında kalmakla, ona sadece kötülük edeceğimi biliyordum. Yine pazar işleri, gündüz keşfe çıkıp, gece daldığım büfelerle uğraşmaya başladım. Her daldığım yer, öncekinden daha büyük oluyordu. Sonra arkası geldi işlerin. Küçük pazar ve büfe işleriyle uğraşmaktan bıkmıştım. O dükkan senin, bu dükkan benim yaşar oldum. Çalıyor ve malları rahatlıkla satıyordum. Her çeşit malı satacak adamları tanımıştım. Hırsızların takıldığı kahvelere uğramaya başladım. Birçok hırsız mal çalıyor ama satamıyordu. Aralarına karıştım. Ve malı satan ben olunca, zahmetsiz bir şekilde daha fazla kazanmaya başladım. Bit Pazarı esnaflarıyla iyi ahbap olmuştum. Bilhassa elektronik cihazlar alan adamlarla ahbaplık kurardım. Elektronik cihaz çalan Anadolu yakası hırsızı çoktu. Fakat Avrupa yakasını

tanımadıkları için, satışta zorluk çekiyorlardı. Tabii dertlerine çare olmakta gecikmezdim.

Çalmakla, çırpmakla aylar geçti. Ve üçüncü kez tutuklandım. Yine aynı cezaevine gönderildim. Fakat bu kez üst sübyan koğuşuna verildim. Çünkü, alt sübyanlık yaşımı geçmiştim. Tahliye olanın kısa süre sonra döndüğü bir yaşamın insanı olmuştum artık.

İlk geldiğim zamanlar, akşamın simgesi olan çaylı sigaralı yatak muhabbetlerinin konusu iyice ağırlaşmıştı. Küçük kırtasiye, kuaför, bakkal gibi yerleri soymayı hayal eden yıllar öncesinin küçük suçlu çocukları, artık büyük iş hayaline kapılmıştı. Çünkü, artık karın tokluğuna değil, gösterişe hevesliydiler. Yelekli takım elbise, güzel ayakkabılar, altın kolye, künye, yüzük ve dolu bir cüzdan olmuştu hayalleri. Yıllar öncesinin gardiyanlardan, polislerden korkan çocukları, artık idareye bile karşı gelir olmuştu. Bazıları tahliye olmak için can atıyordu. Fakat tahliye günü geldiğinde, dışarı çıkmaktan korkuyordu. Biz cezaevine ait bir yaşantıyı benimsemiştik. Yemek ve yatak vardı. Ama ya dışarısı nasıldı? Piyasaya yeni model bir araba çıksa, görünce şaşkınlaşıyorduk. Dünyadan haberimiz yoktu. Her dışarı çıkışımızda gördüğümüz yenilikler karşısında, toplumdan ne kadar koptuğumuzu ve dönüşümüzün, uyum sağlayışımızın çok zor olduğunu düşünüyorduk. Kafese her giriş çıkışımız bizlerden çok şey alıp götürüyordu. Bunların başında, uzaklaştığımız, bize yabancılaşmış aile hayatı geliyordu. Televizyonda seyrettiğimiz Türk filmlerindeki mutlu aile sahnelerine hepimiz düşman olmuştuk. Mutlu bir aile tablosunun sergilendiği sahneleri seyretmemek için televizyona bakmazdık. Bu düşüncelere isyan edilen akşamlarda, tıraş bıçağının içinden çıkartılan jiletlerle

kollar, göğüsler kesiliyordu. Kolları ve vücudunda kesilmemiş yer kalmayanlar, arkadaş yardımıyla sırtlarını kestiriyordu. ‘Kalp’ ve ‘kılıca dolanmış yılan’ dövmesi yaptırmak için parası olanlar hemen yaptırmaya başlamıştı. Sanki, bizi toplumdan ayıran özelliklerimizi keşfetmeye başlamıştık. Normal insanların yapmadığı, yapamadığı şeylerle, kendi sınıfımızı belirler olmuştuk. Üstelik dışarıda birbirimizi tanımamız ve ahbaplık kurmamız için özel desenlerimiz olmuş oluyordu. Kimi boydan boya göğsünü kesiyor ve revire kaldırılıyordu. Kendi kanını akıtmakla rahatlar olmuştu artık, dünün küçük suçlu çocukları.

Çocukluğumu, Almanya yıllarımı düşündükçe moralimin sıfırlaştığı bir akşam, kırık bir cam parçasıyla sağ koluma iki derin ‘faça’ attım. Tenimin iki yerinden açılan yara, içinde gördüğüm bembeyaz yağ tabakası, sinirler ve ancak iki saniye kadar sonra fışkıran kendi kanım. Kanım fışkırdıkça rahatladığımı, yaşamdan intikam aldığımı düşünüyordum. Aşırı kan kaybından dolayı revire kaldırıldım. Koluma attığım iki derin faça, yine mutlu aile tablosunun sergilendiği bir Türk filmine kafayı takışımdandı. İçimizdeki intihar dürtülerinin artık dışa vurmaya başladığını o zamanlar pek anlamıyorduk.

Hiç beklemediğim bir anda ziyaretçim geldi. Amcam yine gelmişti. Cebindeki paranın yarısını bırakıp giderken, ben ona üzülüyordum. Ev geçindirmek kolay değildi. Yine bir sürü nasihatler verdi ve gitti. Hem de devamlı ziyaretime gelmek üzere.

Üçüncü kez cezaevinden çıkarken ‘Yeni Sübyan’ binasının temeli atılmıştı. Amcam her ziyaretime gelişinde, çıktığımda ona uğramam için söz almıştı. Yine

amcamın evinde kalmaya başladım. İmalat işleri ve tekrar tekrar gördüğüm iş kazaları, kopan ve ezilen eller beni ürküttü. Yine yapamadım. Ben güzel bir işte, güzel bir ortamda çalışmak istiyordum. Ama bunlar için hiç bir vasfım yoktu. Tam böyle umutsuzluk içinde bocalarken, Ahmet Rasim okulundan arkadaşım olan bir çocuğun ağabeyi ile karşılaştım. "Sen aptalsın, boşuna pis işlerle uğraşıyorsun. Çok iyi Almanca biliyorsun. İngilizce de biliyorsun. Kapalıçarşı'da hediyelik eşya satar mısın?" demesiyle kendime geldim. Gerçekten doğruydu. Mükemmel bir Almancam vardı. Üstelik İngilizcem de fena sayılmazdı. Arkadaşım Sami'nin ağabeyi olan Salim, bana yeni bir hayatın kapısını açtı. Geçmişimi bildiği halde bana güvenerek Kapalıçarşı'ya götürdü. Hediyelik eşya satan küçük bir dükkanın tezgahtarlığını yapmaya başladım. Sultanahmet'in ucuz bir oteline yerleştim. Hayata yeniden başlamış gibiydim.

Bir süre otelde idare edip, daha sonra küçük bir bekar evi tutmak için şans doğmuştu. Belki de her şey değişecek ve yepyeni bir hayata başlayacaktım. Salim bana büyük bir insanlık yapmıştı. Kendisi halı satıyordu. Patronum Mehmet Bey çok efendi bir insandı. Bir ara işler kesat gitti. İş olmayınca haftalığım da düştü. Haftalığı doğrultmak için tek yapabileceğim, eşya üzerindeki etiketlere yüksek rakam yazmaktı. Mehmet Bey sabah gelir ve akşama kadar uğramazdı. Ben haftalığımı fazlasıyla kazanmaya başladım. Çaresizlikten yaptığım bu küçük hata, işimden olmama neden oldu.

Aşağı kısımlarda bulunan derici ve halıcılarda çalıştım. Fakat deri ve halı pahalı malzemelerdi ve kolay satılmıyordu. Eski dükkanda yaptığım etiket yükseltme işinin dedikodusu duyulunca, işime son verildi. Eve gitmekten de vazgeçtim. Cebimdeki para bitene kadar simit ve çayla yaşadım. Son paramla bir kutu Optalidon aldım. Ve

hepsini yuttum. Gözümü açtığımda ‘Cerrahpaşa Hastanesi’ndeydim. Kafayı bulmak için dört tane yutmam yeterliydi. Fakat benim için yaşam bitmiş gibiydi. Ölmek için kutudaki bütün hapları yutmuştum. İki gün koma halinde yatmışım. Cebimde amcamın işyeri telefonunu bulmuşlar ve haber vermişler. Amcamın yanında Mahmut’u görünce çok şaşırdım. Neden bilmem ama, Mahmut gelmek istemiş.

Hastane bahçesinde uzun bir nasihat faslı dinledim. Benim nasihate değil, umuda ihtiyacım vardı. Hastane bahçesinde oturup düşünmek istediğimi söyleyerek onları yolcu ettim. Cebime para sıkıştırmayı ihmal etmediler. Amcam çok iyi bir insandı. Yalnız, Mahmut da çok iyi bir insandı. Komadan çıktığımda doktor adayı iki gençle arkadaş olmuştuk. Geleceğin doktorlarından ‘Kenan’ ve ‘Hüsniye Pehlivan’ adlı bu iki genç, bana hastane sonrasında da yardımcı oldular. Hastane karşısında bulunan kahvenin alt katında saatlerce ‘king’ oynarlardı. Günlerce tost ve çay ısmarlayışlarını unutamam.

Ülke gittikçe karışıyordu. Gece sabahlamak için girdiğim karanlık yerlerde ‘ceset’ görüyordum. Kaza ile en azından ‘şüpheli şahıs’ olmaktansa, mekanı terk eyliyordum. Şiddet almış yürümüştü. Her yer kan gölüydü sanki. Kimse kimseye güvenmiyordu. Hatta en yakın arkadaşa bile güven kalmamıştı. İnsanlar çok gergindi ve saldırganlaşmıştı. Gündüz takıştığını gece öldürenler ve siyasi cinayet süsü verenler bollaştıkça bollaşıyordu. Anlayacağınız, gelecek nesle taşınacak olan şiddet, tohumları atılmış ve çoktan yeşermişti.

Yine bir gün Altıntepe’ye uğradım. Amcamın evinden uzak olan kahveye takıldım. ‘Kılavuzçayırı’ tarafında dolaşırken, başka bir kahveden bir tanıdığımı

gördüm. Yaptığım işlerden haberi yoktu. Yeni açılmış olan bir elektronikçi dükkanına uğradık. Sahibi İsfendiyar ile iyi ahbap olduk. Uzun boylu, uzaktan gerzek tipli, her şeye sırıtan bir gençti. Dükkanı yeni açmıştı. Tam karşısında büyük biraderi vardı ve koltuk döşemeciliği yapıyordu. Bir süre İsfendiyar'ın yanında takıldım. Bir kızı seviyordu ve evlenme hazırlığı yapıyordu. Fakat kızı vermediler. Bu arada İsfendiyar ile aramız açıldı. Bir akşam tartıştık. Dükkanda yatıyorum ya, sabaha dükkanı 'tam takır, kuru bakır' bıraktım.

Sabahın köründe oto teypleri, çeşit çeşit havyalar, elektronik malzemeler ve çok büyük bir radyoyu sığdırdığım büyük bir çantayla Bostancı istasyonundan trene bindim, Avrupa yakasına geçtim ve tanıdıklara teyp satarak çantayı hafiflettim. Beş oto teybi, üç havya ve pusulalı, saatli, çok özel görünümlü büyük radyoyu bir türlü elden çıkaramadım. Para konusunda anlaşamayınca böyle şeyler olur. Tanıdığım birine bu çok özel radyoyu sattım. O yıllarda ithalat falan olmadığı için, radyonun kablosunu dükkanda unutmam işi biraz bozdu. Lakin kuvvetli çenem sayesinde paranın yarısından çoğunu aldım. Bir adet kablo borcumu götürünce, kalan parayı da alacağım. Benim gibi bir adam için kablo mu yoktur koca şehirde? Elbet bir şekilde bir şey uydururdum.

Param bol ya, rahatım ve çeşitli işler bitiriyorum. Para daha çok olunca, denizden çıkmıyorum. Akşamları alem yapıyorum. Bir gün kıyak kafayla gece vakti denize atlamamla, kimliğim haşat oldu. Zaten sabıkalıyım. Benim gibi bir adam için en önemli şey kimliktir. Param var ya, elimde kalan beş oto teybi ve havyalarla Kırıkkale yoluna düştüm.

Çocukluğumun geçtiği ‘Güzeltepe Mahallesi’ne gittim. Her yer değişmişti. Babaannemin bahçeli evinden başka hemen her yer bina olmuştu. Sokak değişmiş, komşular değişmişti. Beni tanıyan bile çıkmadı. Merkeze inip ‘Meliha Teyze’nin çocuklarını aradım. Babaannemin en yakın komşularının başında gelirlerdi. Görüştük ama pek tatlı geçmedi. Benimle karşılaştıklarına fazla sevinmediler. İstanbul’da ne olmuşsa aynen biliyorlardı. Sevgili akrabalarım her şeyi anında yetiştirmişlerdi. Halamın evine uğradım. Bina yapılıyordu. Doğduğum eve uğradım ve uzun uzun baktım. Benim için artık Kırıkkale bitmişti. Anneannemlere uğramayı düşündüm ama gereksizdi.

Yine İstanbul’a düştüm. İsfendiyar’ın dükkanını soyduğumu bilen iki polis beni yolda görmüşler, ekip arabası geçince, destek alıp beni anında kaptılar. Yine Küçükyalı Karakolu’ndayım. Başkomiser Yaşar benden bıktığını ve bir daha Küçükyalı semtine uğramamı yasak ettiğini söyledi. Zaten Bostancı Karakolu da benzer şeyler söyleyip durmuştu. Söylendiğine göre, benim ayağım millete pek yaramıyormuş. Bir yerden çorap alsam, mağaza soyuluyormuş. Bir yerden saat alsam, ertesi gün mekan kupkuru kalıyormuş.

Yine Paşakapısı mekanındaydım. İfademe göre, dükkanı ben soymamıştım. Kafam kıyak olduğu için Bostancı’ya inip işkembe çorbası içmeye gitmiştim. Lakin, dükkanın kapısını açık unutmuşum. Ve birileri dükkanı ayıklamış. Bütün suçum kafamın iyiliğinden dolayı kapıyı açık bırakmaktı. Zaten ‘emniyeti suiistimal’ suçuydu. Kilit, kapı kırmak yok. Emniyet edilmiş ve tamtakır olmuş. Cezası üç aydı. Zaten iftiraya uğradığım da kesindi.

Yeni sübyan binası tamamlanmak üzereydi. Alt ve üst sübyan harabelerinden kurtulmak için herkes binanın bitmesini bekler olmuştu.

Dışarıda şiddet dolu yaşam devam ederken, bir zamanların çocuk suçluları hala cezaevine girip çıkıyorlardı. Yaşları büyümüştü ama hala aynı yoldaydılar. Küçük suçlarla başlamış olanlar, hep büyük iş hayaliyle yaşıyorlardı. Yıllar önce hiçbir alet kullanmayan eski küçük suçlular, büyük tornavida, falçata ve bıçak taşır olmuşlardı. Yıllar önce aile özlemlerinin işlendiği yatak muhabbetlerinin konusu, artık büyük soygun planlarıyla yer değiştirmişti. Aile hayatını anlatan kalmamıştı. Bütün konuşmalar, büyük para üzerineydi. "Büyük parayı bulup, anamın, babamın karşısına dikilmezsem öleyim emi" cümlesi herkesin dilinde moda olmuştu. Herkes ailesinden nefret ediyordu. Ama büyük parayı bularak kendini kabul ettirmek için çırpındıklarının farkına varan yoktu. Nefret ve özlem bir arada yaşanır olmuştu. Amcama haber vermemiştim ve gelmedi de.

Otuz beş gün sonra ilk sorgu mahkemesinde tahliye edildim. Çünkü, İsfendiyar davacı olmamıştı. İftiraya uğradığım zaten belliydi. Yine Paşakapısı'na dönüş ve tahliye kağıdını bekleyiş başladı. Ben dışarıya çıkıp ne yapacaktım? İnsanlara zarar vermekten başka bir şey yapmaz olmuştum. Cezaevinde hiç olmazsa kimseye zararım olmuyordu.

Kafesten çıkar çıkmaz İsfendiyar'ı aradım ve Cevizli istasyonu karşısında bir elektronikçi dükkanında buldum. Beni patronuyla tanıştırması çok ilginç bir sahne oldu: "Tanıştırayım, dükkanımı soyan arkadaş. Bu da patronum" deyince, patronu aval aval bakıp kaldı. Adam ilk kez dükkanı soyulan ve soyanı bir arada görmenin galasına veya çaylı kokteyline şahit oluyordu. İsfendiyar'ı lahmacun yemeye davet

ettim. Yiyecekleri bol kepçeden ben söyledim. Lakin tersolar limanında demirlediğim için, hesabı İsfendiyar ödedi. İsfendiyar'dan küçük bir istirhamım vardı. Radyoyu satmıştım ve kablosunu götürünce kalan parayı alacaktım. "Lan zaten dükkandan kalan bir o radyonun kablosuyla, birkaç lehim kutusu vardı. Kablo evde. Yarın uğra vereyim" dedi. Tabii ertesi gün kabloyu aldım ve yerine ulaştırıp paramı kaptım. Çaldığım radyonun kablosunu istemeye gidişime patronu çok şaşırmıştı. "Dünyaya bak, iyice boku çıktı" derken, yüzünün şekli çok komikti.

Belli zamanlarda İsfendiyar'a uğruyordum. Bu uğrayışlarımdan birinde, Annesi Mahinev Teyze benimle görüşmek istemişti. Kendisi Türkiye'nin ilk kadın polislerindendi. Başarılı bir kadın polis olduğundan, ara sıra gazetelere çıkmıştı. Eşi Kemal amca kıskançlık krizlerine girince, Mahinev Teyze polisliği bırakmıştı. Benimle yalnız konuşmak isteyişine bir anlam vermem imkansızdı. Yeni taşınmış oldukları eve gittim. Beni çevrede tanıyan yoktu. Derdini kısa ve öz şekilde anlattı: "Oğlumun dükkanını soydun. Davacı olmaktan ben vazgeçirdim. Ben sana iyiliğimi yaptım. Şimdi sıra senin bana yapacağın iyiliğe geldi" İsfendiyar Kılavuzçayırı tarafındaki elektronikçi dükkanını bırakmak zorunda kalmıştı ya, ben neden olmuşum. Halbuki, biraz gerzek görünümlü İsfendiyar'ın o kadar işin altından kalkacağına pek aklım yatmadığı için, o kadar malzemeyi toplayıp gitmiştim. Zaten hangi müşteri gelse, işi ertelerdi İsfendiyar. Mahinev Teyze'nin benden istediği şey, İsfendiyar'ın yeni aşık olduğu çocuklu bir dul kadın olan 'Ayten'in bileziklerini çalmamdı. İsfendiyar ilk sevgilisinin ağabeyi yüzünden evlenememişti. Tabii benim de biraz katkım olmuştu. İsfendiyar gibi tamirci parçasına kim kız verirdi? Dükkan yok, mal yok, mülk yok. Kız Tarzan, İsfendiyar daha Tarzan.

Mahinev Teyze sadece altınları çalmamı istiyordu. Üstelik altınlar bana kalacaktı. Ayten ve İsfendiyar evlenirse, kadının bilezikleri sayesinde evdeki tek oğlu gidecek ve yalnız kalacaktı. Ayrıca, dul ve iki çocuklu bir gelin istemiyordu. Ben bilezikleri çaldığım taktirde, bilezikler olmayacak, bilezikler olmayınca Ayten bozduramayıp Mahinev Teyze'nin uzağında yeni bir eve yerleşemeyecekti. Ve İsfendiyar yine evinde kalacaktı. Ayten'in kolunda dokuz adet bilezik vardı. Birkaç gece takip ettim. Akşam yedi gibi işten evine dönüyordu. Ayten hakkında her türlü bilgiye sahiptim. (Hırsızlara böyle işler çok düşer. Gıcık hesabı cam kırdırmaktan, ev soydurmaya kadar her tezgah olur.)

Bir akşam yine evine girdi ve kucağında bebeği ile çıktı. Beyaz, tüylü bir şeye sardığı bebeğin ağlayışını duyuyordum. Okula yeni başlama çağında küçük bir kız daha vardı yanında. Aklıma annem ile kendimi getirdim. Annemin cahilliği yüzünden ölmüş olan ablam Yasemin geldi aklıma. Annem, ablam ve ben olsaydım ve birisi bize böyle kötülükler düşünseydi, biz neler yapardık. Ayten zaten dul kalmıştı, yani sahipsiz sayılırdı. Bileziklerin çıkardığı 'şıngırtı' sesleri kulağıma çok tatlı geliyordu. Lakin, bilezikler ait olduğu koldan çalındığında, Ayten ve çocukları neler çekecekti? Belki de kötü bir gün için saklanıyordu bilezikler.

Konuşkan ve sevimli bir kadındı Ayten. Mahinev Teyze'nin çenesinden kurtulmak için, ertesi gece soyacağım niyetiyle Ayten'in peşine takıldım. Fakat yolları bozuk olan sokakta insanlar vardı. Peşinden apartmana girdim. Maskemi takacağım sırada arkasını döndü. Mahinev Teyze'ye uğradığımı biliyordu. Zaten bu yüzden maske takacaktım. Çok sıcak ve insancıl bir ses tonuyla hatırımı sordu. Hızla yukarı çıktı. Ben Mahinev Teyze'nin kapıyı açmasını beklerken, bebeğini ve küçük

kızını aldı ve apartmandan çıktı. Dul bir kadın, bir bebek ve küçük bir kız çocuğu, benim ruhumun derinliklerinde çok anıları canlandırıp şahlandırmıştı. Böyle yaralara ben de sahiptim. Sahipsiz kalmış bu üç kişilik aile, benim dünyama ait çok şeyleri yansıtmıştı bana. Mazi ve nefrete dönüşen sevgiler. Bunları düşündüm. Ayten çalışan bir kadındı. Bebeği ağır hasta olsa, tedavi ettirecek parası bile yoktu. Onun ve bebeğinin hayatını mahvetmeye hakkım olamazdı. Bileziklerini zorla almaya kıyamadım. Mahinev Teyze de bana gıcık oldu. Tek istediği, dul ve çocuklu Ayten'in gelini olmamasıydı. Tek açılacağı insan bendim ve işi yatırmıştım. (Uzun yıllar sonra Mahinev Teyze'nin öldüğünü öğrenişime kadar görüşmeyecektik.)

Yine günler boş boş geçmeye başladı. Cebimde beş para yokken, Aksaray Nişanca'da bir kahvede oturuyordum. Ortalık yine karışıktı ve kahveler erken kapanıyordu. Önce benden gıcık kaptılar. Çay gelince istemediğimi söyledim. Parasız adamın kahvede işi yokmuş. Yaşlı bir adam parasını vereceğini söyleyerek çayı verdirdi. Yanıma geldi. 'Şerif Baba' olarak tanınan bir adamdı. Kollarımda 'faça' adı verilen jilet yaralarını görünce güldü. "Daha gençsin, siz gençler neden böyle yaparsınız bir türlü anlamam. Kızım solcu, pankart asar, yürüyüş peşinde gezer. Oğlum öldü. Karıyla oturup kızı bekleriz." Altmışından fazlaydı herhalde. Karnımın aç olup olmadığını sordu. "Biraz önce kebap yedim" dedim. Ama açlığımın bitkinliği yüzüme vurmuştu ve Şerif Baba bunu anlamıştı. Kahve önündeki seyyar kebapçıdan bir buçuk porsiyon getirtti. Yemeğimi yerken, genç yaşta ölen oğlunu anlattı. Benim gibi esmermiş. Kundura imalatçılığı yaptığı dükkanına gittik. Yardımcıya ihtiyacı yoktu. Birkaç gün ufak tefek malzeme almaya gönderdi beni.

Sonra Aksaraylı meşhur kumarbaz Mayk'ın yanında buldum kendimi. Dört katlı bir kumarhanede çalışmaya başladım. Atletik yapılı olduğum için, tam koruma elemanıydım. Kumar masasında olay çıkartanları dışarı götürmek, polisin geleceği yolu gözetlemek yeni işimdi.

Bütün gün yiyor, geziyor ve uyuyorduk. İşimiz geceden sabaha kadar süreceği için, kolay değildi. Aylarca Mayk'ın yanında çalıştım. Sonra işleri kesik gitti. İki yeni ortak aldı. Yeni ortaklar kendi hemşerilerini getirdi. Ve bana yol göründü. Fakat cebime iyi bir harçlık koymayı ihmal etmediler.

Çalışmak istedim. Ortalık çok karışık olduğu için, ikametgah senedi, kefil vb. isteniyordu. Yatacak yerim olmadığını söylememle iş zaten yatıyordu. Öyle ya da böyle, koca şehirde bana hayat hakkı yok gibiydi. Şerif Baba'ya uğradım. Çok esrar içerdi. Ciğerleri zaten tükenmişti. İşleri de kesikti. Bana cep harçlığı vermekten başka bir şey yapamadı. (Sonra öldüğünü duyacaktım.)

Eski yüz liralıkların iki sıfırının yanına bir sıfır ekleyerek bin lira hesabı turistlere kasnaklayanlarla tanıştım. Onlarla takıldım. Sonra kimyon hesabı esrar kasnaklayanlara da yolum düştü. Fakat sivil polisler işin üstüne çok düştüler. Ve kurnazların çoğunu kaptılar.

İş bulmam imkansızlaşmıştı. Tek yapabileceğim Almancamı kullanmaktı. Turistlere takıldım ve içkiye davet ettim. Kafayı bulduktan sonra oteline bırakmak ayağıyla işi bitiriyordum. İki hafta içinde çok iyi para topladım. Ve Sultanahmet'i terk ettim. Yoksa, tipimin tarifi belirlenmişti.

Hırsız pazarından tanıdıklarımın kahvesine takılmaya başladım. Turist işinden iyi para kapmıştım ve itibarım yerindeydi. Kasımpaşa kahvelerinin Almanya'dan gelen misafiri oluverdim bir anda. 'Almancı aşağı. Almancı yukarı'. Para var ya, kıymetli adamım. Hırsızlar da işi bozuntuya vermiyor. Parası bol bir keklik bulsak, anında çullanıp işi devireceğiz. Lakin, Kasımpaşa'da tok adamın ne işi olacaktı?

Tepebaşı'nda dolaşırken Sarışın bir lavuğa iş oldum. Uzun saçlı, yırtık pantolonlu, paspalın tekiydi. Alman olduğunu öğrenince muhabbetimiz başladı. Bizim memlekete turist gelmiş. Lakin, birinci sigarası içiyor. Lan paran yok, terso turistin tekisin. Bizim memlekette ne işin var? Kadıköy'de bir otelde valizi rehin kalmış. Valizde fotoğraf makinesi, teyp falan olduğunu söyleyince, valizi kurtarmaya karar verdim. Lakin kendim için.

Valizi aldıktan sonra tekrar Beyoğlu'na döndük. Güvenmediği için valizi bana vermiyordu. İngiliz Konsolosluğu karşısında haybeden kahyalık yapan adama yaklaştım. Elimi uzatıp tokalaştım. "Bu benim Alman arkadaşım. Mercedes arabasını buraya bırakacak" dedim. Kahya hemen 'Müsyü okey müsyü' diyerek Alman ile tokalaştı. Alman'a göre kahya yakın arkadaşımdı. Kahyaya göre, Alman yakın arkadaşımdı. Asmalımescit tarafında çay içtik. Alman birader valizi taşımaktan yorulmuştu. Valizi aldım. Kahya ile tokalaşmıştım ya, giderken de öpüşmüştük. Eee, kahya akrabam sayılırdı. Almanın bana sonsuz güveni olması doğaldı. Alman birader sıkışmış. Onu tuvalete bıraktım. Lakin on saniye bekledikten sonra valizle birlikte uçtum. On saniyeden fazla onun taharet işini bekleyecek halim yoktu ya. Sonra

benim vaktim çok kıymetliydi. Ömer Hayyam eskicilerinden birine valizi toka ettim, tabii, bana yarayanları aldıktan sonra.

Akşam karanlığında dikkatlice Beyoğlu turu yapıyorum. Karşıdan gelen polisleri gördüm. Alman önde bağırarak gidiyor. Kahya elleri kelepçeli vaziyet polislerin arasında. Yaklaşıp 'Geçmiş olsun kahya. Hayırdır inşallah' desem olmaz. Yanlarından geçip gittim. Kahya durmadan yemin ediyor. Boş yere yemin etmenin günah olduğundan habersizdi keriz efendi. Hiç param yok diyen Alman'ın valiz cebinden iki yüz mark çıkmıştı. Valizi iyice muayene etmeden eskiciye toka etseydim, benim için 'baş keriz' derdi harbiden.

Birkaç gün Aksaray tarafında takıldım. Alman nasıl olsa yolcu edilmiştir. Hazıra dağ dayanmaz hesabı, para azaldı. Tünel tarafında dolaşırken, eski pul ve para satan küçük bir dükkan gördüm. Türkiye'de döviz taşımak yasaktır. Ama eski para taşımak serbest olduğuna göre, bana yeni bir kapı açılacaktı. Yarım torba eski para aldım. Geçersiz Kanada doları, Meksika pesetası, Yunan Drahmisi iyi servet sayılır. Alman'ın yedek yırtık kotu, uzun mavi tişörtü, fotoğraf makinesi ve Japon tokyolarını giyince, tam turist oldum. Alman'ın hatırası 'Adidas' çantamı da sırtladım. Yollarda öylesine geziyorum. Sakal bıyık karışık, lakin façası düzgün bir kurnaz yaklaştı. 'Hello turist' ayağı çekti. 'Haşhaş okey, haşhaş' hesabıyla yakınlaştık. Ağaçlar arasında bir cigaralık içeriz. Mal iyidir. Lakin bende Türk parası yok. Yırtık kotumun cebinden on bin peseta çıkarttım. Torbacının gözleri büyüdü. "Yok iki plaka, bu çok para, ver on plaka" dedim. Anında donundan malı çıkarttı. Parayı alırken pis pis sırıttı. Hani, kafasına göre ben öküzüm ya.

Sonra yemeğe, meyhaneye, seyyarcılara, tombalacılara, büfelere dayadım eski paraları. Tepebaşı, Şişhane ve Taksim'i antika para zengini ettim. En büyük itibarı da Kanada doları görüyordu. Dolar yazılı ya, hemen ona atlıyorlar. Tünel'de daha çok vardı zaten.

Birkaç gün sonra Şişli tarafında geziyorum. Biri koluma yapıştı. "Lan paramı ver İtalyano musun nesin? Çabuk ver yoksa delerim" sesi tanıdık geldi bana. Peseta'yı kimseye kasnaklayamamış. Eski para diye almamışlar. "Bırak lan kolumu, oyarım haa" dememle aval aval yüzüme baktı. "Sen Türksün be Vay bee, kırk yıllık Muzo'yu iyi ettin harbiden. Daha ne diyeyim?" dedi. Muzo efendiye bir yemek ısmarladım. Sonra ayrıldık.

Yine Tepebaşı'nda geziyorum. Çantamı karıştırırken iki yamyam geldi. Yine 'Hello turist' ayağı başladı. Ben İtalyan vatandaşıyım ya, kurnazlar çantaya iş oluyorlar. Kağıt helvacıdan tatlı almak için cebimden para çıkarttım. Eski para demetini görünce, yalanmaya başladılar. Aniden tatlı parasını verdiler. Turiste para harcatmazlarmış. "Lan moruk, buna bir ufak rakı içirirsek, çantayı da, balyayı da kaptık sayılır" demelerine içimden gülüyorum. "Türkiş raki, okey, raki içmek biz, okey" teklifine sıcak baktım. Asmalımescit meyhanelerinden 'Kaptanın Yeri'ne çöktük. Ben rakıyı löp löp yutuyorum. Bir şişe daha istiyorum. Masaya üçüncü ufak gelmiş. Lakin ben hala ayık duruyorum. "Lan moruk, fil gibi içiyor bu gavur oğlu gavur. Cebindeki balyayı kapamazsak, akşam ayazında parkta sabahlarız" lafı ne güzeldi. Rakımı içip karnımı doyurduktan sonra. "Allah razı olsun hemşolar. İşiniz rasgele" deyip kalktım. Avallaştılar. Çantamı aldığım gibi uçtum. Yerlerinden bile kalkamadılar.

Parası bol pavyon kuşlarına ‘aman dayım düşüyorsun’ tezgahı modaydı. Dayı, “Lan bırak beni, ben düşmüyorum. Lan bıraksana yahu” diyene kadar cüzdan nakli biterdi. Epey pavyon kuşu işi bitirince, Beyoğlu’nu terk ettim.

Kadıköy ve civarlarında takılmaya başladım. Yine sağa sola dalıyordum. Gece dolaşıyorum. Her sokaktan silah sesleri geliyor. Bir yere dalmışım. Silah sesleri hala devam ediyor. Düdük çalan, lakin kendi gözükmeyen bekçiler alemdi harbiden.

Yine kaza ile yakalandım. Üstelik Bostancı Karakolu’na düştüm. Polisler beni görünce çok sevindiler. Bostancı kalite semt olduğu için, karakol hareketsiz kalıyormuş. Falaka sopası ve coplar paslanıyormuş. Her derde deva hesabı falaka faslı başladı. Polislerin falaka sopası ve copları paslanmasın hesabı, memlekete hizmet ediyorum. Sonuç: Yine Paşakapısı. Yine üst sübyan koğuşuna çıktım. “Nerde kaldın yaa, gözümüz yollarda kaldı. Sen gelene kadar, ben üç defa çıkıp geldim” diyen terso kalmışlara sigara ikram eyledim. Yıllar öncesinin küçük kapkaççı çocukları, artık dükkan, ev, teyp işlerinden gelmişlerdi. Çünkü artık büyümüşlerdi. Yıllar önce çocuk yaşta akıllansınlar diye alt sübyana atılmış olan ve şimdinin yeni yetmeleri, artık evin yolunu unutmuşlardı. Ziyareti gelen pek kalmamıştı. Ama benim amcam yine geldi. Yine nasihatler, yine sitemler vardı. Ama ben yoldan çıkmıştım artık. Bunu amcam anlamıyordu. Dönecek bir yuvam yoktu. Amcama yük olmak istemiyordum. Beni isteyen zaten kalmamıştı.

Yeni sübyan binası tamamlandı ve yerleşmek için hazırlıklarımız başladı. Elbiseler kaynatıldı. Yeni koğuşta bit oluşmasını engellemek için her yol deneniyordu. Yeni koğuşlarımız büyük, üç kat ranzalı, tuvaletlerine kadar her yer

tertemizdi. Tabii bir ay geçmeden her yer yine rezilliğe bürünecekti. İlk günlerimiz güzel geçiyordu. Kendimize ait bir bahçemiz olmuştu. Sırayla çayına, sigarasına voleybol oynuyorduk. Tatlı yapıp satıyorduk. Tek sigara satmak işi ise garibanlara verildi. Cezaevinin kantini vardı ve koğuşlarda mal satmak yasaktı. Lakin kim dinler kantin kuralını. Büyük kutulara dayanıklı yiyecekler ve sigara doldurarak 'Bakkal açtım arkadaşlar. Açılışa davetlisiniz' hikayeleri başladı. Dünyanın en küçük bakkallarıyla doluverdi koğuşlar. Sermayem vardı ve bir bakkal dükkanı da ben açtım, yani kutunun içine diyorum. Pazar günleri kantin kapalı olduğu için tek sigara, fişek çay, paket helvayı dilimle satmak ve daha başka yiyecekleri bölerek satmak iyi para kazandırıyordu. Kantinde kurtlanmış 'Harman' sigaralarının çöpe atıldığına uyandım. Çöpten toplayıp kutudan yapılma dükkanıma dizdim. 'Bir tane parasına, üç tane yalnız benim dükkanda' sloganıyla iyi iş yaptım. Lakin, sigaradan çeken duman alamıyordu. "Lan bu ne biçim sigara böyle?" diyenlere cevabım hazırdı: "Lan, kalite sigara öyle olur." Sonra sigarayı patlatıp içine baktılar. Tütünlerin arasında kurtçuklar oynuyor. Zaten 'pat pat' diye kurtçuklar patlıyordu. Böyle kalite sigarayı her yerde bulmak imkansızdı.

Yıllar öncesinin küçük suçluları arasında, hırsızlık suçunun yanına yaralamayı da ekleyerek gelenler başladı. Soyacağı mekanda, karşısına çıkana tornavida, falçata ve bıçak ile saldırmaların başlangıcıydı o günler. İlk gelişlerinde, en hafif ceza mahkemesi olan '1. Sulh Ceza Hakimliği' çocukları olanlar, artık daha ağır davalara bakan 'Asliye ve Hukuk Ceza Hakimliği'nin çocukları olmaya başlamıştı. Akıllanmamız için gönderildiğimiz cezaevi koğuşlarının bizleri ne kadar akıllandırdığı, ağırlaşan suç unsurlarımızdan belli olmuyor muydu?

Zaman geçip giderken, yıllar öncesinin üst sübyan çocukları yine gelmeye devam ediyordu. Ve yine değişiklikler vardı. Sulh ve Asliye mahkemelerinin çocukları, artık 'Ağır Ceza Hakimliği' çocukları olmaya başlamıştı. Hırsızlık esnasında yakalandığında üzerinden kasap bıçağı çıkanlar Çaldığı oto ile polisle kovalamacaya girenler Yakalanmamak için polisle silahlı çatışmaya girenler. Polisle girdiği çatışmada ya da kaçarken topuğundan, bacağından, sırtından vurularak yakalananlar hep çoğalıyordu. Üstelik artık hap, esrar ve alkol bağımlılıkları artmıştı. Koğuşta madde krizine girip kendini yerden yere atanlar çay ocağındaki ispirtoyu içmek için araklamak isteyenler maddesizlik yüzünden kollarını, vücudunu doğrayanlar, daha dünün küçük çocuklarıydılar. Ve bu koğuşlara akıllanmaları için gönderilmişlerdi. O yıllarda 'Optalidon' ve 'Diazem' gibi aslında uyuşturucu, kafa yapıcı haplar her eczanede reçetesiz satılıyordu. Külotların içinde, montların yakasında, ayakkabıların zulasında cezaevine hap getirme modası başlamıştı. Tek bir hap servet tutuyordu. Parası olanlar yeni gelene hemen iş olup, açık artırmayı başlatıyordu. Bağımlılık yapan ve her eczaneden rahatça alınan bu haplar, işe çıkma sırasında 'cesaret verici' olarak tanımlanıyordu. Oysa, haplar kafa yapıcı maddelerdi ve refleksleri çok zayıflatıyordu. Üstelik etkisi geçtikten sonra, sersemlik, refleks ve düşünme bozukluğu, bitkinlik gibi kalıntıları vardı. Şuursuzca bakışlar da cabasıydı.

Yeni sübyanda her şey normal giderken, büyük kısımların daha iyi şartlar için başlattıkları isyana karıştık. Her yer harabeye döndü. Kapılar patladı. Sabaha kadar direndik, dayandık. Asker içeriye girince her şey değişti. Sabah erken saat 'sürgün' listesi açıklandı. Kırdığımız camlarla, parçaladığımız yataklarla baş başa kaldık.

İsyandan bir süre sonra, yeni sübyanın hemen yanına inşa edilen bahçeli yapı hizmete girdi. Cezaevi bir sağcıların, bir solcuların eline geçiyordu. Tabii kimin tarafı ağır basarsa, gardiyanlar da o taraftan oluyordu. Yeni yapı, 'Ülkücüler' için hizmete girdi. Çuvallar dolusu erzakları gelirdi. Bahçe duvarlarımız bitişik olduğu için, bizim bahçeye erzak atmaya başladılar. Sübyan koğuşunda perişanlıktan bunalanlar, "Ben ülkücüyüm ve o koğuşa gideceğim" demeye başladılar. Ve gittiler. Zaten dışarıda her şeye siyaset karıştırılır olmuştu. Soygunların ardına 'siyasiler soymuştur' izlenimi bırakılıyordu. Ülkücülere tahsis edilen yeni koğuş hizmete girdikten sonra, cezaevinde karışıklık olmayan gün geçmez oldu. Kısa aralıklarla küçük isyanlar çıkıyor ve bastırılıyordu. İsyandan sonra sürgün listesi anında hazırlanıyordu. Çeşitli iyileştirme şartları getirmek isteyen idare, aynı zamanda kuralları katılaştırmaya özen gösteriyordu. İlk girişim mavi renkli 'idare elbisesi' oldu. Kısımlar arasında bayramlar haricinde görüşmeler yasaklandı. İsyan çıkarmaya kalkışanlar, önce hücre cezası alacak, sonra sürgüne gönderilecek ve sürgün yerine gönderilen evrakında 'kırmızı çarpı' işareti bulunacaktı. Yani, sürgüne gittiği cezaevinde önce hücreye alınacaktı.

Hırsızlar koğuşu siyaseti öğrenmek yerine, kullanmayı tercih eder olmuştu. Eğitimsizliğin ezikliğini herkes açıkça ifade etmekten çekinmiyordu. Her şeyin arasına siyaset sokuluyor ve karşılığında bir şeyler umuluyordu. Hani, 'Sempatizan' ayağı diyorum. Yeni gardiyanlar alındı ve her bölüme birden fazla gardiyan verildi. Sonradan gelecek olan dünün Sulh ve Asliye mahkemesi çocukları da hep Ağır Ceza Hakimliği malı olacaklardı.

Altı ay kadar yatıp yine tahliye oldum. Çıktığımda amcama uğradım. Küçük bir atölye açmıştı. Bir ay yanında çalıştım. Sonra yine ayrıldım. Evde kalmaya devam ediyordum.

Beşiktaş Barbaros Parkı'nda oturmuş, kokoreç ekmek yiyordum. Birden karşımda kendisi kapkara, göğüs kısmı kahverengi bir yaratık beliriverdi. 'Hırrr' hesabı hırlıyor ve elimdeki ekmeğe iş oluyor. Lan versem, benim karnım aç, yeni bir kokoreç ekmek alacak halim yok. Vermesem, 'kara it' hırlıyor. Ekmeğin yarısını bölüp yere koyduğum gibi yuttu. Hala hırlıyor. Bir parça daha verdim. Kara it hala hırlar. Ekmeği sol elimle yere bırakır gibi yaparken, sağ elimle kafasına bir tane koydum. 'Huuaavv' hesabı yaptı. Kafasına göre 'Ne vuruyon be abi' diyordu herhalde. Biraz okşadım. Kulaklar indiğine göre, dost olduk sayılır. Kemerimi boğazına takıp yola çıktık. Tek geldiğim Barbaros Parkı'ndan, yeni arkadaşım 'Doberman' marka köpekle çıktığımız. Hızlı yürüyorum, cins köpek olduğu için sahibi görür hesabı çabuk uzaklaşmaya bakıyorum. Tophane 'Av Malzemeleri' dükkanlarından birine dalıp en ucuz zincir tasmayı aldım. Vapurla karşı yakaya geçeceğiz, gemiye binmek için 'Aşı kağıdı, kimlik, rapor' isteniyor. "Nooluyor lan, bu benim ikiz biraderim değil be" diyorum. Lakin yine almıyorlar. Lan insandan bile bu kadar belge isteyen yoktu. Küçük motora binip Kadıköy'e geçtik. Tek çare Bostancı'ya kadar yürümekti. Ömrüm yürümekle geçmemiş miydi sanki?

Köpeğime isim ararken, Augsburg'dan sınıf arkadaşım beyaz Amerikalı 'Ralph' aklıma geldi. Köpeğimin adını bulmuştum. Amcamın evinin balkonunda iyi dekor olur. Amcam ve yengem de severler. "Tam birbirinizi buldunuz aslanım. Bir itin eksikti, o da oldu işte. Hayırlı uğurlu olsun" diyen amcama gülmekten başka yapabileceğim bir şey yoktu.

Birden aklıma Coburg'da ev sahibimiz olan Rosa ve Helmut geldi. Sirkler için köpek eğittiklerini hatırladım. Az çok eğitim yapışlarını seyretmiştim. Köpek nasıl itaat ettirilir. Nasıl saldırganlaştırılır biliyordum. İlk iş olarak günlerce karanlıkta kalacak ve benden başkası yemek vermeyecekti.

On gün falan kömürlüğe kapattım yeni dostum Ralph efendiyi. Oturup kalkmasını öğrettim. Sonra koluma çuvallar dolayarak ona vurmaya başladım. Yirmi gün dolmadan bulduğum köpek gitmiş, yerine canavar bir köpek gelmişti. Suadiye tarafında köpek dövüştürmeye başladım. Ralph, dostumdu ve artık ortağım olmuştu. Kurtlar, Buldoglar ve genç çoban köpekleri ile çok iyi kapışıyor ve benim öğrettiğim taktiklerle bütün dövüşleri kazanıyordu. Her gün su gibi para ve sigara kazanıyordum.

Çok komik bir olay yine Altıntepe'de oldu. Köpeğimin adı Ralph. Lakin dili dönmeyenler 'Rauf' diyor. Şimdi, bizim Rauf Abi bakkalın önünde oturmuş ekmek arası bir şeyler yiyor. Köpeğimle bakkala yaklaşıyorum. Mahallenin dili dönmeyen çocukları "Geh gehÖ Rauf geh lan gehÖ Raaauuufff" diyor. Ekmeği boğazında kalan harbi Rauf abim gıcık olup çocukları kovalıyor. Bazen ben de, "Koş Rauf koş lan it oğlu it" diyorum. Rauf abi beni de kovalıyor.

Aylarca köpek dövüştürdüm ve çok iyi paralar kazandım. Gecekondu semtlerinde köpeğine güvenenler bin pişman oluyordu. Onlar sadece 'Tut tut' diyordu. Bense köpeğimi aynı Rosa ve Helmut'un yaptığı gibi eğitmiştim. Üstelik köpeğim Almanca komutlardan anlıyordu.

Yaşlı bir amca köpeğimi satın almak istedi. İyi para verince sattım. Ralph cins ve pahalı bir köpekti. Ona iyi bakamadığımı biliyordum. Verdiğim sevgiyle mutlu olduğundan emindim. Fakat bir gün bir yerde ya ağır yaralanacaktı, ya da pisi pisine ölecekti.

Adam zinciri çekiyor, lakin Ralph gitmek istemiyordu. Hayatımda ilk kez karşılıksız seven ve benden hiçbir şey beklemeyen bir dostum olmuştu. Ve ben, onun iyiliği için satmak zorundaydım. Adam çekiyor ama köpeğim gitmiyordu. Bana çok alışmıştı. Benim için dövüşüp çeşitli yaralar aldığı halde, beni hala sevdiği belliydi. Herhalde eski sahibinin ona veremediği en önemli duygu olan 'sevgi'yi bende bulmuştu. Sanki ben bütün sevgileri Ralph'de bulmamış mıydım? Adam benim uzaklaşmamı istedi. Hızlı adımlarla oradan uzaklaştım.

Eve gitmek için otobüs bekliyordum. On dakika geçmeden Ralph karşıma dikildi. Nasıl üzerime atlıyor, ellerimi ve yüzümü yalıyor. Köpek resmen boynuma sarılıyor. Adama baktım, ortada yok. Ve böylece, yeni bir iş kapısını aralıyorum.

Yeni işim bir adet Doberman marka iti, önüme gelene satmak. Sonra takip edip evini bulmak. Gerisi Almanca bir komuta kalmış. Ralph anında yanımda. Epey hayvan severi Doberman sahibi yaptım. Lakin, birkaç saatliğine. Biri kayıp köpeğini ararken, başka birisi aynı köpekle mutlu şekil ilerliyor ve benden ucuza aldığı için mutlaka pis pis sırıtıyordu. Tabii 'son pis pis sırıtan iyi sırıtır' demekte yarar var.

Cebimde bol param olduğu için, ancak büyük paraya köpek dövüşüne giriyordum. Ve cebimdeki paralar da katlanıyordu. Aslında ben kaybetsem para mara vereceğim yok. Ben kaçacağım. Ralph zaten beni bırakmayacak.

Son dövüşlerde kötü yaralandı Ralph. Altıntepe'nin göbeğindeki kasap 'Hayri' köpeği bir arkadaşının satın almak istediğini söyledi. Hemen anlaştık. Lakin, Hayri ineği beni iyi tanırdı. Köpeği Yalova'da bir fabrikaya götürdüklerine geç uyandım.

Ralph'i kaybedince, iki gün kendime gelemedim. Yemek yerken gözlerim yanımda onu arıyordu. İyi miydi? Keyfi yerinde miydi? Gittiği yerde belki benim yanımda olduğu kadar mutlu olmayacaktı. Fakat hiç olmazsa fabrika bekçiliği yapmak, bir dövüş sırasında ölmekten çok daha iyiydi. Doberman yedi yaşına gelince çıldırır. Öleceğini hissedince, en sevdiği kişi olan sahibine saldırır. Her canlının kafatası ve beyni dengeli büyür. Fakat Doberman yedi yaşına girdikten sonra, kafatası büyümesi durduğu halde beyin büyümeye devam eder. Beyin büyür ve kafatası içinde sıkışmaya başlar. Ve hayvan çok acı çeker. Saldırganlaşır. Bir an gelir ve öleceğini hisseder. Sonra sahibine saldırır. (Yıllar önce Rosa anlatmıştı bunları.) Esmer, siyah saçlı, genelde siyah giyinen, atletik yapılı, çok hızlı koşan ve çok çevik bir insan olduğum için, Ralph gittikten sonra birçok insan bana 'Doberman' adıyla seslenecekti.

Param olunca hiç acımadığım için, bol bol geziyordum. Amcama da uğramaz oluyordum. Lakin hazır para azalır. Gayri meşru işlere devam etmekten başka çarem yoktu. Bostancı'nın esrar müptelası kızlarıyla tanıştım. Caddebostan'a kadar uzanan eğlence yerlerinde iki kadeh içki, bir sigaralık içmek için kucaktan kucağa gezen

kızlardı bunlar. Karanlık çöktüğünde mendirek kayalıkları bu kızları sırayla kullanan zengin çocuklarıyla dolardı. İşleri bittikten sonra uçmuş kızları mendirekte bırakırlardı. Giderken de kenarda şarap içen inşaatçılara ve şarapçılara "Uca gidin lan aç köpekler. Bir sürü kız var. Zevkinizi yapın" derlerdi. Kadına aç kenar takımı koşarak kızlara saldırırdı. Sabaha kadar beyaz bedenleri morlar içinde bırakmak için uğraşırlardı. Kimisi alıp inşaata kapatırdı. Kimisi çalıştığı garajın kuytu bir yerine saklardı. Sırayla bütün kenar takımının üstünden geçtiği genç kız sayısı az değildi.

Aynı kızlar bir haftaya kalmaz, yine zengin çocuklarıyla birlikte mendireğe düşerdi. Bostancı'nın avanta yaşayanlarından Yanık ile tanıştım. Fatoş isminde bir dostu vardı. Benim gayri meşru işleri kovaladığımı biliyordu. Benden teyp falan istedi. Verdim ve para almadım. Bana acıdığını söylüyordu. Dostu Fatoş ile tanıştırdı. Bana da bir kadın dost ayarlamaya niyetliydiler. "Bu hayatın sonu yok. Ufaktan bir ev düz. Kadını biz ayarlarız" demelerine önce olumlu baktım. Sonra Fatoş'un fahişe olduğunu öğrenince, bana kuracakları hayatın adının 'pezevenklik' olduğunu anladım. Bir daha görüşmedim. Kahvelere delikanlı gibi takılıp, karı parası yiyen, pezevenk olduğunu saklayan çoktu.

Eskilerden birkaç arkadaş ile karşılaştık. Şansa hepimizin parası vardı. Bu arkadaşlarla nevalemizi alıp Bostancı kayalıklarına takıldık. Güzel başlayan alemimizin konusu hep kafes oluyordu. Kafesteyken hep dışarıyı konuşurduk. Dışarıda olduğumuza göre, hep kafesten konuşmamız doğal sayılırdı. "Lan sayım biteli üç saat olmuştur. Karavana duvarın dibinde kokmayı bekliyordur. Herkes şimdi yataklara yayılmış ve koyu muhabbete çökmüştür" gibi cümleler her lafın arasına sıkıştırılıyordu. Biz kafesin kurallarını bir türlü aklımızdan çıkaramıyorduk.

Nerede olursak olalım, hep kafesin kurallarını hatırlamadan yapamıyorduk. Yatarken, kalkarken, yerken, gezerken hep kafesin kurallarını anıyorduk.

Kafamız iyi olunca Avrupa yakasına geçtik. Aklıma esti Karaköy alt genelevine gittim. Evleri dolaşırken genç bir kadın gördüm. İnanmak istemedim ama karşımda durduğu için bir gerçekti. Altıntepe'nin en güzel kızlarından biriydi ve kimseleri beğenmezdi. Güzelim kızı, evlerden birinde fahişe olarak çalışırken görünce çok şaşırdım. Peşinden çok koşturduğu ve çok parasını yediği ama evlenme teklifine alaylı cevaplar veren bu güzel kızı, aşığı olan adamın geneleve düşürdüğünü yine Altıntepe'de takıldığım kahveden öğrenecektim. Kalabalığın arasına sıkışıp uzun uzun seyrettim. Artık eski havası gitmiş, yerine mahsun bakışlı, üzgün duruşlu ve ağzı çok bozuk biri gelmişti. Bir zamanlar beni de beğenmezdi. Serseri olduğumu söylerdi. Ona baktıkça, kendi geleceğimi düşünmeye başladım. O alımlı bir dişiydi ve sermaye olmuştu. Ben de yoldan çıkalı epey zaman olmuştu. Ve bir gün bir serseri kurşuna hedef olmaktan başka bir işe yaramayacaktım. Hevesim kaçtı ve bir şişe şarap alıp bir otele kapak attım.

Birkaç gün sonra yine Bostancı'ya düştüm. Bostancı'nın bir zengin çocuğu ile arkadaş olduk. İçine kapanık ve fazla içkiye düşkün olduğuna çabuk uyandım. Bana durmadan içki ısmarlıyordu. Hep konuşmak, hep anlatmak istiyordu. Benim konuşmama hiç fırsat vermiyordu. Babası kadın peşinde, annesi kumar peşinde, kız kardeşi erkek peşindeydi. Arabası vardı, gezdik. Anlatmakla dertlerini bitiremedi. Zengin olmak belki güzel bir şeydi. Ama bazen insana yetmiyordu.

Sonraki günler sık sık gezer olduk. Bitmek bilmeyen isyanları ve dertleri vardı. “Bu dünya bana bir şey vermiyor. Bazen intihar etmek istiyorum. Ama cesaretim yok. Yaşamak güzel gibi geliyor. Ama bazen. Sonrası Oooff.”

Beşinci kez yine Paşakapısı’na girdiğimde, bol içkisine karşılık, bol çenesini dinlediğim zengin çocuğunu çok düşünür oldum. Bizler büyük bir iş bitirip mekan açmak ve zengin bir yaşam kurmak hayaliyle her yere dalıyorduk. Parasızlıktan çekiyorduk. Öte yanda, istediği her şeye anında sahip olabilecek bir zengin çocuğu intihar etmekten bahsediyordu.

Paşakapısı Cezaevi’nde değişen pek bir şey yoktu. Arada bir boyanan duvarlar tek değişiklik sayılırdı. Hırsızlarda tek değişen, 1. Ağır Cezadan daha ağır olan 2. 3. ve 4. Ağır cezalara yönelmiş olmalarıydı. Boşa geçen yılları telafi etmek için artık ölmeyi ve öldürmeyi göze alır olmuşlardı. Dışarıda şiddet almış başını gidiyordu. Siyasilerden korkan hırsızlar da silahlanmaya başlamıştı ve silahlar başka niyetle alındığı halde, mal sahipleri ve polislere yöneliyordu. İlk geldikleri sübyan koğuşlarında birkaç aylık ceza ile kurtulan dünün küçük suçluları, artık ‘5, 7, 8, 10’ yıl gibi ağır cezaları yüklenir olmuşlardı. Küçük hırsızlıklarla başlayan suç unsurları, artık on sekiz yıllık ‘darp’ ve otuz altı ‘gasp’ ile devam ediyordu.

Bir zamanlar gazetelere ‘haber’ olmaktan utanan, sıkılan, yüzünü saklayarak ağlayan çocuklar, artık gazetelere çıkmaktan gurur duyar olmuşlardı. Polisle girilen kovalamacalar ve çatışmalar, oto çalarken bağıran araç sahibine bir şarjör boşaltmak, her gece birini gasp etmek artık övünç kaynağı olmuştu. Gazeteye çıkmayana değer bile verilmiyordu.

Hırsızlık için girilen mekanın sahibini yaralamalar başlar oldu. Hırsızlık artı yaralama. Cezalar katlanacaktı. Arada bir hırsızlık artı cinayet haberleri de çıkar oldu. Cezası; büyük ihtimalle 'müebbet' olurdu.

Mal sahipleri de silahlanmaya başladı. Araba çalan hırsıza balkondan ani ateş açılması, eve giren hırsızı fark edip pusuya düşürerek ateş etmek gibi alışkanlıklar da çoğaldı. Tabii hırsızlar daha çok hap yutarak daha saldırgan oldular. En ufak bir sese karşılık eller tetiklere gider oldu.

Ve gelen haberler arasına yenileri eklenmeye başladı: 'Oto hırsızı öldürüldü. Evi soymak isteyen hırsız öldürüldü.' Bunun gibi haberler gittikçe yaygınlaşacaktı. Yıllar önce yaşıtımız, koğuş arkadaşımız, yemek ortağımız olan çocukların ölüm haberlerini almaya başlamıştık. Ve arkası da gelecekti. Son çıktığında sağlam olan ve koğuşuna sakat olarak geri dönenler de çoğaldı. Amcam hala büyük bir umutla ziyaretime geliyor ve bana bomboş gelen nasihatlerini sürdürüyordu.

Zaman geçti ve yine çıktım. Param yoktu. Hırsızların yanına uğradım. İçerden çıkanı meyhaneye götürmek ve birkaç günlük otel, sigara, yemek parasını vermek adetti. Bugün bana, yarın öbürüne bir alemde yaşıyorduk. Kimse gönülsüzlük etmezdi. Yoksa, yarın sıra ona geldiğinde, biz de gönülsüz davranırdık. Bostancı istasyonunun dibindeki 'Efes Pilsen' birahanesinde aleme başlamıştık. Birden aklıma zengin çocuğu olan arkadaş geldi. Onu sordum. Herkes yüzünü buruşturdu. O yıllar piyasaya yeni sürülmüş olan 'LSD' aldıktan sonra, oturduğu apartmanın sekizinci katından aşağı atlamış. Cesaret edemediği intihar olayını, 'LSD' yardımıyla gerçekleştirmişti. Yapabileceğim tek şey, üzülmekti.

Eroin tutkusu da yavaş yavaş tırmanıyordu. Diskotekler ve eğlence yerlerine dağılan küçük torbacılar, demetlerle para kazanıyordu. Parası olmayan kızları, tırnak büyüklüğündeki eroin paketine karşı önce kullanıyor, sonra paralılara devrediyorlardı. Aynı kızlar bir süre sonra ortadan kayboluyordu. İstanbul dışında faaliyet gösteren özel randevuevlerine postalandıklarını duyuyorduk. Ne giden kız bitiyordu ne de düşen kız. Dışarıdan rengarenk görünen ve genç kızları kendine çeken eğlence yerleri, birçok kızın eroin bağımlısı olmasına ve randevuevlerine satılmasına zemin olan mekanlardı. Bağımlı erkekleri de, borçlandırıp mal dağıtımında kullanıyorlardı. Tırnak ucu büyüklüğündeki eroin paketine, nişanlısını teslim edenleri gördüm ben. Kız yeğenini düşüren amcalar, dayılar ve başka yakın akrabalar ayrı bir mönüye giriyordu.

Hırsızlar için öyle mekanlar pahalıydı. Biz esrar kullanırdık. İçimizde hapa takılanlar da vardı. Sokaklarda başı boş dolaşıp, mal aradığını el hareketleriyle belli eden kızlara takılırdık. Gece bir yerde sabahlayıp, harçlık vererek bırakırdık. Hırsızların içinde kadın satış işlerine giren de oluyordu. Bir bakıyoruz, faça kral. Altın takılar. Cep para dolu. "Yahu kardeş, bir zengin kızı buldum. Bana kesik harbiden. Ne desem kölem gibi yapıyor" laflarının palavra olduğunu yutacağımızı sanması büyük kerizlikti. Hiçbir vasfı olmayan, yılların sabıkalısı bir hırsızı, zengin kızı ne yapacaktı? Yanında ne sıfatla gezdirecekti? Ama paralı yaşantılarından çabuk kopmak zorunda kalıyorlardı. Çünkü, pezevenk olmak kolay iş değildir. Dost tutulup parası yenilen kadına, illa ki bir başka hevesli iş olacaktır. 'Dişe diş' yaşanan karanlık dünyada, kim kazanırsa, parayı o yerdi. Aramıza döndüğünde kabul görmezdi. Biz hırsızdık ve hırsız olarak tanınırdık. Pezevenk olarak adı çıkmış birini yanımızda gezdiremezdik. Bir karakola düşsek "Hırsızlığınız yetmedi. Pezevenk de

mi oldunuz?" denmesi kadar ağır bir itham olamazdı. Kolay para tatlı olduğu için, sonunu düşünmeden dalanlar hep kaybetmeye mahkum olur.

Bostancı'da gezerken yanımda duran arabadan amcam indi. "Tek çaren, yaşını büyüttürerek askere gitmen. Bu yolun sonu yok. Annene gideceğim. Yaşını büyütebilmen için ona ihtiyaç var. Bin arabaya" dedi. Önce aklıma yatmamıştı. Amcamla uzun uzun konuştuk ve yaşımı büyüttürüp askere gitmek işine kafam yattı. Bir süre amcamın evinde kaldım. Annemi görmeye gittik. Ben eve çıkmadım. Mahkemeyi açmamızı ve şahitlik yapacağını söylemiş amcama.

Hemen mahkeme dilekçesini verdik. Mahkeme gününü amcam kağıda yazdı ve anneme götürdü. Mahkeme günü geldiğinde amcamla Kartal Adliye'sinde bekliyorduk. Annem gelmedi. Kartal'dan Bostancı'ya uçarcasına gittik arabayla. Zili çaldık. "Yahu sabah sabah mahkeme ile mi uğraşılırmış? Benim uykum var" diyerek bizi tersledi. Mahkemenin ertelendiği tarihi öğrenmiştik. Amcam yine yazıp verdi. Mutlaka geleceğini söyledi. "Bu senin oğlun. Onun için küçük bir iyilik yap" diyen amcama başını salladı. Fakat, ikinci mahkemeye de gelmedi. Mahkeme yine ertelendi. Kader ağ örmeye başladığı zaman, kurtuluş mümkün müydü acaba? Herhalde hayır.

Bir ay geçmeden, Küçükyalı çamlık plaj üstünde, tren yolu kenarında ölü halde bulunmuşum. Üzerime gazete kağıtları örtülmüş. Cesedimin kalkması için, savcının gelmesi bekleniyormuş. Daha önce düştüğüm Küçükyalı Karakol'u memurlarından Ahmet, kıpırdandığımı görünce beni kucakladığı gibi ekip otosuna taşımış. Ve Haydarpaşa Numune Hastanesi'ne götürmüş. Doktorlar baktığında nefes

almıyormuşum. Öldüğüm söylenerek morga atılmışım. Fakat kısa süre sonra tabut gibi yerin duvarlarına vurmuşum. Morg görevlisi korkarak bakmış. Hala yaşadığımı görünce doktorlara haber vermiş. Kırk dört gün boyunca kollarımda ve bacaklarımda serum iğneleriyle yaşamışım. Her an ölecek gözüyle bakmış doktorlar ve hemşireler. Gözlerimi açtığımda başımda hemşireler vardı. "Vallahi yırttı. Kırk dört gündür ha öldü, ha ölecek diye bekledik" derken, saçlarımı okşuyorlardı. Alt çenem yerinden kayıp sola geçmiş. İki hafta boyunca yine serumlarla yaşadım. Günde on büyük şişeden fazla su içiyordum.

Dört kişilik koğuşa yatırıldım. Yanımdaki hastanın ziyaretine gelenlerden küçük bir kız çocuğu yanıma geldi. Sol gözümü kapatarak "Sana ceee yaptım" dedi. Sol gözümü kapatmıştı. Ama bütün dünyam kararmıştı. Ayna istedim. Doktorlar ve hemşireler ayna olmadığını söylediler. İğne yaptılar ve kendimden geçmişim.

Sabaha karşı uyandım. Kollarımda ve bacaklarımda serum iğneleri vardı. Çıkartarak ayağa kalktım. Ayaklarım da tam tutmuyordu. Yerlerde sürünerek tuvalete girdim. Kapı koluna tutunarak ayağa kalktım. Aynaya baktığımda yüzümün yeni halini gördüm. Beyazlaşmış bir sağ göz. İçeri göçmüş sol elmacık kemiği. Sola kaymış bir alt çene. Pazılarımda iri dikiş izleri. Gözlerim karardı. Gözümü açtığımda yine yatağımdaydım. Gözüm için umutsuzlanmamam gerektiğini söylediler.

Ertesi gün tekerlekli sandalyeye oturtuldum. Plastik cerrahi bölümüne indirildim. Yaşlı, kır saçlı ve güler yüzlü doktor yanıma oturdu. "Alt çenen yerinden kaymış. Damaklarına çivi çakıp lastikleyeceğim. İki hafta boyunca çivilerle yaşayacaksın. Şu anda çeneni oynatamıyorsun. Tek çare bu" dedi. Yanındaki esmer

Leyla hemşirenin gülüşü bana cesaret verdi. Özel bir koltuğa oturtuldum. Ellerim sıkıca bağlandı. Dudaklarımı gerdiler. Ve küçük çivileri damaklarıma çakmaya başladı doktor. Yapılan iğneler tesir etmemiş gibiydi. Daha fazla iğne hayati tehlike taşıyormuş. Bu tür operasyonlarda beyin hassas olduğu için, canımın çok yanacağını öğrendim. Herhalde yirmiye yakın çivi çaktılar damaklarıma. Çektiğim acıyla haykırışım odayı, koridoru çınlatıyordu. Sonu gelmeyecekmiş gibiydi ama sonunda bitti.

Bir süre sonra kendimi ameliyathanede buldum. Narkoz verilirken hemşireler beni avutmak için sorular soruyordu. Gözlerim karardı. Çenemin solundan keserek açmışlar. Çene kemiğini eski yerine oturtup platin takmışlar.

Kendime geldiğimde yine Leyla hemşire baş ucumdaydı. Akşama doğru iyice toparlanmıştım. Yine tekerlekli sandalye ile aşağı indirildim. Damaklarıma çivi çakılan koltuğa oturmam gerekiyordu. Fakat bu kez acı yoktu. Alt ve üst damaklarıma çakılan çivilere, çok küçük lastikler takarak çenemin oynamasını engelleyeceklerdi. Ve iki haftaya kadar çenem kaynayacaktı. Lastikler takıldı. Sadece serum ve su ile beslenecektim. Çünkü ağzımın açılması imkansızdı. Çivilere takılan lastikler çok küçük ve sağlamdı. İki hafta boyunca kilitli bir ağızla yaşamak çok boktan bir şeydi. Kırk dört günlük koma halinden sonra, çene ameliyatımı bir an önce yapan Dr. Adil Kayışoğlu'nu saygıyla anıyorum. Fakat, gözüm için bu hastanede imkan yoktu.

İki ay kadar yatalak gibi yaşadım. Gün geçtikçe iyileşiyordum. Zayıf bedenim ilaçlarla yaşar olmuştu. Hiç kimseye haber vermemiştim. Bir gece aşırı ateşlendim.

Şansıma hastanedeydim. ‘Menenjit’ teşhisi koydular. Üç gün içinde müdahale edilmesi gereken bir hastalık olduğunu söylediler. Gerçekten hastanede olmam büyük bir şanstı. Üç gün içinde müdahale edilmediği taktirde, menenjit denen hastalık mutlaka bir iz bırakıyormuş. Menenjit hastası çok çocuk görmüştüm. Kol, boyun, göğüs kasılması ve daha başka etkiler bırakıyordu ve ömür boyu sürüyordu. Beni sandalyeye ters oturttular. Hastabakıcılar üzerime çullandı. Takoz gibi büyük bir enjektörü belimin üzerinden kemiğe soktular. Bir çeşit beyinde kurtlanma gibi bir hastalık olduğunu söyledi hastabakıcı. Bel kemiğime sokulan kalın iğne bas bas bağırtıyordu. Çekilen suya bakarak beynin su durumu anlaşılacakmış. Günlerce sürdü bu büyük iğneyi batırıp çıkarma işi. Damaklarıma çakılan çividen daha berbat gibiydi. Dolması zor büyük enjektör, sıvıyı çektikçe, beynimden bir şeyler çıkartılıyormuş, kopartılıyormuş gibi geliyordu.

Sonraki günlerim ‘İntaniye Servisi’nde geçti. Tatlı yasak. Tuzlu yasak. Sadece yoğurtlu makarna, bol sulu haşlama et ve cacık. Dokuzuncu gün isyan ettim. Hastabakıcılar öbür servislere tulumba, kadayıf falan götürüyor. Gördükçe çıldırıyorum. Sonunda servis arabasının birine saldırdım. Üç tulumba tatlısını ağzıma soktum. Hastabakıcı enseme vurarak dışarı çıkarttırdı. Kalktım. Öbür servis arabasında kadayıf tepsisini gördüm. Bu kez o servis arabasına saldırdım. Kadayıfı da ağzımdan çıkarttırdılar. Bir damlacık şerbetin tadı bile harika gelmişti. Onlara kızmamın bir manası olamazdı. Çünkü, tatlı ve tuzlu hiçbir şey yememem gerekiyordu. Fakat, can çekiyordu işte.

Aylar sonra cebimden çıkan kağıtları verdiler. Neden bilmem ama, İsfendiyar’ı aramışım. Sonra aradığımı unuttum. Hiç ummadığım bir öğlen vakti, karşımda İsfendiyar’ı gördüm. Beni zor tanıdı. Sarılıp öpüştük. Oturduk ve konuşmaya

başladık. Yüzümün yeni şeklini ve bitkinliğimi gördüğünde gözlerinin dolduğunu fark ettim. Yıllar önce dükkanını soyduğum İsfendiyar, benim halime bakıp ağlamamak için kendini zor tutuyordu. “Yaktın kendini be aslanım. Sen de her insan gibi çalışıp yaşasaydın ne olurdu. Bunlar başına hiç gelmezdi.” sözünü defalarca tekrarladı. Canım ne istediyse hemen aşağı inip büfeden alıp geldi. Cebinden parasını çıkardı. Yarısını bırakıp gitti. Kendisini neden aradığımı hala bilemiyorum. Cevizli’de çalışıyordu ve bana gelmesi çok zordu.

Dört buçuk aylık en uzun yatan hasta olarak torpilli sayılıyordum. ‘İntaniye Servisi’nden kurtulduğum için keyfim yerindeydi. İyileştiğimde benimle evleneceğini söyleyen Nermin hemşireye gerçekten aşık olmuştum. Canım ne yemek isterse, evinde yapıp sefertası ile getiriyordu. Zeynep Kamil Hastanesi’nin talebe hemşireleri de bana çok moral veriyordu. Benim için çiçek toplayıp getirmeleri çok büyük incelikti. Onlarla çok iyi dost olduk. Şimdi kaç yıllık hemşire olmuşlardır kim bilir? Beni hatırlarlar mı bilemem? Hatırlarlar belki. Kapıdaki nöbetçi asker bile beni tanıyordu. Yılbaşı gecesi doktor ve hemşireler bana hediyeler almıştı. Zor, acı ama aynı zamanda tatlı günlerdi.

Gün geldi, tam olmasa da iyileştim. Zaten para vermeyeceğim belliydi. Hastaneye daha fazla yük olmak istemiyordum. Benim işgal ettiğim yatağa, başka birinin de ihtiyacı olacaktı. Nermin hemşireyle evlenmeyi kafaya takmıştım. “Ben sana moral vermek için söylerdim bunu. Ben evliyim ve iki çocuğum var. Bana kızdın mı?” demesine sadece güldüm. Ona sarıldım. Servisteki herkesle vedalaştım. Bana çok yakınlık gösteren, benim sevdiğim yiyecekleri evinde hazırlayıp getiren, yılbaşında bana hediye alan Nermin hemşireye nasıl kızardım.

Ölü vaziyet bulunmadan önce üzerimde, kalın fitil siyah kadife takım, çizmeler, gümüş toka ‘Kaplan Kafası’ bir kemer ve kolumda ‘Seiko 5’ marka saatim olduğunu hatırlamıştım. Karantinadan giyeceklerimi almaya gittim. Hastabakıcının verdiği çuvalı açtım. İçinden harçlı pantolon ve gömlek ile, lastik çizme çıktı. “Bunlar benim değil ki” demem hiç bir şeyi değiştirmedi. Ben öyle gelmişim. Çaresiz verilenleri giydim. Hastaneden çıktığımda utanıyordum. Ben hiç böyle şeyler giymemiştim. ‘Ya tanıdık biri bu halimi görürse’ diye sinirden titrediğimi hiç unutmam. Cebimde hiç para yok. Ellerim cebimde yürüdüm. Saatlerce yürüyerek Altıntepe’ye vardım. Yıllarca kaldığım amcamın evini bile bulamıyordum. Bakkala girdim. Beni gördüğünde tanıyamadı. Yüzümün ve gözümün halini böyle göreceğini nereden aklına getirecekti, bakkal İshak Ağabey. Beni amcamın evine kadar götürdü. Kapıyı yengem açtı. ‘Buyrun, kimi istediniz?’ sorusundan sonra, yüzüme dikkatlice bakmaya başladı. Sonra tanıyabildi. Akşam amcam işten geldi. Yeni yüzümü gördüğü anda, gözyaşları damla damla aktı. Koskoca adam bir çocuk gibi ağlıyordu.

Üç ay kadar yatağa bağlı yaşadım. Fazla yürüyemiyordum çünkü omuriliğimde bir zedelenme vardı. Yürümek istesem hep sağa doğru gidiyordum. Kahveye gitmeye başladığımda hep caddeye doğru kayıyordum. Yıllarca beni sevmeyen Altıntepe insanları bana çok iyi davranmaya başlamıştı. Çok kişinin parasını, malını aldığım kahve insanları çay parası bile ödettirmiyordu. ‘İnsan ne oldum değil, ne olacağım demeli’ sözünün ne kadar yerinde olduğunu çok iyi anlamıştım. Amcam, durumu sıkışık olduğu halde, benim için aylarca dalak ve böbrek taşımıştı eve. Çünkü kanım eksikti. Durumu bozuk olduğu halde, ne gıdamı ne de ilacımı eksik etti. Yüzüme her bakışta ağlamaklı oluyordu. Doktorlar “Yaşamak için çok büyük

bir isteğe sahiptin ve bu yüzden yaşadın" demişlerdi. Anneme karşı içim iyice nefretle dolmuştu. Yaşımı büyütmek için açtığımız mahkemeye gelseydi, belki her şey çok başka olacaktı. Onu öldürmeyi çok düşündüm. Ama bu bir çözüm değildi. Yıllarca hırsız olarak girdiğim Paşakapısı'na anne katili olarak dönmem neyi değiştirirdi? İnsanların acıma dolu bakışlarından kurtulamıyordum.

Yengem dökülen saçlarımı aylarca toplamıştı. İlaçlarımı içirmişti. Deli doluydu, sinirliydi ama bana ondan başka da kimse bakmıyordu. Kızar, bağırır, çağırır ve sonra yine eskisi gibi gülerdi. Anneme son bir kez olsun gidip görünmemi istedi. Bunu yapmak istemiyordum. Ama evde kalabalık etmek de istemiyordum. Çünkü, yengemin ikinci çocuğu olmuştu.

Güneş gözlüğü takarak son bir umutla annemin oturduğu eve gittim. Kapıyı çaldım, açıldı. Esmer, zayıf küçük bir kız çıktı. Apartman içi pek aydınlık olmadığı için, gözlüğü çıkartmak zorunda kalmıştım. Kız beni gördüğü gibi 'anneee' diyerek kapıyı yüzüme kapattı. Yıllar önce uyku tulumunu giydiren, onu seven, kucaklayan ağabeyi olduğumu anlayamadı. Kapıyı 'üvey' kız kardeşim açmıştı ve beni tanıyamamıştı. Üstelik beni bir canavar gibi görerek korkmuştu. Kapı tekrar açıldı. Annem yüzümün halini görünce kısa bir süre sadece baktı. Kız kardeşim onun yanından bana bakmaya başladı. "Anne kim bu adam yaa" sorusundan, artık her şeyin tamamen bittiğini anladım. Annem beklememi söyleyerek kızı içeri götürdü. Geldiğinde elinde bir beş yüz liralık vardı. "Bu hale mi geldin? Kim bilir daha neler olacak? Bak, kızım seni tanımadı bile. Artık anla, burada yerin yok. Seni biraz hatırlıyor. Liman cüzdanı alarak gemiciliğe başladığını ve çalıştığın geminin battığını söyledim. Yani, artık sen öldün. Bizi unut. Bizi rahat bırak. Al şu parayı,

karnını doyur. Bir daha da buraya gelme. Her şey bitti. Anla artık. Seninle bir bağım yok benim. Seni sildim. Seni bir daha görmek istemiyorum. Benim oğlum yok. Sadece kızım var. Bir daha da oğlum olmasını istemiyorum." Beş yüz lirayı gömleğimin cebine soktu ve kapıyı hızlı bir şekilde kapattı. Birkaç dakika olduğum yerde kaldım. Sonra apartmandan uzaklaştım.

Dedem, büyük dayımın ilk maaşından gönderdiği beş yüz liralığı çerçevelettirip imzalamış ve duvara asmıştı. Tabii ben alana kadar duvarda asılı kalmıştı. Gömleğin cebindeki beş yüz lirayı çıkartıp baktım, "Seni harcamak zorunda kalmazsam, saklamak istiyorum" dedim kendime. (Ama cezaevinde harcamak zorunda kalacaktım.)

Her ayna gördüğümde yüzüme bakmak istemez olmuştum. Ama bakmak zorundaydım. Yüzümün sol tarafındaki derin çukur ve sağ gözümün şişmiş beyazlığı beni kahrediyordu. İş aramaya başladım. Çünkü, artık çalacak, zıplayacak, koşup kaçacak halim kalmamıştı. Sağlamken iş bulamazdım. Bu yüzle bana kim iş verirdi. Yine de büyük umutlarla iş aradım. Gazete ilanları, amcamın verdiği yol paraları her şey boşa gidiyordu. Yüz, insanın aynasıydı. Ve telefon açtığım ilandaki iş yerlerinden davet alıyor, yüzüm görüldüğü zaman 'Eleman alınmış. Benim haberim olmamış' bahaneleriyle sepetleniyordum.

Sağ gözümdeki beyazlık gittikçe genişliyor ve göz büyüyordu. Aylar sonra gözüm yuvadan taştı. Gittiğimiz göz doktorlarının söyledikleri hep aynıydı: "Ameliyat parasını ayarlayın. Yoksa her geçen gün, gözün iyice ölmesine neden olur." Zavallı amcam, çok uğraştı ama ameliyat parasını bir araya getirmesi mümkün

değildi. Göz ameliyatım için para istenir diye, akrabalar amcama bile uğramaz olmuştu.

Öylesine umutsuzca gazete ilanlarına bakarken, gördüğüm bir ilana dalgasına telefon ettim. Acele görüşmeye davet ettiler. 'Pistole Boyacı' aranıyordu. Amcamın küçük atölyesinde kırk beş dakikalık boya dersi aldım ve biraz pratik yaptım. Görüşmeye amcam ile birlikte gittik. Yarım saatlik konuşma faslından sonra, mavi önlüğü giydim ve işe başladım.

Yeni iş yerinin adı Rotaks Dent'di. Boya işi haftada bir gün oluyordu. Önce montaj işlerini yaptım. Boya işine gelince, işin boku çıktı. Motora tabanca ile boya atıyorum. Lakin, boyalar akıyor. Usta şaşırmış gözlerle bana bakıyor, lakin ben pişkince cevap veriyorum: "Sizin boyanız kelek be ustam. Yoksa, benim attığım boya, yirmi sene gider be."

Ustamın biri kel kafalı, adı Avni, hani adı ve tipi kendine 'uygundur' kaşesi vuruyorum. Melkon ustam da, sakallı, hiç konuşmaz. Sabah iş, akşam ev hesabı yaşar. İki ortak mekanı yeni devir almışlar ya, tutumlu olmak hesabı ha bire peynir ekmek, çay yeterli oluyor her öğüne. Ben köfte ekmek, tatlıdan aşağı yemiyorum. Patronlarım "Ah ulan, paramız olsa da biz de yesek" diyorlar.

Rotaks-Dent benim için ilginç bir yerdi. Boya işini tam beceremeyince montaja verildim. Bir ay gibi bir süre içinde, 'Cila Motoru- Kumlama-Tur Kolu-Fırın' ve daha birçok malın montajını öğrendim. Diş laboratuarlarının kullandığı aletleri imal ediyorduk. Birçok laboratuar ve diş doktoruyla tanıştım. Montaj bölümünü tek

başıma idare eder oldum. Bütün makinelerin montajını üstlendim. Hatta tamire gelen makinelerin bakımını bile yapar oldum.

Kasımpaşa'nın ucuz bir otelinde yaşıyordum. En azından bir işim ve cumartesi günleri alacağım haftalığım vardı. Avni ve Melkon ustalarım tam kafama göreydi. Ne dersem 'he' diyorlardı. Çalışkan ama dünyadan haberi olmayanlar sınıfındandı.

Meyhane faslı hesabı borçlanınca para lazım oldu. Ustaları toplantıya davet ettim: "Verdiğiniz para bana yetmiyor. Büyük bir poğaça arabası yaptırıp, sabah erken saatler ek iş yapacağım" dedim. Dört haftalık avans verdiler. Her iki günde bir poğaça arabasını soruyorlar. "İskeleti yapıldı. Tekeri alındı. Saç plakası yapıldı. Tüpü takıldı. Camları takılıyor" hesabı epey oyaladım ustalarımı. Tabii eksikler için avans almaya devam ediyordum. Bir gün, "Görelim artık şu poğaça arabasını" dediler. Ve bir sabah bozuk bir moralle işe geldim. "Ne güzel bir poğaça arabası yaptırmıştım ustam. Bağladığım yerden çalmışlar bee" hesabı çektim. Saf adamlar, çabuk inandılar. Moralim de bozuk ya, iki gün izin aldım. Bir zaman sonra da 'Pilav Arabası' yaptırmaya niyetlenirim. Lakin pek yanaşmazlar.

Rotaks-Dent, aslında benim için gelecek vadeden bir işyeriydi. Protez dişlerin yapımına kadar ilerleme imkanım vardı. Fakat benim içim nefret doluydu. Ve sadece gelecek beklemiyordum ben. Yine de birçok yerde iş bulabileceğim kapasiteye gelmiştim. Sıkıştığımda çalışabilirdim.

Bir zaman geldi ve sıkılıp işi bıraktım. Fakat Rotaks-Dent bana başka işlerin kapısını açmıştı. O yıllar ithalat olmadığı için, '10-11' numaralı 'Rullman' sıkıntısı

vardı. Ayrıca diş laboratuarlarının en önemli ihtiyacı olan ‘K-Metal’ sıkıntısı da vardı. Bu tür malzemelerin kaçak satıldığı yerlere ulaşmam zor değildi. Çünkü ben nereye gidersem, hedefime ulaşacak hırsa sahiptim. Aradıklarımı bulmam uzun sürmedi. Rullman ve K-Metal işine başladım. Laboratuarlara gidip malzemelerden söz edince, çekingen davranıyorlardı. Her şey kaçak olduğu için herkes tedbirli olmak zorundaydı.

Aslında dişe dokunur bir sermayem olsaydı, Rotaks-Dent gibi malzeme yaptırıp montajını gerçekleştirebilirdim. Ve onların etiketini bastırarak aynı makineleri daha ucuza satabilirdim. Zaten çok yer beni Rotaks’ın adamı olarak tanımıştı. İmal ettiğim makineler arızalansa bile, tamir edecek kadar bilgiye sahiptim.

Bir zaman sonra, Rulman ve K-Metal işinden çok kişinin başı yandı. Çok depolar basıldı. Mal girdisi kesildi. Döndüm yine amcamın yanına.

Umutsuzca dolaştığım çaresiz günlerimde, gazetelerde bir haber çıktı. Gözüm için büyük bir şans yakaladığımı düşündüm. Meşhur uçan göz hastanesi olarak tanımlanan ‘Orbis’ uçağı İstanbul’a gelmişti. Büyük bir umutla araştırdım. Randevu alabilmek için devlet hastanelerine başvurmak gerekiyordu. Haydarpaşa Numune Hastanesi’nde uzun süre yatmıştım ve birçok doktoru, hemşireyi tanımıştım. Hemen hastaneye koştum. Otobüste giderken elimde ayna vardı. “Senden kurtuluyorum bozuk göz. Yakında sana elveda” derken, sevinçten uçuyordum. Hastaneye ulaştım. Büyük bir kuyruk gördüm. Sonradan öğrendim ki, Orbis uçağına ulaşmak isteyen insanlarmış bunlar. Bu kalabalıktan bana sıra gelir miydi? İntaniye Servisine çıktım.

Nermin hemşireyi ve doktorları görmek istiyordum. Koridor girişinde bir hasta bakıcıyla karşılaştık. Beni hatırlamıştı. Neden uğradığımı sorunca, uçağa gitmek istediğimi söyledim. Adam bana bakarak güldü, "Yahu hemşerim, kapıdaki halk boşa bekler. Milletvekilleri, bakanların yakınları dururken, halktan kimse o uçağa ulaşamaz. Belki göstermelik on kişiyi gönderirler. Seni tanıdığım için söylüyorum. Boşuna heveslenme" demesiyle moralim sıfıra düştü.

Çok uğraşacak ama Orbis uçağına ulaşamayacaktım. Hasta bakıcının söylediği doğruydu. İçine girdiğim kuyruklarda kimsenin ulaşamadığı konuşmalarını duyuyordum. Ve Orbis uçtu gitti. Tabii benim hayallerim ve umutlarım da uçup gitti.

Ankara'da yaşayan büyük amcam, bankadan emekli olmuş. Babaannemden kalan büyük bahçeli evi alt katları dükkan olacak şekilde apartman yapmaya karar vermiş. Kendisi dururken, başkasına vermemiz zaten yanlış olurmuş. Kendisi bizi daha çok kollarmış. Ölmüş olan öz babamın hakkını ben alacakmışım. Sokaklarda ve cezaevi koğuşlarında yaşamış olduğum için, dünyadan haberim yoktu. Tek vekalet vermeyen ben kalmışım. Büyük amcam göz durumumu biliyordu ama pek oralı bile olmamıştı. Aniden beni Ankara'ya çağırdı. Vehbi Koç Göz Vakfı'ndan benim için randevu almış. Hastaneye gittik. Bir doktor gözüme kısaca baktı. Amcam ile bir şeyler konuştular ama ben duyamıyordum. "Merak etme, gözün yapılacak. Ama sen önce bana vekalet vermelisin" dedi. Benden başka herkes vekalet vermişti. Kırıkkale'ye gittik. Büyük amcam artık müteahhit olarak tanınıyordu. Bana öğlen ve akşam yemeği yedirdi. Noterden vekaletimi verdim. Güzeltepe Mahallesi'nde kalan son bahçeli ev babaannemin eviydi ve artık orası da yarı beton yığını haline gelmişti. İstanbul'da yaşayan küçük amcam ve küçük halamdan duyduğuma göre, 1.400.000

lira alacaktık. Büyük amcam her şeyin adaletli olacağını söyleyerek beni garaja götürdü. Otobüs biletimi alıp yolcu etti.

Yine düştüm İstanbul'a. Küçük amcamın karısı olan yengem, küçük yaşta annesini kaybetmiş ve babası tarafından çok dövülmüş bir kadındı. Çok zor yıllar yaşamış ve bu yüzden çok sinirliydi. Bir gün kendi çocuklarına kızdı ama hırsını benden çıkarmaya kalktı. İnsanın kendi evi olmayınca, her şey batıyordu. Yengem benim annem değildi. Başında kendi iki çocuğu varken, ben fazla geliyordum. Çok iyiliğini gördüm. Bunu inkar edemem. Fakat bir anda parlayıp çok ağır sözler söylüyordu. Sonra pişman oluyordu. Bir gün yine bağırdı. Karşılık verdim ve birkaç parça giyecek alarak evi terk ettim. (Askeri darbe olduğunda kafam kıyaktı ve epey caz yapmıştım. Tam hatırlayamadığım için yazmak istemiyorum. Tek hatırladığım, günlerce haplanmış vaziyet nezarethanede kaldığımdı.)

Bir zaman sonra, Beyoğlu'nda sigara ve viski işlerine başladım. Balıkpazarı girişinde hala piyasada zor bulunan hakiki Samsun satışı iyi gidiyordu. Yabancı sigaralardan da iyi yol buluyorduk. İthalatı serbest bırakılmasına karşın, kaçak mal daha ucuza geldiği için tercih ediliyordu. Gece dandik sigara ve viski satardık arkadaşlarla. 'Ameliyatlı Sigara' dediğimiz yöntemden iyi para kazanırdık. Paketin altından açıp, bir aralar en kaliteli sigara olduğu iddiasıyla piyasaya sürülen 'Sipahi' ve 'Barış' sigaralarından doldururduk. Tek sigara satanlara verdiğimiz Marlboro ayrı karımız olurdu. Her sigaradan iyi para kazanırdık. Marlboro hastası insanlar vardı ve paket alamadığı için, tek alırdı. Sipahi ve Barış nasıl en kaliteli sigaraydıysa, içen bir daha içmez olmuştu. Güya, Marlboro'ya rakip olarak piyasaya sürülmüştü. Karton işi de yapıyorduk. Marlboro kartonunu yine ameliyat dediğimiz yöntemle çok dikkatlice açıyor ve içine birinci paketleri yerleştiriyorduk. İşlek sokaklardan geçen

arabalara karton kasnaklardık. Devamlı karton alan müşteriye vermemiz zaten olmazdı. Beni yeni yüzümle gören gayri meşru yolcusu arkadaşlar çok üzülmüşlerdi. Kendi otel paralarını zor çıkartırken, benim için ameliyat parası biriktirmek isteyenler bile oldu. Bu sadece bir hayalden ibaretti. Sigara işinden Beyoğlu Ekipler Amirliği'ne çok düştüm. Hırsızlık işinden hiç girmediğim bu yeni karakol, bizi iki günde bir yakalardı. Samsun sigaralarını halka satıp parasını bize verirdi. Sonra o parayı günlerce kalacağımız karakolda harcamak zorunda kalırdık. Karakolu kirleten bizdik. Süpürgeden sabuna her şeyi alırdık. Bizim yüzümüzden tonlarca kağıt, kalem, daktilo şeridi gidiyordu. Almazsak olmazdı. Bir daha bize fezleke keserlerken zorluk çekermişiz.

Günlerce nezarethanede yatardık. Karakolun yemek ve sigara dahil bütün masraflarını çektikten sonra, topal bekçi gelirdi. "Bakın çocuklar, ben sizi çok severim bilirsiniz. Amirime kalsa sizi bir hafta bırakmaz. Sizi çok sevdiğim için, amirime yalvarıp yakardım. Sizi ben bıraktırıyorum. Şimdi tek tek çıkın. Karşı odanın masasında büyük küllük var. Altına yüz lira bırakan gider." Son paralarımızı da topal bekçiye bıraktıktan sonra, özgür kalırdık.

Gözümün umutsuz durumu, yüzümün çökük şekliyle iyice umutsuzluğa kapılmıştım. Alkol, hap, esrar ne bulursam içiyordum. Vücuduma madde girmediği taktirde, günlerce gözümü kapatıp uyuyamaz olmuştum. Geceleri bile güneş gözlüğü takarak dolaşıyordum. Yüzümün halini gören kadınlar, çocuklar ve esnaflar bakışlarını benden kaçırıyordu.

Aylar geçtikçe, sağ gözümdeki büyüme devam ediyordu. Sanki gözüm yuvasından çıkmak, fırlamak istiyordu. Beyoğlu'nda sigara işlerinin tadı kaçmaya başladı. Turgut Özal'ın ithalatı serbest bırakmasıyla sigara ve viski işi iyice kötüye gidiyordu. Tekel bandrollüyle kaçak sigara arasında çok az fiyat farkı kalmıştı. Bunun en büyük zararını tombalacılar görüyordu. Şansı olan müşteri bir karta iki sigara çıkartınca, tombalacı çıldırırdı. Nasıl çıldırmasın, günde beş sigara kaptırsa sermayeyi kediye yüklemiş olurdu. Tombalacılar mecburen yabancı semtlerde 'İzmir', yani dandik torbacılık yapmaya başladı. Gel geç türü yerlerde sigara kaptırmadan otel, yemek, meyhane parasını çıkartan şanslı sayılıyordu. Oysa önceden tombalacılık çok karlı işti. (Daha sonraları sigara yerine çeşitli eşyalar için çekiliş tombalacılığı işi başladı. Parayı veren çok ama malı bulan yoktu. Epeyi sürdü o iş.)

Benim aklıma yeni bir fikir gelmişti. Kimseye anlatmadan işe başladım. Kaçak sigara satan toptancılardan boş kartonları ucuza aldım. Haybeye boş karton bile vermezler adama. Yüzlerce boş kartonun içine özenle birinci sigaralarını yerleştirip jilatinledim. Güzel şekilde giyindim. Artık her bakkalda yabancı sigara satılıyordu. Bakkala girip ekmek arası yiyecek ve kola alıyordum. Bir yandan yemeğimi yerken, hafif bozuk Türkçe konuşuyordum. Hani, Almanya'dan izne gelmiştim hesabı diyorum. Büyük çantamda içi birinci paketleriyle dolu Marlboro kartonları vardı. "İki karton Marlboro alayım" dediğimde, itibarım büyük olurdu. Çantama koyduğum Marlboro kartonlarını dandikleriyle değiştirip, "Pardon dalgınlıkla yanlış söyledim. Ben Marlboro içmem. İki karton Parlament diyecektim" deyince iş tamamdı. Ve dandik Marlboro kartonlarını verip, yerine harbi Parlament kartonlarını alırdım. Değiştirme işini çok çabuk yaptığım için, bakkallar uyanamazdı. Epeyi bakkala aynı

tezgahı yaptım. Cebim para doluydu. Sigara işine bakan ve işlerin bozulmasıyla zor günler yaşayan diğer sigaracı arkadaşlar da aynı işi keşfedip saldırınca, karton takas etme işi sakata bindi. Bakkallar önce tezgahı yermiş gibi yapıyor ve tezgahçıyı yakalayınca güzel bir dövüyorlardı.

Hazıra dağ dayanmaz derler ya, iyi para kaptığım karton takasından kısmetim kesilmişti. İş arıyorum ama öylesine arıyorum işte. Bu dağınık yüzle beni kim işe alır. Beyoğlu civarının tadı kaçmıştı ama gidecek başka semt olmadığı için, ufak tefek işlerle günlük nevaleyi kapıyordum. Cezaevine girmek ve gözümün durumunu daha da kötüleştirmek istemiyordum. Sokaktan çocuklarla da arkadaşlıklar devam ediyordu. Hiç unutmam, gruba genç bir çocuk katılmıştı. Altı kişi falanız. Kimsenin parası yok. Genç çocukla konuşurken, Asmalımescit'in hesapta kalite bir otelinde komilik yaptığını ve tabakları düşürüp kırdığı için iki gün önce işten kovulduğunu söyledi. 'Neler yapardın?' falan filan işte derken, otel adına kasaptan et, manavdan sebze ve meyve aldığını öğrendim.

Otelin hesabına bir hafta boyunca şiş, bol salata ve meyve yiyişimiz başladı. Çocuk gidip beş kilo şiş, salata malzemeleri ve her çeşit meyve alıyor. (Şimdiki Tepebaşı Tüyap Fuarı'nın olduğu yer eskiden parktı.) Parkın sota yerinde ateş yakıp, bıçağımla yonttuğum dallardan şiş yapıyor ve etleri diziyordum. Ekmek alacak paramız bile yok. Lakin et, sebze ve meyve bol. Bir de etleri iri kestiriyordum. Her şey o kadar çoktu ki, yanaşan başka aç çocuklara da bol kepçe ikramda bulunuyordum.

Çocuğu son gönderişimde, yanında ayı gibi iki adamın arasında parka doğru geliyordu. Tabii, şiş yemek için daha iştahım kalmamıştı. İştahım olmadıktan sonra şiş yemem ben. Çocuk ne oldu bilmem. Artık bizim ziyafetlerin bedeli olarak bulaşık yıkadıysa, o da bir meslek sayılır. Herkes hızlı bulaşık yıkayamaz ya. Her işte tecrübe ön planda olur.

Eski komi çocuk haricinde Maçka Parkı'na takılmaya başladık. Aynı tayfalarla bakkal işinden yaşamaya başladık. Cezaevine girmektense karnımız doysun, tek dışarıda olalım yeterdi benim için. İki çocuğu alıp bakkala götürüyordum. Her yerde inşaat boldu. Ben karşı inşaat müteahhidinin oğluydum ya, çocuklara koli dolusu erzak yüklüyordum. Çocukları inşaata gönderirken, ben de yarım ekmek arası bir şeyler yeme hesabı bekliyordum. Bakkal amcam hesap yapa dursun, çocukların iyice uzaklaştığına karar verdiğim gibi, uçup gidiyordum. Koliler içinde sigara ve şarabı eksik etmezdim. Sota bir yere sığınıp, nevaleyi hazırlardık. Beş paramız yok, lakin kral sofrası hazırlamışız. Beyoğlu civarında ne kadar bakkal varsa, bize ikramda bulunmuştur.

İçeri girmemek için nelere katlanıyordum. Şarap içerken, aklıma Almanya yıllarım geliyordu. Hayat ne tuhaftı. Bir zamanlar kayak merkezlerinde, tenis kortlarında, yüzme havuzlarında, dağ kamplarında gez, eğlen. Yıllar sonra da bir koli erzak için bakkalları peşine tak. Bakkalların birbirine selamları çoğalınca, ben hariç bütün çocuklar yakalandı. Dükkanda sona kalan benim. Ben haricinde herkes yakalanıyor. Güzel bir sopa yiyen çocuklar, beni terk ettiler. Yine kaldım yalnız.
Beyoğlu, Şişhane ve Taksim civarında turist ayıklamaktan başka çarem yoktu. Hani, 'turizme hizmet' işi diyorum. Yine epey para topladım. Fakat Beyoğlu'nu terk etmek

zorunda kaldım. Çalmaktan başka yapabileceğim bir şey yoktu. Fakat, yüzümün tarif edilmesi ve tanınmam çok kolay hale gelmişti. Aksaray tarafında takılmaya başladım. Yine parasız kaldığım bir gün, aklıma kumarhanesinde çalıştığım Mayk geldi. Yolsuz kalıp uğradığımda, illa ki cebime bir şeyler bırakacaktı. Belki yine çalışırım düşüncesi de vardı. Nişanca'ya uğradım. Yıllar önce çalıştığım kumarhane binasının kapısı kilitliydi. Yakındaki kahveye takıldım. Mayk'ı sordum. Kasap bıçağı ile karnını deşmişler. Hasmını öldürmek için hastaneden kaçmış. Bulup öldürmüş ama kan kaybından da kendisi ölmüş. Şerif babaya baktım. Öldüğü haberini duydum. Nişanca'nın tadı kalmamıştı.

Beyoğlu'na da uğrayamaz olunca, yine düştüm Anadolu yakasına. Artık tek gözlüydüm. Yüzümde yara izi vardı ve çabuk tarif edilebilirdim. Sabıkalıydım ve şubede resimlerim boldu. Göller bölgesinden gelenler kıçtan takma deniz motoru almaya çok hevesliydi. Hırsızlar için yeni bir kapı açılmıştı. Her gece oto teybine çıkmaktan bıkmıştık. Kıçtan takma deniz motoru işinden epeyi ekmek yedik. Fakat insanların uyanması uzun sürmedi.

Hırsızlık işi gittikçe zorlaşıyordu. Ev ve otolar için alarmlar kullanılır olmuştu. Bit pazarları sinek avlıyordu. Yıllar öncesinin 'Ben yolumu her zaman bulurum arkadaşlar. Ben büyük kurnazım yahu' diyenleri bile, boynu bükük gezer olmuştu. Bir çay için ayakçılık yapmaya kadar düşmüşlerdi. İstanbul artık eskisi gibi değildi. Evlere panjurlar, kepenkler takılıyordu. Hırsızlar için en ideal sayılan bahçeli evlerin yerini, hızla yüksek binalar alıyordu. Girişte bekleyen kapıcılar kimseyi içeri bırakmaz olmuştu. Hırsızlar için hayat gittikçe zorlaşıyordu. Ben yine de çeşitli yerlere dalıp yolumu buluyordum.

Ama bir gün geldi ve yine yakalandım. Karakol, 2. Şube, Adliye ve yine Paşakapısı Cezaevi. Üstelik artık, yüzümün yeni haliyle de resimlerime kavuşmuştu 2. Şube sakinleri. Yılların polisleri bile beni tanımakta zorluk çekmişti. Yıllarca, çalarken iş kazasına uğrayan hırsızlar görmüştüm. Sağlam olarak çıktıkları Paşakapısı Cezaevi'ne, 'Topal, Çolak, Aksak, Felçli, Yanık, Çarpık' gibi lakaplarla anılacak şekilde dönmüş olan hırsızlar vardı. Ve bir gün geldi, aynı cezaevinde tek eksik olan 'kör' lakabıyla ben döndüm. Artık sübyana değil, büyük kısma verilme zamanım gelmişti. Yıllardır cezaevinde yaşayan bir insan olarak, suçların cezasını ve hafifletici sebepleri çok iyi bildiğim halde, ilk kez 'Ağır Ceza Hakimliği'ne düşmüştüm. Artık benim için de 'Sulh' gibi hafif ve 'Asliye' gibi orta dereceli suçlara bakan mahkemeler geride kalmıştı. Hafif ve orta dereceli suçlara bakan mahkemeler, gün ertelediği zaman bir buçuk ayı geçmezdi. Lakin Ağır ceza salladı mı üç dört ay birden sallardı. Mahkemeye çıkınca tahliye oldun kurtuldun. Olamadın, bir o kadar daha sallardı. Davanın sekiz mahkeme sürdüğünü hesap edersek, üç yıla yakın bir zamandı bu.

Cezaevi de değişmişti. Askeri kurallara uygun yönetilir olmuştu. Eski alt ve üst sübyan bölümü biraz onarılmış ve boyanmıştı. Cezaevi kapısından içeri girenlerin, kuralları öğrenmesi için iki veya üç hafta boyunca kalacağı 'Karantina' adlı yer oluşturulmuştu, bizim ilk sübyan koğuşlarımız. Karantina, yani, tehlikeli hastalıkların kordon altına alındığı bir yerde yaşıyor gibiydik. Ne kadar büyük 'mikroplar' olduğumuza uyanın diyorum. (Aklıma yaş günümde Mahmut'un aldığı mikroskop geldi. Elimi yuvarlak şekle getirerek, "Durun lan, ben mikropçu baba. Sizi inceleyeceğim" dememe millet çok uyuz olurdu.)

Elemanlar hiç değişmemişti. Hep büyük para hayallerinin karşılığı olan, Ağır Ceza'da yargılanıyorlardı. Biz nereden nereye gelmiştik. Paşakapısı Cezaevi'ne ilk girişimi hatırladım. Dev kapı açılmıştı. Sonra 'hoşgeldin' coplaması 'Bir daha gelmeyesin' coplaması Küçük bahçeli 'alt sübyan' ve her şeyi kısıtlayarak bizleri adam edeceğine inananlar Bizleri ne kadar çok akıllandırmıştı.

Ve ayrıca, yeni sübyan koğuşları tıklım tıklım doluydu. Ve durmadan küçük suçlular gelmeye devam ediyordu. Her gün en az üç beş küçük suçlu geliyordu. Onlar bizim yerimize doluşan ve akıllanmaları beklenen geleceğin bizleri değil miydiler? Bizler kafese ilk girdiğimizde, bizden öncekilerden gördüğümüz örnekler doğrultusunda nerelere uçmuştuk. Ve bizden sonra gelenlere marifetmiş gibi anlattıklarımızla, ne örnekler sergilemiştik. Ve bizden sonrakiler, daha sonrakiler ve yine daha sonrakiler hep örnek olmaya devam edeceklerdi. Yaptıklarımızla, anlattıklarımızla ve nefretlerimizle hep yeni 'bizler' doğmasına neden oluyorduk. Ama bizlere bunları yaptıran nedenleri arayan hiç kimse yoktu. İnsanlar kaçmakla ve sadece 'adam ol evladım' demekle yetiniyordu.

Bize, içkinin kötü olduğunu söyleyip, meyhanelerden çıkmayan büyüklerimiz, yıllar sonra bizlerden hangi hakla saygı bekleyeceklerdi? Zina günah deyip, yakaladığı kadınla birlikte olmayı, hatta arkadaşlarımızın annesiyle veya ablasıyla yatmayı zamparalık sayıp övünen büyüklerimiz, yıllar sonra bizlerden hangi hakla sevgi bekleyeceklerdi? Bizlere hiçbir şey vermeyi beceremeyen büyüklerimiz, yıllar sonra bizlerden hangi hakla kuru itaat bekleyeceklerdi?

Saç sakal ağardıktan sonra kuru bir tövbe yolunu seçerek saygı, sevgi ve itaat bekleyenler, işte bugün ciddiye alınmıyorsa, gençlik kendi ceddini takmıyorsa, oturup iyice düşünülmesi gereken çok şey vardır. Kimse kimseyi kandıramaz. 'Ben cahildim yapmışım işte' gibi suni avunmalar ve avutmalar bir nesli kurtaramaz. Bugün bu toplum bu hale geldiyse, bunda en büyük pay, büyüklerimiz olacak insanlardadır.

Alman toplumunda büyük, her zaman için küçükten önde olmalıdır. Büyük daima okuyacak, araştıracak ve öğrenecektir. Daima küçüğüne örnek olacaktır. Ve gelecek neslin temsilcisi olacak küçük, daima büyüğünü yakalamak için peşinden koşturacaktır.

Peki bizim dönemimizde hangi büyük küçüğüne örnek olmuştu? Kuru telkin, kuru akıl, kuru nasihat insana yetmez. İnsan düşünen bir varlıktır. Benim çocuk yaşta Almanya'da yaşadıklarımı ve gördüklerimi, yetmiş yaşına gelmiş büyüğüm olan bir akrabam bilmezse, ben onu takmam, ciddiye almam. İşte bugün bu toplum Batı'ya yönelmişse, bizim büyüklerimizin kısıtlamaları ve kendileri gibi bizleri de avutmasından dolayıdır. Bir toplumun ileri gelenleri, gelecek nesline bir şeyler veremezse, yeni nesil başka toplumları örnek almaya başlar. Büyüklerimiz de "Çoluğumuz çocuğumuz gavura özeniyor. Dünyanın sonu geldi, yaa" diye dövünür dururlar. "Çoluğunu çocuğunu gavura özendirip, kaptıracağına, örnek olsaydın da, kendi geleneklerini devam ettirseydin" demezler mi adama?

Aylarca hayatımı düşündüm. "Lan Paşakapısı'nda bir körümüz eksikti. O da oldu işte" şakalarına aldırmam saçmalık olurdu. Çünkü bu bir şakaydı. Nereden

geldiğimi zaten biliyordum. Ama nereye gideceğimi düşünmek çok zordu. Bozuk yüz ve göz, gidecek yer yok.

Kış başlarken ufak bir iş yapıp kasten yakalanarak, soğuk günlerde cezaevini yuva yapan hırsızlar vardı. Onları düşündüm. Hiç kimsenin umudu yoktu. Dönecek ne bir ev, ne bir köy ne bir yer vardı onlar için. Ve ben aynı durumdaydım. Üstelik onların hiç olmazsa yüzü düzgündü.

Hızla silahlanma yarışına ayak uyduran hırsızlar gelmez olunca, sabırla bekler olduk. "Lan ne oldu bu adama. Bu kadar gecikmezdi. Hem de kış ayında dışarıda kalmazdı" gibi meraklı cümleler ağzımızdan düşmezdi. Çok geçmeden kafese gelen eski bir aboneden haberi alırdık. Merakla beklediğimiz insan, bir şekilde ölmüş olurdu.

Yıllar önce benimle birlikte alt sübyan döneminde cezaevi yaşantısına başlamış olanlara baktım. Değişen tek şey, işlenen suçların ağırlaşmasıydı. Boşa geçen yılları kurtarmak umuduyla, gittikçe ağır suçlar işleniyordu. Hafif suçlar için çıkılan 'Sulh ve Ceza Hakimliği'ne çıkanımız artık kalmamıştı. En hafifi '1. Ağır Ceza Hakimliği'nde yargılanır olmuştu. Dışarıda gidecek yerimiz olmadığı gibi, gidecek yolumuz ve umutlarımız da kalmamıştı. Paşakapısı'ndan çıkan, en kısa zamanda geri dönüyordu. Hatta karşı veya yan koğuştan tahliye olup, bir haftaya kalmayıp geri dönenler gittikçe çoğalıyordu. Kat ortasındaki büyük volta bölümünde çay muhabbetine başlamışız. "Yaa kardeş, geçen pazar bir rakı alemi yaptım sormayın" diyene bakıyorum. "Ne zaman lan?" dediğimde çıkıp hemen döndüğünü anlıyorum. Bizi akıllanmamız için alt sübyan koğuşuna gönderenlerin yarattıkları bizler, ölmek

ister gibi yaşar olmuştuk. Arada bir patlak veren koğuş isyanları, kolay hazmedelim diye içine sabun katılan ve içine fındık faresi düşmesinin normal sayıldığı karavanalar, sabah ve akşam sayımları, voltalar ve yatak muhabbetlerinde anlatılan palavralardan ibaret yaşıyorduk. Düzelecek bir yanımız da yoktu.

İçeri girişler, çıkışlarla yaşantım devam eder olmuştu. Bir zamanlar polislerin yetişemediği, rüzgar gibi koşan, düz duvarlara tırmanan, karanlıkta bile çok iyi gören, ikinci katlardan uçarak atlayan ve gözden kaybolan ben, artık refleksleri zayıflamış, bir gözünden hayır görmez olmuş, sadece yaşamak için çırpınıyordum. Böyle bir durumda da çabuk yakalanmam çok doğal sayılırdı. Paşakapısı'na altıncı girişimde on sekiz aya mahkum oldum.

Umutsuzluk içinde saatler bile çok zor geçerken, aylar nasıl geçecekti? Yıllar önce alt sübyan koğuşuna atılan o yılların küçük çocukları, gidip gelmeye devam ediyordu. Gelenler içinde sakatlananlar devam ediyordu. 'Dışarı çıkınca ilk işim şurayı soymak olacak' cümlelerinin ardı arkası kesilmiyordu. Çıkar çıkmaz da, soymaya kararlı olduğu yerde yakalanmasa bile, bir başka yerde yakalanıp geliyordu.

Alt sübyan koğuşunda tanıdığı cezaevi yaşantısı, yirmi yaşına gelenler için bir süreliğine son buluyordu. Tahliye olur olmaz askere götürülüyorlardı Askeriyeye alışanlar, askerlik biteceği zaman firar ediyor ve askerliğini uzatıyordu. Dünün suç dünyası çocukları için, ya askeriye, ya cezaevi gibi iki seçenek kalmıştı.

Üsküdar Paşakapısı Cezaevi çok eskiden manastırmış. Yıllar sonra yaşanmaz raporu verilmesine karşın, dolup dolup taşıyordu. Rutubetli ve bakımsız duvarlar,

bizleri yavaş yavaş çürütüyordu. Sabah sayımında uyanmayan bir mahkumu dürtüklerken, nefes almadığını anladığımız günlere ulaşır olmuştuk. Bir süre öncesine kadar canlı olarak gelen genç ve yaşlı insanlar, bir gece sessiz sedasız bu dünyadan göç edip gidiyordu. Ardında 'İyi arkadaştı. Toprağı bol ola' anılmalarıyla. Dıştan sağlam gözüken ama içi çürümeye başlamış, toplum dışı insanlardık biz artık. Yatağında sessiz sedasız can vermiş olan ve ertesi gün revire kaldırılarak cenaze işlemlerine başlanan insanları gördükçe, yatağımdan, yastığımdan ve battaniyemden soğuyordum. Sabahları uyandığımda, kendimi çimdikliyordum. 'Ben yaşıyor muyum? Yoksa öldüm mü?' sorularıyla yaşamaya başlamıştım. Gece yat saati sırasında battaniyeyi üzerime çekerken, 'Acaba son gecem mi? Yoksa, yarın uyanacak mıyım? Yaşamak güzel mi? Yoksa ölmek en iyisi mi?' düşüncelerinden kurtulamaz olmuştum. Günler sonra, bahçede volta attığım birçok arkadaşın aynı düşünceler içinde yaşadığını öğrendim. "Biz neye yaşarız be arkadaş. Herkes iş güç sahibi olmuş. Evlenip çoluk çocuğa karışmış. Biz sübyanken girmişiz Paşakapısı'na, hala kurtulamayız. Paşakapısı'nın leş gibi kuru fasulyesini yiyen, yosunlu suyunu içen illa buraya dönüyor." Herkes aynı cümlelerle isyan ediyordu. Dışarı çıkınca kollayacak, destek çıkacak kimsemiz yoktu. Almanya'yı terk edip geldiğim için herkes bana kızıyordu. Oysa, Almanya'yı ben terk etmemiştim ki.

Herkes televizyon seyrederken, ben yıllar öncesini düşünür olmuştum. Karen ve annesi, bayan Klett, Rosa ve kocası Helmut, Coburg'da annem için çaldığım büyük siyah beyaz köpek, Augsburg'da kongre salonunda gördüğüm Muhammed Ali Clay, öğretmenlerim, kız arkadaşlarım, bisikletim. Ve dönüş yolunda tır içinde Alman topraklarından uzaklaşırken altımızda uzadıkça uzayan beyaz yol şeritleri.

Her şeridi geçtiğimizde, demek ki Paşakapısı'na abone oluşum yaklaşıyordu. Ama nereden bilecektim?

Paşakapısı'na altıncı girişimde her şey aynıydı. Tek değişen, dünün alt sübyan çocuklarının 'gasp' ve 'oto çenç' gibi çok ağır yükümlülükler taşıyan suçları bile göze almış olmasıydı. Eskiden 'gasp koğuşu' tek tük dolu olurdu. Oto çenç işinden gelen az olurdu. Ama artık, gasp koğuşu dolup taşmış ve taşanlar hırsızların yanına verilmişti. Oto çenç işi yapanlar gittikçe çoğalıyordu. 'Belki büyük parayı bulurum' düşüncesiyle gaspa çıkanlar, uzun yılların faturasını ödemek için isyanlar içinde bekler olmuştu. 'Dört oto kasnaklarsam, bir mekan açarım kendime' hesabı takılanlar da, yine ağır faturalar için beklemekten başka şey yapamayacaktı.

Haydarpaşa Numune Hastanesi'nde yattığımda, Menenjit belirtisi olan eklem yeri ağrılarını iyi öğrenmiştim. İş olsun hesabı revire bu belirtileri anlatarak hastaneye sevk raporu aldım. Mahkumlar Bayrampaşa hastanesine götürülürdü. Hani, şöyle birkaç saat dışarıyı görüp dönmek için herkes aynı dalga dümeni yapardı. Fakat, mahkum arabası hiç ummadığım bir hastane önünde durdu. Askerler inmemizi istedi. Ben hasta olmadığımı, yanlışlıkla geldiğimi söyledim. Lakin, asker, "Ben anlamaz hemşo" dedi. Bayrampaşa Hastanesi'ne gideceğimi umduğum için, menenjit belirtisi hikayesi anlatmıştım. Yani, intaniye servisine götürülecektim. Mahkum arabası azlığı nedeniyle, yakın olan Haydarpaşa Numune Hastanesi'ne getirileceğim hiç aklıma gelmezdi. Artık dönüş yoktu ve merdivenleri çıkmaya başladık. İntaniye servisine girdik. Kollarımı sıkıca tutan iki asker ve ellerimde zincir kelepçeler. Başımı öne eğdim. Doktor odasına girdik. Beni tedavi etmek için aylarca uğraşan, beni hayatta tutabilmek için aylarca çırpınan doktorlarla

karşılaşınca, dünyam karardı. Başımı kaldırmadığım halde tanımışlardı. İnsan bazen ‘keşke şimdi ölebilseydim’ der ya, işte ben öyle bir an yaşıyordum. “Geldim doktor bey” diyen bayan sesi kulaklarımda çınladı. Doktorların asılmış yüzünü gören hemşire benim yüzüme baktı. Ölüm yatağında başucumdan ayrılmayan, beni hiç yalnız bırakmayan, sevdiğim yiyecekleri evinde hazırlayarak sefer tasıyla bana getiren Nermin Hemşire ile böyle bir şekilde karşılaşmam, milyon değil, milyar kez ölmekten daha beterdi. Nermin Hemşire masa üzerinde duran evraklarıma baktı. “Sen iftiraya uğradın değil mi? Yoksa, benim tanıdığım sen, böyle bir şeyi asla yapmazsın. Buna inanamam.” derken gözlerinden yaşlar akıyordu. Bir zamanlar bana umut vermek için, iyileşir iyileşmez evleneceğimizi söyleyen Nermin Hemşire’nin sözlerine verecek cevabım olamazdı. Askerlerden biri “Bu bizim cezaevinin demirbaşıdır bacım. Gelir, gider, gelir, gider” demese olmazdı sanki. Nermin Hemşire hala inanamıyordu. “İnsanları sevmek suç mu? Sen nasıl böyle suçlar yaparsın? İnanamıyorum bu nasıl oluyor” derken dudakları titriyordu. Sonra öbür hemşireler girdi içeriye. Evrakımda yazan suçumu okuyan şaşırdı kaldı. Kimse inanmak istemiyordu.

Muayene sonrası bir şeyim olmadığı ortaya çıktı. Bir şey çıkmayacağını ben de biliyordum zaten. Doktor odasından çıkarken Nermin Hemşire yanıma geldi. “Sen can çekişirken, ben senin başında sabahladım. Gece nöbetinden eve döndükten sonra, sana dolmalar sarmak için uyumadım. Çünkü sana değer vermiştim ben. Bu muydu bana vereceğin hediye?” dedi ve arkasını dönerek uzun koridorda yürüdü. “Bir gün gelecek, beni affedeceksin. İnan bana, seni çok seviyorum. Beni unutma. Bir gün affedeceğinden emin ol” dememe aldırmadan gözden kayboldu. “Lanet olsun be, bok var sanki dışarıda. Ömür boyu yatsaydım ve bu anları yaşamasaydım” diye dişlerimi

sıktım. Cezaevine döndüğümde moralim sıfırdı. Günlerce yemek yiyemeden sadece sigara ve çay ile yaşayacaktım.

Zaman geçti ve aldığım cezanın bitmesine tam otuz dokuz gün kala sevk listesine alındığımı öğrendim. Acele dilekçe verdim, sevk edilmemi engellemek için bütün gücümle uğraştım ama sevk edilmekten kurtulamadım. Arada bir uğrayan amcama sevk edileceğimi söyledim. Söyleyecek bir şeyi zaten olamazdı. Akşam sayımı sonrası herkes sessizlik içinde bekliyordu. Kimin nereye gideceğinin listesini belirtecek anons sesini duyduk: "Arkadaşlar, sevk listesini okuyorum. Sevk edilecek olan arkadaşlar, sabah sekizde hazır olsun." Dargın olduklarımızla barıştık. Kafamıza göre eğlendik işte.

Sabah sekizde bahçeye toplandık. Sevk arabasını beklerken, gardiyanlarla konuşuyorduk. 'Kemikkıran' olarak andığımız Zekeriya başgardiyan ile öylesine konuşurken zoraki bir şekilde güldü: "Yıllardır gelip gidersin be Almanyalı. Senin ilk gelişini hatırlarım, gözün, yüzün sağlamdı. Kolların tertemizdi. Şimdi yüzünün, gözünün haline bak. Kolların faça dolu. Buraları insanı nasıl yiyip bitiriyor nasıl anlayamıyorsun? Biz bir yer görmedik. Sen Avrupa memleketinde yaşamışsın. Yıllardır gelip gidersin. Sen aynı, ben aynı, Paşakapısı aynı, her şey, her yer, herkes aynı. Daha beter olmadan bırak bu işleri" deyişine verecek cevabım hazırdı: "Nasıl yapayım Zekeriya abi? Söylemesi kolay ama" Sevk arabasının geldiği haberini aldık. Mahkum arkadaşlarla ve gardiyanlarla vedalaştık.

Bindirildiğimiz Ford minibüs içine dokuz kişi sıkıştırılmıştık. Biz dört kişi, karşı taraf beş kişi olarak yan yana kelepçelenmiştik. Askerler kapı ağzında

bekliyordu. Üsküdar'dan yola çıktık. Pendik tarafında bir saat haybeye bekledik. Şimdi değişti mi bilmem, o yıllarda mahkum arabasını kullanan şoförler mahkumlar arasından seçilirdi. Cezası ağır, kefili sağlam olunca kıyağa gelirdi. Tabii şoför efendiye arada bir kıyak olsun hesabı, evinde bir saat geçirmesine izin verilirdi. Şoför efendi evinde karısıyla keyfine bakıyordu. Bizler de 'koyun' gibi bekliyorduk. Şoför işini pişirmiş, Banyosunu yapmış, hala ıslak kalmış saçlarını düzelterek geldi. Delikli pencereden bakıp etmediğimiz küfür kalmadı tabii.

Sıkıntıdan peş peşe içtiğimiz sigara dumanları, arabanın küçük deliklerle dolu saç plakalı penceresinden çıkamaz oldu. Askerler boğulacaklarını söyleyerek sırayla sigara içmemize izin verdi. Koyun sürüsü gibi doluşturulduğumuz minibüsün pencere deliklerinden dışarı bakınca, yeşillikleri, ağaçları gördüm. Almanya'dan yola çıktığımızda da böyle bol yeşil ve ağaç görmüştüm. Şimdiki yeşil ve ağaçların sonunda, yeni bir cezaevinin malı olmaya gidiyordum, tabii diğer arkadaşlarla birlikte. Kollarıma baktım, her giriş çıkışımda jilet veya kırık cam parçalarıyla attığım façalarla doluydu.

Bolu-Mudurnu kaza cezaevine on saatlik bir yolculukla ulaşabildik. Minibüsten indiğimizde her yerimiz tutulmuştu. On saat boyunca aç karnına sigara içmekten, içimiz yanıyordu. Su bile vermemişlerdi.

Sırayla küçük başgardiyan odasının önünde dizildik. İlk kez sevke gönderilmiştim. Dokuz kişilik sevk mahkumları içinde, üç kişi defalarca sevk geçirmiş olduğu için, kaza cezaevlerinin zorluğunu iyi biliyordu. Merkezi cezaevlerinde karavana çıkardı ve mahkumlar pek açlık çekmezdi. Fakat kaza

cezaevlerinde ‘iaşe’ sistemi vardı. Devlet her mahkuma belirli bir para hakkı tanıyordu. Ve aybaşı geldiğinde her mahkum, iaşe bedeli kadar mal listesi yapıyordu. İaşe bedelinin yarısından çoğu zaten sigara ve çay paketlerine gidiyordu. Bolu-Mudurnu kaza cezaevinin iaşe bedeli ‘3.300’ liraydı.

Büyük ve küçük odaları, küçük kare bir koridoru ve orta büyüklükte bahçesi olan kaza cezaevinde, günde üç saat bahçeye çıkma hakkımız vardı. En azından merkezi cezaevi kadar kalabalık değildi. Mudurnulu köylülerin tutuklu olduğu cezaevinde, hırsız olduğumuz için bizi pek sevmediler. Köylülerin suçları ne oluyorduysa? Hangi köylüye suçunu sorsam “Tomurcuk kestim” diyordu. Birkaç cinayet zanlısı da vardı. Bolu ormanlık bölge olduğu için, köylüler kaçak olarak tomurcuk kesiyordu. Sonu yine hırsızlığa dayanmıyor muydu? Yakalanan kafese gönderiliyor ve yeni tomurcuklar kesmek için dışarı çıkacağı günü bekliyordu.

Birinci haftamız dolduğunda köylülerle ahbap olmaya başlamıştık. Her gün ziyaretçileri geliyordu. Peynirler çeşit çeşit, ballar, tereyağları, zeytinler ve köy ekmekleri kasa kasa geliyordu. Bizim iaşe hakkımız için beklememiz gerekiyordu. Çünkü henüz aybaşı değildi. Dokuz İstanbullu olarak tanınmıştık. Birbirimizi de iyi kolluyorduk. Köylüler bizden çekiniyordu desem yeriydi. Sabaha karşı uyanıp, ranza altlarında duran sandıklara dalıyor ve yiyecekleri koynumuza dolduruyorduk. Sonra dokuz kişi tuvaletin önünde sıralanıyorduk. İkişer, üçer kişi tuvalete girip kapıyı kapatıyor ve hızla köylülerden çaldığımız nevaleleri çiğnemeden, yutarcasına yiyorduk. Daha peyniri yutamadan kapı çalıyordu, “Hadin lan, açlıktan öldük yaa. Keyif için girmediniz oraya. Çıkın beee” ihtarı veren arkadaşlarımıza sıra vermemiz gerekiyordu. Tuvalet dışında yememiz sakat işti. Köylü tuvalete kalksa, yutkunan,

ağızlarının içi peynir dolu olan bizleri görseydi, hemen gardiyana koşardı, “Bunlar hırsız yahu, erzakımızı çalıp yiyorlar” diyeceği kesindi.

En kötü yakalanışımız yine tuvalette olmuştu. Üç kişi tuvalette peynir, zeytin ve köy ekmeği yiyoruz. Bizim salağın biri kapıyı içerden kilitlemeyi unutmuş. Bizden önce karnını doyurmuş olanlardan biri kapıda nöbet tutmalıydı. Aniden kapı açıldı, gözlerini ovuşturan köylü bizi görünce ağzını açtı kaldı. “Anaa, lan helada üç kişi ne işiniz var? Hemşehrim, bu grup seks denilenden mi yapıyonuz yoksam lan?” Elimizde köy ekmeklerini, zeytin dolu küçük torbayı ve peynir kalıplarını görünce gülmeye başladı. “İaşeniz verilmemiş. Yiyin arkadaşlar yiyin. Benim bol pekmezim var. Bundan sonra çalmayın. Biz biliyorduk emme, sakat adamlarsınız siz. Bundan sonra bizimle yiyin” dedi ve anında bir bidon pekmez getirdi. Günlerdir tatlı yüzü görmemiştik. Pekmezi bardaklarla içişimizi hiç unutamam.

Aklıma Paşakapısı’nda kurak yaz zamanı on gün boyunca suların kesik oluşu geldi. Tuvaletlerin tavan kısmındaki sifon kutularında yosunlaşmış suyu içebilmek için birbirimizin üstüne çıkmıştık. Son damlalar bile hayat kurtarıcı gelmişti.

Sonraki günler köylüler bizi yalnız bırakmadı. Onlara zaten bol bol erzak geliyordu. Yemek ortaklığına başladık. Dokuz kişiydik ve köylülerin sofrasına bölündük. Mudurnu’nun meşhur saray helvasına doyum olmuyordu. Boğazı kurutan kuru tatlı ve üzerine kana kana içtiğimiz Bolu ormanlarından gelen ve insanın boğazından tereyağı gibi lıkır lıkır kayan nefis tatlı suyun tadını anlatmak mümkün değildi.

Bahçede top oynamaya başladık. Güneş tepemizden yakarken, etrafımızı saran yüksek duvarların ardından tepedeki ormanları görüyorduk. Kaza cezaevine gönderilmek için, mahkumun az cezası kalmış olmalıdır. İçimizde en çok üç aylık cezası kalan vardı. İstanbul'dan birlikte geldiğimiz sekiz kişi çıktığında nereyi soyacağının hesabını yapıyordu. Sadece ben, artık çalarak insanların canını yakmak ve ömrümü cezaevlerinde geçirmek istemiyordum. Amcamın evine dönmeyi düşünürdüm ama gereksiz bir yük olmaktan başka bir işe yaramazdım. Ayrıca gözümün ve yüzümün bozukluğu da benim için çok büyük bir engeldi.

Mudurnu kaza cezaevinde günler geçiyordu. Dışarı çıkacağım gün yaklaştıkça, içimde korkular başlamıştı. Yeni bir hayata başlamak istiyordum. Ama nasıl olacaktı? Yüzümün halini gören, hemen notumu veriyordu.

Geçmesini hem istediğim, hem istemediğim günler geçti ve çıkmama bir gün kaldı. Akşam kafamıza göre bir eğlence düzenledik. Arkadaşlar arasında para toplandı. Sabah kahvaltımı yaptım. Banyo yapıp tıraş oldum. Ayakkabım yırtılmıştı. Büyük ayaklarıma küçük numaralı döküntü bir spor ayakkabı hediye edildi. Ayaklarımı tam soksam anında yırtılacaktı. Tahliye kağıdım imzalandı. Bütün koğuşlarla vedalaştık. Kaza cezaevinin küçük demir parmaklıklı kapısı açıldı. Dışarı çıktığımda arkama baktım. Yıllarımızı paylaştığımız İstanbul hırsızları ağlamaklı bakışlarla el sallıyordu. "Beni bir daha göremeyeceksiniz. Bu işlerden vazgeçin. Avanta yaşam bitti artık çocuklar" diyerek yürümeye başladım.

Mudurnu garajından otobüse binerek Bolu merkeze geldim. Otobüsten indiğim anda askerler kimlik sordu. Kafesten yeni çıktığımı söyledim. Yaşım yirmiyi

geçmişti ve asker kaçağı idim. Kendimi Bolu Merkez Komutanlığı'nda buldum. Cezaevinde yaşamayı seçen arkadaşların en çok korktuğu olay, benim başıma da gelmişti. Kafesten çık ve askere git. Fakat sağ gözüm, yani 'nişan' gözüm artık kördü. İki gün boyunca kaldığım nezarethanede sigara ve çay için, koğuş arkadaşlarımın topladığı birazcık parayı harcamak zorunda kaldım. Doktor muayenesinden sonra, en kısa sürede 'Çürük Raporu' almam tavsiye edildi ve serbest bırakıldım.

Bolu merkezde öylesine dolaştım. Parkta oturdum. Saatlerce düşünmek istiyordum. Fakat önümde uzun bir yol vardı ve hava kararmadan yola çıkmalıydım. Cebimde sadece birkaç ekmek ve üç paket filtresiz sigara alacak kadar para kalmıştı. İki ekmek alıp yürümeye başladım. Garaja gidip param olmadığını ve İstanbul'a gitmek istediğimi söyleseydim, 'Necisin, içerden mi çıktın? Suçun neydi?' gibi sorularla bezdirirlerdi beni. Tek çarem, iki ekmeği idareli şekilde yiyerek İstanbul'a yürümekti. Saatler sürecek yolda yürümeye başladım.

Daha Adapazarı'na yaklaşmadan ekmeğim bitti. Su derdim yoktu, her birkaç yüz metrede su fışkıran çeşmeler vardı. Param yoktu, ekmeğim bitmişti ve dört tek sigaram kalmıştı. Kibritim de bitmek üzereydi. Yol üzerinde küçük mola yerleri gördüm. Sandalyeye oturmuş çay içen yelekli 'ağa' kılıklılara baktıkça, canım çay istiyordu. Ben kimseden bir şey istemeye alışmamıştım. Bir bardak çay nedir ki, mutlaka verirlerdi. Ama isteyemezdim işte. Benim karakterime tersti. Çalmak daha mı iyiydi? Yıllarca çalarak yaşamıştım. Kaç mekanın iflasına neden olduğumu çok iyi biliyordum. Kızgın güneşin altında aç midemi serin sularla doldurarak yürümeye devam ettim. Çayırların arasında mantarlar gördüm. Bir tanesini kopartıp altına

baktım. Almanya'da kamp gezilerine katıldığımızda, öğretmenlerimiz altı benekli mantarların zehirli olacağını anlatmışlardı. Bile bile de zehirli mantarı yiyecek halim yoktu. Yine öğretmenlerimin çok sık anlattığı 'doğa insanı aç bırakmaz' cümlesi vardı. Yaban eriği ve fındık toplayarak ceplerime doldurdum. Diken tarlasını görünce hemen daldım. Almanya'da yeşil alanlara piknik kampı kuran biz Türkler, büyük dikenleri kopartır ve altlarından tutup soyardık. İçinden çıkan çok lezzetli uzun kordona uçkun denirdi. Bıçağım olmadığı için ellerimin biraz delinmesi normal sayılırdı. Çayırların arasında dikenleri soyup uçkun yemeye başladım. 'Keşke yanımda tuz olsaydı, tuzsuz tadı olmuyor' diye kendi kendime söylendim durdum. Yol için uçkun hazırladım ve tekrar yürümeye başladım.

Akşama doğru Adapazarı'na yaklaşmıştım. Yeni bir çeşme görünce yanaştım ve bidonuna su dolduran on beş yaşlarındaki çocuğun gitmesini bekledim. Genç köylü çocuğu dikkatlice bana baktı ama hiç konuşmadı. Sigaram bitmişti ve yeleğinin cebinde Samsun paketini gördüm. Bir sigara istedim, verdi. Elinde tuttuğu büyük su bidonunu doldurmasını bekliyordum. Ormanlık alanı göstererek, "Buralarda kurt falan yaşar mı?" diye sordum. Hiç cevap vermeden gitti.

Yine yola koyuldum. Yanımda polis otosu durdu. Polisler indi ve hızla ellerimi arkamdan kelepçelediler. Ne olduğunu anlamadan kendimi Adapazarı polis merkezinde buldum. Beni amirin karşısına çıkardılar. "Dağlarda kurt var mı diye sormuşsun. Dağlarda ne işin var. Kimsin sen? Nereden geliyorsun?" sorusundan sonra, neden yakalandığımı anlamıştım. Cebimde tahliye kağıdım vardı ve o kağıt parçası beni kurtarırdı. Amir, kağıda bakıp daha o gün çıktığımı anlayınca gülerek serbest olduğumu söyledi. Akşam olmuştu. Yoluma yürüyerek devam edeceğimi, bu

yüzden bir yerde sabahlamam gerektiğini belirttim. Amir benim için para toplayacağını söyledi. Fakat kabul etmedim. Ben dilenci değildim. Karakolun girişindeki 'Polis Lokali'nde sabahlayabileceğimi söyledi amir.

Kızgın güneşin altında yürüdüğüm saatler boyunca öylesine yorulmuştum ki, dört sandalye üzerine uzandığımda, kuş tüyü yatak gibi gelmişti. Almanya'da gerçekten kuş tüyü yorgan ve yastığım vardı. Başımı koyduğum yastık bulut gibiydi ve 'Plofff' sesiyle yassılaşırdı. Yorganım yine bulut gibiydi. Üzerime çektiğimde nefis bir sıcaklık verirdi.

Sabah uyandığımda lokal çaycısı ile konuştuk. Kıyak bir insandı. Börek ve poğaça aldı. Birlikte yedik. Çaya hasret kaldığımı anlamıştı ve büyük su bardağı ile çay veriyordu bana. Mudurnu'dan yürüyerek geldiğimi söylediğimde çok şaşırdı. İstanbul'a da yürüyerek gideceğimi söylememe daha çok şaşırdı. "Burada sana para toplayalım" demesini gülümseyerek kabul etmedim. İki paket samsun ve üç ekmek aldı bana. Ve ezgin şehir İstanbul'a doğru yürümeye devam ettim. Yolum uzundu ve yürürken düşüneceğim çok şey vardı. Zaten düşünecek çok şeyim olmasaydı, yol hiç bitmezdi.

Kırıkkale'de başlayan, Almanya'nın çeşitli kentlerinde devam eden ve Adapazarı yollarında yürüyüşle son anı yaşayan kendimi düşündüm. Bir zamanlar ben neydim? Ama şimdi ne olmuştum? Alman topraklarına ilk adım atışım, saray gibi bir ev beklerken ahşap harabeye girişim. Sonra Karen, o ne yapıyordu acaba? Beni unutalı çok olmalıydı. Beni bu halde görse ne kadar üzülürdü Karen. Ayağımda küçük numara bir ayakkabı. Üstüm başım kirlenmiş. Saçlarım dağılmış. Aç ve

perişandım. En berbatı, gitmek zorunda olduğum ezgin şehir İstanbul'da ne yapacaktım? Yine en berbatı, hiçbir umudum yoktu.

Bergen yatılı okulunu düşünmeye başlamıştım. Eğitim hemşirelerimiz bizim için çok uğraşırlardı. "Sizler, yıllar sonra bizleri temsil edeceksiniz. Bizi utandırmayacağınızdan eminiz" derlerdi. Evet, eğitim hemşirelerim beni bu halde, bu kadar sabıkayla görselerdi, benden nefret ederlerdi. "Bizim görevimiz, sizleri en iyi şekilde eğitmek. Hayata hazırlamak. Bizi utandırmayın" diyen öğretmenlerimi düşündüm. Meier, Gebhard, Kachel, Möndelein ve diğerleri beni görselerdi ne yapardı acaba? Yıllarca emek, eğitim verdikleri Türk çocuk, onları hiç de iyi temsil edememişti. "Yaşlandığımız zaman, sizlerle gurur duymalıyız" diyen eğitim hemşireleri ve öğretmenler bana böyle olmam için mi emek vermişlerdi? Okul arkadaşlarımı hatırladım. Ne yapıyorlardı acaba? Hangi mesleğe atılmışlardı? Bergen'de 'yaşam' konusunu işleyen derslerde geçen konuşmaları hatırladım: "Dağlarda kayak yapmak, kamplara gitmek insan gibi yaşamanız demektir. Tanrı nimetleri sunar. İnsanlar yaşar. Eğer suç dünyasına girerseniz, sonunuz ıslahevi veya cezaevi olur. Bir daha topluma dönemezsiniz. Yaşadığınız güzel günleri ararsınız. Ama iş işten geçmiş olur" derlerdi.

Üvey babam Mahmut'u düşündüm. Çok zor şartlarda okumuş ve yüksek makine mühendisi olmuştu. Ama her zorluğa göğüs germeyi başarmıştı. Yine Mahmut'un bir sözünü hatırladım: "İnsanın önünden her zaman için uzun bir 'katar' geçer. Ve insan için, tutunacak son bir vagon mutlaka vardır. Yeter ki insan umudunu kaybetmesin. Yeter ki son vagona tutunmaya çalışsın."

Dağlara baktım, karlı halde hayal ettim. Kayaklarımın altını mumladığımı ve en yüksek tepeden aşağı kaydığımı düşündüm. Kayak hayali yaparken, yavan ekmek yemek ve yutkunmak bayağı romantik oluyordu. Upuzun yolda yürümeye devam ettim. İstanbul'da dolaşırken, yüzümü ve gözümü saklayabileceğim bir güneş gözlüğüm bile yoktu.

Yürüyerek ulaştığım Gebze istasyonunda kaçak yolcu olarak banliyö trenine bindim. Ezgin şehir İstanbul'a varmıştım. Karnım aç, sıkıntıdan ve düşüncelerden peş peşe yakarak tüketmiş olduğum sigaradan yoksun, bir bardak sıcak çaya hasret olarak yine kürkçü dükkanına düşmüştüm. Şehir bana artık yabancı gibi geliyordu. Ben kafeste yatmaktan, şehri unutmuştum. Arabalar, insanlar, yollar ve her şeye yabancılaşmıştım.

Cezaevinden tanıdığım bazı arkadaşların takıldığı kahve ve meyhanelere baktım. Aradıklarım hala cezaevindeydi. Bostancı'ya uğradım. Şekli bile değişmişti. Ne eski kahveler, ne eski birahaneler kalmıştı. Her yer lüks restoran olmuştu. Hatırladığım inşaatlar, lüks binalara dönüşmüştü. Aradıklarım ise hep başka başka cezaevlerindeydi.

Avrupa yakasına geçtim. 'Kumarbaz Mayk yaşasaydı ne iyi olurdu' diye düşündüm. Kıyak adamdı. Kabadayı adamdı. Lakin, karısından çok korkardı. Karısı kumarhane önüne gelip bas bas bağırırdı: "Lan adi herif. Sabah evden çıkarken niye para bırakmadın. Otel mi lan burası?" ve Mayk'ın cevabı: "Azat et karıcığım. Akşamdan kafam çok iyiydi. Bir daha tövbe karıcığım" Yıllarını cezaevlerinde

geçirmiş ve kaç kişiyi vurmuş olan Mayk; sen olsaydın biraz daha rahat olurdum bu şehre girerken. Şerif baba da yoktu artık.

İş olsun diye Nişanca'ya uğradım. Ama her şey çok değişmişti. Tanıdık tek bir yüze rastlamadım. Koca şehirde yalnız, yorgun, aç ve kimsesizdim. Üstelik cebimde beş kuruş param yoktu. Mahmut'un söylediği tutunacak son vagonu da göremiyordum.

Günlerce aç ve parasız gezdim. Bu ezgin şehirde beslenecek 'doğa' bile bırakmamıştı insanlar. Sirkeci'de dolaşırken, eski bir oto faresine rastladım. "Akdeniz tarafından iyi bir abimize telsiz lazım. Büyük bir tekne satın almış. Telsize para vermek istemiyor. Senin bu işlere kafan çalışır Almanyalı" diye tekrarlayıp durdu. Bize yarayacak telsiz, ancak büyük balıkçı teknelerinde bulunurdu. Çalmak istemiyordum. Ama başka çarem de yoktu. Yarın, öbür gün ve daha sonraki günler ne olacaktı.

Gece yarısı bir tekneye daldım ve telsizi sökmeye başladım. Çuvala koyacaktım. Fakat yan teknede şarabını içen birisi işi uyanmış. Benim bulunduğum tekneye gelen kalabalığı görünce, çuvalı iyice katlayıp denize attım. Zaten bitkinlikten kaçacak halim bile yoktu. Tekneye sabahlamak için girdiğimi ve telsizi gürültü yapıp beni uyutmadığı için kapatmak niyetiyle söktüğümü söyledim. Köprü altı polisi geldi. Şubeye gittik. Şube polisleri "Lan senelerdir gelip gidiyorsun. Gözün gitti. Yüzün gitti. Ne zaman akıllanacaksın?" derken, bana acımaklı bakıyorlardı. Ve hiç girmediğim Bayrampaşa Cezaevi'ne gönderildim.

Bir hafta geçmeden, vücudumda başlayan kabarmalar yüzünden revire yatırıldım. Tek kişilik kafeslerin adı revir oluyordu. Uyuz hastalığına yakalanmıştım. Revir kafesleri, yeni yeni çoğalmaya başladığını öğrendiğim travestilerle doluydu. Saçları kesilmiş, şort ve atlet giyen, bacakları kılsız, göğüsleri kadın kadar iri değişik cinslerin kapısı açılmıyordu. Ben uyuz hastalığına yakalanmış olduğum için, kapım açıktı ve koridorda volta atıyordum.

İki hafta süren tedavi ile uyuz hastalığından kurtulmuştum. Ama koğuş beni pek istemiyordu. İyileştiğimden emin olmak istiyorlardı. Gardiyanlar doktor raporunu anlatınca beni kabullendiler. Tam o günlerde tanınmış bir isim geldi Bayrampaşa cezaevi'ne; Müjdat Gezen. Yazdığı bir kitap yüzünden içeri atmışlardı. İki güne kalmadan gidecekti.

Paşakapısı'nda koğuş kapıları birbirine açılıyordu ve rahat sayılırdık. Bayrampaşa Cezaevi'nin şekli başkaydı. Yan yana kapısı ayrı büyüklükte koğuşlar vardı ve dışarı çıkılamıyordu. Voleybol oynamak için ideal olan bahçe için durmadan kavga çıkıyordu. Volta atmak isteyenler, voleybol oynamak isteyenler, tepeden ışıyan güneşten yararlanmak isteyenler hep kapışıyordu.

İlk mahkemede işi yırttım. Bildiğim tek şey, çuvalı katlayıp denize atmasaydım, bu kadar çabuk kurtulamazdım. "Sen uyuyacağın yere çuvalla mı girersin?" demez miydi hakim?

Ceplerim bomboş ve yine dışarıdayım. Cezaevinde hiç olmazsa günde üç öğün yemek ve bitli de olsa bir yatak vardı. Dışarıda bunlar yoktu. "Keşke telsizi çalmak

için daldığımı söyleseydim" diye düşünmeden edemedim. Dışarı çıkmak ve bir şeyler yapmak isteyenimiz çoktu. Fakat dışarıda yaşamamız da çok zordu. İçeri düşen, dışarıyı hayal ediyordu. Çıkan ise çıktığına bin pişman oluyordu. Her seferinde özgürlüğe attığımız ilk adımla, topluma ne kadar yabancılaştığımızı daha iyi anlıyorduk. Arada bir değişiklik olsun diye dışarı çıktığımız kesindi. Yuvaya geri döneceğimiz zaten belliydi. Çünkü, bize dışarıda hayat hakkı yoktu. Beyoğlu'na uğradım. Eskiler kalmamıştı. Kasımpaşa'ya indim. İskele karşısında olması gereken Haliç Otel ve Kıraathanesi bile yerinde yoktu. Yıllar öncesinin yeni yetmeleri için 'cıgaralık' içme istasyonu sayılan 'Geyikli Sineması' da uçmuştu. Kasımpaşa yavaş yavaş lüks semt olmaya başlamıştı. Kasımpaşa, gayri meşruların takıldığı bir merkezden farksızdı. Onları kovalasalar Kasımpaşa'dan atamazlardı. Fakat büyük bir değişime ayak uyduran İstanbul adlı ezgin şehre, onlar ayak uyduramaz olmuştu. En paspal oteller bile kazık marka tabela asmışlardı. En gariban lokantalar, tadilat yapmış ve dekor değiştirmişti. Bir yamyam için en gerekli şey, yolunu bulamadığında gideceği ucuz bir lokanta ve otel olmasıydı. Oysa, Kasımpaşa'da her yer dekor değiştirmiş ve fiyat artırmıştı. Semti gayri meşrulardan temizlemek için elbirliği yapsalardı, bu kadar başarılı olamazlardı. Birçok açıdan Kasımpaşa ve Şişli arasında pek fark kalmamıştı. Kasımpaşa çok ilginç bir yerdi. En çok cami, meyhane ve kahvehane iç içeydi. Ne meyhanelerin açılış yaptıklarını hatırladım. Açılış için çiçek gönderenler, açılışa katılanlar. Aynı şekilde ne kahvelerin açılışını veya el değiştirip yenilenerek tekrar açılışını hatırladım. Yıllar öncesinin büyük açılışlarına sahne olan meyhaneler kapanmıştı. Küçük birahaneler çoğalmıştı ve çok iyi iş yapıyordu. Bir yamyam meyhaneye fazla para vermez. İki 'Optalidon' yutar. Üzerine iki bira içer ve kelle olmuş halde kapağı otele atar. Lakin, bunlar eskidendi. Parklar, çalılıklar, sota yol kenarları şarapçılarla dolmuştu. Otele gitmek yerine, iki şişe şarap

kapıp sotalıkta demlenmeyi tercih edenlerin tek isteği, sabaha sıcak bir çorba içecek para kalmasıydı.

'Hırsız hırsızı soymaz' diye bir laf vardı. Ama o eskidenmiş. Kafesten çıkana içki alemi ve otel parası kıyak yapma günleri biteli çok olmuştu. Çünkü, herkes kendi masrafını çıkartmanın derdine düşmüştü. Parayı bulan kumar masalarına yatırıyor ve yine yolsuz kalıp işe çıkıyordu. Otele para vermek yerine, cebinde üç kuruş çorba parası saklayanlar, sabah uyandığında ayıklanmış oluyordu. Cebindeki parayı yeseler yine iyi sayılırdı. Şarap ve hap içerek kendinden geçmiş gayri meşru yolcularının, parasından başka ayakkabısını, paltosunu, donuna sakladığı saat gibi malzemeleri de ayıklıyorlardı. Anlayacağınız, bir zamanlar birbirlerine ikram yarışında bulunmaya can atan gayri meşrular, artık birbirini ayıklayacak kadar zor günlere gelmişlerdi.

Parayı bulan yamyam sabahtan meyhaneye çökerdi. Çünkü dertlerini tek unutacağı başka yer yoktu. Meyhane parasını bulmuş olan da hani, "Bakın lan, ben parayı bulmuşum işte. Bulamayan keriz efendi düşünsün" hesabından gider olmuştu. Kapı önünde dolaşan başka hırsızı görünce yanına çağırıp bir bira söyleyip, "Hele bana iki paket cigara al. Şu ayakkabılarımı da boyacıya götür. Sonra bir bira daha söylerim" hesabı diyorum. Kendi ezginliğinin acısını, kendi yolunda giden başkasından çıkartmak için can atacak hale gelmişti gayri meşru alemin insanları. Lakin, hırsızın günü gününe uymaz. Bir haftaya kalmaz aynı muameleyi kendisi görürdü. Yalnızlık, umutsuzluk, yarınsızlık ve nefretler, insanları birbirini ezmeye itiyordu.

Şehrin değişen görünümü, yeni tutkular, yabancılaşma, yalnızlık duygusu ve daha birçok şey, gayri meşru alem insanlarını işte böyle birbirinden nefret ettirir olmuştu. Aynı işten yolunu bulan ve akşama parkta şarap ve hap alemi yapanlar, hiç yoktan bir nedenle bıçaklarına sarılıyor ve kan döküyordu. Yıllar öncesinin istikrarsız dönemlerinde ekilen şiddet tohumları, yıllar sonraya böyle taşınır olmuştu. 'Ne ekersen, onu biçersin' lafını boşa söylememişler herhalde.

Eski 'beyefendiler diyarı' Beyoğlu daha berbat bir durumdaydı. Yıllar öncesinin hırsızları, sigaracıları, hatta seyyar satıcılık yaparak esnaf geçinenleri bile ayakçı pezevenk olmuştu. Birçok taksi müşteri almıyordu. Taksim etrafında saatlerce tur atıyordu. Ayakçı pezevenklerin küçük bir işaretiyle, müşteriyi alıp hemen Kazancı, Cihangir ve Akyol'a indiriyorlardı. Tabii ücret on misli. Yoksa kapı ve daire numarası verilmezdi. Müşterinin zaten kafası iyi, matiz adam 'cömert' olur hesabı diyorum. Zaten ayakçı pezevenkler anında tanınırdı. Polisler yakaladığı pezevengin saçlarını çok cins keserdi. Kiminin kafasının iki yanından, kiminin ortasından kesip bırakırlardı. Hani, "Seni Komançi yapalım seni Siu yapalım seni de, Apaçi yaptık. Yürüüü haahahaaa" hesabı diyorum. Pezoların karakoldan çıkış anları çok komikti. Hepsinin elleri, cins tıraşlı kellelerini kapatmış gidiyor. "Lan abi, benim gibi delikanlıya bu yapılır mı yahu?" diye sitem edenlere, kapı nöbetçisinin cevabı hazırdı: "Lan o kadar delikanlıydın, niye karı satıyon dümbükoğlu dümbük. Tıraşın da haso olmuşÖ hahahaaa."

Yıllarını cezaevi koğuşlarında geçirmiş toplumun terk edilmiş insanları, zaten dışarıya uyum gösterecek halde değildi. Bir de değişen şehre, soğumuş ve hatta buz

tutmuş olan insanlık değerlerini ekleyince, onların ne halde olduğunu anlamak zor olmasa gerek.

Eski Kasımpaşa, Beyoğlu, parke taşlı Tarlabaşı Caddesi, Şişhane ve her yer büyük bir değişimin devamına sahne olmak için hala ayakta gibiydi. Parke taşlı yollar asfalt oluyor, gariban görünümlü kasap, bakkal, manav gibi eski değerler kaybolmaya yüz tutuyordu.

Cebimde yine parasız gezerken, Tepebaşı kaldırımına oturdum. Haliç'e bakarken, eski günlerimi düşünmeye başlamıştım. Kaç '13 Şubat' geçmişti ve ben yaş günlerimi hep ya cezaevinde ya sokaklarda geçirmiştim. Almanya'da yaşadığım yaş günlerimi düşündüm. Pasta, mumlar, hediyeler, mezeler, içecekler ve gülen yüzüm. Belki de suni olarak sadece yaş günlerimde mutlu olabilmiştim ben. Uzaktan Haliç'te dolaşan küçük tekneleri gördükçe, kendimi çamur deryasında su alan ve batmak üzere olan bir tekne gibi görüyordum. Gidecek yer yoktu. Gelecek de yok gibiydi. Ne param, ne sigaram, ne umudum kalmıştı. Saatlerce Haliç'e tepeden baktım. Saatlerce geçmişimi düşündüm. Boşa geçen nice 13 Şubatları düşündüm. Sokaklarda, nezarethanelerde, cezaevi koğuşlarında geçen yıllar, aslında okullarda, spor salonlarında geçmesi gereken yıllarım olmalıydı. Ama olmamıştı işte. Kaç kış karlar altında inşaatlarda sabahlamıştım. Param olmadığı için kahveye bile sokmazlardı. Birazcık ısınıp gideceğimi söylediğimde, "Bu soba havayla yanmaz. Dışarı hemşehrim" diyenleri düşündüm. Cezaevine yedi kez girip çıkmıştım. Sokaklarda geçen yıllar da cabasıydı. Daha ne kadar girip çıkacaktım. Bozuk gözümü ve yüzümü kapatacak bir güneş gözlüğüm bile yoktu. Bu yüzden sokaklarda

dolaşamıyordum. Beni görenler ‘Canavar’ görmüş gibi bakışlarını kaçırıyordu. Ben de bakışlarımı herkesten kaçırmak zorunda kalıyordum.

Aynı gece Beyoğlu’nda gezerken, eski bir arkadaşla karşılaştık. Sigaracılık günlerimiz olmuştu. “Artık avanta yol öldü be kardeş. Biz Taksim Parkı’nda racon kesiyoruz. Terso olduğun belli. Önce bir yemek yiyelim” demesi biraz olsun yüzümü güldürmüştü. Sıcak bir yemekten sonra, sıcak bir çay ve peş peşe yaktığım sigaralar, bunlar bile büyük nimetlerdi. Yokluğu bilmeyen, ıstırabını da anlayamazdı. Arkadaşımdan ilk isteğim, kalın çerçeveli bir güneş gözlüğü oldu. Sağolsun beni kırmadı ve aldı. ‘Kara gözlük’ benim için bir siper sayılırdı.

Aynı gece park işine başladık. İki Adanalı ve bir Mardinli arkadaş ile tezgahımızı kurduk. Benim yüzüm gözüm bozuk olduğu için, geri hizmete takılacaktım. Yapacağımız iş basitti. Parka gelip ‘vurucu’ arayan homoseksüelleri ayıklayacaktık. Adanalı’nın fiziği iyiydi. Tezgaha onu sürdük. Homoyu alıp ‘Sheraton Oteli’ arkasındaki sotalığa götürdü. Ve biz hemen güya Adanalı’ya da bozuk attık. Adanalı, tezgahtan parası olmadığına dair bin bir yemin etti. Yeni erkeğini korumak isteyen homo, anında görüntüyü yaptı. Sonraki geceler hep aynı takıldık. Gündüzleri de kahvede kağıt oynayarak vakit geçiriyorduk. Fakat zamanla ortaklarım büyük para için şiddete başvuracak ve parkı terk etmek zorunda kalacaktık.

Yine bir sabah yalnız ve umutsuz dolaşırken, bir bank üzerinde gazete buldum. İş ilanları sayfasına baktım. ‘Acele bulaşıkçı aranıyor. Çok acil’ yazısını gördüm. Cebimde biraz param vardı. İlana telefon açtım. Hemen gelmemi söylediler.

Peşinden bir telefon daha açtım. Güya benim ‘dayım’ olarak arıyordum. Geçirdiğim bir kaza sonucu yüzüm gözüm dağılmıştı. Ve iş arıyordum. Kefili de dayımdı. Yani aslında çalışacak olan ve kefil bendim. Bana, benden başka kim kefil olurdu ki? Zaten benden daha sağlam kefil mi olurdu bu memlekette? Demek ki ne kadar acele bulaşıkçı aranıyormuş ki, telefondaki adam “Yahu kardeşim, sen kimsin bakalım. Madem kefilsin, telefon numaranı ver” demedi. Neyse ki başlangıçta yüzümü ve gözümü saklamak için güneş gözlüğüm vardı. 1. Levent Güvercin Durağı karşısındaki ‘Emmim Pizza’da işbaşı yaptım. Dayımın telefon ettiğini ve kefil olduğunu söyleyen Nezih Bey’e gülmemem imkansızdı.

İki haftaya yakın bulaşıkhanede çalıştım. Fakat hep uykusuzdum. Çünkü, Taksim’e yakın sokakların karanlık, kuytu bir köşesine gazete serip sabahlıyordum. Ezan sesiyle birlikte uyanıp, camide yüzümü yıkadıktan sonra, Taksim’den yürüyerek 1. Levent, Güvercin Durağı karşısındaki işyerine gidiyordum. Akşamları da yine yürüyerek Taksim’e dönüyordum.

Bir gün geldi ve Nezih Bey’e dayımın yanında kalamayacağımı söyledim. Tavan arasında yatabileceğimi söyleyince rahatladım. Hiç olmazsa artık aç ve sokakta değildim.

İlk maaşımla halter, dambıl ve daha başka spor aletleri almama bütün personel şaşırmıştı. Başka ne yapacaktım. Gece yarısına doğru paydos ettikten sonra, atlama ipiyle koşardım. Tavan arasındaki küçük yuvamda halter çalışırdım. Ve yatardım.

İyi çalıştığım için on beş bin lira maaşım, ikinci ay yirmi bin liraya çıktı. İkinci maaşımı alır almaz, 1. Levent'in iyi bir kliniğine gittim. İki bin lira muayene ücreti verdim. Sıram gelirken çok heyecanlıydım. Gözüm için belki bir şans yakalayacaktım. Fakat muayene sonrası bütün umutlarım uçup gitti. "Bunca zamandır sen neredeydin evladım. Yazık değil mi bu göze. Göz en önemli organdır. Çok geç kalmışsın" diyen doktora gülücükler dağıtacak halim yoktu ya. Yaşamımın geri kalanını tek gözle geçireceğim garantisini almıştım artık.

Emmim Pizza'da yemek bakımından çok rahattık. Canımızın istediği gibi yiyip içiyorduk. Orada gördüğüm en ilginç olay, bir aşçılık işiydi. "Bolu-Mengen'den geldim. Aşçı yardımcısıyım abiler" diyen Bayram Usta işe başladı. Ertesi gün büyük plastik leğeni büyük ocağın üzerine koydu. Ispanak ve su doldurdu. Ocağın altını yaktı. Hepimiz 'avanakça' bakıp kaldık. Aşçı yardımcısı hesabı işbaşı yap, ona göre maaş iste. Sonra plastik leğende ıspanak haşlamaya kalkış. Tabii hemen pasaportunu ve vizesini aldı.

Emmim Pizza'da üçüncü ayım dolmuştu. Bir gün telefona istendiğim söylendi. Beni arayacak hiç kimsem yoktu. Amcamlara de uzun zamandır uğramıyordum. İçerde mi yoksa dışarıda mı olduğumdan bile habersiz olduğuna emindim. Telefondaki ses, akşama işi bırakıp eşyalarımı toplamamı söylüyordu. Emmim'de çalışan eski komiydi. Daha yüksek maaş ve mesai ile beni 'Ortaköy Ziya Restoran'a aldıracağına dair söz veriyordu.

Ertesi gün öğlen boşluğunda komi ile buluştuk. Aşçı başı hemen işe başlamamı söylemiş. Akşama eşyalarımı topladım. Halterimi sırtladım. Ve saat sekizde Ziya

Restoran'ın bulaşıkhanesinde işe başladım. Mutfak personelinin çoğu Boluluydu. İkişer bulaşıkçı olarak çalışacaktık. Büyük bir yatakhanesi de vardı. İş arkadaşlarımın çoğu şakacı ve neşeli insanlardı. Kıvırcık en neşelisiydi. Tombiş, uzun kıvırcık saçlıydı. Yatağının kenarında kocaman bir Zuhal Olcay resmi asılıydı. "Lan bu Zuhal Olcay sana yakışmaz Kıvırcık. Şu resme iki paket Marlboro vereyim, işi bağlamış olalım" diye kızdırmamıza çok gıcık olurdu. "Lan sesinizi kesin, ben size bir karton sigara dağıtayım" derken, kıskançlık krizlerine tutulurdu. Zuhal Olcay, gerçekten çok güzel ve alımlı bir kadındı. Gece yarısından sonra geldiğimiz yatakhanede yatarken, öylesine onun büyük resmine bakardım. Bir gazete veya dergiden çıkmış posterdi.

İki hafta kadar geçti. Aynı saat bulaşık yıkadığım Mehmet Ağabey çok konuşan, palavra atan bir adamdı. Fakat Şişli Etfal Hastanesi'nde tanıdıkları varmış. Gözümü yaptırmak için torpil aradığını söyledi. Aradı mı, aramadı mı onu bilemem. Çünkü daha ilk maaş günü işten çıkartıldım. Maaşları patron Ziya Bey kendisi veriyordu. Benim yüzümü ve gözümü görünce, işime son vermişti. Aşçıbaşı Özdemir usta aynen şöyle demişti: "Kardeşim kusura bakma ama, Ziya Bey senin sigorta yapılmanı istemiyor. Sigortalı olursan, ameliyat falan işte, masraf açarsın diyor" dedi ve işime son verildiğini anladım. Ziya Bey çok haklıydı. Çalışanlardan duyduğum kadarıyla 'Polonezköy' civarında dubleks bir villa yaptırıyordu. Değer biçilemeyen dubleks villayı tamamlaması için, tutumlu olmak istemesi gayet normal sayılırdı.

Yine sokaklar benim olmuştu. Ama hiç olmazsa cebimde param ve üzerimde adam gibi giyecekler vardı. Aklıma amcam geldi. Aklıma esmişti ve doğru evine

gittim. Beni uzun zamandır görmemişti. Yine cezaevinde olduğumu sanıyormuş. "Hayır amca, artık cezaevi bitti. Yeni bir hayata başlayacağım" dememe çok sevindi.

Ertesi gün yengem rahatsız olduğu için, çarşamba günleri kurulan Bostancı pazarına ben gittim. Taksim parkı günlerimden kalma mor saplı sustalı bıçağım hep külotumda saklı dururdu. Hani, huylu huyundan vazgeçmez hesabı diyorum. Karşıdan gelen iki kadın gördüm. Biri annemdi. Beni görmedi. Patates tezgahının önünde durdu. Ben tam arkasındaydım. Elim külotuma doğru uzandı. Sustalıyı çıkartıp 'çıt' diye açmak ve ensesine saplamak geliyordu içimden. Elim külotuma doğru gidip geliyordu. Onun için yılları yüklenmeye değer miydi acaba? Ya kız kardeşim ne olacaktı? Ayrıca, yıllar önce bana bir babayı aratmayan Mahmut vardı işin içinde. Kendi nefretlerim yüzünden, iki masum insanın hayatını yıkmamın onlara ne acılar çektireceğini biliyordum. Kız kardeşim annesiz kalıp üvey bir anne eline düşebilirdi. Mahmut'un düzeni bozulabilirdi. Bana yaptığı iyiliklere karşılık, ona böyle bir şey yapmaya içim elvermiyordu. İşte tam o sırada patates tezgahının arkasındaki elinde gazete tutan adamın ağzından şu cümleleri duydum: "Ulan ne iş be arkadaş. Sesim güzel doğsaydım, şimdi patates mi satardım? Adama bak, iki şarkı patlattı, meşhur oldu. Şimdi tanıyanı çok olur Vah anam vaah ki ne vah böyle kadere." Kimden söz ettiğini bilmiyordum. Ama söylediği laflar bana yeni bir hayatın kapısını açmak ister gibiydi. Annem hala her şeyden habersizce, kurbanlık koyun gibi önümde duruyordu. Her an ensesine saplanabilecek bir sustalıdan haberi yoktu. Patates satıcısı bana bambaşka bir hayal dünyasının kapısını açmıştı. Yıllarca büyük para peşinde koşmuş ve ünlü bir işadamı olarak basında yer almayı hayal etmiştim. Zaten kafes yolcuları olarak hangimiz hayal etmemiştik ki? Gazete ve dergiler benden bahsediyor, annem olacak kadın resimlerimi her görüşünde mosmor

oluyordu hayallerimde. Ama elime geçen paraları içki masalarında ve daha birçok alemlerde harcayıp tüketmiştim. Gayri meşru yolcular olarak hepimiz aynıydık. Ne paralar kapmıştık. Parayı kapana kadar bir iş güç kurma hayaliyle yanardık. Nakit para elimize geçtiği anda, her şeye susamış olarak kadın dolu eğlence dünyasına dalardık. Ha yarın, ha öbür gün, ha daha öbür gün işe bakmaya karar verip, kaptığımız paraları eğlence mekanlarında tüketirdik. Sonra, o mekanlara uğrayamaz olurduk. Parasız adamı kim ne yapacaktı. Parasız adama 'şişe suyu' bile vermezlerdi be.

Yeni hayal dünyamda uçarken, yengemin elime tutuşturduğu listedekileri alıyordum. Pazarın alt kısmında annem ile tekrar karşılaştık. Uzaktan bana bir süre baktı. Sonra yanındaki kadını geriye doğru çekti ve gittiler. Giderken bir daha baktı. Bu, onun yüzünü son görüşüm olacaktı. Eve gelince yengeme anlattım. Söyleyecek bir şeyi zaten olamazdı. Amcamın evinde birkaç günden fazla kalmamın bir anlamı yoktu. Ve geldiğim gibi gittim.

Yine gazete ilanından 'Şişli İlyas Steak House'da bulaşıkçılık işi buldum. (Kasada para toplayan Gülay Hanım, İlyas Bey'in kızıydı ve yıllar sonra Şişli Belediye Başkanı Gülay Atığ olarak çok iyi tanınacaktı. O zamanlar Porsche arabası olan İzmirli bir işadamı ile nişanlıydı.) Almanya'dan yeni gelmiş ve kaza geçirmiş rolünü oynuyordum. Zaten daha önceki yerlerde de aynı rolü oynamıştım. Bulaşık yıkarken, kurduğum hayallerin haddi hesabı yoktu. Bir yol bulmalıydım, bir şeyler yapmalıydım. En azından gözüm için bir çareler bulmalıydım. Yüzümü daha sonra yaptırsam da olurdu. Gözümün iyice irileşmiş ve beyazlaşmış haliyle çok çirkin bir görünümüm vardı. 'Gözler kalbin aynasıdır' lafını yıllar öncesinden hatırlıyordum.

Ve benim sağ gözüm, ayrıca çökmüş olan sol elmacık kemiğim beni ‘kara kalpliler’ sınıfına sokuyordu. Ama hiçbir şey yapamıyordum işte.

İki ay falan çalıştım. Umutsuzluklarım yüzünden iş sırasında iki ‘Diazem’ kapsülü yuttum. Neşelenmiştim. Ama bir kapsül daha istiyordum. Derken altıncı kapsülü yuttuğumu hatırlıyorum. Gözlerimi açtığımda ‘Şişli Etfal Hastanesi’ndeydim. Hesabım kesildi ve yine işsiz kaldım.

Düştüm yine Beyoğlu’na. Ama cebimde param var. Öylesine bir ziyaret hesabı Rotaks-Dent’e uğradım. Acele adam lazımmış. Benim gibi bir adam bulamayacaklarını ben zaten biliyordum. “Ustam, bir köfteci arabası yaptırsam iyi olur beÖ” dememe surat astılar. Fakat artık her şey pahalanmış ve para değersizleşmişti. Çalışmakla otelde yaşamak imkansızdı. Gündüz çalışıp, gece yine gayri meşru işe bakmak lazımdı. Başıma iş alıp gözümün daha beter olmasını istemiyordum. Rotaks’tan yine ayrıldım.

Sonraki günler yine turist ayıklayarak geçti. Baktım bir gün vatandaşın birisi kafası iyi hal dolaşmakta, ‘Hello, ateş var mı’ hesabı bir muhabbete daldım. Evine gidecek dermandan yoksun gibi görünüyor, ‘Hadi sana bir kıyak yapayım’ hesabı adamı zorla evine götürdüm. Eve bırakma, yani servis ücreti olarak, yirmi bin lira, altın kolye ve mini müzik setini aldım. Ne de olsa vatandaşa iyilik yapmışım. Zaten tip olarak öyle kolye takıp, cebinde o kadar parayla gezecek bir adama benzemiyordu. Müzikten çakan insan müzik seti sahibi olur. Kuru radyo dinlediğinden emindim.

Beyoğlu'nun yeni polislerince tanınmadan uzaklaşmam gerekiyordu. Arada bir bulaşıkçılık yapıp vakit de geçirmeye alışmıştım. Çantamda mini müzik setim bile olmuştu. Kaldığım otelde kral gibiydim. Param bollaşmıştı. Ama günlerce boş gezip harcamaktansa, bir işe girip çalışmak daha akıllıcaydı. Yine gazete ilanlarına bakarken, çiftlikte çalışacak eleman arandığını okudum. Anında bir telefon. Almanya'dan yeni gelmişim. Motorsiklet kazası geçirmişim. Ailevi durumum çok iyiymiş. Lakin, dinlenmek için temiz havalı bir işe girmeyi düşünmekteymişim ve çiftlik ayağı benim için ideal bir işmiş. Tek derdim, temiz hava, kuru gıda imiş. Anında kabul gördüm. Ben ne adam mışım yahu? Bir fayton istemediğim kalmıştı. Hani, mendilini düşürecek 'taze leydi' peşinde koşma ayağı diyorum.

Kadıköy'ün merkezindeki büyük iş hanına daldım. Hacı Şefik Dayının oğullarıyla işi konuştuk. Çiftlikte pek masrafım olmayacağı için, para konusu biraz 'nane' cinsi oldu.

On dokuz bin lira maaşla işe başladım. Bir çiftlikçilik yapmadığım kalmıştı zaten. Çok hayvan var. Boş bir arazi bulsam, hayvanları topladığım gibi göçüp kendi çiftliğimi kuracağım. Benim gibi adamı on dokuz bine çalıştırmak he mi. Hepsini on beş binden yanıma alırdım harbiden. Dua etsinler ki, arazim ve büyük ahırlar yaptıracak sermayem yoktu.

Günlerim büyük baş hayvanlara yem hazırlamakla ve dağıtmakla geçiyordu.

Ziya Restoran'da bıraktığım halterimi de almıştım. Boş zamanlarımda mini müzik setine kafama göre kasetler takıp antrenman yapıyordum. Müzik, ruhun olduğu kadar, halterin de 'ritmi' sayılırdı. Diğer çalışanlar da heveslendi ve onlara halter dersi verdim. Patronun büyük oğlu Fikret iki de bir "Nasıl, temiz hava iyi değil

mi?" dedikçe, "Kendimi buldum. Burayı çok sevdim" diyordum. Kırıkkale'den sonra ilk kez eşeğe bindim. Çalı çırpı toplamak için eşek arabasıyla ormana giderdim. Eşek arabasına baktıkça gülerdim. Hayat gerçekten çok tuhaftı. Elimde kamçı, 'yürrüüü lan eşeeekk' ve yakacak dolu arabayla çiftliğe dönerdim. Traktör kullanmak çok zevkliydi. Horozlar ve tavukları kovalamak da neşeli işti.

Sabah beşte kalkardık. Pancar küspesi, melas, saman ve mermer tozu karışımından yem yapardık. Pancar küspesi ve saman hayvanı iyi beslemek, melas tatlı ihtiyacını gidermek, mermer tozu da kemik yapısının gelişip daha ağır çekmesini sağlamak içindi. Yem dağıtımından sonra gün doğarken ekmek, domates, zeytin, salatalık ve peynir yemek, sıcak çaydan büyük bardakla içmek nefisti. Radyodan yayılan 'türkü' sesleri bana yine Almanya'yı hatırlatıyordu. Almanya'da sabah erken kalkardık. En sevdiğim kahvaltı, Corn Flakes (mısır gevreği), muz, şeker ve süt karışımıydı. Bunları hazırlarken türküler programını dinlerdik.

Çiftlikte çok düşündüm, acaba çiftçi bir ailenin çocuğu olup, Kırıkkale'de kalsaydım nasıl olurdu? Veya iki dayım gibi yaşasaydım nasıl olurdu? Sabahtan akşama kadar ekin biçmek, traktör sürmek ve köy hayatında yaşamak. Almanya gibi bir ülkede yıllarca yaşayıp, o medeniyeti, yaşam biçimini, teknolojiyi gördükten sonra, çok zor olacağı kesindi. Fakat Almanya'ya hiç gitmemiş olsaydım, belki her şey başka olurdu.

Sultanbeyli'nin uçsuz bucaksız arazisi içindeki dev çiftlikten sıkılmam uzun sürmedi. Mendilini düşürecek tazeyi bırakın, kart leydi bile göremedim. İşten ayrılacak olanın on beş gün önceden haber vermesi gerekiyordu. Haber verdim ve

maaşımı alarak çiftlikten ayrıldım. Halterimi götürecek yerim olmadığı için orada bıraktım. (Bir daha da uğrayamadım zaten ve Tepebaşı Havaspor Mağazası'na yaptırdığım mavi boyalı halterim orada kaldı.)

Aylar sonra yine şehre inmiştim. Kendimi dağlardaki 'kurtlar' gibi hissediyordum. Kurt şehre iniyor ve milletin tavuklarını kapıp kaçıyordu. Ben de aynı değil miydim? Şehre her inişimde birçok insanın canını yakıyor ve sonra bir işe girip aylarca ortadan kayboluyordum.

Sağda solda çeşitli işler bitirip yolumu bularak durumu idare ediyordum. Kara kış gelmişti ve her yer kar kaplıydı. Kasımpaşa'nın gariban otellerinden birinde, tek yataklı odada sıkışmış kalmıştım yine. Konuşacak kafa dengi bir dost bile yoktu. Geçmişim ve yaşadığım günler arasında sıkışıp kalmıştım. Nereye gidiyordum ben. Gelecek nereye taşıyordu beni?

Bir gece vakti biraz da olsa ürkekçe Beyoğlu'nda dolaşırken, eskilerden Adanalı Esef ile karşılaştım. On gün sonra askere gideceğini söyledi. Bir profesörün yanında çalışıyormuş. Kış gittikçe sertleşiyordu. Yakın zamanda 'yolunu' bulması iyice zorlaşacaktı. Esef ile birahaneye girdik. Yaşamın gittikçe zorlaşmasını ve avanta işlerin eski tadının kalmadığını tartıştık. Eski işleri bıraktıktan sonra, eniştesinin yanında ayakkabı tamirciliği yapmış. Sonra bir arkadaşının ayrıldığı profesörün yanında çalışmaya başlamış. Şimdi askere gidiyordu. Ve bana bir şans vermeye niyetliydi. Tek korkusu, evi soymamdan kaynaklıydı. Binlerce söz verip yemin ettim ama Esef pek inanamıyordu. Sonunda beni eve götürdü. Esef, delikanlı,

ağır başlı, yoksulluk yüzünden Adana'dan kaçmış ve İstanbul gecelerinde tükenişe giderken son anda kendini gayri meşrudan kurtarmış bir arkadaştı.

Esef gidene kadar evde yapılacakları gösterdi bana. Askere gideceği zaman, Haydarpaşa istasyonundan onu yolcu ederken, "Bak arkadaş, seni işe ben getirdim. Bu adam iyi bir insandır. Evini soyarsan, benim ailemi tanıyor. Benim başım yanar" diye defalarca söylendi durdu. Trene bindi ve gitti.

İngilizce dersi veren profesörün evinde çalışmaya başladım. Yıllardır İngilizce konuşmamıştım ve hiç olmazsa tekrarlarla unuttuklarımı kazanırım düşüncesindeydim. Cezaevine Almancı Türkler ve uyuşturucudan gelmiş Alman dillerinin geçtiği ülke elemanları gelip gittiği için, bol bol Almanca konuşurdum ve unutmamıştım. Tabii buna ayıkladığım turistlerle olan diyaloglarımı da eklemek lazım. Önce dil tazeleme, sonra ayıklama hesabı diyorum.

Alışveriş, telefona bakmak ve notları tutmak gibi basit bir işim olmuştu. Maaşım yirmi beş bin lira olacaktı. İlk günler güzel geçti. Profesör gerçekten çok iyi ve dürüst bir insandı. Göz ameliyatım için doktora gitmemi tavsiye etti. Fakat ameliyat için yüz yirmi bin lira istenince, yardımcı olamayacağını söyledi.

Sonraki günler profesörün yanında çalışmaya devam ettim. Ne de olsa soba yanıyordu. Çay ve kahve boldu. Votkayı da maaşımdan içiyordum. Sigara ve Votka haricinde masrafım yok sayılırdı. Zaten maaşım ancak bu iki 'ağır' masrafıma denk düşüyordu. Her yer hala kar doluydu; idare etmekten başka çarem yoktu. Sabah çay, kahve; akşam votka. Başka ne yapacaktım? Nereye gidecektim?

Sert kış aylarının hatırına profesörün yanında takılmıştım. Fakat, öyle telefona bak, not tut. Çay kahve yapma işleri bana göre değildi. Gelen misafirlerine de canım sıkılırdı. İlkbahar geldikten sonra, yine sokaklara çıktım. Aklıma kışı geçirmek için ufak tefek suç işleyen kafes fareleri geldi. Ben de kışı geçirmek için profesörün yanında ceza doldurmuş gibiydim. En azından soğuk kış aylarında dışarıda yaşamamıştım. Sonunda yine Kasımpaşa'nın ucuz otellerinde yaşamak zorunda kaldım.

Tam bu arada kafam iyiyken Taksim'de bir olaya karıştım. Hani yine 'iftira' hesabı diyorum. Beyoğlu Ekipler Amirliği nezarethanesine atıldım. "Lan kuşlar uçuyor. Beni ısıracak adiler. Hoop, şu kuşları çekin başımdan" diyerek kafamı duvarlara vurmaya başladım. Beni ekip arabasına bindirdiler. Bir yerlere gidiyoruz ama nereye? "Hop lan, kuşlar peşimizden geliyor" hikayesine devam ediyorum. Mahkemeye çıkmamışım. Zabıt tutulmamış. Polisler hiçbir şey söylemiyorlar. Öylece gidiyoruz. Bir baktım, 'Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları.' yazısını gördüm. "Lan ben deli miyim de tımarhaneye getirdiniz" dedim. Beni zorla binaya götürdüler. Takoz gibi enjektörü görünce, üzerime çullanmış olan polisleri ve hasta bakıcıları etrafa savurdum. Toplanıp yine taarruza geçtiler. Zorla bana iğneyi çaktılar. İğne de iğneymiş haa, valla kuzuya döndüm. Kartonlarla sigara görüyorum. Elimi uzatıyorum hayal. Viski şişeleri görüyorum. Uzanıyorum, hayal.

Amcamın telefonunu vermişim ve aramışlar. Dördüncü gün falan amcam ve ortağı geldi. "Yeğenim, hayatımda bir Bakırköy'ün simgesi olan burayı görmemiştim. Onu da gösterdin ya, valla büyük adamsın" dedi. 'H-1 Azgın Deliler

Koğuşu'nda ikamet eder olmuştum. Adamın ağzında izmarit, iki elinde izmarit. Yanmayan izmariti körüklemek için uğraşıyor. Yanakları göçüyor, "Lan bu ne biçim cigara. Duman gelmiyor" diyor. "Lan avel, yakmazsan tabii duman gelmez, angut" diyorum, başlıyor gülmeye. Ne yapsın garibim, dünyası kaymış.

Yine beleşe yatacak bir yer bulmuştum. Havalar da iyice ısınıyordu. Bir haftam doldu. Hastaların ilaç vakti geldiğinde, hemşire odasının küçük penceresinden veriliyordu. Hemşire dalgınlıkla kapıyı açık unutmuş. Bir baktım, 'deve' gibi birisi hemşirenin boğazını sıkıyor, kadının yüzü morarmış, boğulacak. Ben de delinin arkasına dolanıp onun boğazını sıkmaya başladım. Epey uğraştıktan sonra hemşireyi kurtardım. Anında karşı tarafta bulunan 'H-2', hani, biraz daha akıllı delilerin olduğu koğuşa verildim. Koca serviste 'kahraman' oldum harbiden. Az deliler koğuşunda yemekler daha bol ve kıyak. Televizyon da var.

Az deliler takımıyla, tam delilerin maçı var. Ben az deliler takımındayım artık. Üstelik kaptanım. Önüme gelene vurup indiriyorum. Faul maul ayağı yapıyorlar. "Lan deliler liginde faul maul olmaz oğlum. Yürü" diyorum ve bizim takım adına golleri çakıyorum. Devre arasında dinleniyoruz. 'Tam deliler' koğuşunun penceresinden biri camdan sarkıyor. Camdan cama geçmeye niyetli gibi. Sezgilerim kuvvetli olduğu için hastabakıcıya bakarak adamın düşeceğini söylediğim anda, adam ikinci kattan kafasının üzerine düşüyor. Sanki düşen o değilmiş, kalkıp üstünü başını silkeliyor. Beş tane hastabakıcı sopalarla adama girişiyorlar. "Lan oğlum, niye düştün? Sen deli misin?" diye vur babam vur. Adam ikinci kat penceresinden kafa üstü yere çakıldı, bir şey olmadı. 'Niye düştün' diye komalık ettiler garibi.

Sabah kahvaltıya kalkmakta zorlanan koğuş sakinlerini topluyorum. “Bana bakın lan, bundan sonra bana ‘albayım’ diyeceksiniz” hesabı çekiyorum. Kafama göre bir ‘yüzbaşı’ ve ‘çavuş’ seçiyorum. Her saat başı rapor beklediğimi söylüyorum. Koğuş anında disipline giriyor.

Amcam ziyarete gelmiş, herkes bana ‘albayım’ hesabı rapor sunuyor. Amcam bakıp, gülüyor. “Albay da mı oldun? Vay bee” diyor. “Amca, ben yerimi buldum galiba, buradan hiç çıkmama gerek yok” diyorum. Gerçekten tam yerimi bulmuştum. Yemek, yatmak bedavaydı. Sigaram bitince yüzbaşı ve çavuş benim adıma hastalardan paketlerle topluyordu. Albaya yağcılık olsun hesabı döner, çay ısmarlayan da boldu. Daha ne diye gideyim ben.

Doktor beni çağırdı ve öylesine muhabbet ediyoruz. Aklı sıra ağzımdan laf alacak. “Hala kuşlar seni kovalıyor mu” diye sormaz mı. “Yahu ne kuşu dayı, o iş dalga dümendi” diyorum. Birkaç gün daha doktor ile denenme mahiyetinde muhabbet ediyorum. Ve çıkış raporum hazırlanıyor. Hemşirelerle vedalaşıyorum, gitmemi istemiyorlar. Hayatımda ilk kez bir yerden ayrılmamı istemeyen insanlar oluyordu. Hemşireler, “Seni buraya aldıralım. Hep albayımız ol bizim. Bizim yıllardır kuramadığımız düzeni, sen çok çabuk kurdun” diyorlardı. Bütün hemşirelerle kucaklaşıp öpüştüm. Bahçeye kadar yanımda geldiler. Tekrar vedalaştık. Arkama bakarak el salladım ve hastaneden çıktım. Bir, deliler koğuşuna girmediğim ve deliler liginde kaptan olarak top koşturmadığım kalmıştı. Onu da yaşamıştım. Cebimde beş kuruş param yoktu. Tek yapabileceğim Taksim’e kadar yürümekti ve yürüdüm.

Akşamüstü öylesine Taksim'de geziyorum. Hani iyilik olsun hesabı evine bıraktığım ve karşılığında ayıkladığım adam vardı ya, onunla karşılaşmaz mıyım. "Hop lan, yürü iş ara. Sen beni birine benzettin galiba" deyip işi sıyırma yoluna gidiyorum. Adam gülerek, "Daha gençsin, neden böyle yapıyorsun. Senin gözün çok kötü durumda. Yoksa, sen iyi bir insana benziyorsun. İlk iş olarak bu bozuk gözünden kurtulman lazım. Belki o zaman düzelirsin" demez mi. Doğrusu pek anlam veremedim. Hani, beni oyalama hesabı etraftan polis geçmesini bekliyor desem, o kadar zeki bir tipe sahip değil. Ne de olsa ben adamdan iyi anlarım.

Birlikte bira içtik. Sohbet ettik. Belki de içimden atmak için, yaşantımdan biraz bir şeyler anlattım. Bana kartını verdi. 'Ulusal Video'da çalıştığını kartından uyandım. Sıkıldığımda Ulusal'a uğrayıp bir çayını içmem için davet etti.

Bir sabah aklıma esti ve Ulusal'ı görmeyi istedim. Telefon açtım ve davet hala geçerliydi. Odasına girdim. Kendisi ve iki bayan daha vardı odada. Herkes kendi masasında dalgasına bakıyordu. Tesadüflerin sadece Türk filmlerinde olduğuna inanmanın pek doğru olmadığına inanacağım bir olay yaşadım. Arkadaşın masasının yanında çayımı içerken, karşı masada oturan esmer bir bayan dikkatimi çekti. Ona daha dikkatli bakınca, kim olduğunu anladım. Fakat o, tanıştırıldığımızda tokalaşmamızla bile beni tanıyamamıştı. Yüzüne dikkatli bakınca huzursuz oldu. Bir şeyler söyleyip dikkatli bakışlarımdan kurtulmak istediğinin farkındaydım. Fakat iş arkadaşının misafiri olduğum için, bir şey söyleyemiyordu. Dikkatlice yüzüne bakmak oyununu biraz daha uzattım. Tam bana bir şeyler söylemek için ağzını açtığı anda, "Sen Betül veya Bettoş. Babanın adı Nurettin." ve bütün sülalesini saydım. Kız şok olmuştu. "Sen bunları nereden biliyorsun? Bu bir şaka mı?" diye şaşkın şaşkın

bakarken, ben gizemli bir şekilde onun hakkında bildiklerimi sıralamaya devam ettim. Kızın yüzü kıpkırmızı olmuştu. Beni hala tanıyamıyor ve söylediklerime bir anlam veremiyordu. Ama son sözlerim etkili oldu: "Sen Maçka Lisesi'ne giderken, Mimoza Sokak, Mimoza Apartmanı'nın ikinci katını hatırla. Mutfakta saatlerce konuştuğun bir çocuğu hatırla." Ve son sözlerimden sonra ayağa kalktı: "Sen bu imkansız ne hale gelmişsin? Yüzüne, gözüne ne oldu böyle?" Bana bakarken yüzüne acı dolu duygular yüklenmişti. Gözleri ıslandı. Benim olduğuma bir türlü inanmak istemiyordu. Evet, yıllar öncesinin Betül'ü, yani en küçük üvey halamdı bu genç bayan. Yıllar sonra, çok berbat şartlar altında yaşarken karşısına çıkmıştım. Çok düşündüm, onu tanımazlıktan gelsem nasıl olurdu? Kendisi beni tanıyamamıştı. Ama artık konuşmuştuk bir kere.

Arada bir telefonla aramaya başladım onu. Annem, yıllar önce bir kız daha doğurmuş. Ama benim haberim bile olmamıştı. Nasıl olacaktı ki?
Yine aylar geçti. Ve ben, uzun zamandır hayalim olan bir şeyi gerçekleştirmek için araştırmalara başladım. Sonunda birçok kişinin tavsiyesiyle 'Prf. Dr. Nejat Ayberk'i buldum. Gözümü uzunca muayene etti. Artık tek çare, gözü çıkartıp almakmış. Yerine de protez takılacaktı. Çünkü, çok geç kalmıştım.

Evini soyduğum Ulusal'da çalışan arkadaşa teyzesinden bir miktar miras para kalmış. Evine buzdolabı, yeni bir müzik seti ve birkaç başka eşya aldıktan sonra, elinde yine parası kalmış. Eğer teyzesi ile karşılaşmış olsaydım, teyzesinin de aynı şeyi yapacağını söyleyerek, göz ameliyatım için gereken parayı doktora vereceğini söylemişti. Zaten onun sözüne güvenerek doktora gitmiştim. Bu inanılır gibi değildi, adamın evini soymuştum. Aylar sonra göz ameliyatımı yaptırıyordu. "Yahu, senin

evini bir daha soysam, daha büyük bir hayrın olur mu?' dedim. Kafasını sallayıp "Yook, olmaz olmaz" dedi. Doktora gittik ve ameliyat parasını yatırdı. Son muayeneden sonra, ameliyat için randevu verildi.

Heyecanla beklediğim randevu günü geldi. Amcama haber vermiştim ve yanımdaydı. Öğlen saat iki civarında başlayacak olan ameliyat saatini beklemek çok berbat bir duyguydu. Nejat Bey'in söylediğine göre, normal bir göz görünümüne kavuşacak ve yüzüme iğrenç bir görünüm veren bozuk gözden kurtulacaktım. Ameliyat masasına yattım. Göz ameliyatı canlı olarak yapılan bir ameliyatmış. Gözüme bir sprey sıktı. Sonra ellerimi ve ayaklarımı sıkıca bağladılar. Gözüme enjektörün iğnesini soktuğu o ilk an, aylarca gözümün önünden gitmeyecekti. Sağ gözümü çıkartıp çenemin önünde duran küçük tezgaha koydu. Ölmüş gözümün parçalanışını, sağlam gözümü kapatmış olan yeşil bez parçasının arasından görüyordum. Benim bir parçam kesiliyor, parçalanıyordu ve ben acılar içinde sadece kasılabiliyordum. Ne kadar sürdü hatırlamıyorum. Son hatırladığım, göz yuvasına yerleştirilmek üzere kalkan küçük bir et parçasıydı. Gözüm, canım gitmişti sanki. Ameliyattan önce hep bir umutla yaşamıştım. Fakat, artık umut bile kalmamıştı. Kalan küçük et parçası sağ göz yuvama yerleştirildiğine göre, artık ömür boyu tek gözle yaşamaya mahkum olmuştum.

Bir saat kadar geçmiş ve biraz olsun kendime gelmiştim. Amcamdan gitmesini istedim. Beni bırakmak istemiyordu. Ama ben ısrar ettim ve gitti.
Ameliyattan çıkıp, meyhaneye koşmuştum. Yoksa, böyle ağır ve zorlayıcı bir ameliyatın sancılarından kurtulmam mümkün değildi. Nejat Bey'in yazdığı ağrı kesicileri, önce bira içerek yuttum. Sonra baktım ki sancılar geçmiyor, işi rakıya

çevirdim. Gözümden kan sızıyordu. Eczaneden aldığım yuvarlak bandaj ve bantlarla durmadan tuvalete taşınışım ilginç anlar olmalıydı.

Tam yirmi iki gün sonra, ikinci randevu için Nejat Bey'in karşısındaydım. Uyumak için gözlerimi kapadığımda, ameliyatın başlangıcındaki gözüme enjektör iğnesinin giriş anlarını her gece yaşamıştım. Uykumda bile aniden gözüme saplanan iğne ucunun kabusuyla uyanmıştım. Hala bandajlı olan gözüme uzanan elleri karşısında çok gergindim. Protezin oturmaması karşısında, ikinci bir ameliyat yapılması söz konusuydu. Bandaj açıldı. Parmakları göz kapağımı açtı. "Şansın varmış evlat. Ameliyat tam olmuş. Yara iyileşmiş. Şimdi protezi takacağım ve dünyan değişecek" dediğinde, bir an önce protezin takılmasını ve aynaya bakmayı istiyordum. Bir protez taktı ama uymadı. İki, üç, dört derken uygun protezi bulup yerleştirdi. Hızla kalktım ve ayna karşına geçtim. Bir plastik parçasının hayatımı, ruh halimi, moralimi bu kadar değiştireceğini bilemezdim. Sağ gözüm gitmişti, bir daha asla görmeyecekti. Ama en azından, şişkin, beyaz ve çirkin, iğrenç halinden kurtulmuştum. Yıllar sonra kavuştuğum bu an, aynanın karşısında uzadıkça uzuyordu. "Evlat, yeter artık. Biraz da evinde bakarsın. Hastalar sırada bekliyor" diyen Nejat Bey'e sarılıp teşekkür ettim.

Yıllarca gece ve gündüz hep güneş gözlüğü takarak dolaşmak zorunda kalmıştım. Ve yıllar sonra ilk kez güneş gözlüğü takmadan sokağa çıktım. Ameliyat öncesi güneş gözlüğü takmadığımda karşıdan gelen herkes bana bir anda dikkatlice bakardı. Ve artık insanlar yüzüme irkilerek bakmaz olmuştu. Bu bir mucize miydi? Nejat Bey'in söylediğine göre, özel protez yapan diş doktorları vardı. Ve hareket eden protez göz yaptırmak mümkündü.

Ulusal'da çalışan arkadaşım, beni işe aldırdı. 'Bant Kayıt Servisi'nde işe başladım. Önceleri kasalarla gelen bantları taşıdım. Sonra teknik ekibe doğru ilerledim. Betül ile her gün görüşür olmuştuk. Betül bir çeşit 'Staj' için geçici olarak çalışıyormuş. Bir süre sonra ayrıldı. Dil kursu için İngiltere'ye gitmek istiyordu. Sonradan Londra'ya gittiğini duydum.

Ulusal, benim hayatımda büyük bir dönüm noktası oldu. Cezaevi koğuşunda, filmlerini seyrettiğim insanların içinde yaşar olmuştum artık. Dublaj sanatçıları, oyuncular, tiyatrocular bana yepyeni bir dünyanın kapısını açmak için mükemmel bir örnekti. Zafer Önen'den, Oya Küçümen'e kadar hepsiyle ahbap olmuştum. Kısa süre içinde Ulusal'da çok sevilen bir insan oldum. Geçmişim saklıydı. Sisler arasındaydı. Tek endişem, trafikle ilgili programlar yapmak için arada bir gelen polislerin içinden, bir tanıdık çıkmasıydı. Çünkü, trafikten karakola geçen polisler olduğu gibi, karakoldan trafiğe geçenler de vardı.

Hayatım iyice değişiyordu. Yıldırım Gürses, Sezen Aksu konserleri, Egemen Bostancı'nın desteğindeki 'Şan Tiyatrosu' oyunları ve daha birçok müzikaller ve oyunların çekimine katıldım. Artık kamera asistanı sayılıyordum. Gerçek anlamı her ne kadar kablo hamallığı olsa da, asistan sınıfındaydım. Şirket içinde birçok tanınmış yıldızı görüyordum. Yönetmenler, yapımcılar, oyuncular durmadan gelip gidiyordu. Her tanınmış yüzü gördükçe, aklıma annemi getiriyor ve "Bir gün ben de ünlü olacağım. Sen de beni böyle göreceksin. Ama sadece uzaktan" diyordum. "Bir gün gelecek, bana oğlum demek için can atacaksın. Ama bana asla ulaşamayacaksın" cümleleri ağzımdan düşmez olmuştu.

Kefilim olan arkadaş, Betül ile ortak dostumuz sayılırdı. Bir gün Ulusal'ın Etiler'de bulunan merkezine gitmem söylendi. Otuz bin lira maaş aldığım bir dönemde, 'altı yüz bin' lira parayı alıp gelmem istendi. Etiler'e gittim. Parayı alıp imza attım. Yirmi aylık maaşımı elimde tutuyordum. Külotumun içine sokup yola çıktım. Etiler'den otobüse bindim. Nişantaşı'na kadar 'şeytan' kafamda bin bir tezgah oynattı. Beni işe aldıran, kefil olan, üstelik göz ameliyatım için bana destek olan bir dosta, böyle teşekkür edilmezdi. Nişantaşı otobüs durağında indim. Ulusal'ın bulunduğu Kodaman Sokağa yaklaştıkça, şeytan efendi beni yolumdan çevirmek için çok uğraştı. Bana göre şeytan, insanın kendi beynindeydi. Yaptığı hatalara hemen 'şeytana uydum işte' gibi kılıflar uyduruyordu insanlar. Lakin, iş işten geçtikten sonra, insanı kendine uyduran şeytan efendi, adamı kurtarmaya gelince 'zıırttt' hesabı çekiyordu, yaa. Para hala bendeydi. Parayı alıp gittiğimi düşündüm. Peki, bana iyilik yapan dosta ne olacaktı? Şirketin kapısından içeri girene kadar, çoğunun 'şeytan' dediği ama benim kendi beynim olarak kabul ettiğim düşmanla savaştım. Şirkete girdim ve genel müdüre parayı teslim ettim. Beni işe aldıran arkadaşın acele beni aradığını belirtti. Arkadaşı buldum. Bir an tereddüt etmiş. 'Acaba yapar mı?' diye düşünmüş. Ama yapmamıştım işte.

Ulusal'da çalışmam sayesinde, yeni bir çevreye girmiştim. Yüzümdeki derin çukur izine herkes üzülüyordu. Bana çok iyi davranan sekreter kızlara hediye hesabı kalemler almıştım. Patronum Türker İnanoğlu'nun kardeşi Berker İnanoğlu'nun kızı Arzum da öylesine çalışıyordu şirkette. Ona da bir kalem hediye ettim. Çok hoşuna gitmiş.

Birkaç gün sonra benimle konuşmak istediğini söyledi. Annesinin doktoruna telefon etmiş ve benim yüzümün şeklini anlatmış. Elime tutuşturduğu kart ile 'Fransız Pasteur Hastanesi'ne gittim. Doktorun adı, 'Sinan Şakrak' idi. Sinan Bey'in yan odasında ofisi bulunan ünlü plastik cerrah 'Atilla Oymak' ile birlikte yüzümün çökük bölgesini incelediler. Atilla Bey gitti ve Sinan Bey elmacık kemiğimi incelemeye başladı. Kel kafalı, iri kıyım, yarma gibi bir doktordu. Önden ve yandan yüzümün resimlerini çekti. Bir saat oturup sohbet ettik. Çektiği resimlerin negatifleri geldi ve elmacık kemiğim hakkında daha sağlıklı karar verebilmek için yine inceleme faslına başladı. "Bu ameliyatı parayla yaptırmaya kalkışsan, estetik açısından çok pahalıdır. Ama ben zaten dünyalığımı kazandım. Birkaç öğrencim için iyi bir örnek olur" diyerek ameliyat günü için randevu verdi. Ameliyat için kendisi para almayacaktı. Ameliyat ekibi ve ameliyathane için 'iki yüz bin' lira ödemem yeterli olacaktı.

Ulusal'a dönüp Arzum ile konuştum. İnsanların bana yardım toplaması gibi şeyler bana çok ters olaylardı. Arzum "Kırk bin lirası benden. Bu bir sadaka değil. Bir gün gelir, sen de başkalarına iyilik yaparsın" diyerek ilk parayı çıkardı. Ulusal'da para toplandı. Kefilim olan dostum da yardım etti ve para çıktı. Para harcanır falan filan, sakata gelirim hesabı hemen Sinan Bey'e koşup ödedim.

Yine heyecanla ameliyat gününü bekledim. Ve geldi çattı. Narkoz yerine, lokal anestezi yöntemiyle bayıltılmadan ameliyat olacaktım. Kırık elmacık kemiğime sapladığı iğnelere bir küfür etmediğim kaldı. Sonra birlikte türküler söyledik. Elindeki keski ve çekiç türü aletlerle, elmacık kemiğimi 'çatır çatır' kırdıkça, beynim sarsılıyordu. Her ne kadar uyuşturucu iğneler yapıldıysa da, kemiklerin kırılış

gümbürtüleri beynimde yankılanıyor ve beni çok zorluyordu. Elmacık kemiğimde kırılması gereken yerleri kırdı ve mola verdi. Eline aldığı beyaz silikon parçasını özel bir bıçakla yontmaya başladı. Sol elmacık kemiğimin olması gereken yer, artık boştu. Slikon parçasını yonttu ve yüzümün sol yanına yerleştirdi. Olmadı, yine yonttu ve yerleştirdi. Defalarca yonttuğu silikonu, elmacık kemiğimin şekline uygun hale getirinceye kadar yontup yerleştirme işlemine devam etti. "Sinan Bey, bu iş kolaymış be. Ben de estetikçi olur muşum harbiden" dememe çok güldü. Elmacık kemiğimin şeklini almış silikon parçasını son yerleştirişinde, sertçe bastırarak bir süre tuttu. Söylediğine göre, bu silikon parça zamanla elmacık kemiğimin etrafında kalan kemik parçalarıyla kaynaşacak ve düzgün bir elmacık kemiğim olacaktı. Tek sorun, silikonun yerini hemen kabul etmeme olasılığıydı. Aklıma göz ameliyatım geldi, eğer et parçası proteze uygun olmasaydı, ikinci bir cehennem azabı daha yaşayacaktım. Göz ameliyatını tek seferle kurtarmıştım. Fakat bu kez her ay bir ameliyata daha girmek zorunda kalacaktım. Sinan Bey bir kere bile para sözü etmeden, toplam dört ameliyat ile yüzümü yeniden yapmayı başaracaktı. Ve ben, ona gerçekten bütün kalbimle teşekkür etmekten başka bir şey yapamazdım.

Dördüncü ameliyat bitti ve yüzümün sol tarafı yine bandajlandı. Nihayet silikon parça yerini kabul etmişti. Ve on beş gün boyunca bandajlı gezdim. Bandajın açılması için Sinan Bey'in karşısında heyecanla bekleyişimi anlatamam. Bandajı açtı ve parmaklarıyla hafifçe bastırdı. "Tamam bu iş. Yeni yüzün hayırlı olsun. Aynaya bak bakalım" dedi. Kapının arkasında asılı duran büyük aynaya yaklaştım. Çocukluğumdaki kadar temiz bir yüze sahip olamayacağımı zaten iyi biliyordum. Fakat Sinan Bey'in yaptığı yeni yüzüm gerçekten güzel olmuştu. Çökük yer dolmuş ve eski geniş yara incelmişti. "Bana çok büyük bir iyilik yaptın Sinan Abi. Artık

aynaya bakmaktan nefret etmeyeceğim. Aynalardan kaçmayacağım. Şimdi gidiyorum. Fakat, bir gün gelecek, benimle gurur duyacaksın. Bir gün ünlü bir yıldız olacağım. Ve seni hiç unutmayacağım" dememe "Ben yüzünü düzeltip sana moral vermekle zaten gurur duydum. Artık yeni yüzünle yaşayacaksın" cevabını verdi.

Ayrıca beni hastanenin başka bir bölümünde olan ünlü diş doktoru Ahmet Kurtaran'a gönderdi. Çünkü hareket etmeyen protez gözüm hoşuna gitmemişti. Ben Ahmet Bey'e gidene kadar, Sinan Bey telefon etmiş. Bir zamanların 'Modern Folk Üçlüsü'nden tanıdığım, cümbüş çalan Ahmet Kurtaran ve sekreteri beni çok samimi bir şekilde karşıladı. Hemen muayene yapıldı. Ahmet Bey protez yapmayı bırakmıştı. Fakat arada Sinan Şakrak gibi bir dost olunca, iş değişmişti. Uygun fiyata hareket eden bir protez yapacağını söyledi.

Bir hafta sonra yeni protezin yapılması için Ahmet Bey'in koltuğundaydım. Hayat ne tuhaf değil mi? Hiç aklıma gelmeyecek şeyleri yaşıyor, görüyor ve öğreniyordum. Basit protez çıkartıldı. Göz ameliyatımın şekli incelendi. İçinde sadece bir parça kırmızı et kalmış olan sağ göz yuvasına yumuşak bir macun doldurdu. Biraz bekledik. Sertleşmiş olan macunu göz yuvasından çekip aldı. Göz yuvasındaki et parçasının şekli, protezin arkasına yapılacaktı ve et parçası hareket ettiğinde proteze sürtünecek, böylece öbür göz gibi tam olmasa bile hareket edebilecekti. Asistan genç bir bayan ile pencere kenarına oturduk. Gün ışığına bakmam istendi. Gün ışığına ve sol gözümün şekline göre 'beyaz tabaka' ve 'göz bebeği' rengi, daireleri not edildi. Sonra renk verme işlemi yapıldı. On beş gün sonra hazır olacağı söylendi. Parayı verip çıktım.

Sinan Bey'e uğramadan olmazdı tabii. Bu kel kafalı, yarma gibi adam, aslında çok iyi, ince ruhlu bir insandı. Beni görünce çok sevindi. Yeni protezin on beş gün sonra takılacağını söyledim. Çayımızı içtikten sonra çıktım. Sinan Şakrak gibi bir doktora rastlamam, gerçekten büyük bir şanstı. Tabii benim için Sinan Bey'i bulan ve maddi katkısı büyük olan Arzum İnanoğlu'nu da unutmamam gerekir. Sinan Bey için hastanede şu sözler sarf ediliyordu: "Kemik yapısı olarak bir insanı yeniden yapabilir. Sadece can veremez." İşte ben, böyle bir doktora rastlamıştım.

On beş gün sonra yeni protez gözüm takıldı. Aynaya baktım, sağlam gözümün neredeyse aynısıydı. Ve sağlam gözümle birlikte sağa sola, yukarı aşağı oynuyordu. Gören tanıdıklarım "Protez göz olduğu hiç belli değil. Gerçek göz gibi görünüyor ve hareket ediyor" diyecekti. Gerçi, görmedikten sonra neye yarardı? Ama en azından eski bozuk, berbat gözümden kurtulmuştum. Aynalara bakmaktan kaçmama gerek kalmamıştı artık. Bir zamanlar 'Aynalar Kırık Şimdi' adlı çok güzel bir şarkı vardı. Benim için de aynalar yıllarca kırık olmuştu. Ama artık, sağlam aynalara bakma zamanıydı.

Yılbaşı gecesi belediye tarafından düzenlenen, Spor ve Sergi Sarayı'ndaki halk konserinin çekim hazırlığını yaptık. Mustafa Topaloğlu'nun 'Oy Oy Eminem' türküsünün popüler olduğu zamanlardı. Çekim ekibinde ışıkçı olarak görevlendirildim. Sahneye çıkan sanatçıya ışık tutmam gerekiyordu. Karanlık salonda, parlayan havaalanı gibi kel bir kafa gördüm. Biraz da içmişim, keyfim çakır. Işığı veriyorum kel efendinin kafaya. Arkadakiler bakıp kahkahalarla gülüyor. Kel efendi işin farkında değil tabii.Ve kel efendi de kahkahalarla gülüyor. Neye gülüyorsa keko?

Etraf polis doluydu. Ve bir el omzuma kondu. “Sen ne arıyorsun burada?” diye soran adama döndüm. Yıllar öncesinin Bostancı polislerinden biri olan ‘Şişman İsmet Bey’di bu. Oldukça kilo almış ve omuzları yıldızlarla dolmuştu. Çalıştığımı söyledim. “Sen haybeye çalışmazsın aslanım. Yine ne tezgah peşindesin?” diye ısrarla üzerime geldi. Yıllar sonra amir olmuştu. “Gözüm hep üzerinde olacak. Buralar artık benim mıntıkam” dedikten sonra, benim için Ulusal bitmeliydi. Çünkü peşimi bırakmayacağını çok iyi biliyordum. Buna bant kayıttan bir arkadaş ile kavga edişim eklenince, pasaportu aldım. Kimse neden böyle davrandığımı bilmiyordu. “Bir gün gelecek, seninle tekrar karşılaşacağız ‘Amir İsmet’, lakin çok başka şartlar altında” dedim kendime. “Bir gün gelecek ve Bostancı Karakolu’na da tekrar uğrayacağım” dedim yine.

Yolunu şaşırmış fakat sonradan topluma dönmek için çırpınan çok hırsız, çalıştığı işyerinde maziden polisler veya gardiyanlar tarafından görülmüş ve işyeri sahibine durumu anlatılmıştı. Ve topluma dönmek için çırpınan o hırsızın, işine son verilmişti. Aynı hırsızın ilk soyacağı yer, işine son verilen yer olurdu. Açlık ve nefret intikamıydı bu. Yolunu şaşıran, hep şaşırmış olarak yaşamalıydı, sokakların hakimiyetinde. Taa ki bir gün aşırı maddeleri karışık olarak alıp, bir sokak köşesinde gebermiş halde bulununcaya kadar.

Yine işsiz, yine yalnız, yine nefretlerimle yaşamaya başladım. Ama artık çalışmayı öğrenmiştim. Çalmak istemiyordum. Tanıdığım sanatçıları hayalimden çıkartamaz olmuştum. Bir gün gelecek ve ben de meşhur olacaktım. Önce Karen için sonra annem için sonra Nermin Hemşire için sonra Amir İsmet için. Daha sonra da, Bostancı Karakolu için. Bir de doktor Sinan Şakrak eklenmişti bunlara. Ve daha

başka karakollar için. Benim geçmişimi bilen tüm polisler için, meşhur olacaktım. Yıllarca dönüşü olmayan bir yolda yaşamıştım ben. Ve yıllar sonra, başka bir dönüşü olmayan yola girecektim: şöhret.

Cihangir semtinde paspal bir bekar evinde yaşamaya başladım. Gördüğüm bir gazete ilanı ile hayatımın değişeceğine inandım. Ve İstanbul'dan Kars, oradan tekrar İstanbul ve Konya'ya sürecek altın arama günlerim başladı. İstanbul'da yaşayan tanıdıklar, ne yapıp edip sahip olduğum dedektör ve teknik uzman kimliğimi göstermemle, elime adres dolu kağıtları sıkıştırdılar. Ayrıca köylerine götürmem için neler doldurmuyorlardı çantalarıma. Böylece, dağlarda, viran kiliselerde, mezarlıklarda altın arayacağım aylar başlamış oldu. Küpler dolusu altın bulmak ve kaptığım parayla büyük şirketler kurarak annemin karşısına dikilmekti tek hayalim. Soygunlarla yakalayamadığım büyük işadamı kimliğine kavuşmam için, yeni bir fırsat olduğuna inanmıştım bir kere.

Fakat, dağlarda bin bir sıkıntıyla, zorlukla geçen aramalar bir sonuç vermedi. Yine İstanbul'a düştüm. En azından paspal da olsa bir evim vardı. İlk iş olarak dedektörü sattım. Yine Kars'a gittim ve Kars'ın meşhur kaşar peynirini getirip satmaya başladım. Kafama esti ve Gemlik turu yaptım. Pazar günleri zeytin halinin çok işlek olduğunu gördüm. Zeytin hali her gün açıktı. Lakin, pazar günleri köylüler küfelerle zeytin getirip toptan devrediyorlardı. Ayakta düzenlenen ihalelere girdim. Beş ihaleyi kaybettim ama altıncı ihale bende kaldı. Zeytinleri sandıklatıp kargoya verdim ve İstanbul yoluna düştüm.

Amcamın station arabasıyla zeytinleri ‘Rami Toptan Gıda Pazarı’ndan aldık eve getirdik. Bir terazi alıp ikişer kiloluk paketler hazırladım. Hani, bir kilo alan hiç almasın hesabı diyorum. İlla iki kilo alınsın ve mal çabuk bitsin. Zeytini sattım ve yine Kars’a gittim. Peynir ve zeytin işine aklım iyi yattı. Üstelik beceriyorum da. Ulusal’a ‘gıda tüccarı’ olarak uğradım. Mallar kalite, fiyatlar kıyak. Ne kadar tanıdığım varsa zeytin ve kaşar peyniri satıyorum. Ismarlayanlar sırada bekliyor. Altın aramaya gittiğim dağlardan, peynir tüccarlığına, gezmeye gittiğim Gemlik’ten zeytin tüccarlığına dönmüştüm.

Yaz ayları başlayınca peynir pahalandı ve bırakmak zorunda kaldım. Zeytine de fazla zam yaptılar. O da yattı.

Gazete okurken bir ilan gördüm: ‘Türkiye’de ilk defa hazır salep bizde’ yazıyordu. Ertesi gün Bursa’daydım. Yarım ton kutulanmış salep ile yine evime döndüm. Tanıdık kahvehane bol. Bakkal tanıdıklar da çok. Kışın simgesi salep işiyle ticarete devam ettim.

Dedektör alım satımının asıl yerini ve ruhsat, kimlik çıkarma işlerinin yolunu öğrenmiştim. O işlerden de yolumu buluyordum.

Yeni bir isim ve kimlik almak için mahkemeye başvurdum. Benim için Kırıkkale’nin en güzel simgesi olan Kartallar diyarı ‘Kartalkaya Kayalıkları’ndan esinlenerek yeni soyadımı seçtim. Mahkeme günü geldi. Eski oturduğum semtlerden birinde iyi arkadaşım olan ‘Ruhi’ ve bakkal ‘Suat’ yanımda şahit olarak mahkemeye geldiler. Suat kekosu kanun işlerinden çok korkan biriydi. “Yahu arkadaş, benim

tipim bozuk. Durup dururken beni hapse atmasınlar" diye telaşlanıyordu. "Lan yürü keko. Seni hapishane ne yapacak?" dedim. Ruhi ilk kez hakim karşısına çıkıyordu ve haliyle çekiniyordu. İşim düştü ya, ikisi de konuşma özürlü olur mübarekler. İlk kez karşına çıktıkları hakimden ikisi de korkarlar. Hakim sordukça Suat'ın dizleri titriyor. Suat 'mırmırmırvırmırvırdır.' hesabı bir şeyler söylüyor ama hangi dilden oluğunu bilen yok. Ruhi'nin de dili tutuldu sanki. Yere bakıp gülüyor angut. Kahvede, meyhanede sallamak kolaydı. Rol yapacaksan böyle yerlerde becerikli olacaksın, yamuk. Hakim baktı ki, bunlar iki kelimeyi bir araya getiremiyor. "Tamam tamam, şahit olduğunuz belli. Yaz kızım." dedi ve yeni kimliğim için onay verdi. Mahkemeden aldığım kararla hemen 'Beyoğlu Nüfus Müdürlüğü'ne daldım. Belgeyi verdim ve yeni kimliğimi aldım. Yeni adım 'Mehmet Kartal' oldu. Hayatımda ilk kez mahkemeye kelepçesiz çıkışıma ben bile şaşırmıştım. Her mahkemeye çıkışımda koluma yakın duran bir polis memuru olurdu. Hakimin karşısına çıkacağım sıra, kelepçeyi çıkarırdı. Hakim benim 'Kafesliköy Resmi Tatil Beldesi' raporumu onayladıktan sonra, kelepçe yine takılırdı.

Ruhi ve mırmırdırvırcı Suat'ı yolcu ettikten sonra, adliye binasının çay ocağında oturup çay içtim. Elleri kelepçeli suçluları getiren polislere baktım. Adliye binasının koşturmacası hiç değişmemişti. Avukatlar, suçlular, polisler, mübaşirler, hakimler ve hiç durmayan daktilo sesleri hep aynıydı. Mübaşirlerin, "Duruşman başlıyor, gir hemşehrim" sözleri bile hiç değişmemişti. Yüz ifadesinden tutuklandığını anladığım elleri kelepçeliler gidiyordu. Sigaramdan derin dumanlar çekerken, 'Peki sen nereye gidiyorsun acaba?' diye düşünüyordum. Adliye binasından uzaklaşırken bile, arkama baktım. Çünkü bu tür binalarda yıllarım geçmişti. Adliyede duyduğum her ses, kurtulamadığım anılar içeriyordu.

Zaman zaman intihar etmeyi çok düşünmüştüm. İntihar duygusu, insanın içinde gizlenmiş bir düşmandır. Ne zaman ortaya çıkacağı belli olmaz. Hiç umulmadık bir insan aniden intihar edebilir. Yıllar önceki Bostancı'nın zengin çocuğu arkadaşım gibi. Kimi hayatın yükünü çekemez hale gelir ve intihar eder. Kimi, ölümün ardındaki sırları çok merak eder. Aşırı sorunlar ve aşırı meraklar ve 'ip kopar'. Yıllar önce yüzüm gözüm parçalandığı zaman, yerde yatan bedenimi gördüğümü hatırlıyorum. Kanlar içindeydim. Bir kalabalık toplanmış ve bir sürü fikir yürütüyordu. Konuşmaları çok gürültülü geliyordu. Belki inanmayacaksınız ama ben 'ölmüştüm'. "Ben ölmedim, yaşıyorum, buradayım, buraya bakın" diye haykırmak istiyordum. Ama sesim çıkmıyordu. Ve hala sınırın tam ortasındaydım. Yerde yatan bedenimin üzerine gazete kağıtları örtüldü. Sonra, bir sis geldi ve hiçbir şey göremez oldum. Gürültüler zayıfladı. Ve her şey sustu. Dünya sustu. Sonrasını çok düşündüm ama hatırlayamıyorum.

Eğer son umudumu bağladığım kitaplarım olmasaydı, belki çoktan intihar etmiş olurdum. Fakat beni hayata bağlayan başka nedenler de vardı. Çok uzaklarda olan Karen, onu mutlaka bulmalıydım, görmeliydim. Anneme karşı duyduğum nefret vardı. Doktor Sinan Şakrak benim için boşuna mı uğraşmıştı. Ve birkaçı geçmeyen dostum ne olacaktı.

Altın aramaya giderken, çok büyük umutlarla gitmiştim. Olmayınca ne yapacaktım? Benim bildiğim bir şey vardı: "Şans, insanın ayağına gelmez." Şansı çağırmak için uğraşmak gerekirdi. Geldikten sona kovsan yine gitmezdi bu şans keratası. Şansımı zorlamalıydım. Ne yapıp yapmalı ve şansın saklandığı kapıyı

açmalı ve onu çağırmalıydım. Bunun için ölüme bile razıydım. Ticaret hayatım iyi gittiği halde, şöhrete ulaşmak arzularımdan bir türlü kurtulamıyordum. Küfelik oluncaya kadar içtiğim zamanlar, gazete ve dergilerde yayınlanmış sayfalar dolusu röportajlarımın hayalini görüyordum. Kapalı duran televizyonun siyah ekranına bakarak kendimi görmek bile bana mutluluk veriyordu. "Şimdi hayalimi görüyorum. Ama bir gün, kendimi gerçekten göreceğim" derken hala içiyordum. Çünkü artık alkolün etki etmediği bir hale gelmiştim. Hayatım boşa geçiyordu. Böyle giderse istediğimi nasıl yapacaktım? Sonra, Almanya'ya gidip Karen'i görmeliydim. Siyah saçlı, kürklü ve beyaz çizmeli Karen'i mutlaka görmeliydim.

Kafayı buldukça beni mutlu eden hayallerimin peşine takılıyordum. Hayallerden uyanınca, yine kafayı buluyordum. Bir yol arıyordum. Bir çıkış arıyordum. Ama ne bir yol ne de bir çıkış bulabiliyordum. Rakı ve bol gıda hesabı takılıyordum. Fakat zamanla, saplanıp kaldığım alkol denizi yüzünden, tek tek eşyalarımı satmaya başladım. Elektrik ve su faturasına gitmesi gereken paraları da alkole yatırınca, ev susuz ve elektriksiz kaldı. Yeniden elektriği icat edeceğim diye tepinmemin bir alemi yoktu. Hazırına sahip çıkma, sonra icat yapacağım hesabı tepin.

Cihangir'de oturduğum elektriği ve suyu kesik evde, karanlıklarla baş başa kaldım. Son olarak sattığım bir sürü kitap karşılığında, bir koli ispirto, yarım sandık limon ve beş kilo şeker aldım. İspirtoya su, limon ve şeker katılarak yumuşatılır ve rakı niyetine içilirdi. Elime geçirdiğim eski bir daktilonun başına geçtim. Şiirler yazmaya başladım. Her gece şiirlerle yaşar olmuştum. Ertesi gün uyandığımda, ispirto kokteylime başlıyordum. En üst kat sakini madam, sabah sıcak çay ve börek

getirirdi. Ama yiyecek iştah kalmamış ki. “Neden böyle yaparsın a çocuğum. Yazık değil midir sana? Nedir sendeki bu nefret” derken ağlardı kadın. Mahallede beslediği kedi ve köpeklerden sonra, başına bir de ben çıkmıştım zavallı kadının. Salondaki dışında evin bütün perdelerini bile sattım. En ucuz yiyecek sakatattı. Yürek almaya başladım. Ahşap çamaşır sepetini salonun ortasında yakıp, yürek pişirmeme mahalle ayaklanırdı. Mahalle ha yandı, ha yanacak diye hoplardı zavallılar. Dışarı çıkıp pişkince, “Rakı alemi yapıyorum. Nooluyor yahuÖ” deyişime, garip yüz ifadeleriyle bakardı insanlar.

Müzik ihtiyacımı eski bir araba aküsü ile gideriyordum. Bir ara uzun bir kabloyla bekar yan komşudan elektrik aldım. ‘O’, benden beter ayyaştı. “Rakı param kalmadı abi. Bir şişe rakı al, fişi takayım” demeye başladı. Lan dümbük, ben kendim en ucuz alkol hesabı ispirto içiyorum. Sana mı rakı alacaktım? Bir süre akü taşımaktan kurtulmuştum. Ama kaldım yine aküye. Aküyü oto elektrikçisi arkadaşa götürüp sabahtan akşama kadar şarj ettiriyordum. Sabaha kadar da ispirto içip, daktilo başında müzik dinleyerek şiir yazıyordum. Hani, ‘müzik ruhun gıdasıdır’ hesabı diyorum. Daktilo da daktilo olsa bari. Tuşa basıyorum, gidiyor lakin geri gelmiyor. Gideni geri getirmek bana kalıyor. Lan en önemli işi ben yaptıktan sonra, sana niye ‘daktilo’ demişler ki? Angut makine.

Gece gündüz içtiğim ispirto kokteyllerinden artık beynim unutkanlaşır olmuştu. Şuurum tükenişe doğru gidiyordu. Nasıl olduysa, aklıma roman yazmak geldi. Bir blok kağıt kaptım ve kaleme sarıldım. Sağda solda geziyorum. Parkta falan habire yazıyorum. Etraftan dikkat çekiyor. “Ne iş yaparsınız?” sorularından kurtulamaz olmuştum. “Yazarım arkadaş” derim. “Kaç kitabınız var?” sorusu yine

kelek iştir. “Var işte yaa, ara bul, işin neÖ?” diyorum. Ağzıma kibrit tutsalar tutuşacağım. İçim dışım olmuş ispirto. Cebimdeki şişe yine ispirto dolu.

Arada bir ev sahibim olacak moruk karı gelirdi. Semte girdiği anda ortalığı parfüm kokusu kaplardı. Onun geldiğini aşırı parfüm kokusundan anladığım için, evde yok hesabı takılırdım. Aylardır kira vermez olmuştum. Lan, kira verdikten sonra her evde otururum. İş, kira vermeden oturmaktır, yetmişlik taze. Mahkeme açacakmış. Lan, beni kiracı almak kolaydır, lakin sepetlemek zor iştir. Ben müşteriyimdir ve daima haklıyımdır.

Gündüz sağda solda, çayırda çimende elle yazdığım ilk romanım olan ‘Şeytan Dönemeci’ bitmişti. Fakat daktilo ile temize çekmem gerekiyordu. Gündüzleri yazmak zor olmaz. Lakin, salon penceresinin hemen üstünde yanan sokak lambası yanmaz olunca, benim gece yazma işim sakata geldi. Kimi zaman parayla, kimi zaman umumi tuvaletlere dalıp cebime doldurduğum mumlarla, romanımı temize çekmeye devam ettim.

Sokaktaki çocuklar bile benimle kafa bulur olmuşlardı: “Mahallemizden bir yazar çıkacak. Ama enayinin cesedi çıkacak haberi yok” cümleleri bana iyice hırs verdi. Arada bir aldığım ucuz tütünleri sararak sehpa niyetine kullandığım kasa üzerine dizdim. “Bekleyin lan, yazar nasıl olurmuş. Görürüz enayiyi menayiyi.” Ve çalışmamı hızlandırdım. Sakal bıyık karışmış. Tenim leş gibi kokuyor. Son derece sert ispirto kokteyllerinden artık şuurumu kaybetmiş haldeyim. Yatağa varıncaya kadar sattığım için, kuru somya üzerinde yatmak zorundayım. Montumu yastık, eskicinin almadığı masa örtüsünü battaniye yaparak. Karen’i aklıma getirdikçe,

kendimden ve yaşamdan nefret ediyorum. Beni bu halde görseydi çok şaşırırdı. Neyse ki halimi görmesi imkansızdı. Artık öyle üşengeç olmuşum ki, sabaha karşı çişim geldiğinde, somya üzerinden aleti çıkartıp, salonun ortasına işiyorum ve tekrar sızıyorum. Salona her işeyişimde aklıma Kırıkkale geliyor, başına işediğim damat ve gelin ne yapıyordu acaba?

Arada bir cami tuvaletine gidip yıkanıyorum. Tıraş oluyorum. Çıkarken "Küçük su döktüm. Al bakalım" diyorum kenefçi başına. Tabii mum varsa cebime girmiş oluyor.

Gece gündüz uğraşıp sonunda romanımı bitirdim. Yayınevlerinin Cağaloğlu tarafında olduğunu bildiğim için, elimde romanımın bulunduğu zarf ile her yeri dolaştım. Lakin, romanımı basacak yer bulamadım. Gündüzleri kitabımı bastıracak yer ararken, geceleri ikinci romanım olan 'Kızıl Havuzlar Cehennemi'ni elle yazıyordum. Beni ciddiye alan yayıncı yoktu. Zarfa bakan bile yoktu. 'Altın Kitaplar'a daldım. Görüşmem gereken Hüsnü Terek Bey ile kısa bir muhabbetimiz oldu. Metinleri gösterdim. "Kardeşim, kitap böyle yazılmaz. Bu ne böyle?" dedi. Ben, yayıncıya kolaylık olsun ve kağıttan tasarruf etmiş olayım hesabı, dosya kağıtlarını ikiye bölerek daktiloya çekmiştim. Hani, kitap sayfası olarak hazır hesabı diyorum. Lakin nerden bileyim, tam sayfaya satır boşlukları bırakarak düzeltme payı bırakılması gerektiğini. Gel de uyuz olma. O kadar sayfayı yeniden yazmayı da gözüm yemez.

Sağolsun Ulusal'dan sekreter Figen derdime çare oldu. Bir hafta içinde romanımı temize çekti ve bana teslim etti. On parmak yazmanın güzel iş olduğuna

karar verdim. Benim gibi iki parmakla yazan adam, o kadar sayfayı üç ayda ancak temize çekerdi. Temize çekilmiş halde yine Hüsnü Terek Bey'in başına iş oldum. "Yahu kardeşim, ben sana temize çekip bana getir dememiştim ki. Sadece kitap nasıl yazılır, onu anlatmıştım" derken yüz ifadesi çok tatlıydı. Leş gibi ispirto kokan yeni yazar adayını başından savmak için, "Tamam kardeşim. Otuz gün sonra bir uğra bakalım" dedi ve o anlık benden kurtuldu.

Cihangir'de oturduğum evde satacak eşya kalmamıştı. Ev sahibi dua etsin ki, ev kaloriferli değildi. Yoksa, dilimleri bile hurdacıya kasnaklardım harbiden. Mutfak dolaplarını bile satacağım, lakin alan yok çünkü eski model. Ev sahibi ile iyice papaz olduk. O zaman kira 'üç yüz bin', "Ver iki milyon, evden çıkayım" hesapları çekiyorum. Evi satsan beş milyon vermezler. Başarısızlıklarımın ve nefretlerimin hırsını demirle duvarlara vurarak çıkartıyordum ve sayemde duvarlar bile göçmüştü. Her yer bakımsız kenef gibi sidik kokuyor? Nereden bulaştıysa..? Örümcek ağlarını süpürmeye ihtiyaç duyduğum hiç olmadı. Değişik bir dekor gibiydi. Her evde olmayan şeyler, değişiklik sayılırdı. (Amerikan korku filmlerinde bu kadar örümcek ağı meydana getirmek için, kaç kişi elinde makinelerle tepinip dururdu.)

Evin havasından bıkınca, yarım çantayı bile doldurmayacak kadar kalmış giyim eşyamı topladım ve hayrına evi terk ettim. Moruk karı sevinsin hesabı diyorum. Evine taşındığımda bir olay anlatmıştı. Çok iyilik sever bir kadınmış. Kar ve tipi altında ağaç dibinde çömelmiş genç bir çocuk görmüş ve kömürlüğünde sabahlayıp gitmesine izin vermiş. Lan 'melaike' dediğin zaten böyle olurdu. Çocuğu buz gibi kömürlükte 'it' gibi titretmenin adı bile iyilik olmuştu be.

Yine kış gününde düştüm Kasımpaşa'ya. 'Otel Bizim' tabelasını gördüğüm mekana daldım. "Burası Otel Bizim mi?" dedim. Harbiden bizimmiş. En üst katın küçük tek yataklı bir odasına kapağı attım. Kar soğuğu var. İki battaniye ile bile donuyorum. İki battaniye daha aldım. Yan oda komşusu 'Taylan Dayı' ile ahbap olduk. Aldığım elektrikli cezvemle çay, kahve pişiriyorum. Acıktıkça patates haşlıyorum. Başka yiyecek ucuz bir şey yok. Taylan Dayı sabah uyandığı gibi, hemen rakı içmeye başlıyordu. Yapacak işim yok, dayı da yalnız ve muhabbet edecek adam arıyor. Hayrına bana da rakı dolduruyor. Oda kapısının arkası, boş rakı şişesi ambarı gibiydi. Bir zamanlar Bergama'nın zenginlerindenmiş. Akrabalarının fesatlıkları, içki alemleri ve kumar onu batırmış. Elinde kala kala hatlı bir minibüsü kalmıştı. Sabah yarım şişe rakı içmeden kendine gelemezdi. Ben otele yerleşince birlikte içer olduk. Öğleden sonra bir meyhaneye uğrar ve iki duble daha içerdi. Aksaray tarafında takıldığı kahveye uğrayıp akşama kadar 'yanık' oynardı. Sonra Beşiktaş tarafındaki nargileli kahveye takılırdı. Ve akşama yine meyhanelere. Cami içinden geçmeye korkardı. Hayata isyan etmişlerden biri daha karşıma çıkmıştı. Koca adam anlatıp durur ve ağlardı. "Ellisini geçtim. İnsanlara güvenim kalmadı. Ev yok, aile yok. Zaten istemem de" deyip duble rakıyı bir dikişte yuvarlardı. Yaşantısının tek anlamı, hasılatını almaya gittiği minibüstü. Aksaray tarafındaki meyhanelere takılırdı. Kasımpaşa meyhanelerinde beleşçi ve çok yapışkan ayyaşlar olduğu için, çok nadir uğrardı. Bana çok kıyağı oldu.

Altın Kitaplar'a uğradım. Tanınmadığım için riske giremeyeceklerini öğrendim. Kitabımın mutlaka yayınlanması gerektiğini söyledim. Hüsnü Bey'in söylediğine göre, benim gibi adı sanı duyulmamış bir adamın yapabileceği tek şey, kitabımı parayla bastırmaktı. Küçük bir yayınevi bularak matbaacılık yaptırmaktan

başka çarem yoktu. Fakat Hüsnü Bey bunu tavsiye etmiyordu, "Bak kardeşim, yayıncılık zor iştir. Sen bu piyasayı bilmiyorsun. Para vererek kitabını bastırsan, üzerinde uyduruk bir yayınevi ismi olacak. Parana yazık. Bastıracağın kitabını eşe dosta, önüne gelene dağıtmaktan başka çaren kalmayacak. Gel sen bu sevdadan vazgeç" deyişine, "Bu kitap basılacak. Siz de göreceksiniz. Bu kitap, benim için son şans" cevabı verdim. Ve romanımı alarak sinirlice çıktım.

Hala Otel Bizim diye bildiğim otelde kalıyordum. Lakin, ne zaman para vereceğimi sormaya başladılar. Lan, parayla olduktan sonra, her yerde otel var. "Almanya'dan dayımı bekliyorum. Burada buluşacaktık" dalgası otelcileri sıkmaya başladı.

Göz ameliyatımı yaptıran ve beni Ulusal'a aldıran arkadaş beni yalnız bırakmadı. Onun gibi bir insan tanımadım hayatımda. Gerçek bir dost, hatta bana 'baba' gibiydi. Onun sayesinde otele 'hayrım olsun' hesabı para verir olmuştum. Hani, "Bir dost bana, ben Otelci Kasım'a" hesabı diyorum.

Kış iyice bastırdı. Otelciler beni başından atamıyor. Ee, benim gibi bir adamdan alacakları var. Nasıl atsınlar. Her gün sayfalar dolusu yazıyorum ya, bana meraklılar da. Ayakkabımın yanlarından su girdiği için, karlar üzerinde yürüyüş yapamıyordum.

Günler geçiyor ve otele arada bir, bir şeyler verip borcumu hafifletmek gibi iyi bir huyum vardı. Hani, kelek kışın hatırına kıyak yapıyordum. Evlerine odun kömür alsınlar falan filan işte. Benim param kıymetliydi, en az beş ile çarpmaları lazımdı.

Taylan Dayı ile meyhanede içiyoruz. İki genç matiz ile ahbap olduk. Kafaları iyi ve ateşli çocuklar. "Arkada 'Otel Bizim' diye bir yer var. Sahipleri çok ödlektir. Ben tüyoyu verdim. Parayı alıp gelin. Sonra başka iş vereyim" hesabı çektim. Matizler de yolsuz. Anında otele uçtular. Taylan Dayı uyuz oldu ve hesabı ödeyip uçtu. Ben matizlerin peşine takıldım. Uzaktan bakınca otelin salonu görünüyordu. İki matiz sallanaraktan bir şeyler söylüyorlar, tabii kafalarına göre. Bir baktım, otelciler toplanmış iki matizi sopayla dövüyorlar. Merdivenden aşağı inişleri, bir 'dünya rekoru' kırmış olmalıydı. Öyle bir kaçıyorlardı ki, topukları kıçlarına değiyordu. Hiçbir şeyden haberim yokmuş gibi otele çıktım. Herkesin morali bozuk. "Lan adilere bak be, ben de ne istiyorlar diyorum arkadaş" muhabbeti var. İki matiz birader, Otelci Kasım'ın karşına dikilmiş: "Gör lan bizi. Yoksa işin bitik. Noterden devir alırız oteli" hesabı çekmişler. Demek ondan sopalar kalkıp inmişti. Ulan salak herifler, öyle bir iş olsa, ben niye size bırakayım, angutlar. Ulan ne işler yaa, Lazların otelinde, yirmi tane Laz'ın içine haraç almaya gidiyor herifler. Şu içki yok mu be arkadaş.

Yine Taylan Dayı'yla başka bir meyhanedeyiz. Yer yok hesabı büyük masaya çökmüşüz. Sırayla üç bitirim geldi ve içmeye başladı. Rakı bu ya, şişede durduğu gibi durmaz. Matizler yeni yeni tanışıyorlar. Çabuk ahbap olunca, ortaya bir büyük rakı söylediler. Derken, matiz oldular. Yine derken, matizler mafya kurmaya karar verdiler. "Ben anında altı bin adam ayarlarım" dedi biri. Öbürü altında kalmayacak ya "Sekiz bin adam da benden" dedi. Üçüncüsü elini alnına koyup düşünmeye başladı. Hesap yapıyor keko. "Yirmi bin adam da benden arkadaşlar" dedi. Taylan Dayı'ya bakarak, "Sen kaç adam getirirsin moruk?" dediler. Taylan Dayı uyuz olup gitti. Taylan Dayı adam veremedi ya, 'kelek moruk' oldu. Bana iş oldular. "Kırk bin

adam da benden arkadaşlar" dedim. "Höööö?" deyip kaldılar. Rakıyı çektim önüme. Tabii mezelerden de yemek benim hakkımdı. Hepsinin toplamından fazla adam getireceğim. İyice 'kelle' oldum ve tuvalete gitmek için bir çıktım, pir çıktım. Daha gören olmadı.

Ertesi akşam yine Taylan Dayı ile başka bir meyhanedeyiz. Mafyacının biri geldi, çöktü köşeye. Öbürü geldi, başka köşeye. Üçüncüsü de geldi başka bir köşeye. Kerizler önceki gece muhabbetinden utandıkları için değişik meyhaneye geliyorlar. Lakin, ısmarlama gibi aynı meyhaneye çöküyorlar. Önce birbirini gören yok. Görülen zaten kafasını önüne eğiyor. "Hoop, nooldu lan adamlar. Benim kırk bin adam hazır. Nerede sizinkiler" diyorum. Biri, "Hele get babam get. Biz kendi aç karnımızı zor doyuruyok" dedi ve uçtu. Sonra öbürleri de kaçtılar.

Lan arkadaş, Kurban Bayramı'ndan altı ay önce seksen adet köy dolaşsan, yirmi bin koyun, inek, dana toplanmaz be. Eee, rakı bu, adama neleri toplatmamıştır ve de toplatmaz

Otelin aldığı gazetelerden iş bakmaya başladım. 'Ar-Eller Etiket Sanayi' diye bir yer döne döne 'beni' arıyormuş. Yer Tünel tarafında. Artık protez de olsa düzgün görünen bir gözüm ve eski kırık elmacık kemiğimden çok daha iyi durumda bir yüzüm vardı. Yıllar sonra ilk kez, tanınmadığım halde bir işe kabul edildim. Tabii konuşma ve ikna etme yeteneğimi de eklemek lazımdı.

Yaşantım boyunca bildiğim en önemli şeylerden biri, otel hayatının insanı batırıp tükettiğiydi. İlk yapmam gereken şey, ucuz, soğuk, insanı ruhen ve moral

olarak çökerten otel odasından kurtulmaktı. İkinci maaşımı aldım. İşe yeni girmiştim ama yılbaşı dolayısıyla yarım maaş da ikramiye aldım. Eski kafam olsaydı, o an işi terk eylerdim. Lakin, hayata yeniden başlamam gerekiyordu. Ulusal'a girişim dahil, göz ameliyatımda, yüz ameliyatımda beni destekleyen dostu aradım. "Param var, sana yemek ısmarlayayım" dedim. Yıllar önce soyduğum bu dosta yemek ikram eylemek isteyişim, büyük kıyak sayılırdı.

Akşam olsun hesabı vakit geçirirken, sokaklara asılmış kırmızı yazılı 'Uygun fiyatla bekar odaları' ilanlarını gördüm. Öylesine telefon ettim. Fiyat fena değildi. Lakin eşyalar için depozito falan filan derken eksiğim çıktı. Beyoğlu Ekipler Amirliği'nin çok yakınındaki eski binaya gittim. Pansiyonun işletmecisi iri kıyım adamla konuşup anlaştık ve kaparoyu verdim. Telefonlu oda biraz daha pahalıydı. 'Bakarız' dedim ve çıktım.

Akşam arkadaşla buluştuk. Ben onu yemeğe davet etmiştim. Pansiyon için eksiğim olduğunu söyledim. Kendisi de ikramiyesini aldığı için yemeği ısmarladığı gibi, bana yardım da etti. Gerçek dostlar her zaman vardır dünyada. Ama insanın işi bir ters giderse, ayağı bir kayarsa, her şey çok boktan oluyordu bu kelekler dolu dünyada. Yemek ortasında arkadaştan izin istedim. Doğru pansiyon işletmecisine koştum ve parayı teslim ettim. Ertesi gün yerleşmek üzere yine arkadaşımı bıraktığım meyhaneye döndüm.

Ertesi akşam otelin hesabını yarım şekil kapattım. Borcum borçtur. Fakat içinde iki bitmiş romanım ve şiirlerim bulunan çantam Taylan Dayı'nın odasındaydı ve dayı gelmez. "Gece uykum tutmazsa, senin yazdıklarını okurum" diye bütün

yazdıklarımı almış. Kaçacak değildi ya, sonra uğrarım hesabı otelden ayrıldım ve küçük pansiyon odasına yerleştim.

Bir anda şansım dönmeye başlamış gibiydi. Küçük bir odam, yıllar sonra yine bir telefonum, pansiyona ait eşyalar, tüp, birkaç parça yemek ve tencere takımım oldu. Katlar üç odalıydı. Yanımdaki odada bir şoför kalıyordu. Onun yanında da suratı asık bir moruk vardı ve kimseyle konuşmazdı. Sonraları asık suratlı moruk gitti ve yerine genç bir arkadaş geldi. Mutfak ve tuvalet ortaktı.

Bir süre sonra küçük ekran bir televizyon aldım. Pazar kahvaltılarını komşularla yapar olduk. Hepimiz yalnızdık ve küçük yemeklerle, içkilerle, sohbetlerle birbirimizi tamamlıyorduk. Kenan, kalbi temiz bir arkadaştı. Lakin, çenesi boktandı. "Aziz Nesin benim amcamdır" diyordu. Lan madem amcan, uyduruk pansiyonlarda ne gezersin? Aziz Nesin kaç çocuğa bakarken, sana niye bakmıyor? Sonradan iş "Nesin Vakfı'nda çalışmıştım"a döndü. Patronundan bahsederken arkadaşıymış gibi anlatırdı. Yıllar önce aynı şirkette işe başlamışlar. Ve yıllar sonra, birlikte çalıştığı vatandaş işini kurmuş ve Kenan'ı yanına almış. Bu, çok ibret verici bir hikayeydi. Yıllar önce işe başladığın gencin, yıllar sonra yanında çalışanı ol. Pazar günleri balon, çorap falan satardı. Gariban çocuktu ama çenesinden kaybediyordu. Üç bira içsin tamam, "Mevta olmaya geldim" der dururdu.

Aklıma çantam geldi. Daha önce yazdığım romanlarım, kısa öykülerim, şiirlerim, notlarım hep Taylan Dayı'da kalmış olan çantamdaydı. Hemen Kasımpaşa'ya indim. Taylan Dayı ile sarılıp öpüştük. Beni özlediğini söyledi. Çok iyi bir insandı. Onun hakkında bildiklerimin başında isyanlar ve nefretler geliyordu.

En yakın akrabalarının kurbanı olmuş bir adamdı. Öğlen vakti bir meyhaneye çöktük. "Taylan Dayım, senin bana çok kıyağın oldu. Durumum düzelince seni yemeğe davet edeceğim" dedim. "Yemeğini yiyeceğim öyle az dostum kaldı ki sorma arkadaş" dedi. İkişer bira içtik ve ayrıldık. Hayallerimin, umutlarımın, hatta geleceğimin içinde olduğuna inandığım çantamla eve doğru yürürken, yine hayallerimle baş başaydım.

Ben gece gündüz durmadan yazardım. Kenan'ın saati olmadığı için, sabah yediye doğru ben uyandırırdım. Adamı uyandırıyorum, gelip çayımı içiyor, bir de benimle kafa buluyor: "Ünlü yazarımız iş başında. Yahu bırak bu işleri arkadaş. Kağıda yazık" diyerek çok canımı sıkıyordu. İnsanlar kendisi bir şey yapmıyordu. Yapmak için emek sarf edeni de beğenmiyor ve dalgaya alıyordu.

Kafamın kıyak olduğu bir gece, milletlerarası santralden, Augsburg'dan öğretmenlerimin ve okul arkadaşlarımın numaralarını buldum. Bay Johannes Kachel'in eşi çıktı ve hastanede olduğunu söyledi. Bay Klaus Gebhard evlenmiş ve iki kızı olmuştu. Görüşebildiğim arkadaşlarımın çoğu işsizdi. Birkaçı bir yerde çalışıyordu. Sınıftan sadece 'Eva' adındaki Musevi kızın diş doktoru olduğunu öğrendim. Koca sınıftan adam olan pek çıkmamıştı. Alkol ve uyuşturucuya saplananlar da az değildi. Almanya gibi bir ülkenin çocukları adam olamazken, ben bütün ağır şartlara karşın nasıl adam olacaktım? Yıllarca herkes bana adam olmamı söyleyip durmuştu. Ama karnımın aç olup olmadığını soran olmazdı. Kriegshaber okulundan en sevdiğim arkadaşım 'Nowak'ı bulamadım. Epeyi parasını yediğim Amerikalı Ralph Coldwell de ortalıkta yoktu. Arkadaşlarımın söylediğine göre Amerika'ya dönmüş olabilirdi. Winny olarak çağırdığımız Winfried Off zaten

geleceği garanti bir çocuktu. Kocaman ‘Off’ pastanesinin tek varisiydi. Onu da bulamadım.

Tabii kıyak kafayla arkadaşlarımın ve öğretmenlerimin sesini duymak, bana biraz tuzluya patladı. Bir süre sonra, kitabımı yayınlatamadığım için yine aşırı alkole düştüm. Karamsarlık ve umutsuzluk işimden olmama neden oldu. Neyse ki tutumlu davrandığım için param vardı.

Ulusal’dan arkadaşları arayıp öylesine konuştuğum günlerde bir arkadaş yazma işlerimin nasıl gittiğini sordu. Yazmasına durmadan yazıyordum da, yayınevi sıkıntım vardı. “Benim bacanak yazma işlerinden anlar, çevresi geniştir. Senin için bir konuşayım” dedi. Yarım saat geçmeden bir telefon geldi. Adının ‘Zeki Tombak’ olduğunu söyleyen arkadaş, birkaç gün içinde bana yardım edip edemeyeceğini söyleyecekti.

Gözüm ve kulağım hep telefonda, merak ve heyecanla bekliyorum. Her dakika, her saat, her an telefonun çalmasını bekliyorum. Telefon çalıyor ve koşuyorum. Hiç aklıma gelmeyen adamlar arıyor. Öylesine “He ya, he he, işte ondan yaa” hesabı geyikten gidiyorum. Ve üçüncü gün ahizeyi kulağıma götürdüğümde, ‘alo’ diyen sese hemen ‘Zeki Tombak’ diyorum. Sesinin neşeli olmasından güzel bir şeylerin çıkacağın uyanıyorum. Ve çıkıyor da. Verdiği ismi ve adresi yazıyorum. Telefonu kapattığım gibi hemen tıraş olup hazırlanıp yola çıkıyorum.

Eski binanın ikinci katındaki odaya girdiğimde, Zeki Tombak tarafından selam getirdiğimi söylüyorum. Kıvırcık saçları ağarmış, yüzü hüzünlü, bakışları ıstıraplı bir

adam ayağa kalkıyor ve benimle tokalaşıyor. “Ben Adnan Özer. Tanıştığımıza memnun oldum’” diyor. Benimle tanışmanın öyle pek memnun edici yanları olmadığından henüz habersiz garibim. Şimdilik memnun oldun belki, lakin ya sonrası ne olacak? Otuz gün sonra uğramamı söylüyor ve oradan ayrılıyorum.

Geçmeyecek gibi görünen otuz günü atlatmak için, sığındığım alkolün beni çöküşe götürdüğünü bile bile içiyorum. Bu arada bilgisayar almak istiyorum. Fakat param çok eksik. Tek istediğim otuz günün geçmesi. Sabah kalkıyorum, bir büyük votka deviriyorum. Akşama doğru uyanıyorum, bir büyük votka daha deviriyorum.

Otuz gün dolmadan Adnan Özer’den telefon geldi. Romanımı beğendiğini fakat bana ancak matbaacılık yapabileceğini söyledi. Çünkü, beni tanıyan tek bir kişi bile yoktu edebiyat piyasasında. Açıkça, ismim yoktu. Bürosunda oturup anlaştık. Parayı parça parça ödeyecektim. Ve ilk kitabımın temelini atmış olduk. İki ay kadar bekleyecektim.

Bir süre sonra, kaldığım pansiyon işletmecisinin kiraya vermek istediği kırk beş metre karelik evi gördüm. Ve oraya yerleştim. İki oda, mutfak, banyo ve küçük koridordan ibaret eşyalı bir evdi. Hayatım biraz daha düzene girmişti. Telefon da vardı. Yeni eve geçince, pahalı içki yerine ucuz şarap ve likör içmeye başladım. Elektrik ve su parası pansiyoncuya ait. Yıkan yıkanabildiğin kadar.

Canım sıkıldıkça yayınevine gidip geliyorum. Dizgicililerle, kat sakinleriyle ahbap oluyorum. Adnan Özer, insan olarak çok değerli, dertli, hüzünlü, çok iyi bir insandı. İnsanlara yardım etmeye gönül vermiş biriydi. Fakat, tüccar olarak iş bitirici

bir insan olmadığını çabuk anlayacaktım. Üstelik benim gibi anında iş bitiren bir adama zor gelen çok ağır davranışlarıyla çileden çıkacaktım.

Altı ay geçtiği halde kitabım çıkmadı. Bana sadece bir kapak göstermişti. 'Gemici İrfan' diye bir adama kapak yaptırmış. Birkaç resmi birleştirip, üzerine 'Mehmet Kartal- Şeytan Dönemeci' yazdırmıştı. Hoşuma gitmeyen kapağı gördüğüm anda moralim sıfır olmuştu. Adnan Özer'i aradım ve bir türlü bulamadım. En azından kapağı çıktığı için biraz da olsa sevinçliydim. Kitap gecikti, ben içtim; kitap çıkmadı, ben içtim; kitap gelmedi, ben içtim.

Kitabımın arka kapağı için fotoğraf çekilmesi gerekiyordu. Adnan Özer, ilerde bana çok yardımcı olacak fotoğrafçı 'Cengiz Cıva' ile tanıştırdı. Ve yıllarca kuru kuruya dolaştığım Beyoğlu sokaklarında, artık artistik pozlar veriyordum. Cengiz Cıva ile iyi ahbap olduk. Kafa dengi adamdı. Filmleri ben almıştım, bütün gün fotoğraflarımı çekti. Sonra, günleri atlatmak için yine koma halinde içki uykularına dalacağım küçük evime döndüm.

Bir sabah erkenden Adnan Özer'in bürosuna daldım. Nihayet yakaladım. Önce tartıştık. Çok ağır konuştum. Kalbini kırdığım için üzüldüm ama yıllarca beklediğim, son umudum olarak gördüğüm bir şeye ulaşmamı engellediğini düşünür olmuştum. Daha sonraki günler yine peşini bırakmadım. Tehdit dolu notlar bıraktım. Sonunda yine yakaladım. Ellerimin titreyişini, yüzümün bitkinliğini görünce "Sen çok fenasın" dedi. Kitap yüzünden gece gündüz içtiğimi söyledim. "Seni hemen hastaneye yatırayım" dedi. Önce kabul etmedim. Ama en azından değişik bir mekanda yaşamak ve vakit geçirmek vardı. Birkaç telefon çaktı ve ertesi gün

içmemiş halde Bakırköy'e gitmem gerektiğini söyledi. Kitabın yakında çıkacağını da garanti etti.

İkinci kez yatacağım Bakırköy'e bu kez torpilli girecektim. Beni bekleyen 'Nuray' hemşireyi buldum. Birlikte kayıt için uğraştık. Daha önce yatıp yatmadığımı sordular. 'Yattım' dedim ama bilgisayardan kaydım çıkmadı. "Ee, bulamadık" diyen adama, eski kimliğimde yazan ismimi söyledim. Anında buldu keko.

Nuray hemşire ile birlikte, ücretsiz yatmam için onay vermesi gereken Süleyman Bey'in odasına girdik. Nuray hemşire iki 'fiskos' etti. Süleyman Bey bana şöyle bir baktı, "Rakıya, şaraba, sigaraya gelince para olur. Sağlık işine gelince, para olmaz" dedi ve ücretsiz yatırılış damgasını vurdu.

Önce yoğun bakımda kaldım. İki gün ruh gibi gezeceğim iğnelerden çaktılar yine. İçemediğim için ellerim tir tir titriyordu. Bütün vücudum titriyordu. Hayaller içinde geçen iki günden sonra, üst kattaki 'B-2' servisine nakledildim. Ne iş yaptığımı soranlara, 'yazarım' dedim. Basılmış tek sayfa bir şey olmadan nasıl yazar olunuyorsa. Biraz üstüme gelene "Yazarız dedik ya lan. Şimdilik yazıyoruz. Bir gün gelir, basılır elbet. Sana hayat hikayemizi mi anlatacağız" dedim.

Dördüncü gün biraz toparlandım. Büyük bahçeyi gezerken, yıllar önce polis tarafından getirilip bırakılışım aklıma geldi. "Kuşları toplayın lan. Beni ısırmasınlar" deyişimi hatırlayıp kahkahalarla gülmeye başladım. Delinin birinin bana baktığını gördüm. "Durup dururken niye gülüyon lan ayıı" dedi. Sonra kendisi de kahkahalarla gülmeye başladı. "Peki sen niye gülüyon lan sığııır" dedim. Azgınlar

koğuşu H-1 ve H-2 servisine uzaktan baktım. Hemşireyi boğulmaktan kurtarışım Albaylık günlerim Tam deliler koğuşu ve az deliler takım kaptanlığım. Maçı seyrederken ikinci kattan düşen adamın yediği sopalar. hepsi gözümde canlandı. Öylesine uğradım ama eski hemşirelerden kimseyi bulamadım.

'Tilkinin dönüp dolaşıp geleceği yer, kürkçü dükkanıdır' derler ya, benim için eski kürkçü dükkanı Paşakapısı Cezaevi'ydi. Şimdiyse kısmetim Bakırköy'den yana açılmıştı. Cezaevine giriş sayım yedi idi. Bakırköy'e ise henüz ikinci yatışımdı. 'İlla burası da yedi mi olacak acaba?' diye düşünmeden edemedim. En azından özgürdüm. Kitabım çıkacaktı. Küçük de olsa bir evim ve içinde eşyalar vardı. Herkese 'yazar' olduğumu söylüyordum. Lakin, henüz piyasada tek kitabım yoktu. 'Ya kitap çıkmazsa' diye endişe duyduğum da oluyordu.

Onuncu gün falandı, ellerimdeki titremeler azaldı. Günümün çoğu düşünmekle geçiyor. Şehrin gürültüsü yok. Her yerde kuş sesleri. Tepede parlayan güneş. Her yer ağaçlık. Sakin köşelerde bir ağaç dibinde sigaramı içerken, yaşantımı düşünüyorum. 'Nereden geldim. Nereye doğru gidiyorum ben? Kitap çıkacak. Ya tutmazsa. O zaman biterim ben. Cihangir'in karanlık evinde neler çektim ben o kitabı bitirmek için. İspirtolardan geberecektim. Ya başaracaktım. Ya da ispirto şişelerinin arasında geberecektim. Ve cenazemi hiç işimin olmadığı belediyeciler kaldıracaktı. Bu kitap son umudumdu. Bu kitap tutmazsa, ben bittim demektir' düşünceleri beynimi kemirdikçe kemiriyordu. Hastaneden çıktıktan sonra ne olacaktı?

Arkadaşlarım, amcam ziyaretime geliyordu. Para derdim yoktu. Ve bir öğlen vakti telefondan istendiğimi söyleyen hemşireye koştum. “Ben Adnan Özer. Kitabın çıktı. Hayırlı olsun”

Daha kimse beni hastanede tutamazdı. Zaten ben vakit geçirmek için öylesine geçiyordum ve uğramıştım işte. Kendimi yazar olarak tanıtmıştım. Ama tek bir satır yayınlanmış yazım yoktu şimdiye kadar. Ve şimdi yayınlanmış bir kitaba kavuşmuştum. Ertesi gün kendimi zorla taburcu ettirdim. Evden önce Adnan Özer’in bürosuna koştum. Ama kitap hala matbaadaydı. Çıldırdım. Neredeyse Adnan Özer’in üzerine saldıracaktım. ‘Şair Hasan Öztoprak’ bir gün daha beklemem gerektiğini söyledi.

Hastaneden çıktığım gün, içmek zorunda kaldım. Sabahı zor ettim. Saat sabahın beşi, ben Beyoğlu sokaklarında geziniyorum. Dokuzu geçerken yayınevinin bulunduğu eski bina önündeydim. İlk geleni bekliyorum. Biri gelir ve açar. Adnan Özer geldi. “Kitap öğleden sonra burada olacak” dedi. Ne biçim bir işti bu. Son anlar gelmişti. Cihangir’in karanlık evinde ‘Ya ölüm. Ya başarı’ diyerek yazdığım sayfalar, birkaç saat sonra kitap olarak elime geçecekti.

Camdan aşağı bakıyordum. Her geçen kamyonet, beni çıldırtıyordu. Ama sonunda beklediğim kamyonet geldi. Üzerinde ‘Şeytan Dönemeci’ yazılı paketi açtım. Kapak pek ahım şahım değildi. Ama önemli olan, kitabım çıkmıştı. Yukarda ufak yollu bir kutlama yaptık. “Bu ilk kitabımdı. İkincisi zaten hazır, üçüncüsü bitmek üzere. Bir gün gelecek ve her yerde benim röportajlarımı okuyacak, resimlerimi göreceksiniz. Filmler de çevireceğim. Mesela, Zuhal Olcay ile film

çevireceğim. Sonra” Anlatmak kolaydı. “Tabii, haklısın, yaşaaa” diyenler, biraz da işin dalgasındaydı. Zuhal Olcay ile film çevirmek nereden aklıma gelmişti bilmiyorum. Keyfimden öylesine söylemiştim herhalde.

Adnan Özer ile aramız soğuktu. Haybeden bir vedalaşma faslı yaptık. Onu kırdığım için üzgündüm. Ama kendisinin de suçu vardı. Yayınevinin bulunduğu eski binadan çıkıp şöyle bir yukarı baktım. “Bu kitabı çok boktan yaptın Adnan Özer. Ben de bensem eğer, bir gün gelecek ve benim kitabımı kendin basacaksın. Görüşürüz bakalım” dedim ve yürüdüm. Şair Hasan Öztoprak Taksim tarafına gidiyormuş. Beni de bıraktı. Yayınevinden aldığım yüzlük paketi aldım ve tanıdıklarıma hediye etmeye başladım. ‘Halep Pasajı’ sakini kotçu arkadaşlara da dağıttım. Altın Kitaplar müdürü Hüsnü Bey’e de götürdüm. Kasımpaşa’yı unutmam olmazdı. Otel Bizim’e daldım. Sahipleri değişmiş, yani otel satılmıştı. Taylan Dayı’yı sordum, yirmi gün kadar önce vefat ettiğini söyledi yeni otelci. Ne biçim hayattı bu? Bana çok kıyağı olan Taylan Dayı’yı yemeğe bile davet edememiştim. Bunca sorunun arasında onu unutmak zorunda kalmıştım. Yirmi gün önce uğramış olsaydım, hiç olmazsa son bir kez görmüş olurdum. Kasımpaşa iskelesine doğru yürürken, Taylan Dayıyı düşündüm. “Dayı, bir gün gelecek, kitaplarımı hediye edeceğim sana. Göreceksin, o gün mutlaka gelecek” derdim. Rakısını yudumlarken, “İmzalı isterim ona göre” derdi. Yine aklıma Coburg geldi, bana ikinci oma olan yaşlı bayan Klett. Onu da son kez göremeden ölmüştü. Öyle sevimli, sevecen ve tatlıydı ki. Her şeyi çiçekleriydi. Sonra, hayatına ben girmiştim. Beni çok sevmişti. Annem beni ondan uzaklaştırmasaydı ama uzaklaştırmıştı işte.

Kitap verdiğim herkes sonrasının ne olacağını soruyordu. Tam bu soruyu soracak zamandı sanki. Adnan Özer basın açısından da bana kıyaklar yaptı. İlk röportajımı

‘Cezmi Ersöz’ ile yaptım. O yıllar iyi satan ‘Filler Mezarlığı’ adlı kitabın yazarı ‘Zühtü Bayar’ın oğlu ‘Atılgan Bayar’ ile de buluşturdu beni Adnan Özer. Ve sonraki hafta ‘Aktüel’ dergisinde dört sayfalık röportajım çıktı. Ardından gazete röportajları, radyo programları geldi. Nokta dergisinden ‘Ümit Bayazoğlu’ ile iki sayfalık bir röportajım çıktı. Karanlık geçmişim sayesinde sayfalar dolusu röportajlar yapar olmuştum. Sonra yine gazetelerde devam etti röportajlarım. Sabahın dördünde İstiklal Caddesi’nde Aktüel dergisi arayışım alem işti doğrusu. Ha geldi, ha gelecek hesabı bir sabahçı kahveye, bir bayi önüne koşuyordum. Nokta dergisini de aynı şekilde aldım.

Kitabımı kitapçılarda gördüğüm zaman, “İspirto şişelerini boşuna devirmemişim. Başardım işte. Yeni bir hayatım olacak artık. Bergenli öğretmenlerim ve eğitim hemşirelerim benden utanmayacaklar” diyordum kendime. Fakat röportajlar kesilince, moralim yine bozuldu. İkinci kitabım hazırdı. Ama yine yayınevi sıkıntım vardı. Fotoğrafçı Cengiz Cıva’nın bürosuna uğradım. Ortağı gazeteci Hüseyin Çağın ile birlikte çalışıyordu. Uzun uzun konuştuk. Cengiz bana yayınevi bulmaya çalışacağını söyledi. Ben de ikinci romanımı daktiloya çekiyordum. Parmaklarım artık alışmış olduğu için, eskisi kadar sıkıcı gelmiyordu.

Ulusal’da çalışırken bütün sekreterlerin hızla ‘on parmak’ yazışı aklıma geldi. Üstelik defalarca çıktığım mahkeme salonlarındaki ‘yazıcı’ görevlileri de on parmak yazıyordu. Sadece karakol yazıcısı olan polis memurları hala iki parmak ile tepinip dururdu. Hani, hiç on parmak daktilo yazan yazıcı polis görmemiştim diyorum. Anında aklıma esti ve daktilo kursu armaya başladım. Üç gün sonra ‘Şişli Şampiyon Daktilo ve Bilgisayar Kursu’ sınıfındaydım. Benden başka herkes bayandı. Bir erkek

vardı ama o da birazcık başka erkek gibiydi. Kurs öğretmeni ‘Yasemin Hoca’ ve sınıf benden korkuyordu. Daha ‘Hocam!’ dememle Yasemin Hanım yanımdaydı.

Ancak on gün sonra kızlar benimle konuşmaya başladılar. “Sen de sekreter tipi yok. Senden olsa olsa, tahsilatçı olur. Tahsilat işlerinde on parmak daktilo ile ne yapacaksın?’”diyorlardı. “Ben yazarım” dedim. Önce inanmadılar. Ertesi gün birer kitap hediye ettim. Yasemin Hoca da bana biraz ısınmış oldu. Üç saatlik kurs boyunca sigara içmek yasaktı. “Hocam bir tuvalete gideyim” hesabı yapıyordum. Her yirmi dakikada bir kızlar da tuvalet ayağına yatınca, hoca tuvalete gidip bakma ihtiyacı duydu. “Aman aman, şu kapıcılar da hep tuvalette sigara içip insanı dumana boğuyor” derken bir gözü bana bakıyordu.

‘Gül’ isminde ufak tefek bir kızla tanıştık. Pastanede buluşup konuşuyoruz. Çok hoş, çok tatlı bir kız. Ruj reklamına falan çıkmış. Telefon görüşmelerimiz saatler sürüyordu. ‘Akrep Nalan’ olarak tanınan şarkıcı hanımın yanında çalışıyordu. Onu gerçekten sevdim. Hem de çok sevdim. Ablası ile de tanıştırdı beni. Son konuşmamızda, “Ailem beni sana vermez. Konuşmamı bile istemiyorlar. Aslında ben seni istiyorum ama.” dedi ve sustu. “Fark etmez be Gül. Bir gün sen de görürsün, geçmişimdeki nefretler gibi” dememe bir anlam verip vermediğini bilemem. Günlerce belki arar diye bekledim ama aramadı. Aslında haklıydı, kendimi bile kurtaramazken, ona ne hayrım olacaktı. Kaç kez sevmiş, aşık olmuştum. Ve her seferinde, aşklarımı ya yollar ya da demir parmaklıklar ayırmıştı benden.

Günler yine sakin geçiyordu. Oturduğum evin altı pasajdı. Girişte terzi malzemeleri satan Arda Ticaret’in sahibi Hasan Ağabey’in oğlu Murat ile arkadaş

olduk. Kafa dengiyiz ve sabah başlayan sohbetlerimiz, akşama kadar sürüyor. Bütün sanatçıların gelip arabasını bıraktığı garaja takılıyoruz. Arabasından inen her oyuncuyu gördüğümde "Bir gün ben de ünlü olacağım" diyorum. Yeni kitabım hazır. Ama yayınevi konusunda ses yok. Yine içkiye düşüyorum.

Bir öğlen vakti karşı evden çıkan benim yaşlarımda bir adamı görüyorum. Sarılıp öpüşüyoruz. Yıllar önce gayri meşru alemden tanıdığım bir arkadaştı. Karşı binada oturan yine gayri meşru bir kadının yeni dostu olmuş. Kadın dost hikayesine uyanınca soğuklaştım. Boğazında ve göğsünde derin yaralar vardı. Hani, 'anılaaaar' diyorum. Gözlerindeyse, esrar, hap ve alkolün solukluğunu taşıyordu. Yüzü zaten 'tükenmiş' ifadesindeydi.

Bir hafta geçmeden takıldığım garaja iki iri yarı polis geldi. Karakol polisi fazla iri kıyım olmaz. Terör-Narkotik-Gasp ve Cinayet Masası polisleri böyle iri yarı olurdu. Daha doğrusu, iri kıyımlar bu bölümlere alınırdı. Terör işi olsaydı, daha teferruatlı gelirlerdi. Üstelik 'Çelik Yelek' giymiş olmaları gerekirdi. Bu iki polisin gömlek yakaları açıktı ve çelik yelek giymemişlerdi. Silahlarını kontrol ettiler. Sorduk ama "Cinayet Masası" demekten başka bir şey çıtlatmadılar. Ellerinde dürbün, sokağın sonunu gözlüyorlar. Bir saat falan dürbünle gözlemeye devam ettiler. Birden hareketlilik başladı. Mermiler silahların ağzına verildi. Uzaktan peş peşe taksiler geliyor. Aradıklarının taksilerden birinde olduğuna uyandım. İkinci taksi karşı apartman önünde durdu. Taksiden inen, o apartmanda yeni dost tutmuş olan yıllar öncesinden kalma arkadaştı. Lakin artık pek değil, dost ayağına takılanlarla benim işim olmazdı. Daha apartman kapısına varmadan, silahlar çekildi ve teslim alındı. Sonra baktık ki, sokağın iki ucundan başka iri kıyımlar geliyor.

Hani, ‘Boru Operasyonu’ diyorum. Teşkilat iyi kurulmuş. Boru dediğim sokak. Kuş boruya girer. Ve borunun iki ağzı tıkanır. Kaçış yoktur.

İki güne kalmadı işi öğrendim. İçkiyle kafasını kıyak ettikten sonra, üstüne haplanmış. Sonra bir adamla takışmış ve bıçaklamış. Fakat işin en berbat tarafı, bu kardeş yakalandığında adam hala yaşıyormuş. Fail olan kardeş yakalandıktan altı saat kadar sonra adam ölmüş. ‘Yaralama’ suçuyla yakalan. ‘Cinayet’ suçuyla kafese postalan. Hayatın acımasız yönlerinin bir parçasıdır bu. Çalıntı arabayı bilmeden tekrar çaldıktan sonra yakalanmaya ve bagajdan ceset çıkmasına benzer bu iş. Sonra anlat derdini dur. Kim dinler.

Saat ‘11.00-14.00’ arası kursa devam ediyorum. Akşama kadar garajda takılıyorum. Akşamları da saatlerce hurda daktilo başında on parmak çalışıyorum. Ve aylarca sürmesi gereken on parmak kursunu, birinci ayım dolmadan beceriyorum.

Üçüncü kitabımı elle yazıp bitirdim. Ve artık hızlı şekilde on parmak yazdığım için, daktiloya çekmem uzun sürmedi.

Akşam evde oturmuş, hem içip hem düşünürken telefon çalmaya başladı, açtım baktım, Cengiz Cıva: “Yarın hemen metinleri al ve Cağaloğlu’na gel. Bir yerde buluşalım. ‘Sel Yayınları’ ile görüştüm. Kitabının konusuyla ilgilendiler. Yani basacaklar gibi”

Ertesi günü zor ettim. Cağaloğlu’nda buluştuk. Sel Yayınları’ndayız. İrfan ve Selma Sancı ailesi ile saatler süren bir sohbetimiz oldu. Yirmi-yirmi beş gün zaman

istiyorlar. Zamandan bol ne vardı ki benim hayatımda. Beklemek zor olmasaydı, hiç sorun değildi ama, o beklemeler yok muydu?

Pansiyon sahibiyle anlaşamaz olunca, yeni bir bekar evi aradım ve buldum. Suyu yoktu. Elektriği kaçaktı. Masraflı yerleri zaten sevmezdim. İstediğim kadar elektrik kullanabilecektim. Hemen arka sokakta olan evin boya badana yapılması gerekiyordu. Pansiyoncudan zaman istedim. Ağır ağır boya badana işlerine başladım. Acıkınca mola verip evde hemen bir şeyler yiyor ve yine boya işine başlıyordum. Üstüm başım, saçlarım boya içinde, evde yemek hazırlıyorum. Taşınacağım evin üst kat sakini işsiz takımından Sinan da yanımda. Duvar kazımaya falan yardım ediyor. Yemeği de birlikte yiyoruz. Kapı çaldı. Açtım, yirmi beşinde falan, alın kısmındaki saçlar uçmuş biri var karşımda. Beni arıyormuş ve sokaktan evi tarif etmişler. Polis tipi yok. "Ben Mine Film'den geliyorum. Sizi Zuhal Olcay ile çekeceğimiz 'Ay Vakti' filminde oynatmak istiyoruz" demez mi? "Lan hemşehrim, sen bak dalgana. O Murat adisine söyle, oyarım onu haaa" diye adamı yolcu etmeye çalışıyorum. Fakat adam gitmek istemiyor. "Yarın saat ikiye doğru Mine filme bekliyoruz" diyor ve kartvizit vererek gidiyor. Sinan başlıyor gülmeye, "Kendi arkadaşını gönderip bana hava basma oyunları, yemeyiz bunu koçum" diyor.

Hemen garaja gidip Murat'ı buluyorum. "Lan Murat, gönderdiğin lavuğu sepetledim. Bir daha böyle şaka yapmayasın" diyorum. Murat şaşırıyor ve kimseyi göndermediğini söylüyor. Onunla aramızda hep şakalaşırdık ve Murat bir gün yönetmen olacağını ve beni 'artist' yapacağını söylerdi. Murat bin bir yemin etti. Mine Film'e telefon ettim. Adımı soyadımı verdim. Ertesi gün saat iki gibi

beklendiğim söylendi. Yönetmen ‘Mahinur Ergun’ benimle görüşecekmiş. Lan adama da büyük ayıp etmiştim doğrusu. İş harbiden ciddiymiş.

Sinan, kendisine hava basmak için arkadaşımı kapıya getirip hava bastığımı sanıyor. Ben, Murat’ın beni sarıp sarmalamak için bir arkadaşını gönderdiğini sanıyorum, lakin iş ciddi gibi çıkıyor. Her şeyi anladım da, Zuhal Olcay işini kafam basmadı. “Lan bu doğru çıkarsa var ya, Ziya Restoran’ın aşçı yardımcısı Kıvırcık uyuz olur harbiden.” Öyle ya, yıllar önce onun çırağı sayılırdım. Bana az mı patates ve soğan soydurmuştu adi herif. Zuhal Olcay posterine bir karton sigara almayı teklif ederdik. İşe bak, Kıvırcık efendinin sözde “manitasıyla” film çevireceğim.

Daha filmin ne olduğunu bilmeden kutlamaya başladım. Sinan ile kafaları çektik. Lakin, Sinan hala inanmazlarda. İnanıp inanmaması sanki çok da kamışımdaydı.

Ertesi gün saat iki olmadan Fatma Girik Hanın ikinci katında bulunan Mine Film’e daldım. ‘Hello, mello, yello’ faslından sonra büyük salona alındım. Zuhal Olcay karşımda oturuyor. Yanında Müşfik Kenter, onun yanında Füsun Demirel. İlk heyecan faslını çabuk atlattım. Ne de olsa ömrüm sokaklarda ve karakollarda ‘rol’ kesmekle geçmişti. Tokalaştık. Yönetmen Mahinur Ergun ile de tanıştım. Her şey bir rüya gibiydi. Çayımızı içerken haybeden bir muhabbetimiz oldu. Daha sonra Mahinur benimle yalnız görüşmek istedi.

Yalnız kaldığımızda ilk söylediği şu oldu: “Herkes ‘Baby Face’, yani bebek yüz arar. Ben değişik birini arıyordum. Çizmelerin, yüzündeki yara izi, yarım

parmak siyah deri eldivenlerin, tam aradığım adamsın. Nokta dergisindeki iki sayfalık röportajını okudum. Zuhal Olcay ile çok sahnen var. Filmdeki adın 'Şeytan Memo'. Motosikletli bir serseriyi oynayacaksın. İlk filmin olmasına rağmen, söylediğim gibi Zuhal Olcay ile çok sahnen var. Bu fırsatı değerlendirmeye bak. Senaryoyu al ve oku. Yarın yine bu saat bana gel, konuşalım."

Çaylarımız tazelendi ve beni tanımak için sorulara başladı. Yarım saatlik bir soru yağmurundan sonra eve uçtum. Şeytan Memo, yani benim rolümün yazdığı yerler, ispirtolu kalemle çiziliydi. Ve gerçekten Mahinur'un söylediği gibi, ilk filmim olmasına rağmen rolüm uzundu. Daha boya yapacak akıl kalır mı bende?

Akşam nevalemi hazırladım. İçkimi yudumlarken, senaryoyu okudum. Sonra bir daha okudum. Aklıma Cihangir'in karanlık ve susuz evi geldi. İspirto kokteylleri, pislik, yalnızlık içinde son umut olarak gördüğüm ve hurda bir daktiloyla yazdığım ilk romanım bana kapıları açmaya başlamıştı. Üstelik ikinci romanım Sel Yayınları'nda okunuyordu.

Ertesi gün yine Mine Film'e gittim ve oynayacağımı söyledim. Mahinur çok sevindi. Ya ben, sevincimden uçmadım mı anasını kiralayayım. Nisan ayı ortasında hazır olmam gerektiğini söyledi. Para konusunu sonraki hafta uğrayıp, yapımcı Kadri Yurdatap ile görüşecektim.

Boya işlerini bitirdim. Yeni evim hazır olunca taşındım. Bir radyo programını dinlerken, bilgisayar konusu işleniyordu. Genç bir çocuk, ucuza da bilgisayar sahibi olunabileceğini söyledi ve bir telefon numarası verdi. Bir kez verdiği halde, kafam

kıyak olmasına rağmen aklımda kaldı ve hemen telefona sarıldım. Adının Oğuzhan olduğunu söyleyen başka bir genç çıktı telefona. Bilgisayar almayı düşündüğümü söyledim. Tam pazarlamacıydı "puşt." Üç dakkaya bin kelime sığdırdı. "Hoop dur artık. Bin çeşit mal saydın. Sadede gel" dedim. "Para neymiş ağabey, önemli olan insanlık" demez mi? Fiyat bana çok geldi ve biraz beklemesini söyledim.

Mine Film'den aradılar ve Nisan ayının yağmurlu geçmesi ihtimalini göz önüne alarak çekimlerin Mayıs ayına ertelendiğini haber verdiler. Haydi gel de bekle bakalım. Sel Yayınları'na giderek film işini anlattım. Okudukları kitabım açısından olumlu bir puan oldu.

Yine beklemelerdeyim. Ve bir gün telefon çaldı. Organ hırsızlığını içeren 'Kızıl Havuzlar Cehennemi' adlı romanımı basmaya karar verdiğini söyleyen İrfan Sancı arıyordu. Yayınevine uğradım ve konuştuk. İrfan Bey ve eşi Selma Hanım'a şöyle bir baktım. Aynı boyda, aynı ende, tam birbirine yakışan minik bir aile olduklarını düşündüm.

Akşam eve girer girmez kutlama faslına başladım. İlk kitabımın ön kapağına ve arka kapaktaki büyük resmime baktım. İkinci kitabım yolda, ciddi rolüm olan film yakındaydı. Bu bir şans mıydı yoksa kaderim böyle mi çizilmişti. Bana göre, şansı zorla aramış ve yakalamıştım. Şans var ya şans, daha önce belirttiğim gibi, gelene kadar adamın iflahını keser. Lakin, geldikten sonra da, kovsan gitmez kerata.

Adnan Özer'in yayınevinde yaptığımız kutlama faslı sırasında, 'Zuhal Olcay' ile film çevireceğimi söylemiştim. Ben atmıştım. Ama tutmuştu. Bergen yatılı okul

öğretmenlerimi ve eğitim hemşirelerimi düşündüm. Yabancı aile çocuklarına karşı daha çok ilgi gösterirlerdi. Hani, "Almanya'ya gelmişler, kimse ilgilenmemiş" hesabı olmasın, veya daha açıkça söylemek gerekirse, "Meşe odunu geldin, kuru odun gitmeyesin" dalgası diyorum.

Sayfalar dolusu gazete ve dergi röportajlarıma saatlerce baktım. İçimden yemek yemek bile gelmiyordu. Sadece içkimi içiyordum. Her sayfaya baktığımda, "Acaba annem gördü mü? Bu kadar çok röportajdan en az birkaçını mutlaka görmüştür. Daha çok yükseleceğim. Marangoz Yalçın, hanımı, kızları Gülbin ve Nilgün ve daha birçok eski komşun ve tanıdıkların beni görecek. Senin oğlun olduğumu söyleyecekler. Ve sen, gazete, dergi sayfalarını açmaya korkacaksın. Televizyon bile seyretmeye korkacaksın. Çünkü, ben her an karşına çıkabilirim. Bunları hep sana duyduğum nefret yüzünden başardım. Daha çok başarılarımı göreceksin" diyordum. Evet, bütün imkansızlıklara rağmen, Bostancı semt pazarında patates satan adamın söyledikleri bana yepyeni bir kapı açmıştı. Canımı sıkan tek şey, yine bekleyiş içinde yaşayacak olmamdı. Filme daha epey var zaman vardı. İkinci kitabın çıkması iki ayı bulacaktı. Gel de bekle. Gel de içme.

İlk kitabımdan bir miktar aldım ve Ulusal'a uğradım. Arkadaşlara imzalayıp hediye ettim. Yeni romanımın da çıkacağını söyledim. Yeni gelenlerin çoğu beni iyi tanımıyordu. Ama roman yazmama ve basılmasına şaşırmışlardı. Kendi paramla bastırmıştım ama önemli olan ilk adımı atmıştım. Yemek yedik, çay içip sohbet ettik. Arada bir uğramamı söylediler.

Bir ara yönetmeniz Mahinur Ergun aradı ve evimde deneme çekimi yapmak istediğini söyledi. Geldi ve çekime başladı. Perdeler açık ya, karşı bina camları, balkonları meraklı kellelerle doldu. Herkes bize bakıyor. Uyuz oldum ve perdeleri kapattım. Mahinur hep tepki verilecek sorular soruyordu, "Çalmaya ilk ne zaman başladın?" gibi sorular. Bozuntuya vermeden her soruyu cevapladım. Yürümemi, sigara içmemi, kafamı sallamamı söyledi ve istediği tepkileri aldı. Deneme çekiminde başarılı olmuştum. (Bana ilk gönderdiği arkadaş, o yılların çok hevesli yönetmen yardımcısı Serdar Akar'dı. Daha sonra da yönetmen olacak ve ödül kazanacaktı.)

Antalya-Finike'de gerçekleşecek olan çekim günü yaklaşıyordu. Bizim Beyoğlu yamyamlarını gördüm ve Finike'ye gideceğimi, güzel bir çantaya ihtiyacım olduğunu söyledim. Anında bir çanta geldi. Bir süre önce oynanan 'Türkiye-Hollanda' milli maçında bizim yamyamlar misafir takımın soyunma odasına dalmışlar, portakal-mavi Hollanda milli takımı çantalarından hatıra olarak almışlar işte. Bir tanesi de bana gelmiş oldu. Çanta da çanta, iyi mi. 'Sağolasın Hollanda' deyip çantayı kaptığım gibi eve uçtum.

Nihayet yola çıkış vakti geldi. Havalı çantam hazırdı ve sokağa çıktım. Karanlık ve biraz puslu havada ilerlerken, şöyle bir arkama baktım. Hey Beyoğlu hey, ne günler yaşadım. Şimdi nereye gidiyorum. Sanki hala rüya gibi. Ama rüya değil, gerçek. Çünkü, Finike otobüsü beni bekliyor.

Gümüşsuyu Ulusoy'un önünde otobüsü bekliyoruz. Mahinur Ergun, Serdar Akar, prodüksiyon amiri Şerif Ablak, Sanat yönetmeni Yavuz Ar aramızda

muhabbet ediyoruz. Hasan Kaçan'ın eşi Serap Kaçan da senaryo asistanıydı. Hasan Kaçan eşini uğurlamak için geldi. Çekim ekibinden malzeme kamyonuna sığmayanlar da yanımızdaydı. Ben tuvalet hesabı dolanıp güzel bir cıgaralık sarıp üfledim. Otobüs geldi ve yola çıktık. Otobüsün yarısı Mine Film personeliydi. Birkaç havalı yardımcı oyuncumuz, otobüsle gitmezlermiş. Filmden alacağı paradan feda ederek uçakla gittiler. Hani, 'bakın lan, biz öyle otobüsle falan takılmayız' hesabı diyorum. Yönetmen bile otobüsle gidiyor, lakin onlar, uçakla. Böylece sanat dünyasının ilk kaprisleriyle de tanışmış oldum.

Prodüksüyon amiri Şerif Ablak ortalığı gülmecelere boğuyordu. Biz neden Finike'ye gidiyor muşuz? Finike bize gelemediği için. Tonton, neşeli, sevimli eski bir Almancıydı. Otobüs ilerlerken ben hep altımızda kalan beyaz yol şeritlerine bakıyordum. Almanya'dan tır ile yola çıktığımızda, o beyaz şeritler beni nerelere götürüyordu. Şimdiyse nerelere? Kafam dumanlı ya, meyva suyu hesabı votkadan da çekiyorum. Gözüm hep hızla altımızda kalan beyaz yol şeritlerinde. Hayaller içinde sızıyorum.

Sabah Antalya garajına girdik. Sonra Finike otobüsüne bindik. Yolda herkese ilk romanımdan hediye ediyorum. Bir buçuk saatlik bir yolculuktan sonra Finike garajına ulaştık. Mine Film'e ait kamyon ve minibüs bizden önce gelmişti. Minibüs ile, kalacağımız Bahar Otel'e taşındık. Zuhal Olcay ile ikinci karşılaşmamız oldu. Herkes odasına çekildi. Ben bir cıgaralık daha sarıp üfledim. Gözlerimi kapatmış, hayallerimle uçuştayım. Arada bir gözümü açıp "Lan Paşakapısı'nda olmayayım" diyor ve gülüyorum. Gözlerimi açıyorum. Her yerde 'Bahar Otel' arması var. Demek ki koğuşta değilmişim. Bara inip iki şişe bira alıyorum. Bir cıgaralık daha ve cila

hesabı biralama yapıyorum. Gözlerimi kapayıp yeniden açarak otel armalarına bakmak oyunu çok hoşuma gidiyor.

Sabah uyandığımda boğazım kupkuruydu. Uzun bir duş yaptım. En üst kattaki kahvaltı salonuna çıktım. Zuhal Hanım tek başına kahvaltı yapıyor. "Karşıma otursana Şeytan Memo" diyor. Ziya restoranın aşçı yardımcısı Kıvırcık ve duvardaki poster olayını anlatıyorum. Çok gülüyor. Kahvaltı sonrası güzel bir sohbetimiz oluyor. 'Oyuncu' adlı yeni kaseti de piyasaya çıkmak üzere. Kitap hediye ediyorum.

İlk çekim mekanımız 'Çardaklar' oluyor. Provalar başlıyor. Zuhal Hanım ezber oynadığına göre, benim de ezber oynamam gerekiyor bana göre. Mahinur Hanım'a "Sufle almayacağım. Ben de ezber oynayacağım" diyorum. Buna çok seviniyor. Ayrıca filmden sonra dublaj sırasında kendimi seslendirmek istediğimi söylüyorum. Çünkü, Ulusal'da çalışırken 'Dublaj' işlerine uyanmıştım. Buna pek sıcak bakmıyor. Bakmasın bakalım hanımefendi. Ben zaten hızlı konuşan bir vatandaşımdır. Ezber oynadığım rolümde daha da hızlı konuşuyorum. Mahinur işe uyanamıyor.

Sabah sekizde başladığımız çardaklar çekimi, gece on ikiye kadar sürüyor. Ve moladan sonra da, sabaha kadar çalışmamız gerekecek. Zuhal Hanım'ın kahvesini ben götürüyorum. 'Hanım' sıfatını kaldırıp adıyla hitap ediyorum. Soğuk görünmesine karşın, çok sıcak bir insandır.

Sonraki günler iyi arkadaş oluyoruz. Benim 'argo' laflarım, Zuhal'den Mahinur'a, setçiden otelciye kadar yayılıyor. Eskiden çok sık kullandığım 'Muamele' kelimesi çok tutuluyor. Mahinur çekime başlayacağı zaman, "Toparlanın

çocuklar, muameleye başlıyoruz" demeden yapamaz oluyor. Herkesin dilinde bir 'muamele' lafı var. Şerif Ablak otel hesabını soracak, "Hele şu bizim muameleye bir bakalım arkadaş" diyor. Zuhal kahve isteyecek, "Sıcak bir muamele gönderin bakalım" diyor. Hatta senaryoda olmadığı halde, bar sahnesinde "Ne biçim muamele bu yaa?" cümlesi ekleniyor benim konuşmama. Hatta bir ara Mahinur "Filmin adını da 'Ay Vakti Muamelesi' yapsak nasıl olur?" demeye başlıyor. "Bir dolma sarayım anam" lafı Zuhal'in ağzından düşmez oluyor. Zuhal'e "Benim paspal manitam" diyorum ve bu çok hoşuna gidiyor.

Finike'ye benim gibi bir yazar gelir de, ahalinin haberi olmaz mı? Zuhal ile 'repo' yani izin günümüzde kahvaltıdan sonra Marina'ya gidiyoruz. Lakin, benim çantam kayıp. İzinli olduğumu bilmeyen setçinin biri çantamı minibüse koymuş ve götürmüş. Döne döne çanta arıyorum. Set ekibine koşuyorum ve telsizle çantamı istetiyorum. Çantamın içinde beş plaka 'uçuran keyif' var. Daha nasıl çanta derdinde olmayayım. Marina'da portakal suyu içiyoruz. Station ve kendisi gibi siyah plakalı bir 'Reno' yakınımızda duruyor. Arabadan takım elbiseliler iniyor. Bize yaklaşırken ceketlerini ilikliyorlar. Elinde telsiz olanı Zuhal'e yaklaşıp tokalaşıyor. Sonra elini bana uzatıyor ve "Hoşgeldiniz Yazar Kartal Bey. Ben Finike Emniyet Amiri'yim" diyor. Lan ne işler yaa, Paşakapısı'ndan birileri olsaydı amma da gülerdi harbiden. "Beldemizi nasıl buldunuz?" diye soruyor Amir Bey. "Beldeniz güzel ama her yer portakal, limon ezikleriyle dolu. Ne biçim belediye bu?" diyorum. "Eh, oluyor işte efendim. En yakın zamanda ilgilenirim" diye cevaplıyor Finike emniyet amiri. Kendine de çay söylüyor. Tam o anda bizim çekim ekibinden angutun biri de gelmez mi. "Kartal abi, çantanı getirdim. Buyur abi" diyor ve ayağımın dibine bırakıyor. Açık duran yan cepten 'keyif' plakaları gözüküyor. Amir şöyle bir eğilse, plakaları

görecek. Finike'ye 'aktör' hesabı gelip, 'tutuklu' hesabı kalırsam, çok kelek olacak. Çantamdan telefon defterimi alma ayağına işi kapatıyorum. Amir Bey'e Finike'nin geçmişi hakkında sorular soruyorum. Epey hikaye anlatıyor. Koskoca yazar var karşısında. Tabii anlatacak. Belki Finike hakkında kitap yazarım, ne olur ne olmaz.

Her sabah lobiden arakladığım bir gülü, Zuhal'in kapısına asıyorum. Otelciler de kayıp gül arıyorlar. Müdür Mehmet Bey çok kızmış, "Yahu kardeşim, gözünüzün önünde gül çalıyorlar haberiniz yok be" diye isyanlarda. Tahminlerine göre, dışarıdan gelip çalıyorlarmış. Personel de 'koyun' gibi bakıyormuş. Ne ayıp ki ne ayıp.

Müşfik Kenter'in İstanbul'da tiyatro oyunu olduğu için, filmi tersten çekiyoruz. Filmdeki lüks ev sahnesi için, Finike Belediye Başkanı'nın evini kullanıyoruz. Lüks evi geceleri iki 'doberman' koruyormuş. Çok tehlikeliymiş ve kimseyi tanımazlar, aynen 'harttt' diye geçirirlermiş, yani dişlerini diyorum. Büyük kafese kilitli doberman hemşolara iş oluyorum. Çünkü onları görünce, aklıma eski dostum Ralph geliyor. Köpek dövüşü ve tek köpekle ticaretini yapışımı hatırlıyorum. Ralph'i satalı çok olmuştu. Şimdiye ölmüş olmalıydı. Yalnızım ya, dobermanlar haybeye artistlik yapıyorlar. Bir tanesinin burnuna sopayla koyduğum gibi kediye dönüyor. Öbürü de uyuz oluyor. "Oturun lan ibneler" diyorum. Ses yok. Kafesin kapısını açıp içeri giriyorum. Haber Mahinur'a uçuyor. Ekip çekimi bırakıp kafese koşuyor. Aktör sakata gelir hesabı diyorum. Lakin aktör, köpekleri kuzuya çevirmiş. Resimler çekiliyor. Kameraya çekiliyor. Evin sahibi de uyuz oluyor. Sonraki günler evin bahçe kapısından içeri girerken köpeklere bir seslendim mi kulaklar iniyor, ikisi de sütliman oluyor.

Akşamları Zuhal ile bisiklet kiralayıp geziyoruz. Finike'de beni tanıyan yok. Nereye gitsek Zuhal'in yanındayım. Sonradan öğrendim ki, beni Zuhal Olcay'ın özel koruması sanıyorlarmış. Aktör tipi hiç yokmuş bende.

Benim için en zor an, marina çekimimiz oldu. Yüzlerce insan teknelerin direklerine kadar doluşmuş ve bize bakıyorlar. Ben bu kalabalıkta oynayamayacağımı söyledim Mahinur'a. İki kadeh viski içmemi söyledi. "Şimdiden iki kadehle oynamaya başlarsam, yarın ayyaş aktör derler bana" dedim. Ve içmeden oynadım.

Son günlerde Müşfik Ağabey geldi. Ona, "Mehmet Kartal'ı nasıl buldunuz?" diye sormuşlar. Benim kollar delik deşik, kesik, yırtık. Yüzümde yara izi. "Bu kadar çok kesilmiş, dikilmiş ve hala yaşayan bir adam hiç görmemiştim valla" demiş.

On beşinci gün benim son günümdü. Akşam ufak yollu bir kutlama yaptık. Herkesle vedalaştım. Ekip beni çok sevmişti. Herkes hala 'muamele' peşindeydi. Otobüs biletim alındı. Şerif Ablak, bar hesabımı ödemişti. Garaja bırakıldım. Bilet param verildi.

Antalya garajında indim ve gece için bilet aldım. Gündüz o sıcakta yolculuk çekilmezdi. Bir meyhane buldum ve çöktüm. Fotoğrafçı Sencer'in tabettirip verdiği çekim anı resimlerine baktım. Artık umutsuzluk yüzünden değil, yeni bir geleceği düşünerek içiyordum.

Düştüm yine Beyoğlu'na. Daha önce bana inanmayan Sinan, resimleri gördükten sonra inandı. Murat güldü. Bütün arkadaşlar başıma toplandı. "Hele gardaş, bizi de aktör ediver yahu" muhabbetleri eşliğinde demleniyoruz.

İkinci kitabım olan "Kızıl Havuzlar Cehennemi" nihayet piyasaya çıktı. İlk kitabımda hayal bile edemeyeceğim kadar çok röportajım olmuştu. Fakat ikinci kitabımda fazla bir şeyler olmadı. Birden aklıma Altın Kitaplar'ın müdürü geldi. Hemen yanına uğrayıp ikinci kitabımı da hediye ettim. İkinci kitabımın bir yayınevi tarafından basılmasına şaşırmıştı. Filme ait resimleri gösterdim daha çok şaşırdı.

'Ay Vakti' filminden otuz yedi ekran, uzaktan kumandalı bir televizyon kazandım. Yine garaja takılıyordum. Aklıma bilgisayar konusunda kolaylık yapacağını söyleyen Oğuzhan İmrak geldi. Not defterimden numarasını buldum. Ve ertesi gün 'Atari ST 1040' model bilgisayarı getirdi. Tek parça ve televizyona bağlanabilir olduğundan fiyatı çok uygun oldu. Böylece ilk bilgisayarıma kavuşmuş oldum. Günlerce klavye başında oturup on parmak çalıştım ve daha çok hızlandım. Yazma programı olan 'Word Plus' pek ahım şahım değildi. Lakin, 'ne kadar para, o kadar köfte ekmek' hesabı diyorum hani.

Dişimin ağrısından kıvrandığım bir gecenin sabahı, dişçiye koştum. Tarlabaşı gariban semti olduğundan, fiyatı da uygun olurdu. Paspal ve bakımsız bir binanın ikinci katında dişçi tabelası asılıydı. "Tam bana göre harbiden" deyip mekana daldım. Genç yaşına rağmen saçları beyazlamış, sevimli doktora derdimi anlattım. Nefret ettiğim koltuğa oturdum. Dişimi çekti. Sonra da, "Dişlerin gitmiş. Sana güzel yeni dişler yapayım" dedi. Para durumumun naneli olduğuna uyandırdım. Beni

röportajlarımdan hatırladığını söyledi. “Sen sanatçısın yahu, taksit yaparız” dedi. Çantamda ilk romanım her zaman mevcut olduğundan, bir adet kitap hediye ettim. Dişlerimi kontrol etti. Hesabı çıkarttı. Bir hafta sonra dişlerimi yapması için uğramak şartıyla ayrıldım. Lan ne işler be, ben sanatçıymışım, hani, sağlam adam olduğum her halimden belli oluyor hesabı diyorum.

Yine bir telefon geldi ve acele ‘Zincirlikuyu-Şafak Ses Stüdyo’suna çağrıldım. Yönetmenimiz Mahinur Ergun, seslendirme sırasında benim kadar hızlı konuşan bir dublajcı bulamamış. Lan ben haybeye mi çok hızlı konuşmuştum. Benim konuşma hızımı yakalayacak adamı zor bulacağını, hatta bulamayacağını bilmez miydim ben.

Yıllarca Türk filmlerinin ‘Jenerik’ bölümünde adını gördüğüm ‘Şafak Stüdyosu’nda kendimi seslendirmeye başladım. Kendi sesimle rolümün iyi bütünleştiğini ve filmin daha güzel olduğunu söyledi, sayın Mahinur Hanım.

Diş doktoru Enver Karababa (sonraları ailesiyle tanışacak ve güzel günlerimiz olacaktı) dişlerimi kesmeye başladı. Elini, kolunu dişliyorum. Hala kesiyor adam. Elinde alet, ‘gırgırgır’ işine bakıyor. Aksi gibi, alkole olan yakınlığım yüzünden, üç iğne hikaye geliyor. Dördüncüyü vurmaya yanaşmıyor. Kesme işine uyuz olduğumdan, on dört dişi birden kestirdim. Her nefes alışımda dişlerim donuyor. Bir büyük rakı içerek komaya girince ‘sızaki’ olurum.

‘Ay Vakti’ adlı filmimiz sinemada gösterime girdi. Lakin, ben daha baştan durgun bir film olduğuna uyanmıştım. Üstelik pek reklam da yapılamamıştı. Açıkça söylemek gerekirse, film sadece bana yaramış gibiydi. En büyük tesadüf, Halep

Pasajı'nın alt katında olan sinemada oynayışıydı. Kotçu arkadaşlarıma iyi hava olmuştu harbiden.

Antalya Film Festivali'ne katılan filmimiz için yola çıktım. Büyük halamın oğlunun 'Karayolları Bölge Müdürlüğü'nde trafik polisi olarak görev yaptığını biliyordum. Otobüsten inip garaj karakoluna daldım. Yolculuk yüzünden saçlarım dağınık, yüzümde iz, kollarımda bol faça var. Amir Bey ne iş yaptığımı sordu. "Ben sanatçıyım" dedim. "Yeni moda sanatçı mısın?" hesabı yaptı. Halamın oğlu 'Polis Atilla' hesabı çektim. Aradılar ama bir türlü bulamadılar. Hangi bölümde olduğunu da bilmem gerekirmiş. Hemen İstanbul'a amcama telefon ettim. İşe uyandım ve telefonla Atilla'yı buldum. Garajda beklememi ve gelip alacağını söyledi.

Garaj karakolunun karşısında yere bağdaş kurup çökmüşüm. Puro içiyorum. Polisler bana uyuz oluyorlar. Yavaş yavaş kapıya çıkıyorlar. Bir Ford Taunus Trafik Aracı karakol ile aramda duruyor. Trafik polisi Atilla iniyor ve kucaklaşıyoruz. Yanındaki polisler "Hoşgeldiniz yazar bey" diyerek çantalarımı alıyorlar. Arabanın kapısını açıyorlar. Arabaya binerken karakol tarafına bakıp, amire tebessüm ediyorum. Hepsi öylece baka kalıyor.

Festival sönük geçiyor. Yine resmi trafik aracıyla garaj karakolunun önünde iniyorum. Atilla'ya beklemesine gerek olmadığını söylüyorum. Yine dikiliyorum garaj karakolunun karşısına. Yine yere çökmüşüm ve puro içiyorum. Polisler ve amir beni görünce tebessüm ediyorlar. Çay ikram ediyorlar. Eee, ne de olsa benim gibi bir sanatçı var karşılarında. Otobüs geldiğinde bütün karakol bana "Hayırlı yolculuklar' diliyor. "Yine bekleriz, sanatçı bey" diyorlar. Düşüyorum yine İstanbul yoluna.

Beyoğlu içinde oturduğum küçük bekar evimde, üçüncü kitabımı yazarken, bilgisayar kullanmayı da iyice geliştiriyorum. Beyoğlu tayfaları iyi arkadaşlardı. Lakin, Beyoğlu içinde veya yakınında olduğum sürece, alkol ve keyif verici maddelerden kurtulamazdım. Yolda gören ya cıgaralık, ya içkiye davet ediyordu.

Ani bir kararla, 'Harbiye' tarafına taşındım. Üçüncü kitabım bana biraz kısa gibi geldi ve uzatmakla uğraşıyorum. Tam bu sıralar 1994'ün '5 Nisan Kararları' hikayesi açıklandı. Ve memleket durma noktasına geldi. Yeni bir yayınevi arayışım sürüyor. Lakin, büyük kriz yüzünden yayınevleri kitap basmaya yanaşmıyor.

Ulusal'a gidip gelirken, Betül'ün uğradığını öğreniyorum. Bir reklam ajansı kurduğunu da öğrenince, telefon ediyorum. Bürosuna girdiğimde, masasına iki kitap bırakınca çok şaşırıyor. Sonra çok sevindiğini söylüyor. Ablası Şermin'in de yayıncılık yaptığını ve bastırmak için kitabım varsa, yardımcı olabileceğini söylüyor.

Ertesi gün Beşiktaş'ta bulunan 'Sistem Yayınları'na uğruyorum. Çocukluğumdan beridir adını duyduğum ama hiç tanışmadığım ortanca üvey halam Şermin bana çok iyi davranıyor. Eşi Erdoğan Bey ile de iyi anlaşıyoruz. Tam kriz zamanı olduğu halde, kitabımı okumak istiyorlar.

Sistem Yayınları roman basmadığı halde, bana bir kıyakçılık yapıp üçüncü kitabımı basmaya karar veriyorlar. 'Ay Vakti'nin video kasetini hep birlikte Betül'ün işyerinde seyrediyoruz. Filmi seyrettikten sonra, Betül'ün yüzünde büyük bir şaşkınlık ifadesi görüyorum. Şermin de çok şaşırmış görünüyor. Uzun zaman önce

Betül ile Ulusal'da ilk karşılaştığımızda bambaşka bir insandım. Yıllar sonraysa, karşılarına 'yazar-oyuncu' sıfatıyla çıkmıştım. Karşılaştığımız ilk anı Betül mutlaka anlatmış olmalıydı. Bozuk göz, bozuk yüz, başka bir isim ve daha birçok olumsuz yönleri duyan Şermin ve Erdoğan, şaşırmakta haklıydılar. Benim için de duygulu anlardı. Üstelik küçük de olsa bir şeyler başararak karşılarına çıkmıştım. Sokak yıllarımdan kalma bir insan olarak karşılaşsaydık, çok bozulurdum. Zaten istediklerimi başaramamış olsaydım, onların karşısına çıkmazdım.

Beni yemeğe davet ediyorlar. Daha sonra birkaç kez daha gidiyorum. Anneleri Perihan Teyze ile karşılaşıyoruz. Yıllar önce Mimoza Sokak'taki eve birkaç kez geldiğinde görmüş olduğum üvey amcam Serdar ile de karşılaşıyoruz. İngiliz bir bayanla evlenmiş. Yıllar önce ilk gördüğümde incecik yapısıyla hatırladığım Serdar, artık bayağı kilo almış. Saçlarına falan bakınca, yılların insanı nasıl değiştirdiğini düşünüyorum.

Bir cumartesi akşamı sözleşiyoruz ve halen Almanya'da yaşamakta olan büyük abla Nüvit'in Şile'de bulunan yazlık evine gidiyoruz. Çok yıllar önce, not defterinin arasına sıkıştırıp unuttuğu 'beş yüz mark' yüzünden ne dayaklar yemiştim. Ve o dayak sonrası evden de soğumuştum. Sokaklara çıkışımda, belki o olayın payı da büyüktü. O olaydan sonra Nüvit ile bir daha karşılaşmamıştık. Zaten kiminle karşılaşmıştım ki. Ben hep insanlardan kaçmak zorunda kalarak yaşamıştım. Eve girdiğimde bir yatak gördüm. Siyah ve kırmızı kareli bu yatak, yıllar önce Kriegshaber Caddesi'ndeki apartmana taşındığımızda, Almanya'nın en büyük mağazalar zincirinden biri olan 'Quelle' mağazasının ikinci katından alınmıştı bana. Aklıma o ev geldi. Yastık, yorgan konulan kutu bölümü ve kitaplığı yoktu. Sadece

yatak vardı. Annem olacak kadın, aklı sıra beni hatırlatacak ne varsa evden uzaklaştırmıştı. Peki, hangi gazeteyi ve televizyon kanalını satın alarak kapatabilecekti. Etme bulma dünyasıdır bu. Öyle insan istediğini istediği anda unutamaz. Anılar kolay silinmez. Geçmişler yok olmaz. Hiç umulmadık anda, neler olur.

Kriz zamanı olmasına rağmen, 'Köpek Kardeşler Çetesi' adlı üçüncü romanım piyasaya çıktı. Kriz zamanı romanım basıldığı için, birçok insan şaşırdı. Betül, Şermin ve Erdoğan ile bir süre yakın olduk. Lakin, sonradan altı ayda bir görüşür olduk. Yalnız onlara teşekkür etmem gerekli, o kriz zamanında üçüncü kitabımı basmaları büyük bir iyilikti. Bu günlerime ulaşmama büyük bir katkıda bulunmuşlardı. (Daha sonraları yılda bir kez, kitabım çıktığında uğrar olacaktım.)

Üç roman yazarak, biraz olsun adımı duyurmayı başarmıştım. Artık Bostancı Karakolu'na gitme zamanı da gelmişti. Lakin eski karakol uçmuş ve tepeye taşınmıştı. Elimde üç kitabımla karakola daldım. Kapı nöbetçisi "Dur bakalım. NereyeÖ?" ayağı yaptı. "Al, oku da bir şeyler öğren. Benim kim olduğuma da uyan hani" dedim. Yazar olduğuma uyanınca, hemen kibarlaştı. Eski polislerin adını saydım. Kala kala sadece yazıcı Kalender abi kalmıştı. Gece nöbetindeymiş. Emekli olmasına da altı ay kalmış. Yeni polislerin bir çayını içtim. Kendimi tanıttım ve "Dua edin, mesleği terk eyledim' dedim. Yapıştılar, illa hepsine kitap vereceğim. Ben işi bildiğim için, çantama fazla kitap koymuştum. Polislerin ellerinde üçer adet kitabım, sıraya geçmişler ve imzalamamı bekliyorlar. Ben de masaya oturmuş çayımı ve sigaramı içerken, bir zamanlar hakkımda tutulan 'fezlekeleri' imzalamış olduğum Bostancı Karakolu'nda kitaplarıma imza çakıyorum. Aklıma nezarethane geliyor.

Çayımı alıp nezarete giriyorum. Benim zamanımda nezarethaneler çok kelekti. Artık bank falan koymuşlar. Banka oturup yeni bir çay istiyorum ve anında geliyor. Bir sigara daha yakıyorum. On beş dakika falan anılarımı tazeliyorum. Özlemedim desem yalan olurdu. Yeni kitabım çıkarsa, yine uğrayacakmışım. "Zaten ben sizin için yazıyorum be aslanlar" derim. Beni kapıya kadar yolcu ediyorlar.

'Ay Vakti' televizyon kanallarında gösterilince, biraz daha tanınır oldum. Edebiyat piyasasında ve basında da tanınmıştım. Yeni kitabım çıktığında, "Alo, ben Mehmet Kartal" demem yetecek hale gelmişti.

Bir akşam kafam iyiyken, yıllar önce dükkanını soymuş olduğum İsfendiyar aklıma geldi. Bilinmeyen numaralardan kaydı çıkmıyor. Aslına bakılırsa, telefon numarasını bulmam imkansızdı. Fakat kafamı çalıştırdım ve santraldan 'Elektronikçiler Derneği'nin telefon numarasını buldum. Ertesi gün telefon ettim. İsfendiyar'ın esnaf olarak kaydı olduğunu öğrendim. Vay adi herif vaay, esnaf olmuş ha? Demek yeni bir dükkan açmıştı. Benim gibi bir ortağa ihtiyacı olabilirdi. Ne de olsa eski dost sayılırdık. Çok eski ve iyi dost olduğumuzu, yıllardır görüşemediğimizi ısrarla tekrarladığım halde, İsfendiyar'ın numarasını vermediler. Benim numaramı istediler ve ulaştırılacaklarını söylediler.

İki saat geçmeden genç bir bayan aradı. "Ben İsfendiyar'ın kızıyım. Şu anda yok. Babamı neden arıyorsunuz" dedi. "Ona selam söyle. Yıllar önce dükkanını soyan arkadaşın aradı deyiver" dememle, "Sen, babam seni çok anlattı bize. Seni çok merak ediyordu."

Akşama doğru İsfendiyar aradı. “Nerdesin lan? Kaç sene geçti Valla öldün sandım” dedi. Yazar olduğumu, film çektiğimi söyledim. Lakin dalga dümen sandı. “Haa yazar ayağına tezgah kurdun demek” hesabı yaptı. Pazar günü için sözleştik.

Pazar günü saat on bir ve ben istasyonda bekliyorum. Yarım saati geçti lakin görünen yok. Lan adi İsfendiyar, insan benim gibi unutulmaz bir dostunu bu kadar bekletir mi? ‘Ha geldi ha gelecek’ hesabı derken kırk beş dakika geçti. Artık geleceği yok gibiydi. Tren gelse binip gideceğim. Karşıdan koşarak gelen sakallı, dilenci kılıklı biri bana el sallayarak geliyor. Akşam rakıyı fazla kaçırmış. O yüzden gecikmiş puşt herif.

Evine gittik. Eşiyle tanıştırdı ama yıllar önceden zaten tanıyordum. Ayten ile evlenmiş. Annesi Mahinev Teyze ölmüş. Yıllar önce bileziklerini çalma planı yaptığım Ayten’in kucağındaki bebek ve elinden tutarak götürdüğü kız çocuğu kocaman olmuş. Büyük kız evlenmiş ve bir çocuğu var. Bebek büyümüş ve çok şeker bir genç kız olmuş. Ayten de beni hatırladı. Yemek hazırlığı sırasında bilezik konusunu olduğu gibi anlattım. Bir şey söylemedi. Kapı çalındı ve bir çift, misafir olarak geldi. Zaten yemeğe oturmak üzereydik. Yemek sırasında İsfendiyar beni tanıttı: “Bu benim çok eski bir arkadaşım. Bana da çok hayrı olmuştur. Şimdi yazar. Eskiden hırsızdı adi herif” dedi. Misafir çift gülerek “Güzel espri gerçekten” dediler. İsfendiyar suratını astı ve her şeyi anlattı. Çift şaşkındı. “Yani yıllar önce gerçekten dükkanını soydu. Şimdi evinde misafir. Hayret vallaa” dediler. Yayınlanmış olan üç kitabım, İsfendiyar ve ailesini çok sevindirmişti.

Akşam yemeğinden sonra kafaları çekmeye ve anıları tazelemeye başladık. Saat ikiyi geçmiş ve yatmak istiyorlar. Ben salonda yatacağım. İsfendiyar perdeyi açıp dışarı bakıyor. “Lan karı, bunun sağı solu belli olmaz. Kapıya kamyon getirmiş olabilir. Sabaha kupkuru bir ev bulursan hiç şaşırma” diyor.

Sabah erken kalkan bir vatandaş olduğum için çay yapıp içiyorum. İsfendiyar tuvalete kalkıyor. Beni çay içerken görünce gözlerini ovuşturuyor. “Lan televizyon yerinde. Öbürleri de yerinde. Geç kalmamışım” diyor. “Lan nankör İsfendiyar, Kılavuzçayırı tarafındaki dükkanını soymasaydım, hala orada ütü, fırın tamir edecektin. Benim sayemde oradan kurtulmuşsun. İki elektronik servisi sahibisin artık. Bunlar hep benim sayemde oldu. Beni dükkanlardan birine ortak etmen gerekmez mi?” diyorum. “Soyduğu dükkanın sahibinden unuttuğu radyo kablosunu isteyen adam, her şeyi ister valla” diyor. Birlikte kahkahalarla gülüyoruz.

Öğlene doğru kahvaltı yapıyoruz ve evime gitmek üzere yola çıkıyorum. Hala görüşüyoruz. Lakin, sayemde sahip olduğu dükkanlardan birine beni ortak etme dalgasından hala hiç ses yok. Nankör herif. Hatanın büyüğü benimdi zaten. Böyle nankör bir adamın dükkanını ne diye soymuştum? Bırak sürünsün, ütü fırın tamiri yapsın adi herif.

Ulusal’ın teknik ekip görevlisi bir arkadaşın vasıtasıyla ‘Sony T-380’ model kıyak bir kamera alıyorum. Ve her yere çantamda kamera ile gidiyorum. Amacım iyi haberler çekmek. ‘Habitat’ hikayesi zamanı, Taksim’in göbeğinde duran yuvarlak tuvaletin kapısı kapanmıyordu. Matiz bir lavuk gelmiş, dünyasını kaybetmiş garibim. Pantolonu indirip ‘zatır zatır’ sallamaya başlamıştı. Bir yandan sigarasını ve şarabını

içiyor. Ben çekiyorum. Millet kahkahalarla gülüyor. Lakin adamın umurunda değil. İşini bitirdikten sonra yerde duran tuvalet kağıdını alıp domalarak kaseyi siliyor. Ben hala çekiyorum. Peçete niyetine cebine de tuvalet kağıdı dolduruyor. Hemen Ulusal'a koşuyorum. Haberci Mahmut Övür'e kaseti gösteriyorum. Akşam 'ATV' haberde yayınlanıyor. Benim için en güzel an, ekranın altında 'Haber: Mehmet Kartal' yazması oluyor.

Yine bir gün Eminönü'de dolaşırken ani bir sağanak yağmur başlıyor. Haberci Mahmut Övür'ü arayıp haber olarak işe yarayıp yaramayacağını soruyorum. "Unkapanı Köprüsü'ne koş, belediye otobüsleri çukurun içine dolmuş suların içindeymiş. İtfaiye şişme botlarla insan kurtarıyormuş" diyor. Önce Eminönü geçidinde mahsur kalan insanları çekiyorum. Unkapanı Köprüsü'nün altına geldiğimde feryatlar duyuyorum. Belediye otobüsleri, kamyonetler, arabalar suların içinde. Hemen görüntüleri çekiyorum. Hava bozuk olduğundan taksi durmuyor. Koşarak Karaköy'e varıyorum ve sellerin aktığı caddeleri, suya gömülmüş araçları çekiyorum. Tabii ben sırılsıklam olmuşum. Akşam hem 'ATV', hem 'Kanal D' benim görüntülerimi yayınlıyor. 'Kamera: Mehmet Kartal' yazısı bütün yorgunluğumu gideriyor. Fakat istediğim gibi para kazanamayınca habercilik işini bırakıyorum.

Bir süre durgunluk yaşıyorum. Ne bileyim, umut ve umutsuzluğu birlikte yaşamamın verdiği sıkıntılarla bir süre yazamadım. Roman yerine daha ciddi kitaplar yazmak istiyordum. Yıllarca yaşadığım, karakollar, nezarethaneler, mahkemeler, cezaevi koğuşları ve sokak yaşantım vardı. Yani, sermayem boldu aslında. Tek yapmam gereken şey, bu sermayeyi en akıllı bir şekilde işleyerek yazmaktı. Ve ne

yazacağımı buldum. Sokak ve cezaevi yaşantısını işleyen bir kitap yazdım: ‘Suçun Piçi.’ Son okumaları, taramaları yapıyorum.

Bir ara öylesine Adnan Özer’e uğruyorum. İlk romanımı özensiz yapmasına uyuz olmuştum ya hani, “Bir gün sana kitap bastırmaz mıyım ben Adnan Özer” demiştim. Muhabbetimiz sırasında, bir süre önce basmış olduğu Kanat Güner’in ‘Eroin Güncesi’ adlı kitabını gösteriyor. “Bu tür anlatım serisi yapmak istiyorum” diyor. Elimde tam bu tür hazır bir kitap olduğunu söylüyorum. “Bir okuyayım” diyor.

On beş gün sonraki telefon görüşmemizde, basmaya karar verdiğini söylüyor. Yayınevine gidiyorum. Kapıda, üstü başı paspal, saçları uzun, bir de yuvarlak kör gözlüğü takmış birini görüyorum. “Lan bunun karnı da açtır mutlaka. Bir simit parası vereyim” deyip elimi cebime atarım. “Vay, Kartal baba” diyor keko. Gözlükleri bir çıkarıyor. “Şair Hasan ÖztoprakÖ sensin harbiden.” Ben onu dilenci sanmıştım iyi mi?. Şair ayağından bir şey tutturamamış olmalıydı herhalde. Yoksa böyle paspal giyinip, yuvarlak kör gözlüğü takarak ‘Entel görün lan’ ayağına yatmazdı garibim.

Adnan Özer ile konuşup anlaşıyoruz. Anlaşma tamamlandıktan sonra, “İş tamam. Şimdi sana bir şey söyleyeyim. Yıllar önce sana illa bir kitap bastıracağım demiştim. Gördün mü?” diyorum. “Ulan alem adamsın harbiden” diyor.

Bir zaman sonra Adnan Özer; “Türkiye’de kitabı basılmış Türk yazarlara Almanya’da burs veriliyor. Almanya’da yaşadığına dair belgelerini al ve bir şansını dene” diyor.

Hemen Betül'ü buluyorum ve durumu anlatıyorum. Bir hafta içinde halletmeye çalışacağını söylüyor. Bir hafta sonra tekrar buluşuyoruz. "Annen sana ait her şeyi ya evden atmış ya da uzaklaştırmış. Sana ait hiç bir şeyi evde tutmamış. Sadece karneni getirdim. Karneni de ağabeyim 'gün gelir, lazım olur' düşüncesiyle saklamış. Kusura bakma" diyor. Aklıma Coburg geliyor, onun için lunaparktan çaldığım siyah beyaz köpeği de atmış mıydı acaba? Sadece bunu merak ettim.

Bir zaman sonra Betül ile karşılaşıyoruz. Çay içmek için bir yere oturuyoruz. "Kız kardeşlerin evime geldiğinde, her nasıl olduysa kitaplığımdan senin kitaplarını seçip okumaya başladılar. Çok şaşırdım. Aslında söylemek mi doğru yoksa söylememek mi bilemiyorum" diyor. Söylememesinin daha doğru olduğunu belirtiyorum. Hayata bakın, "üvey" kız kardeşlerim benim kitaplarımı okuyorlar ve kim olduğumu bilmiyorlar.

Emlakçıdan yeni bir ev buluyorum. Görmeye gidiyoruz. Daire numarası: '13'. Yerleşiyorum. Fakat uzun süre oturamam. Yine başka bir emlakçıdan küçük bir daire kiralıyorum. Bu kez apartman numarası '13' çıkıyor.

'Ağır Roman' filminde rol almam için teklif geliyor. Birden yine gündeme çıkıyorum. 'Gazete Pazar' bana tam sayfa veriyor. Peşinden 'Devriye' programından arıyorlar ve güzel bir çekim yapıyorlar. Daha sonra Hande Ataizi'nin sunduğu 'Hande ile Açık Açık' adlı ilk programına konuk oluyorum. Bir süre sonra da Hakan Aygün'ün sunduğu 'Gece Hattı'nda uzun bir muhabbetimiz oluyor.

Ben hep toplumu ilgilendiren kitaplar yazmak istemiştim. Fakat adım sanım bilinmediği için, üç roman yazarak adımı duyurmaya karar vermiştim. Ve başarmıştım. Sokak ve cezaevi yaşantısını içeren ‘Suçun Piçi’ adlı dördüncü kitabım iki ay kadar sonra piyasaya çıktı. İlk romanımı ben finanse etmiştim ve Adnan Özer berbat bir kitap basmıştı. Suçun Piçi’ni kendisi bastı ya, tek bir harf hatası bile yapmamış kerata. Kapak, içerik her şey şahane olmuş. Eee, ben dediğimi yaparım Adnan Özer. Daha önce belirtmiştim, çok iyi bir insan olmasına karşın, ticaret hayatından anlamazdı. Ve altı ay geçmeden yayınevini batıracaktı.

Suçun Piçi’nin devamını andıran beşinci kitabımı yazmaya başladım. En güzel şey öğrenmek olduğu için, Beşiktaş İstanbul Murat Bilgisayar Dersanesi’ne kaydımı yaptırdım. Saat 09.00-12.30 arası haftada dört gün olan ‘Windows 95’ kursuna başladım. İkinci el bir ‘PC’ de aldım.

Hiç dergisinde yazmam teklif edildi ve yıllar önceki lakabım olan ‘Doberman’ adıyla yazdım. Üç ay süren ‘Windows’ kursunu bitirdim. Adnan Özer ile karşılaştığımızda ‘Öküz’ dergisinin benimle görüşmek istediğini söyledi. Ve Öküz dergisinde ‘Racon’ adlı sayfamı aldım. Daha sonra maaş ile bir dergi grubunda çalışmaya başladım. Kitaplarımdan pek para kazanamamıştım. Fakat, işe başlarken ‘yazar’ sıfatıyla gitmem bana çok şey kazandırmıştı.

Bu arada beşinci kitabım bitmek üzere. Aklıma ilk kitabım için yayınevi aradığım günler geldi. Elimde büyük bir zarf ve Cağaloğlu etrafında turalayışım, her kapıdan sepetlenişimi ve solan umutlarımı düşündüm.

Yayıncılıkta ‘Macintosh’ bilgisayar kullanıldığını biliyordum. Çalıştığım işyerinde de ‘Mac’ kullanılıyordu. Araştırdım ve Mecidiyeköy’de ders veren ‘Kök Teknik Hizmetleri’ni buldum. Yayıncılık ve grafikerlik için en önemli programlar olan ‘Quark, FreeHand, Photoshop’ pogramlarını içeren altı haftalık kursu da başarıyla bitirdim. Artık nereye gitsem, anında iş bulacak bir hale gelmeyi başarmıştım.

Televizyon kanallarını turlarken ‘Kuraldışı Yayınları’ gözüme takıldı. İsmi hoşuma gitti. “Lan bu yayınevini benim için kurmuşlar herhalde” dedim. ‘Kitap Gazetesi’ alarak telefonunu aradım lakin yok. Neyse ki Kitap Gazetesi benimle yıllar önce bir röportaj yapmıştı ve sahibi ‘Mustafa Karacan’ ile bir merhabamız olmuştu. Bir telefon çaktım ve beni hatırladı. Kuraldışı Yayınları’nın telefonunu aldım. Yayınevi sahibi ‘Nil Gün ve Saim Koç’ yoktu, not bıraktım. Sonraki günlerde telefonlaştık. Saim Koç, beni gazete, dergi ve televizyonlardan tanıdığını söyledi. Randevulaştık ve sıkı bir muhabbetimiz oldu. Eşi Nil beni çok sevdi. İşi bağladık. Beşinci kitabım olan ‘Gecenin Gözleri’ piyasaya çıktı.

Son umut olarak başladığım ve susuz, karanlık bir evde, ispirto şişeleri arasında yazdığım ilk kitabım olan Şeytan Dönemeci, hayatımı değiştirdi. Artık kitaplarım satıyor.

Ulusal, kendi binasını yaptırdığı Kavacık semtine taşındı ve Süper Kanal’ı açtı. Gülriz’in sunduğu ‘Hanımlar Sizin İçin’ adlı programa konuk olarak davet edildim. Yıllar önce bant kayıt servisinde kasa taşıdığım Ulusal’ın, yıllar sonra kurduğu

televizyon kanalına, konuk olarak çıktım. Eskilerden kalan epey arkadaş vardı. Öğlen yemeğini onlarla yedim. Hepsi de monitörlerde beni görünce çok şaşırmışlar.

Geçmişe şöyle bir baktığımda, cezaevlerinin demirbaş eşyası gibi yaşamaktan başka bir şey yapamayan insanlar geliyor aklıma. Ne gidecek bir yuva, ne yapacak bir iş var. İş bulsa bile, bir yerden sepet havasını verirler. Ya bir yerden bir polis veya gardiyan görür. Ya başka bir tanıdık görür ve iş biter.

Karanlık, kuytu bir köşede çaresizce aç ve üşümüş halde bekleyen bir insana, sıcak görünen bir el uzanırsa hemen sarılır. Lakin, sıcak gelen elin ardındaki buz dağını açlıktan ve perişanlıktan anlayamaz. Menfaat uğruna her şeye atlayan, sempatizan olanlar, bir gün gelir, 'Şiddet Tohumu' olarak meydanlara çıkıverir. Veya bir yerlerde aşırı karışık maddeler almış olarak cesedi bulunur. Sonuç: 'Bir gazetede küçük bir haber olmaktır'. Bir insanın işe yarar hale gelmesi yıllar sürüyor. Peki, yıllar içinde büyüyen bir insanın yok olması neden bu kadar çok kolay oluyor? Bu kitabı yazmaktaki en büyük amacım, dip dünyanın dibine sıkışmış insanların yaşantısını anlatabilmekti.

İnsanlar şiddetin nedenlerini arıyorlar. Aslında çok basit, sahip olamadığı aile mutluluğu ve birçok nedenler, suç dünyasının insanlarını nefrete itiyor. "Herkes bir şeyler yapıyor. Sahip oluyor. Ama ben bir hiçim. Onlar da mutlu olmasınlar" diyen içgüdülerinin esiri oluyorlar.

Bir başka konu daha var. Birçok arkadaşım bana "evine dönsene" demiştir. Sokaklarda yaşamak, insanı vahşileştirir. Hep tetikte bekler hale getirir. Hep şüpheci

olunur. Normal insanların aklına bile getiremeyeceği birçok tehlike anında sezilir. Ve insan vahşileştiği zaman, ‘ev yaşantısı’ çok ters gelir.

Yavruyken alınarak bahçede yetiştirilmiş bir ‘kaplan’, ormana bırakıldığı zaman avlanmayı bile beceremez. Korkak ve ürkek olur. Her şeyi yetiştiği bahçedeki oyunlar gibi sanır. Böyle bir kaplan, bir pençede öldüreceği bir sırtlandan bile korkar. Kaçar ama bir gün yem olur. Tam tersini düşünürsek; vahşi bir kaplanı bahçenize aldınız. Orman içinde taze et ve kana alışmış olan kaplan, yakaladığı tavuk, kaz, ördek ne varsa parçalayıp yer. Vahşi bir kaplanı evcilleştirmek çok zor olur. Sirklerde gördüğünüz kaplanları zapt etmek için, bin bir can yakıcı yöntemler kullanılıyor. Ama bir fırsatını bulursa, evcilleştiği sanılan kaplan, önce canını yakana saldırır ve parçalar. Vahşileşmek çok kolaydır. Lakin, evcilleşmek zordur. İşte bu yüzden sokaklardan toplanan çocuklar aile hayatına uyum gösteremiyor. Yuvalarda barınamıyorlar. Çünkü, onlar artık vahşileşmiştir.

Benim eve dönüşüm artık imkansızdır. Birincisi, kız kardeşlerim gemici olduğumu ve batan gemiyle birlikte denizin dibine gömüldüğümü sanıyorlar. Çünkü onlara öyle anlatılmış. Onların dünyasını yıkmaya hakkım olamaz. İkincisi, ben aile hayatına uyum gösteremem. Çünkü, ben vahşileşeli çok oldu. Paşakapısı Cezaevi’nde yetişmiş birinin, ‘Londra Kraliyet Ailesi’ne katılması gibi bir şeydir bu. Hani, ‘Manyak Kral’ hesabı diyorum. İnsan öyle kolay kolay kurtulamıyor. Mesela bir iş yaparken biri başımda dikilince uyuz olurum. “Lan öyle gardiyan gibi dikilme başımda” demem, bana göre çok mantıklıdır.

Sokaklar vahşileşen çocuklarla dolu. Düşenler devam ediyor. Önce düşmeleri engellemek gerekir. Vahşileşmiş olanların içinden zaten fazlasını kurtarmak mümkün değildir. Ne yaparsanız yapın, eski alışkanlıklarını gizli de olsa sürdüreceklerdir. Sonra birileri çıkar ve "Elimizden geleni yapıyoruz işte. Biz biliyoruz işte" der ve iş kapanır. Sizi gidi haybeden bilenler, haybeden kaval üfleyenler siziii. İyi de ne biliyorsunuz? Ne yapıyorsunuz? Zaman geliyor, çıkış yolu bulamayan bu insanlar soğuk kış ayında bir otel odasına kapak atmak için önce kanını satıyor. 'Ruh' gibi dolaşırken herkes uçmuş sanıyor. Sonra bir zaman geliyor, böbreğini satmak zorunda kalıyor. "Lan benim iki böbreğim var, birini satayım, biri bana yeter valla" diye satan olmaz herhalde. Bunları da biliyor muydunuuuuz? yaa, he miii.!

Annem için yazacağım son satırlar şudur:

"Artık, senden nefret etmiyorum. Artık, sana acıyorum. Ben senin cenazene gelmeyeceğim. Eğer senden önce ölürsem, sen de benim cenazeme gelme. Gelirsen, ölü bedenim bile huzursuz olur. Sana son söyleyebileceğim: Beni, ilk evliğinden olduğum için, ikinci evliliğine fazla görmüştün. Umarım bensiz istediğin gibi mutlu olmuşsundur. Elveda. İmza: Artık bir yabancı."

Bir zaman gelecek ve Almanya'ya gideceğim. Öğretmenlerimi ve okul arkadaşlarımı bulacağım. Ama benim için en önemlisi, Münih Garı'nda bineceğim bir trendir. Yolculuk sonrası, yıllar önce ağlayarak ayrıldığım İmmenstadt'ın küçük istasyonunda ineceğim. Oralarda bizim memleket gibi durmadan apartmanlar, evler çökmediğinden ve her gelen belediye her yeri kazıp, yıkıp değiştirmediğinden dolayı, Karen'in iki katlı, kuş yuvası ve çiçeklerle dolu bahçeli evini bulmam zor olmayacaktır. Bildiğim kadarıyla aramızda '13' yaş falan fark vardı. Şimdilerde

ellisine yakın olmalı. Ama ben, onu hala uzun siyah saçlı, kürklü ve beyaz çizmeli haliyle hatırlıyor ve seviyorum. Bunca azmimin ve başarımın anahtarı sendin Karen. Aramızda bunca yıllar ve yollar varken, hiç aklına gelir miydi Karen? Hiçbir kadın, Karen gibi olamaz benim için. Seni hiç unutmadım ve unutmayacağım da Karen. Yakın bir zamanda, sana mutlaka geleceğim, çünkü, seni çok seviyorum Karen. Benim siyah saçlı, kürklü ve beyaz çizmeli aşkım. Zaten, bir gün seni tekrar görmek gibi bir saplantım olmasaydı, hiçbir şeyi başaramamış olurdum ve şimdiye çoktan intihar etmiştim Karen.

Bu kitabın sonlarına doğru, kollarımdaki faça izlerini saymak aklıma geldi. Tam '13' adet kesik izi var. Özetle, benim yaşam hikayem böyleydi. Yeni bir göz, yeni bir yüz, yeni bir kimlik ve yeni bir yaşam. Aranızda yaşıyorum işte.